

Euroopan unionin virallinen lehti

C 391

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

55. vuosikerta

18. joulukuuta 2012

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot

LAUSUNNOT

Alueiden komitea

97. täysistunto 8., 9. ja 10. lokakuuta 2012

2012/C 391/01	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Meristrategian laadinta Atlantin valtameren alueelle"	1
2012/C 391/02	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Valkoinen kirja – Toimintasuunnitelma riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten"	7
2012/C 391/03	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Itämeren aluetta varten laadittu Euroopan unionin tarkistettu strategia"	11
2012/C 391/04	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Energia-alan etenemissuunnitelma 2050"	16
2012/C 391/05	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja alueelliset vastaukset: rannikkoalueiden tapaus"	21
2012/C 391/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Vuoristoalueiden esimerkkiin perustuvat aluekohtaiset lähestymistavat ilmastomuutokseen EU:ssa"	27

FI

Hinta:
7 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

III Valmistavat säädökset

ALUEIDEN KOMITEA

97. täysistunto 8., 9. ja 10. lokakuuta 2012

2012/C 391/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Vuoden 2013 jälkeinen uusi monivuotinen rahoituskehys"	31
2012/C 391/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma (2014–2020)"	37
2012/C 391/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Julkisia hankintoja koskeva paketti"	49
2012/C 391/10	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR)"	84
2012/C 391/11	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Globaali Eurooppa – Uusi lähestymistapa EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseen"	110
2012/C 391/12	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin muuttaminen ja avoin data"	120
2012/C 391/13	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Tietosuojapaketti"	127
2012/C 391/14	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Laillisen talouden suojeleminen"	134

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

LAUSUNNOT

ALUEIDEN KOMITEA

97. TÄYSISTUNTO 8., 9. JA 10. LOKAKUUTA 2012

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Meristrategian laadinta Atlantin valtameren alueelle”

(2012/C 391/01)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen ehdotukseen meristrategian laatimisesta Atlantin valtameren alueelle sekä Atlantin toimintasuunnitelman laatimiseen vuosille 2014–2020.
- painottaa kuitenkin, että edellytyksenä komitean tuelle Atlantti-strategialle on laajemman lähestymistavan omaksuminen, alueellisen ulottuvuuden huomioiminen kaikilta osin, selkeiden yhteyksien kehittäminen maa- ja merialueiden välille sekä EU:n muiden keskeisten poliittisten tavoitteiden saavuttamisen edistäminen, ja kehottaa siksi Euroopan komissiota nimeämään strategian uudelleen "yhdenmukiseksi strategiaksi Atlantin valtameren aluetta varten".
- on tietoinen siitä, että Atlantin toimintasuunnitelman hankkeissa on käytettävä nykyisiä rahoituslähteitä EU:n tasolla (yhteisen strategiakehyksen käsittämät varat ja muut varat) sekä muuta kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason ja yksityisen sektorin rahoitusta.
- on eri mieltä ehdotuksesta lakkauttaa Atlantti-foorumi toimintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen ja ehdottaa, että Atlantti-foorumi jatkaa toimintaansa aina vuoteen 2020 saakka ja seuraa täytäntöönpanoa ja edistymistä sekä strategian tavoitteiden täyttymistä.
- katsoo, että hallintorakenteessa on maksimoitava Atlantti-strategian lukuisten sidosryhmien ja mahdollisten toimijoiden panokset, ja vaatii monitasoista hallintotapaa painottavan lähestymistavan soveltamista toimintasuunnitelman laatimisessa, täytäntöönpanossa, arvioinnissa ja tarkistamisessa.

Esittelijä	Paul O'DONOGHUE (IE, ALDE), Kerryn kreivikunnanvaltuuston jäsen ja South Westin aluevaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Meristrategian laadinta Atlantin valtameren alueelle, COM(2011) 782 final

I YLEISIÄ HUOMIOITA

ALUEIDEN KOMITEA

1. on tyytyväinen ehdotukseen meristrategian laatimisesta Atlantin valtameren alueelle sekä Atlantin toimintasuunnitelman laatimiseen vuosille 2014–2020.

2. katsoo, että Atlantin alue on tähän asti kärsinyt tulevaa kehitystään koskevan, yhteisesti sovitun strategisen näkemyksen puutteesta, ja katsoo, että tällä ehdotuksella tarjotaan todellinen mahdollisuus sellaisen strategisen näkemyksen laatimiseen, jonka ytimessä on oltava alueellinen koheesio ja vauraus.

3. kannattaa eurooppalaisen strategian perusteluja, koska Atlantin alueen haasteet ja mahdollisuudet ylittävät kansalliset rajat ja edellyttävät kokonaisvaltaisempaa ja yhdenmukaista lähestymistapaa. Komitea painottaakin, että strategian on myös tarjottava todellista lisäarvoa, kun sitä ryhdytään toteuttamaan ja panemaan täytäntöön.

4. ymmärtää, että Euroopan komissio esittää ehdotuksen yhdenmukaisen meripolitiikan alaan kuuluvan merialuestrategian muodossa (eikä makroaluestrategiana). Komitea **painottaa kuitenkin, että edellytyksenä komitean tuelle Atlanti-strategialle on laajemman lähestymistavan omaksuminen**, alueellisen ulottuvuuden huomioiminen kaikilta osin, selkeiden yhteyksien kehittäminen maa- ja merialueiden välillä sekä EU:n muiden keskeisten poliittisten tavoitteiden saavuttamisen edistäminen.

5. kehottaakin Euroopan komissiota nimeämään strategian uudelleen "yhdenmukaiseksi strategiaksi Atlantin valtameren aluetta varten" ja katsoo, että Atlantin alueella saatujen kokemusten pohjalta tulisi laatia muita vastaavanlaisia strategioita Euroopan muille merialueille (esimerkiksi Pohjanmeren alueelle).

6. tunnustaa Atlantin valtamerellä sijaitsevien syrjäisimpien alueiden erityisvaatimukset ja katsoo, että strategia voi tarjota mahdollisuuksia parantaa EU:n toimintalinjojen tehokkuutta ja johdonmukaisuutta näillä alueilla.

7. vaatii, että Atlanti-strategiassa ja sen toimintasuunnitelmassa **keskitytään laajasti työllisyyteen, kestäväpohjaiseen kasvuun ja investointeihin** sekä samalla meriympäristön tilan parantamiseen.

8. katsoo, että maantieteellisen ulottuvuuden osalta strategiassa on omaksuttava käytännönläheinen lähestymistapa, jolla mahdollistetaan joustavuus alueen rajoissa, jotta asioita voidaan tarkastella ilman keinotekoisia rajoja, mutta kehottaa tarkastelemaan uudelleen maantieteellistä ulottuvuutta pohjoisen suunnalla, jotta Islanti voi osallistua strategiaan.

9. on huolissaan siitä, että arvokkaita opetuksia, joita on saatu nykyisten makroalueellisten ja muiden rajatylittävien strategioiden kehittämisestä⁽¹⁾, ei oteta huomioon Atlantin strategiamenettelyssä. Erityisesti tämä koskee hallinnon, toiminnan kehittämisen, viestinnän ja omaksumisen sekä tavoitteiden ja arvioinnin kaltaisia asioita.

10. korostaa, että Atlanti-foorumilla on suuri vastuu vastata sidosryhmien odotuksiin, tarjota laajapohjainen menettely toimintasuunnitelman laatimiseen osallistumiseksi ja luoda johdonmukaiset puitteet ensisijaisten toimenpiteiden ja hankkeiden suunnittelua ja täytäntöönpanoa varten.

II HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET

11. ei ole eri mieltä Euroopan komission määrittämistä haasteista ja mahdollisuuksista, mutta katsoo, että toimintasuunnitelmassa on keskityttävä saavuttamaan kouriintuntuvia tuloksia ja puuttumaan sellaisiin haasteisiin, joissa kumppanuuteen perustuva lähestymistapa johtaa tehokkaampiin tuloksiin.

12. painottaa, että toimintasuunnitelman aihealueiden on mukailtava enemmän Eurooppa 2020 -strategian ja sen lippulaivahankkeiden aihealueita, mutta niiden on myös oltava yhteensopivia yhteisen strategiakehyksen ja siihen liittyviä rahastoja koskevien ehdotettujen uudistusten kanssa.

13. kannattaa yleisesti Atlantin kaari -komission (Euroopan periferisten merellisten alueiden liitto CPMR) esittämiä temaattisia kokonaisuuksia⁽²⁾: 1) yhteydet ja liikenne Atlantin alueella, 2) talous ja merenkulkuala, 3) ilmasto ja ympäristö, 4) tutkimus ja innovointi sekä 5) alueiden houkuttelevuus.

⁽¹⁾ Erityisesti kertomus Itämeren aluetta varten laaditun EU:n strategian täytäntöönpanosta, kesäkuu 2011 (COM(2011) 381 final).

⁽²⁾ Atlantin kaari -komission kanta ja ehdotukset Euroopan komission Atlantin strategiaa koskevan tiedonannon osalta, poliittisen työvaliokunnan hyväksymä 22. maaliskuuta 2012.

14. painottaa kalastuksen, äyriäistuotannon, vesiviljelyn sekä merestä saatavien tuotteiden jalostuksen ja kaupan merkitystä Atlantin alueella sekä näistä toiminnoista riippuvaisten työpaikkojen lukumäärää. Kasvu- ja työllisyysstrategiassa tällä alueella on ehdottomasti pyrittävä vakiinnuttamaan tämä ammattiala sekä vahvistamaan sitä.

15. katsoo, että toimintasuunnitelmassa on tarkasteltava tarvetta Atlantin alueen meriympäristöä koskevaan suunnitelmalliseen lähestymistapaan. Komitea katsoo, että tämä edellyttää merialuesuunnittelun ja merien hoidon menettelyjen hyväksyttyä koordinoitua koko alueella sekä parempaa maa- ja merialueiden suunnittelupuitteiden koordinoitua.

16. katsoo, että Atlantin alueen rannikko on erittäin houkutteleva sekä uusien pysyvien asukkaiden asettumista että etenkin vesillä liikkumiseen, vapaa-aikaan, matkailuun ja urheiluun liittyvää kausiluonteista toimintaa ajatellen. On tärkeää, että alueet valmistautuvat ottamaan vastaan nämä väestöliikkeet, jotka voivat aiheuttaa mm. kiinteistöihin, talouteen ja ympäristöön kohdistuvia paineita rannikolla.

17. korostaa, että strategiassa on hyödynnettävä Atlantin alueen aiempien ja parhaillaan käynnissä olevien EU:n rahoittamien hankkeiden saavutuksia sekä tarkasteltava sitä, mitä tähän mennessä on rahoitettu ja mitä voidaan kehittää edelleen toimintasuunnitelmassa. Komitea painottaa, että tällä voi olla vaikutusta joihinkin ohjelmiin, kun hankkeita on tehostettava suurempien ja konkreettisempien vaikutusten aikaansaamiseksi.

18. kannattaa ulkoisen ulottuvuuden lisäämistä toimintasuunnitelmaan sidosryhmien strategisten tavoitteiden edistämiseksi koko Atlantin valtamerellä.

III ATLANTTI-STRATEGIAN RAHOITUS

19. on tietoinen siitä, että Atlantin toimintasuunnitelman hankkeissa on käytettävä nykyisiä rahoituslähteitä EU:n tasolla (yhteisen strategiakehyksen käsittämät varat ja muut varat) sekä muuta kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason ja yksityisen sektorin rahoitusta. Komitea korostaa, **että tämä herättää joi-takin kysymyksiä siitä, mistä tarkkaan ottaen saadaan varat strategian täytäntöönpanoon**, varsinkin kun toimintasuunnitelman laatiminen osuu yhteen EU:n eri rahoitusohjelmien ohjelmasuunnittelun kanssa.

20. korostaa, että jotta toimintasuunnitelma tuottaisi tuloksia, se on sovittava selkeästi vastaamaan saatavilla olevaa rahoitusta. Komitea korostaa, että tämän vuoksi strategiassa on entistä tärkeämpää omaksua yhdenmukaisempi alueellinen lähestymistapa, ja toimintasuunnitelman on oltava suoraan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden mukainen ja yhteensopiva EU:n eri rahastoja koskevien säännösten kanssa.

Rahoitus yhteisessä strategiakehyksessä

21. ehdottaa, että Atlanti-foorumi sitoutuu yhdessä viiden jäsenvaltionsa asianomaisten hallintoviranomaisten kanssa varmistamaan, että **kansalliset kumppanuussopimukset** vastaavat asianmukaisesti Atlanti-strategian painopisteitä ja että toimenpideohjelmat ja toimintasuunnitelman toimenpiteet täydentävät toisiaan riittävästi. Komitea on kuitenkin huolissaan siitä, että yhdenmukaisen meripolitiikan alaan rajattu strategia jättää niukasti liikkumavaraa sovittava strategia yhteen yhteisön tukikehyksestä rahoitettujen ohjelmien kanssa, Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa lukuun ottamatta.

22. toteaa, että tämän vuoksi toimintasuunnitelmassa on noudatettava erityisesti yhteisen strategiakehykseen kuuluvien rahastojen periaatteita ja tavoitteita.

23. ei kannata varojen korvamerkitsemistä Atlantin toimintasuunnitelmalle jokaisesta **toimenpideohjelmasta**, koska hallintoviranomaisilta edellytetään ehdotuksen mukaan jo tiukkaa temaattista keskittämistä.

24. ehdottaa kuitenkin, että Atlanti-foorumi tekisi yhteistyötä hallintoviranomaisten kanssa ohjelmasuunnitteluprosessin aikana sen määrittämiseksi, kuinka toimintasuunnitelman toimenpiteitä voitaisiin rahoittaa siten, että ne yhdenmukaistettaisiin selkeästi kyseisten ohjelmien valittujen aihekohtaisten painopisteiden ja hankkeiden erityisten valintaperusteiden kanssa.

25. korostaa mahdollisuuksia, joita tietyt yhteisestä strategiakehyksestä annettujen asetusten osatekijät voivat tarjota Atlanti-strategian keskeisten tavoitteiden tukemiselle ja täytäntöönpanolle, erityisesti **useaan eri rahoituslähteeseen perustuvaa lähestymistapaa**. Komitea katsoo lisäksi, että yhdenmukaisuuden aikaansaaminen strategian ja eräiden yhteisen strategiakehyksen yhdenmukaisen lähestymistapojen välillä (kaupunkiulottuvuus, yhdenmukaiset alueelliset investoinnit, yhteiset toimintasuunnitelmat) voi asianmukaisesti toteutettuna tarjota mahdollisuuden hyödyntää paikallisviranomaisten kokemusta ja asiantuntemusta Atlantin keskeisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

26. ehdottaa lisäksi, että kyseisten ohjelmien vuosittaisiin täytäntöönpanokertomuksiin olisi sisällytettävä arviointi siitä, kuinka yhteisen strategiakehykseen kuuluvat ohjelmat edistävät osaltaan Atlanti-strategian tavoitteiden saavuttamista ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa.

Alueelliset yhteistyöohjelmat

27. katsoo, että tulevat alueelliset yhteistyöohjelmat ovat ratkaisevassa asemassa Atlanti-strategian keskeisten näkökohtien toteuttamisessa, ja korostaa, että ehdotetulla strategia-alueella on tällä hetkellä käynnissä toistakymmentä alueellista (rajat ylittävää, valtioiden välistä ja alueiden välistä) yhteistyöohjelmaa.

28. kannattaa **Atlantin alueen (valtioiden välisen) ohjelman** jatkamista vahvistetuilla määrärahoilla tiettyjen Atlanti-strategian kunnianhimoisten tavoitteiden mukaisesti. Komitea ehdottaa lisäksi, että Atlantin alueen ohjelmasta tehtäisiin asianmukainen väline, jonka kautta laaditaan erityisiä ehdotuspyyntöjä Atlanti-strategian "strategisiksi aloitteiksi" (lippulaivahankkeet) ja rahoitetaan täytäntöönpanoperustaa (ks. kohdat 40–41).

29. ehdottaa, että Atlanti-foorumi **ottaisi käyttöön Interact-ohjelman tukemaan toimenpiteitä tietoisuuden lisäämiseksi** ja ottaisi nykyisten alueellisen yhteistyön ohjelmien hallintoviranomaiset varhaisessa vaiheessa mukaan Atlantin toimintasuunnitelman laatimisprosessiin.

30. korostaa, että tämä osallistaminen auttaisi

(a) toimintasuunnitelman laatimisen aikana saamaan selville seuraavaa: Interreg-ohjelman hallinnoinnista saadut strategian kannalta merkitykselliset opetukset; kuinka strategia vaikuttaa ohjelman täytäntöönpanoon, synergiat ja ohjelmien välinen yhteistyö mukaan luettuina, ja kuinka Atlanti-strategian hankkeita voidaan hallinnoida tehokkaasti eri ohjelmissa

(b) ohjelmasuunnitteluprosessin aikana seuraavasti: lisäämällä alueellisen yhteistyön ohjelmissa tietoisuutta strategiasta; määrittämällä keskeiset hankkeet strategian tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyödyntämällä yhteistyöohjelmia aihekohtaisten kysymysten tarkastelussa ja ohjelmien välisen vaihdon helpottamiseksi.

Muista EU:n ohjelmista myönnettävä rahoitus

31. on huolestunut siitä, että yhdenmukaisuus ei ole riittävää EU:n muiden ohjelmien kanssa, joten Atlanti-strategian tavoitteet ja sen toimintasuunnitelman rahoitusvaatimukset eivät täyty riittävällä tavalla ohjelmakaudella 2014–2020;

32. painottaa esimerkiksi Life+ -ohjelman (2014–2020) uusia "yhdenmukaisia hankkeita", jotka ovat pitkäkestoisempia ja kattavat laajempia alueita ympäristö- ja ilmastopolitiikan täytäntöönpanon parantamiseksi, mutta eivät sisällä meriympäristöä koskevia hankkeita⁽³⁾. Komitea katsoo, että tämä on menetetty mahdollisuus yhdenmukaisen meripolitiikan ja Atlanti-strategian keskeisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

33. pahoittelee myös sitä, että Atlantin alue on sivuutettu määritettäessä Euroopan laajuisten verkkojen ydinverkkoja, ja kehottaa hyödyntämään ensisijaisesti Verkkojen Eurooppa -välinettä puututtaessa kulkuyhteyksiin ja syrjäiseen sijaintiin liittyviin perusluonteisiin kysymyksiin (liikenne, energia ja TVT) Atlantin alueella.

34. kysyy, kuinka Atlanti-foorumi aikoo kohdentaa ja hyödyntää entistä paremmin muuta saatavilla olevaa EU:n rahoitusta ja lisätä varojen vapauttamista strategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Komitea ehdottaa, että toimintasuunnitelmassa

edistetään esimerkiksi tutkimuskumppanuuksia kaikkialla Atlantin alueella Horisontti 2020 -ohjelmasta saatavan tuen maksimoimiseksi.

Muut rahoituslähteet

35. on huolestunut siitä, että yksityisen sektorin rahoituksen houkuttelemista ja yksityisen sektorin valjastamista ylipäättään strategian tavoitteiden saavuttamiseksi ei painoteta. Komitea katsoo, että Atlanti-foorumin on tarkasteltava tätä haastetta kuulemismenettelyiden aikana ja räätälöityjen viestintäkampanjoiden avulla.

36. korostaa, että valtioiden talousarvioiden nykyinen kriisitilanne edellyttää, että Atlantin alue houkuttelee kansainvälisiä investointeja olemassa olevien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi (sellaisilla aloilla kuin uusiutuva merienergia, kalat, äyriäiset ja vesiviljely, meren luonnonvarat, meriliikenne ja satamien kehittäminen). Komitea katsoo, että Atlantin alueen markkinoinnin investointi- ja liiketoimien kohteena on oltava keskeinen osatekijä toimintasuunnitelmassa.

37. ehdottaa, että Atlanti-foorumi tekisi yhteistyötä myös Euroopan komission ja Euroopan investointipankin kanssa ja arvioisi mahdollisuutta perustaa erityinen rahoitusväline vakuutavasti "pankkikelpoisten" hankkeiden valmistelun helpottamiseksi yhdistämällä tukiin lainoja, pääomaa ja riskivakuusvälineitä sekä kehittämällä hankkeiden täytäntöönpanon sujuvuutta.

IV STRATEGIAN HALLINNOINTI JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

38. painottaa, että Atlanti-strategian menestyminen edellyttää sen nivomista kiinteästi poliittisiin ja hallinnollisiin rakenteisiin, ja korostaa, että tämä edellyttää

a. poliittista sitoutumista, osallistumista ja vastuunkantoa;

b. monitasoista hallintoa painottavaa lähestymistapaa (EU, valtiollinen, alueellinen ja paikallinen taso);

c. riittäviä inhimillisiä ja teknisen tuen resursseja.

Hallintoa koskevat näkökohdat

39. katsoo, että hallintorakenteissa on maksimoitava Atlanti-strategian lukuisten sidosryhmien ja mahdollisten toimijoiden panokset, ja vaatii monitasoista hallintotapaa painottavan lähestymistavan soveltamista toimintasuunnitelman laatimisessa, täytäntöönpanossa, arvioinnissa ja tarkistamisessa.

40. on kuitenkin tietoinen siitä, että ilman jäsenvaltioiden korkeimman tason voimakasta poliittista sitoutumista yhdistettynä kansallisiin koordinoituihin menettelyihin asianomaisilla politiikan aloilla Atlanti-strategia ei täytä odotuksia eikä tavoitteita. Komitea katsoo samaten, että toimintasuunnitelma ei tule onnistumaan ilman paikallisten ja alueellisten sidosryhmien täysimääräistä osallistumista ja vastuunkantoa strategiasta.

⁽³⁾ Ks. lausuntoluonnos ehdotuksesta ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelmaa (Life) koskevaksi asetukseksi, CdR 86/2012.

41. on eri mieltä ehdotuksesta lakkauttaa Atlantti-foorumi toimintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen ja ehdottaa, että Atlantti-foorumi jatkaa toimintaansa aina vuoteen 2020 saakka ja seuraa täytäntöönpanoa (täytäntöönpanoalustan kautta, ks. kohdat 27 ja 41) ja edistymistä sekä strategian tavoitteiden täyttymistä.

42. ehdottaa seuraavanlaisen hallintomallin kehittämistä Atlantti-strategiaa varten: a) **Atlantti-foorumi** toimii strategian yhteyspisteenä, käynnistää valmiuksia kehittäviä toimia, tarjoaa ohjausta hankkeiden suunnitteluun sekä edistää ja hallinnoi toimintasuunnitelman toteutusta EU:n tason poliittisen valvonnan takaamiseksi ja **täytäntöönpanoperustan** tarjoamiseksi; b) **kansalliset ja alueelliset koordinoitipisteet** edistävät politiikan johdonmukaisuutta ja rohkaisevat sidosryhmiä ja mahdollisia hankkeiden vetäjiä sitoutumaan Atlantti-strategian toteuttamiseen.

Täytäntöönpanoa koskevat näkökohdat

43. korostaa, että Atlantin alue on monitahoinen maantieteellinen alue moninaisine ominaispiirteineen, kulttuureineen ja tulevaisuuden näkymineen. Komitea katsoo, että strategian onnistumiseksi tarvitaan lisätoimia yhteistyön tason ja luonteen laajentamiseksi ja syventämiseksi kaikkialla Atlantin alueella, ja odottaa, että Atlantti-strategia a) tarjoaa yhteisen viitekohdan tämän mahdollistamiseksi, mutta b) sen on sisällettävä myös toimenpiteitä valmiuksien kehittämiseksi voimakkaamman yhteistyöhengen vaalimiseksi.

44. katsoo, että hyväksytyksi tultuaan Atlantin toimintasuunnitelma edellyttää **tieto- ja viestintämoduulia** tunnettavuuden lisäämiseksi, tavoitteiden ymmärtämisen edistämiseksi, laajan osallistujajoukon houkuttelemiseksi (erityisesti yksityiseltä sektorilta) ja ajan myötä strategian saavutusten takaamiseksi.

45. korostaa EAYY-asetuksen mahdollisesti tuomia etuja keinoon helpottaa strategian täytäntöönpanoa.

46. ehdottaa **Atlantti-strategian yksiköiden välisen työryhmän** perustamista Euroopan komissioon varmistamaan yhdenmukaisuuden asianomaisilla politiikan aloilla sekä Atlantti-strategian tavoitteiden ja EU:n ohjelmien ja rahoituspyyntöjen välillä. Komitea katsoo lisäksi, että strategian horisontaalisen luonteen huomioon ottaen pääsihteeristön olisi huolehdittava työryhmän puheenjohtajuudesta.

V ATLANTIN ALUEEN TOIMINTASUUNNITELMA – MENETELY

47. painottaa tarvetta hyväksyä toimintasuunnitelma kiireellisenä ja ehdottaa Atlantti-foorumin (johto- ja ohjauskomiteat) tiheämmin pidettäviä kokouksia välitavoitteiden asettamiseksi menettelylle ja oikea-aikaisten toimien varmistamiseksi.

48. odottaa luvattua kuulemisasiakirjaa, jonka on määrä muodostaa perusta laajemmalle ja jäsenllymmälle sidosryhmien mobilisoimiselle ja kuulemiselle myöhemmin vuonna 2012, ja kehottaa Euroopan komissiota pikimmiten laajentamaan ja syventämään sitoutumistaan, jotta sidosryhmät myös

paikallisella ja alueellisella tasolla kokevat saavansa riittävästi vastuuta toimintasuunnitelmasta ja jotta varmistetaan, että menettelyssä on todellisia alhaalta ylöspäin suuntautuvia näkökohtia ja kansalaisiin keskittyviä näkökohtia.

49. epäilee, että ehdotetut aihekohtaiset seminaarit, yksi jokaisessa jäsenvaltiossa, eivät riitä sitouttamaan sidosryhmiä ja saamaan näitä ottamaan vastuuta strategiasta. Komitea ehdottaa, että Atlantti-strategian puitteissa ryhdytään lisätoimiin strategiasta näkemyksestä sopimiseksi, hallinnollisista näkökohdista keskustelemiseksi sekä tavoitteiden ja tarkistettavissa olevien indikaattorien asettamiseksi ja rahoitusvaikutusten selventämiseksi. Komitea ehdottaa lisäksi, että Euroopan komissio mobilisoisi kansalliset edustustonsa mahdollistamaan laajemman osallistumisen toimintasuunnitelmaa koskevaan menettelyyn.

50. painottaa, että **toimintasuunnitelman hyväksymisen ehdotettua ajankohtaa on aikaistettava**, jotta se vastaa ohjelmakauden 2014–2020 rahoituksen painopisteitä.

51. suositaa, että Atlantti-strategiaa koskevassa menettelyssä sovitaan ensin **Atlantin alueen strategisesta näkemyksestä**, joka tarjoaa viitekehyksen Atlantin toimintasuunnitelmalle kaudelle 2014–2020. Komitea ehdottaa myös, että

— toimintasuunnitelmassa vahvistetaan **keskeiset painopistealat ja toimenpiteet sekä määritetään lippulaivahankkeet** – lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimet mukaan luettuina

— toimintasuunnitelmassa esitetään selkeästi **määritellyt tehtävät ja vastuualat kaikille toimista ja täytäntöönpanosta vastaaville sidosryhmille** monitasoisessa hallintorakenteessa ja määritetään selkeä toimintaketju strategian tavoitteiden toteuttamiseksi

— toimintasuunnitelmaan sisältyy **toimenpiteitä valmiuksien kehittämiseksi** voimakkaamman yhteistyöhengen vaalimiseksi koko alueella

— toimintasuunnitelmassa asetetaan **keskeiset tavoitteet ja joukko indikaattoreita**, joilla mitataan tuloksia, ja omaksumaan tuloksiin perustuva lähestymistapa

— toimintasuunnitelmassa sovitaan saavutusten **arviointinettelystä ja välitarkistuksesta**

— toimintasuunnitelmaan sisällytetään **tieto- ja viestintämoduuli** tunnettavuuden lisäämiseksi, tavoitteiden ymmärtämisen edistämiseksi ja laajan joukon houkuttelemiseksi osallistumaan strategiaan

— toimintasuunnitelmassa kartoitetaan **tarvittavat resurssit**, niin taloudelliset kuin inhimilliset, toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi.

52. esittää, että Atlantti-strategian ja sen toimintasuunnitelman laatimisprosessin tulee sisältyä ehdotettuun, makroalueellisen lähestymistavan lisäarvoa koskevaan arviointiin, jonka Euroopan komissio toteuttaa vuonna 2013 Eurooppa-neuvoston pyynnöstä.

53. ehdottaa, että Atlanti-foorumi hyväksyy toimintasuunnitelman, ja kehottaa tulevaa puheenjohtajavaltio Irlantia asettamaan puheenjohtajakautensa aikana etusijalle neuvoston tuen toimintasuunnitelmalle keskittyen tuloksiin, luotettavaan seurantamenettelyyn ja jatkuvaan arviointiin sekä välitarkistukseen.

Bryssel 9. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Valkoinen kirja – Toimintasuunnitelma riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten”

(2012/C 391/02)

ALUEIDEN KOMITEA

- toteaa, että kaikkien keskeisten toimijoiden, myös paikallis- ja alueviranomaisten, jotka hallinnoivat lisäeläkejärjestelmiä, joihin valtaosa julkissektorin työntekijöistä kuuluu, tulee osallistua valtiollisten eläkejärjestelmien uudistuksiin sisältyviin kuulemisprosesseihin.
- korostaa, että eräät EU:n eläkepolitiikkojen ja Eurooppa 2020 -strategian näkökohdat vahvistavat toisiaan. Työllisyysasteen kohottaminen, johon Eurooppa 2020 -strategiassa pyritään, osaltaan lisää sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmien yleistä kestäkykyä. Riittävät eläke-etuudet ovat vastaavasti keskeinen edellytys köyhyyden vähentämistä koskevan Eurooppa 2020 -strategiassa asetetun tavoitteen saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon, että iäkkäät eurooppalaiset ovat edelleen heikossa asemassa oleva sosioekonominen ryhmä. Jotta ikääntyneille voidaan taata asianmukaiset tulot myös tulevaisuudessa, tarvitaan eläkejärjestelmien uudistamisen ohella myös joukko työmarkkinapoliittisia oheistoimia.
- pitäisi tervetulleena vertailututkimusta, joka mahdollistaisi parhaiden käytänteiden soveltamisen EU:n laajuisesti, kun otetaan huomioon erilaisiin yksityisiin eläkejärjestelyihin liittyvät avoimuusongelmat ja tällaisista järjestelyistä perittävien maksujen ja palkkioiden taso.

Esittelijä	Paul LINDQUIST (SE, PPE), Lidingön kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Viiteasiakirja	Valkoinen kirja – Toimintasuunnitelma riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten COM(2012) 55 final

I ALUEIDEN KOMITEAN NÄKEMYKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. on tyytyväinen komission tavoitteeseen selvittää ne vakavat haasteet, joihin monien jäsenvaltioiden eläkejärjestelmien on vastattava.

2. katsoo, että kestävä ja riittävän ja eläketurvan varmistaminen on erittäin tärkeää paitsi kasvunäkymien myös ihmisten yleisen ja yksilöllisen hyvinvoinnin kannalta.

3. toteaa, että turvallisen ja riittävän eläketurvan perustava edellytys on, että eläkejärjestelmät ovat taloudellisesti kestäviä pitkällä aikavälillä.

4. tähdentää, että julkisilla eläkkeillä on jatkossakin tärkeä rooli sen varmistamisessa, että jokaisella eläkeläisellä on riittävä eläke.

5. katsoo, että riittäviin elinikäisiin ansioihin perustuva eläkejärjestelmä auttaa turvaamaan pitkällä aikavälillä kestävät eläkkeet.

6. korostaa, että eläkejärjestelmät ovat kehittyneet pitkän ajan kuluessa kunkin jäsenvaltion olosuhteiden pohjalta. Julkisten eläkejärjestelmien muotoilu on näin ollen kunkin jäsenvaltion oma asia.

7. toteaa, että kaikkien keskeisten toimijoiden, myös paikallis- ja alueviranomaisten, jotka hallinnoivat lisäeläkejärjestelmiä, joihin valtaosa julkissektorin työntekijöistä kuuluu, tulee osallistua valtiollisten eläkejärjestelmien uudistuksiin sisältyviin kuulemisprosesseihin.

8. huomauttaa, että useissa jäsenvaltioissa työmarkkinaosapuolet vastaavat suurelta osin työeläkejärjestelmien sisällöstä. Kyseisissä tapauksissa on luonnollista, että työmarkkinaosapuolet tekevät mahdolliset muutokset.

9. toteaa, että valkoinen kirja perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 153 artiklaan. Jäsenvaltioilla on ensisijainen vastuu eläkejärjestelmiensä suunnittelusta. EU kuitenkin tukee ja

täydentää jäsenvaltioiden toimia sosiaalisen suojelun alalla. Valkoiseen kirjaan ei sisälly konkreettisia säädösehdotuksia eikä sen siis katsota aiheuttavan ongelmia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden näkökulmasta. Sitä vastoin komitea huomauttaa, että eläkkeitä koskevia kaikkia mahdollisia tulevia säädösehdotuksia tulee analysoida tarkoin toissijaisuusperiaatteen osalta.

10. korostaa, että eräät EU:n eläkepolitiikkojen ja Eurooppa 2020 -strategian näkökohdat vahvistavat toisiaan. Työllisyysasteen kohottaminen, johon Eurooppa 2020 -strategiassa pyritään, osaltaan lisää sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmien yleistä kestokykyä. Riittävät eläke-etuudet ovat vastaavasti keskeinen edellytys köyhyyden vähentämistä koskevan Eurooppa 2020 -strategiassa asetetun tavoitteen saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon, että iäkkäät eurooppalaiset ovat edelleen heikossa asemassa oleva sosioekonominen ryhmä⁽¹⁾. Jotta ikääntyneille voidaan taata asianmukaiset tulot myös tulevaisuudessa, tarvitaan eläkejärjestelmien uudistamisen ohella myös joukko työmarkkinapoliittisia oheistoimia.

Työelämän ja eläkkeen välinen tasapaino

11. kannattaa komission tavoitetta korottaa tarpeen mukaan eläkeikää elinajanodotteen kasvun myötä, mikä voi auttaa varmistamaan eläkejärjestelmien rahoituksen kestävyys. Tämä edellyttää erilaisia käytännön ratkaisuja eri jäsenvaltioissa.

12. toteaa, että joustava eläkeikä voi merkitä sitä, että osa ihmisistä päättää jäädä pois työelämästä myöhemmin, kuin mihiin kiinteästi määritelty eläkeikä tarjoaisi mahdollisuuden. Siten mahdollistetaan työuran pidentäminen eri ihmisten omista lähtökohdista.

13. korostaa olevan tärkeää, että lisätään iäkkäämpien työntekijöiden (55–64-vuotiaat) osallistumista työmarkkinoille. Jos heidän työllisyysastettaan onnistutaan nostamaan huomattavasti⁽²⁾, saavutetaan merkittäviä etuja sekä talouskasvun alalla että eläkejärjestelmien kestävyysparantamisessa.

14. toteaa, että naisten, nuorten ja maahanmuuttajien työllisyysasteessa on huomattavasti nostovaraa. Sen vuoksi komitea korostaa olevan tärkeää kohottaa kaikkien ikäryhmien työllisyysastetta. On myös tärkeää parantaa nuorten ja maahanmuuttajien edellytyksiä päästä nykyistä varhaisemmin työelämään.

⁽¹⁾ CdR 319/2010 fin.

⁽²⁾ Eurostatin mukaan, kuten valkoisessa kirjassa siteerataan, se on alle 40 prosenttia useissa maissa.

15. kehottaa valtioita ja työnantajia toteuttamaan toimia, jotka helpottavat ja edistävät ikääntyneiden työntekijöiden pysymistä työmarkkinoilla.

16. toivoo, että asteittaista eläkkeelle siirtymistä eli siirtymistä vaiheittain kokoaikatyöstä kokoaikealäkkeelle sovellettaisiin nykyistä enemmän aina kun se on mahdollista.

17. katsoo, että työkyvyn heikkenemisen todennäköisyys pitkäaikaisten terveysongelmien tai toimintarajoitteiden vuoksi lisääntyy huomattavasti iän myötä⁽³⁾. Sen vuoksi on hyvin tärkeää, että on käytössä tehokkaita muutos- ja yhteensovittamistoimia, joilla mahdollistetaan ura- ja työpaikkavaihdokset koko työelämän ajan ja että yhteiskunta tukee elinikäistä oppimista sekä aktiivisena ja terveenä ikääntymistä.

18. korostaa, että viranomaisten ja työmarkkinaosapuolten tulisi kehittää ja toteuttaa lisätoimenpiteitä, joilla edistetään ja helpotetaan iäkkäiden työntekijöiden työnteon jatkumista nykyisen työmarkkinoitapoistumisiän ja lakisääteisen eläkeiän välisen eron kaventamiseksi ja umpeenkuromiseksi.

Täydentävät eläkkeet

19. huomauttaa, että ammatilliset lisäeläkkeet voivat olla julkisen eläkkeen tärkeä täydennys. EU:n tulee sen vuoksi kannustaa hyvien esimerkkien levittämiseen ammatillisten lisäeläkejärjestelmien kehittämiseksi jäsenvaltioissa ja lisätä moneen pilariin perustuville eläkejärjestelmille antamaansa tukea.

20. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota pk-yritysten työntekijöihin sekä vähän koulutettuihin, epätyypillistä työtä tekeviin ja rakenteellisesti epävarmoissa työsuhteissa oleviin työntekijöihin, jotka eivät usein kuulu ammatillisten lisäeläkejärjestelmien piiriin yhtä kattavasti kuin muut.

21. toteaa, että ammatilliset lisäeläkejärjestelmät eroavat yksityisestä eläkesäästämisestä. Ammatillisten lisäeläkkeiden ja muiden vakuutustuotteiden välillä on suuri ero. Vakavaraisuutta koskevat lisäsäännöt voivat lisätä ammatillisten lisäeläkkeiden kustannuksia parantamatta kuitenkin työntekijöiden eläke-ehdoja.

22. katsoo, että julkisten eläkkeiden, mahdollisesti yhdessä ammatillisten lisäeläkkeiden kanssa, tulee olla riittäviä tarjoamaan ihmisille mahdollisuus säilyttää asianmukainen elintaso eläkkeelle jäämisen jälkeen, mutta myös yksityiseen säästämiseen ja kolmannen eläkepilarin käyttöön tulisi kannustaa.

23. korostaa mahdollisuutta kannustaa vähentämään työvoimaosuuden kasvattamisen esteitä. Ikäsidonnaiset lisäeläkkeiden

eläkevakuutusmaksut, joita käytetään etuusperusteisissa järjestelmissä, tekevät ikääntyneiden työntekijöiden työllistamisestä ja työssä pitämisestä melko kallista.

24. toteaa, että työeläkejärjestelmät vaativat useasti tietyn työsuhteen keston, jotta eläkkeenansaitsemisaika voidaan lukea hyväksi, kun taas monet nuoret työntekijät vaihtavat työnantajaa ja joskus jopa työskentelymaata melko usein. On tärkeää, että nämä työntekijät voivat lukea hyväkseen ansaitsemansa eläkkeen.

25. suhtautuu pohjimmiltaan myönteisesti eläkeoikeuksien siirrettävyyteen ja odottaa komission ehdotuksia. Asia on kuitenkin erittäin monisyinen. Pitää ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden työeläkejärjestelmät ovat hyvin erilaiset. Erityisesti on varottava vähentämästä työnantajien valmiutta työeläkkeiden rahoittamiseen. Lisäksi tulee ottaa lukuun verotukselliset vaikutukset ja perinnönjakoa koskeva lainsäädäntö yms.

26. pitäisi tervetulleena vertailututkimusta, joka mahdollistaisi parhaiden käytänteiden soveltamisen EU:n laajuisesti, kun otetaan huomioon erilaisiin yksityisiin eläkejärjestelyihin liittyvät avoimuusongelmat ja tällaisista järjestelyistä perittävien maksujen ja palkkioiden taso.

Tasa-arvo

27. antaa komissiolle kiitosta siitä, että se on noudattanut komitean suositusta⁽⁴⁾ kiinnittää nykyistä enemmän huomiota tasa-arvoon. Kysymys on erityisen tärkeä paikallis- ja alueviranomaisille, koska naiset ovat enemmistönä monilla julkisen sektorin aloilla⁽⁵⁾.

28. kannattaa sukupuolten välisten erojen vähentämiseksi ja naisten eläketurvan parantamiseksi komission suositusta, jonka mukaan jäsenvaltioiden tulisi ottaa käyttöön sama eläkeikä miehille ja naisille.

29. katsoo, että 55–64-vuotiaiden naisten ja miesten työllisyysasteen suurten erojen vuoksi tulisi kiinnittää erityishuomiota tasa-arvoseikkoihin, jotka liittyvät työelämän pidentymiseen ja aktiivisena ikääntymiseen. Esimerkkinä mainittakoon toimet, joiden ansiosta on helpompi yhdistää työ ja perhevelvoitteet.

30. toteaa, että vaihtoehtoisten hoitomahdollisuuksien puute aiheuttaa useissa jäsenvaltioissa lisäpaineita enimmäkseen naisille, mikä johtaa usein ennenaikaiseen eläkkeelle jäämiseen.

31. huomauttaa, että naisten työllisyysasteen nousu lisää korkeatasoisen lasten- ja vanhustenhoidon saatavuuden vaatimuksia. On tärkeää, että paikallis- ja alueviranomaisilla on riittävästi resursseja tehtävän hoitamiseen.

⁽³⁾ Applica, CESEP & Alphametrics (2007): "Men and women with disabilities in the EU: Statistical analysis of the LFS ad hoc module and the EU-SILC".

⁽⁴⁾ CdR 319/2010 fin.

⁽⁵⁾ Eurostat (2008): "The Life of Men and Women in Europe – a statistical portrait".

32. toteaa, että joissakin jäsenvaltioissa naisilla on miehiä enemmän pitkäaikaisia kroonisia sairauksia ja häiriöitä, ja heillä on useammin alentunut työkyky, kun taas toisissa jäsenvaltiossa nämä ongelmat koskevat todennäköisemmin miehiä. Paikallis- ja alueviranomaisten olisikin kannettava erityistä vastuuta henkilöstönsä hyvän työympäristön turvaamisesta.

33. toteaa, että mahdollisuus tehdä osa-aikatyötä esimerkiksi lasten ollessa pieniä voi olla monille, etenkin naisille, tärkeä työelämässä pysymisen edellytys. Toisaalta on tärkeää, että ihmiset eivät jää vasten tahtoaan tekemään osa-aikatyötä, sillä se vaikuttaa tulevaan eläkkeeseen kielteisesti.

34. on sitä mieltä, että jäsenvaltioita tulisi voida kannustaa selvittämään sitä mahdollisuutta, että eläkeoikeudet karttuisivat myös vanhempainloman aikana, jotta lakisääteinen vanhempainloma ei heikentäisi eläke-etuuksia. Tämä voisi koskea myös asevelvollisuusaikaa.

Saatavilla oleva tieto

35. katsoo, että uudistuksen tavoitteena tulee olla sellaisen eläkejärjestelmän muodostaminen, jonka avulla voidaan turvata pitkällä aikavälillä vakaus. Uudistukset onnistuvat vain, jos niitä pidetään oikeudenmukaisina, mikä edellyttää, että suuri yleisö tuntee todelliset ongelmat ja niiden kaikki ratkaisumahdollisuudet.

36. korostaa, että on tärkeää koota eläkkeistä kattavat tiedot, jotta kansalaisten on helpompi tehdä eläkesuunnittelua koskevia päätöksiä. Vapaa liikkuvuus EU:n sisällä merkitsee lisäksi sitä, että tulevaisuudessa useammat ihmiset ansaitsevat työelämänsä aikana eläkettä eri maissa, mikä vielä lisää kattavan tiedon tarvetta.

37. kehottaakin komissiota harkitsemaan kattavaa eläketietoa sisältävän yhteisen verkkofoorumin kehittämistä.

Muuta

38. korostaa, että riittävä eläketurva on tärkeä kansalaisten hyvinvoinnin kannalta ja ratkaisevan tärkeä paikallis- ja alueviranomaisten taloudellisen ylläpidon estämiseksi.

39. kehottaa komissiota varmistamaan, että sen tällä alalla toteuttamia tulevia toimia täydennetään asianmukaisilla vaikutustenarvioinneilla, jotka kattavat erityisesti vaikutukset paikallis- ja alueviranomaisiin.

40. kehottaa komissiota arvioimaan, onko tällä alalla tarvetta toiminnan yhteensovittamiseen osana avointa koordinoitunutta menetelmää, jotta voidaan tukea sekä vapaata liikkuvuutta että eläkejärjestelmien kestävyttä.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Itämeren aluetta varten laadittu Euroopan unionin tarkistettu strategia”

(2012/C 391/03)

ALUEIDEN KOMITEA

- korostaa, että EU:n Itämeri-strategia tarjoaa hyvän pohjan testata, kuinka laajempaa maantieteellistä suuraluetta koskevalla täsmennetyllä strategialla voidaan käytännössä vahvistaa EU:n kilpailukykyä sekä älykästä, kestäväää ja osallistavaa kasvua.
- pitää tervetulleena EU:n Itämeren alueen strategian tarkistettujen tavoitteiden – meren pelastaminen, alueen yhdistäminen ja hyvinvoinnin lisääminen – parempaa yhteensovittamista Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden kanssa.
- tuo esiin, että taloudellisen koheesion ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi tarvitaan vahvemmat kytkennät tutkimuksen, innovaatioiden sekä elinkeinotoimijoiden välille. Alueiden ja yliopistojen tulisi koko makroalueen laajuisessa yhteistyössä luoda Itämeren alueesta esimerkki älykkääseen erikoistumiseen perustuvista verkostoista.
- katsoo, että jatkossakin olisi kiinnitettävä huomiota kestäväään kasvuun tähtäävien aloitteiden tukemiseen sekä sellaisten toimien lisäämiseen, joiden avulla parannetaan työllisyyttä ja osaamista ja vahvistetaan hyvinvointia ja osallisuutta.
- korostaa, että vaikka kyseessä on EU:n sisäinen strategia, on yhteistyöllä EU:n ulkopuolisten maiden ja etenkin Venäjän kanssa strategian menestyksen kannalta äärimmäisen suuri merkitys.
- korostaa, että pohjoisen ulottuvuuden rakenteita tulisi käyttää maksimaalisesti hyödyksi EU:n ja Venäjän tiivistyvässä yhteistyössä Itämeren alueella.
- on huolissaan kuntien ja alueiden liian vähäisestä näkyvyydestä strategian toteutuksessa ja ehdottaa, että sekä strategiassa että tarkistetussa toimintasuunnitelmassa todetaan nimenomaisesti, että monitasoisen hallinnon periaatteen tulee ohjata toteuttamista.
- tähdentää, että poliittisen tason toimijoiden näkyvä sitoutuminen ja rooli suunnannäyttäjinä ovat perusedellytyksiä, jotta strategian toteutuminen etenee kaikissa siihen osallistuvissa maissa.
- huomauttaa, että kansallisten rakennerahasto-ohjelmien panos EU:n Itämeren alueen strategian toteuttamiseen on selvennettävä jäsenvaltioiden sisäisten alueiden erilaisuus ja kehittämistarpeet huomioon ottaen.

Esittelijä	Pauliina HAIJANEN (FI, PPE), Laitilan kaupunginvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Itämeren aluetta varten laaditusta Euroopan unionin strategiasta
	COM(2012) 128 final

1 POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. kiittää komissiota tämän 23.3.2012 antamasta tiedonannosta ja pitää oikeansuuntaisina tiedonannossa esitettyjä toimia EU:n Itämeren alueen strategian paremmaksi kohdentamiseksi, toimintalinjojen ja rahoituksen mukauttamiseksi, eri toimijoiden vastuiden selkeyttämiseksi sekä viestinnän tehostamiseksi.

2. muistuttaa, että EU:n Itämeren alueen strategia pyrkii alueen eri osien väliseen politiikkakoordinaation ja yhteenkuuluvuuden parantamiseen Itämeren aluetta koskevien yhteisten ongelmien ratkaisemiseksi ja alueen hyvinvoinnin vahvistamiseksi kestävältä pohjalta. Strategiassa käsitellään sellaisia asioita, joihin yksittäiset alueet ja jäsenmaat eivät löydä yksin ratkaisua. Keskeistä on yhteistyö ja toimien koordinaatio suuralueen jäsenvaltioiden, alueiden ja kuntien, EU:n, Itämeren yhteistyöjärjestöjen, rahoituslaitosten ja kansalaisjärjestöjen kesken.

3. muistuttaa, että alueiden komitea on lausunnossaan paikallis- ja alueviranomaisten roolista Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamisessa (CdR 72/2011 fin) nostanut esille Itämeren alueen potentiaalin olla eurooppalainen tiennäyttäjä.

4. korostaa, että EU:n Itämeri-strategia ensimmäisenä yhdennettynä suuraluestrategiana tarjoaa hyvän pohjan testata, kuinka laajempaa maantieteellistä suuraluetta koskevalla täsmennetyllä strategialla voidaan käytännössä vahvistaa EU:n kilpailukykyä sekä älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua. Näitä kokemuksia tulee tuoda aktiivisesti erityisesti eurooppalaisesta koheesiopolitiikasta käytävään keskusteluun seuraavaa ohjelmakautta silmällä pitäen.

5. palauttaa mieliin Euroopan komission kannan, jonka mukaan makroaluestrategioiden toteutusta varten ei luoda uusia säännöksiä, ei perusteta uusia instituutioita eikä myönnetä uusia määrärahoja. Komitea katsoo kuitenkin, että samalla tulisi sallia seuraavat kolme toimenpidettä: olemassa olevien sääntöjen yhteisesti sovittu soveltaminen ja valvonta makroalueella, EU:n toimielinten organisoiman alue- ja paikallisviranomaisten ja jäsenvaltioiden sekä eturyhmien foorumin, verkon tai alueellisen klusterin perustaminen sekä sopiminen EU:n olemassa olevien taloudellisten resurssien hyödyntämisestä makroaluestrategioiden kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

Makroaluestrategiaan perustuvan lähestymistavan yhtymäkohdat Eurooppa 2020 -tavoitteisiin

6. pitää tervetulleena EU:n Itämeren alueen strategian tavoitteiden parempaa yhteensovittamista Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden kanssa. Tiedonannossa esitetyt kolme strategista yleistavoitetta – meren pelastaminen, alueen yhdistäminen ja hyvinvoinnin lisääminen – kytkeytyvät hyvin yhteen Eurooppa 2020 -strategian älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun tavoitteiden kanssa. Lisäksi Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanon kannalta on ensiarvoisen tärkeää korostaa alueiden yhteistyön tiivistämistä innovaatiotoiminnassa.

7. toteaa, että Eurooppa 2020 -strategiassa esitettyjen lippulaivahankkeiden konkretisointi on Itämeri-strategian toteutuksessa tärkeää. Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeista tulisi ottaa huomioon erityisesti "Digitaalinen Agenda" ja "Innovaatiounioni", joiden tavoitteiden edistämiseen Itämeren alueella tulisi päivitetystä toimintasuunnitelmassa keskittyä nykyistä enemmän. EU:n Itämeren alueen strategia ja Itämeren alueella toimivat yhteistyöverkostot toimivat erinomaisina kehittämisalustoina älykästä erikoistumista koskeville alueellisille tutkimus- ja innovaatiostrategioille.

8. kannustaa sekä jäsenvaltioita että paikallis- ja aluetason toimijoita pohtimaan, miten EU:n Itämeren alueen strategian päivitetty tavoite hyvinvoinnin lisäämisestä konkretisoidaan yhteistyössä käytännön toimiksi. Työllisyyden ja osaamisen lisäämiseen sekä hyvinvointiin ja osallisuuden vahvistamiseen liittyvät toimet on tuotava jatkossa selkeästi toimintasuunnitelmassa esiin. Tällä hetkellä toimintasuunnitelma sisältää varsin vähän kytkentöjä näitä teemoja koskeviin Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeisiin.

9. katsoo, että Eurooppa 2020 -strategian painopiste "osallistava kasvu – taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta lisäävä korkean työllisyyden talous" olisi otettava huomioon pantaessa täytäntöön Itämeren strategiaa, sillä Itämeren alueen eri osien välillä on edelleen huomattavia eroja hyvinvoinnissa ja talouden suorituskyvyssä. Ympäristön tilan parantamiseen tähtäävien toimien ja kestävää kasvua tukevien lippulaivahankkeiden edistämiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota.

10. korostaa, että tulevaisuudessa on entistä tärkeämpää kiinnittää huomiota erilaisten rahoitusohjelmien väliseen synergiaan Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamiseksi. Tutkimuksen ja innovoinnin tulevan Horisontti 2020 -rahoitusohjelman osalta on tärkeää tehdä tiivistä ja integroitua yhteistyötä Itämeren

alueen jäsenvaltioiden käytössä olevien koheesiopolitiikan rahoitusinstrumenttien kanssa siten, että alueellinen näkökulma korostuu ja alueita kannustetaan lisäämään tutkimus- ja innovaatiotoimintaa.

11. haluaa tuoda esiin, että EU:n Itämeren alueen strategia on tarjonnut paikallis- ja aluetasolle uusia mahdollisuuksia vahvistaa alueellista kilpailukykyään ja innovaatiopotentiaaliaan sekä edistää alueellista älykästä erikoistumista. Alueiden ja yliopistojen tulisikin koko makroalueen laajuudessa yhteistyössä luoda Itämeren alueesta esimerkki älykkääseen erikoistumiseen perustuvista verkostoista, joissa keskitytään kunkin alueen ydinkysymyksiin ja niiden toimintaan ja aikaansaadaan verkostoitumalla huippuosaamista ja kriittistä massaa. Triple Helix -innovaatiosysteemien ja Quadruple Helix -innovaatiosysteemien kehittäminen ja vahvistaminen yhteistyössä Itämeren piirin tiedemaailman, julkisen sektorin, yksityisen sektorin sekä kansalaisten kanssa on tässä keskeistä.

12. esittää, että Itämeren alueen jäsenvaltiot kannustaisivat tutkimuskeskuksia keskittymään oman alueensa älykästä erikoistumista tukeviin tutkimusteemoihin ja tuomaan osaamisensa mukaan Itämeren alueen laajuiseen verkostoyhteistyöhön. Olisi tärkeää kannustaa myös Itämeren alueeseen rajautuvia EU:n ulkopuolisia maita mukaan tutkimusyhteistyöhön mm. yhteistä valuma-aluetta koskevilla ympäristö- ja energiakysymyksissä.

13. haluaa tuoda esiin, että taloudellisen koheesion ja kilpailukykyyn vahvistamiseksi tarvitaan vahvemmat kytkennät tutkimuksen, innovaatioiden sekä elinkeinotoimijoiden välille. Mahdollisuudet elinkeinoelämän ja yritysten sekä korkeakoulujen aktiivisempaan osallistumiseen strategiatyöhön tulee taata.

14. esittää innovaatio- ja klusteriyhteistyön lisäämistä jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten valtioiden kesken, samoin markkinointiyhteistyön edistämistä Itämeren alueella unionin ulkopuolisten investointien ja matkailun lisäämiseksi. Nämä toimet yhdessä strategian vahvan ympäristöulottuvuuden kanssa vievät tehokkaasti eteenpäin Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista Itämeren alueella.

15. korostaa edellä esitetyn merkitsevän sitä, että Itämeren alueen valtioiden tulisi käsitellä näitä kysymyksiä omissa kansallisissa uudistusohjelmissaan (NRP) ja että paikallis- ja alueviranomaisten tulisi olla tässä valmistelutyössä tiiviisti mukana.

16. toteaa, että Euroopan unionin Itämeren alueen strategian keskeinen tavoite on Euroopan saastuneimman meren pilaantumisen vähentäminen ja tilan parantaminen. Tässä yhteydessä on varmistettava rannikkovaltioiden harmoninen sosiaalinen ja taloudellinen kehitys EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Strategian ulkoisen ulottuvuuden kanssa tehtävän yhteistyön tärkeys

17. korostaa, että vaikka kyseessä on EU:n sisäinen strategia, on yhteistyöllä EU:n ulkopuolisten maiden ja etenkin Venäjän

kanssa strategian menestyksen kannalta äärimmäisen suuri merkitys.

18. haluaa tuoda esiin, että Venäjä on hyväksynyt federaatiotasolla vuonna 2011 Itämeren alueeseen rajautuvaa Luoteis-Venäjän aluetta koskevan strategian (*Strategy on social and economic development of the North-West Federal District until 2020*). Luoteis-Venäjää koskevassa strategiassa esitetään alueen talouden, infrastruktuurin ja logistiikan alan tavoitteita. Luoteis-Venäjää koskevan strategian toivotaan edistävän tiiviimpää strategista yhteistyötä EU:n Itämeren alueen ja Venäjän välillä erityisesti ympäristön, talouden, liikenteen, energian, matkailun ja pelastuspalvelun aloilla.

19. korostaa, että pohjoisen ulottuvuuden rakenteita tulisi käyttää maksimaalisesti hyödyksi EU:n ja Venäjän tiivistyvässä yhteistyössä Itämeren alueella. Pohjoisen ulottuvuuden politiikka tarkastelee koko pohjoista aluetta kokonaisuutena pyrkien vahvistamaan Itämeren ja Barentsin alueiden eri yhteistyöjärjestelyjen välistä koordinaatiota.

20. panee tyytyväisenä merkille ja ilmaisee tukensa sille, että paikallis- ja aluetasolla on ryhdytty käytännön toimenpiteisiin konkreettisen yhteistyön kehittämiseksi erityisesti Pietarin kaupungin ja Leningradin alueen kanssa. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta alhaalta ylöspäin suuntautuvasta toiminnasta on ns. Turku-prosessi, joka on Turun kaupungin, Varsinais-Suomen maakunnan, Hampurin ja Pietarin kaupunkien yhteinen aloite.

Monitasoinen hallinto sekä kuntien ja alueiden rooli strategian toteutuksessa

21. pitää hyvänä, että tiedonannossaan komissio ottaa huomioon Itämeren alueen strategiaa koskevassa alueiden komitean lausunnossa (CdR 255/2009 fin) esitetyt näkemykset toimintasuunnitelman joustavasta mutta määrätietoisesta toteutuksesta ja hallinnon tukemisesta, kun se tarkoittaa keskeisten sidosryhmien (kansalliset yhteyspisteet, prioriteettialojen koordinaattorit, horisontaalisten toimien johtajat ja lippulaivahankkeiden johtajat) tehtäviä ja vastuita.

22. pitää komission esityksiä strategian hallintorakenteen selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi oikeasuuntaisina, mutta esittää huolensa kuntien ja alueiden liian vähäisestä näkyvyydestä strategian toteutuksessa. Sen vuoksi komitea ehdottaa, että sekä strategiassa että tarkistetussa toimintasuunnitelmassa todetaan nimenomaisesti, että monitasoisen hallinnon periaatteen tulee ohjata toteuttamista.

23. tähdentää, että paikallis- ja aluetason sitouttamiseksi makroalustrategioiden menestys eri puolilla Eurooppaa on suuressi riippuvainen paikallisten ja alueellisten toimijoiden sitoutumisesta ja panoksesta tavoitteiden eteenpäin viemiseen. Myös yksityisen sektorin mukaan saaminen on keskeistä. Poliittisen tason toimijoiden näkyvä sitoutuminen ja rooli suunnannäyttäjinä ovat perusedellytyksiä, jotta strategian toteutuminen etenee kaikissa siihen osallistuvissa maissa.

24. huomauttaa, että paikallis- ja aluetason toimijoiden laajempi sitouttaminen Itämeren alueen strategian toteuttamiseen on edelleen tarpeen. Tämä tulee ottaa huomioon paitsi strategian toimintasuunnitelmaa päivitettäessä, myös eri vastuutahojen roolia tarkennettaessa. Nyt huomattava osa mm. prioriteettialojen koordinaatiotahoista edustaa sektoriministeriöitä tai muita valtionhallinnon organisaatioita. Erityisesti jäsenvaltioiden yhteyspisteet tulee velvoittaa säännölliseen yhteydenpitoon paikallis- ja alueviranomaisien sekä järjestöjen kanssa.

Rahoitus sekä seuranta- ja arviointijärjestelmä

25. toteaa, että vaikka EU:n Itämeren alueen strategia hyväksyttiin vasta kun nykyinen EU:n ohjelmakausi oli jo käynnissä, on eri rakennerahasto-ohjelmien kautta pystytty toteuttamaan lukuisia strategiaa tukevia hankkeita. Itämeren alueella toteutettavat eurooppalaisen alueellisen yhteistyön ohjelmat ovat olleet keskeinen rahoitusväline erityisesti paikallis- ja aluetason toimien eteenpäin viemisessä.

26. haluaa tuoda esiin ylikansallisten ja monitoimijaisen hankkeiden osalta soveltuvien rahoitusinstrumenttien vähäisyyden. Erilaisia rahoituslähteitä hyödynnettäessä ongelmaksi muodostuu kumppanikohtaisten rahoituspäätösten eriaikaisuus, jolloin viive hidastuttaa huomattavasti toteutusta. Rahoituspäätösten välillä ei välttämättä ole mitään koordinaatiota ja osa kumppaneista jää ilman tukea, mikä estää hankkeen käynnistämisen.

27. pitää tärkeänä, että komission lokakuussa 2011 antamissa asetusehdotuksissa on jäsenvaltiot veloitettu huomioidaan mahdollinen makroaluestratégia uusien rakennerahasto-ohjelmien laatimisessa ja toteuttamisessa, ja korostaa, että erityisesti Itämeren alueen valtioiden välisen uuden ohjelman tulee vastata EU:n Itämeren alueen strategian painopisteitä. Seuraavan kauden ohjelmatyön tulee käynnistyä heti vuoden 2014 alusta, jotta tarpeettomat viiveet hanketyön jatkumisessa vältetään.

28. huomauttaa, että kansallisten rakennerahasto-ohjelmien panos EU:n Itämeren alueen strategian toteuttamiseen on selvennettävä jäsenvaltioiden sisäisten alueiden erilaisuus ja kehittämistarpeet huomioon ottaen. Erityisesti alueellisen älykkään erikoistumisen edistäminen kansallisessa ohjelmatyössä tarjoaa valtavia mahdollisuuksia strategian tavoitteiden saavuttamiseen. Lisäksi jäsenvaltion ja Euroopan komission kumppanuussopimuksessa tulisi viitata EU:n Itämeren alueen strategiaan.

29. pitää tärkeänä komission tiedonannossa esitetyn siemenrahoituksen turvaamista hankeyhteistyön edistämiseksi, sillä näin saataisiin hanketoimintaan paremmin mukaan niin paikallis- ja aluetason toimijoita kuin järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan edustajia.

30. korostaa, että tulevaisuudessa on tärkeää kohdistaa rahoitusta strategiaa toteuttamista suoranaisesti tukeviin toimiin sekä mahdollistaa eri rahoitusmuotojen yhdistäminen. Julkisen rahoituksen lisäksi tulee edistää erilaisten rahoituslaitosten tarjoamien palvelujen käyttöä sekä korostaa yksityisen rahoituksen roolia. Kansallisten rakennerahasto-ohjelmista rahoitettavien hankkeiden osalta on kehitettävä tekniikkoja, jotta hankkeisiin sisällytetään entistä enemmän myös kansainvälisen yhteistyön toimia.

31. pitää hyvänä komission tiedonannossa esitettyjä mittareita strategian toteutumisen seuraamiseksi mutta korostaa, että seuranta- ja arviointijärjestelmän tulee olla mahdollisimman yksinkertainen ja perustua indikaattoreihin, jotka pystyvät realistisesti kuvaamaan strategiaan pohjautuvan yhteistyön kautta saavutettuja tuloksia. Alueiden komitea ilmoittaa olevansa valmis osallistumaan indikaattoreiden luomista ja valintaa koskevaan keskusteluun.

Tiedonkulun edistäminen ja toimijoiden sitouttaminen

32. korostaa, että makroaluestratégioiden toteutuksessa tarvitaan päätöksenteon läpinäkyvyyttä, kattavaa tiedonvaihtoa sekä yhteisten toimintatapojen kehittämistä kaikilla tasoilla. Erityisesti tiedonkulkua on parannettava niin Itämeren alueen jäsenvaltioiden välillä kuin kansallisesti niiden sisällä. Tämä edistää laajempaa sitoutumista strategian tavoitteiden toteuttamiseen.

33. painottaa, että strategiaa koskevan tiedonkulun lisääminen tuo myös EU:n toiminnan yleisemmin laajan yleisön tietoisuuteen. Strategiaa varten avatut internetsivut sekä strategian toimintasuunnitelman päivittämistä koskeva julkinen kuuleminen ovat hyvä avaus tähän suuntaan.

34. esittää komissiolle, että rahoitusohjelmätiedot kootaan hallitusti yhteen ja julkaistaan siten, että pystytään tarjoamaan rahoitusneuvontaa keskitetysti sekä kansallisella että paikallisella tasolla. Tällä hetkellä haasteena on, etteivät hanketoimijat saa riittävän helposti tietoa. Soveltuvia rahoitusvälineitä koskevaa tietämystä tulee siirtää tehokkaammin, jotta toimijat voisivat valita ongelmitta tarpeisiinsa soveltuvat välineet.

Lopuksi

35. toteaa, että EU:n Itämeren alueen strategia on tarjonnut jäsenvaltioille, alueille ja kunnille uusia mahdollisuuksia vahvistaa alueellista kilpailukykyä ja innovaatioita sekä älykästä alueellista erikoistumista. Strategia on myös lisännyt alueellisten ja paikallisten toimijoiden yleistä kiinnostusta ja sitoutumista Itämeren alueen yhteistyöhön sekä vahvistanut ja lisännyt uudenlaisia yhteistyömuotoja.

36. esittää, että alueiden komitea jatkaa aktiivisesti Itämeren alueen strategian täytäntöönpanon seurantaan vuoden 2012 lopulla julkaistavan päivitetyn toimintasuunnitelman pohjalta ja tuo saadut havainnot ja päätelmät osaksi laajempaa makroaluestrategioita koskevaa keskustelua erityisesti seuraavan EU:n ohjelma-kauden 2014–2020 toteutusta silmällä pitäen.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Energia-alan etenemissuunnitelma 2050”

(2012/C 391/04)

ALUEIDEN KOMITEA

- pyytää, että paikallis- ja alueyhteisöjen asema tunnustetaan asianmukaisesti ja että sitä varten osoitetaan riittävät resurssit ja kapasiteetti sekä soveltuvat hallinnointivälineet, sillä paikallis- ja alueviranomaisilla on ensisijaisen tärkeä rooli paikallisten kestävän energiahuollon hankkeiden välittöminä kumppaneina ja uuden infrastruktuurin suunnittelussa, lupien myöntämisessä, investoinneissa, julkisissa hankinnoissa, tuotannossa ja energiankulutuksen hallinnassa.
- toistaa, että on ensisijaisen tärkeää edistää energian siirtoverkkoja ja liittää jakeluverkkoihin paikallistasolla uusiutuvista lähteistä hajautetusti tuotettu muun muassa tuuli-, vesi-, maalämpö-, aurinko- ja biomassaenergia. Siirto- ja jakeluinfrastruktuurista on siksi tehtävä nykyistä älykkäämpi. Se edellyttää todellista kilpailua, joka tuottaa peruskuluttajille konkreettista hyötyä.
- korostaa, jotta varmistetaan energiajärjestelmässä lisääntyvässä määrin vaadittu joustavuus, tarvitaan kaikilla jännitetasoilla asianmukaisia varastointiteknologioita, jotka – kuten pumppuvoimalaitokset – mahdollistavat ylijäämän varastoinnin ja sen muuttamisen myöhemmin sähkövirraksi teollisessa mitakaavassa. Tässä yhteydessä olisi kehitettävä ja käytettävä strategisia välineitä teknologian tutkimiseksi ja edistämiseksi.
- suosittelee, että tieto- ja viestintätekniikkaa edistetään välineenä, joka helpottaa innovaatioiden omaksumista, tiedon levittämistä ja energiankulutusratkaisujen tarjoamista strategisille aloille, joita ovat muun muassa ”älykkäät kaupungit” (*smart cities*), joissa toteutetaan kestäväpohjaiseen liikkuvuuteen, ”älykkääseen jakeluinfrastruktuuriin” (*smart grids*) ja kestävyysajattelun mukaiseen rakentamiseen liittyviä politiikkoja.
- korostaa, että energian sisämarkkinat on saatava välttämättä valmiiksi vuoteen 2014 mennessä, sillä ne auttavat varmistamaan energian saannin kohtuulliseen hintaan. On myös murrettava yksittäisten jäsenvaltioiden eristyneisyys energia-asioissa vuoteen 2015 mennessä, tasattava resurssit oikeudenmukaisesti alueiden kesken sekä vakiinnutettava ja parannettava Euroopan energiatalouden perusedellytyksiä siten, että voidaan rajoittaa energiajärjestelmien muuttamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia.

Esittelijä	Ugo CAPPELLACCI (IT, PPE), Sardinian aluehallituksen puheenjohtaja
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Energia-alan etenemissuunnitelma 2050
	COM(2011) 885 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A. EU:n strategia energiajärjestelmien muuttamiseksi

1. on samaa mieltä tarpeesta määritellä kiireellisesti pitkän aikavälin eurooppalainen energia-alan strategia, joka auttaa konkreettisesti saavuttamaan vuoteen 2050 asetetun Euroopan unionin tavoitteen järjestelmän muuttamisesta vähähiiliseksi. Energiajärjestelmän muuttaminen on velvollisuus tulevia sukupolvia kohtaan, mutta se tarjoaa myös todellisen tilaisuuden edistää kasvua, kehitystä, työllisyyttä ja kilpailukykyä Euroopassa sekä parantaa Euroopan riippumattomuutta energia-asioissa.

2. suhtautuu myönteisesti energia-alan etenemissuunnitelmaan 2050 mutta katsoo, että se ei ole riittävän yksityiskohtainen eikä selkeä ohjaamaan jäsenvaltioiden, paikallis- ja alueviranomaisten ja sijoittajien valintoja nyt ja vuoden 2020 jälkeen kohti uutta energiajärjestelmää eikä luomaan riittävää suunnitelmavarmuutta. Komitea korostaa samalla pitävänsä tärkeänä, että suunnitelman jatkoksi tehdään nyt päätöksiä käytännön toimista. Voitaisiin esimerkiksi harkita päätösten tekemistä fossiilisten polttoaineiden kansallisten tukien kieltämisestä.

3. kaipaava etenemissuunnitelmassa lähtötilanteen arviointia energiastrategiassa 2020 tälle vuosikymmenelle asetettuihin tavoitteisiin nähden. Arviointi olisikin esitettävä ennen kuin määritellään vuoteen 2030 tähtäävät tavoitteet ja poliittinen kehys, johon viitataan etenemissuunnitelman viimeisessä päätelmässä. Lisäksi on tarpeen määritellä energiajärjestelmän muutosprosessille välivaiheet, jotka ulottuvat vuoteen 2030 ja vuoteen 2040 asti, johdonmukaisesti asiakirjassa "Etenemissuunnitelma – siirtyminen kilpailukykyiseen vähähiiliseen talouteen vuonna 2050" ⁽¹⁾ esitettyjen päästöjä vähennystavoitteiden kanssa. Vaiheittain edetessä voidaan mahdollisesti käyttää sellaisia siirtymävaiheen polttoaineita tai energialähteitä, jotka tukevat asteittain tapahtuvaa muutosta ja turvaavat samalla riippumattomuuden energia-asioissa sekä energian toimitusvarmuuden. Näin voitaisiin lisäksi helpottaa konkreettisiin tuloksiin pääsemistä ja toiminnan edistymisen seurantaa ja arviointia.

4. katsoo, ettei asiakirjassa valittu tekniikoista riippumaton lähestymistapa ole tarkoituksenmukainen ja sitä tulee tarkistaa siten, että pitkällä aikavälillä etusijalle asetettaisiin ne ratkaisut, tekniikat ja polttoaineet, joiden tulokset ovat varmoja ja joiden

käyttö on kestäväpohjaista ja turvallista, kun otetaan huomioon uusiutuvista energialähteistä ja innovatiivisesta teknologiasta saatut kokemukset ja käytettävissä olevat tiedot. Lisäksi jos energiajärjestelmää halutaan muuttaa kestäväällä tavalla, on otettava huomioon resurssien saatavuudessa tämänhetkisen talouskriisin seurauksena tapahtunut muutos sekä tästä mahdollisesti aiheutuvat ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset.

5. on vakuuttunut ympäristöpolitiikan ja sosiaalipolitiikan keskinäisen riippuvuuden tärkeydestä ja siitä seuraavasta tarpeesta varmistaa, että kaikilla on keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä yhtäläinen mahdollisuus saada varmaa, kestäväpohjaista, mahdollisimman vähäisin ympäristövaikutuksin tuotettavaa ja kohtuuhintaista energiaa ja että kaikki voivat hallita kulutusta kotitalouksissa ja hyödyntää kohtuuhintaan mahdollisuuksia tuottaa uusiutuvaa energiaa paikallisesti.

6. pyytää, että paikallis- ja alueviranomaiset otetaan mukaan mm. vähähiilisen energiapolitiikan määrittelyprosessiin, jossa käsitellään energiatehokkuutta, kulutuksenhallintaa, tuotantoa ja uusia tekniikoita, että etenemissuunnitelmaa tarkistetaan alueyhteisöjen mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan ja että alueviranomaisten tärkeää roolia varten osoitetaan riittävät resurssit, kapasiteetti ja hallintovälineet.

B. Alueellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointi

7. toteaa, että energiajärjestelmien muuttamiseen liittyy erilaisia haasteita ja seurauksia eri alueille sen mukaan, millainen energia-alan profiili niillä on ja millaisia resursseja niillä on käytettävissään, ja että EU:n energia-alan toimista mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset, rahoitus- ja hallintokustannukset on perusteltava yksityiskohtaisella vaikutustenarvioinnilla, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon paikallis- ja aluetason erilaiset realiteetit, etenkin eristyneisyys energia-asioissa.

8. on samaa mieltä siitä, että energiajärjestelmien rakenteellinen muutos edellyttää infrastruktuurin luomista ja/tai nykyaikaistamista, mutta toteaa, että muutoksen kustannukset eivät ole samat Euroopan eri alueille, mikä on uhka sosiaaliselle koheesiolle.

9. suosittelee, että kehitellään välineitä, joiden avulla pystytään arvioimaan energiajärjestelmien muuttamisen oheisvaikutuksia aluetasolla. Vaikutukset voivat olla niin taloudellisia, sosiaalisia kuin ympäristöön liittyviä. Komitea korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeää parantaa politiikan tehokkuuden arviointiin käytettävien yleisimpien makrotaloudellisten indikaattorien laatua ja laajentaa niitä siten, että niihin sisällytetään

⁽¹⁾ COM(2011) 112 final.

yhtäältä energiakysymykset kestävyysperiaatteiden kannalta tarkasteltuina ja toisaalta sosiaalinen ja ympäristöulottuvuus, joka pystyy osoittamaan erot sosiaalisessa koheesiossa, kohtuuhintaisten peruspalvelujen ja -tuotteiden saatavuudessa, terveyden-tilassa, köyhyydessä – myös energiaköyhyydessä –, luonnonvaroissa ja yleensä elämänlaadussa.

C. Paikallis- ja alueyhteisöjen rooli

10. on vakuuttunut siitä, että energia-alan maailmanlaajuisen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää paikallistasolla toteutettavia aloitteita. Komitea korostaa tässä yhteydessä, että alueellisten tavoitteiden asettaminen on jo osoittautunut tehokkaaksi erilaisissa paikallisissa ja alueellisissa olosuhteissa, sillä se on osoitus monitasoisen hallinnon toteutumisesta energijärjestelmän muuttamisen alalla.

11. korostaa rajatylittävän yhteistyön ja solidaarisuuden tärkeyttä uudessa energijärjestelmässä sekä näin ollen EU-tason koordinoinnin tarvetta. Kaikkien tasojen on toteutettava toimia, eikä tuloksiin voida päästä ilman tiivistä yhteistyötä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa. Lisäksi on aiheellista määritellä selkeästi kaikkien osapuolten roolit ja vuorovaikutusmekanismit.

12. pyytää, että paikallis- ja alueyhteisöjen asema tunnustetaan asianmukaisesti ja että sitä varten osoitetaan riittävät resurssit ja kapasiteetti sekä soveltuvat hallinnointivälineet, sillä alue- ja paikallisviranomaisilla on ensisijaisen tärkeä rooli paikallisten kestävyysajattelun mukaisen energiahuollon hankkeiden välittöminä kumppaneina ja uuden infrastruktuurin suunnittelussa, lupien myöntämisessä, investoinneissa, julkisissa hankinnoissa, tuotannossa ja energiankulutuksen hallinnassa. Lisäksi työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja osallisuus, joita etenemissuunnitelman mukaan tarvitaan muutoksen hallinnoimiseksi, edellyttävät toteutuakseen paikallis- ja alueviranomaisten kykyä tiedottaa kattavasti ja toimia välittäjinä. Näiden viranomaisten merkitys tulisikin tunnustaa selkeästi ja niitä tulisi tukea.

13. suosittelee, että jatkossakin tuetaan paikallistasolla jo toteutettavia esimerkillisiä toimia ja käytänteitä tehostamalla niihin sitoutumista ja tekemällä kaikenlaisista yhteistyömuodoista – esimerkiksi kaupunginjohtajien ilmastopöytäkirjasta tai muista alueidenvälisistä, kansallisista tai kansainvälisistä rakenteista – osallistavampia sekä tukemalla niiden roolia muutoksen alkuunpanijana, alueiden taloudellisen kehityksen edistäjänä ja tiedotus- ja yhteistyöverkkojen muodostajana.

D. Energiatehokkuus, energiansäästö ja uusiutuvat energialähteet

14. on samaa mieltä siitä, että ensisijaista on edistää energiansäästöä energian kysynnän vähentämiseksi toisaalta valistuksen, koulutuksen ja kansalaisten asennemuutosten kautta ja toisaalta tukemalla sellaisten uusien teknologioiden kehittämistä, joiden avulla voidaan taata resurssien tehokkaampi hyödyntäminen ja talouskasvun, kilpailukykyyn ja työllisyyden paraneminen. Jäsenvaltioiden on syytä tukea omaan tuotantoon perustuvia energijärjestelmiä, jotta voidaan edistää energiankulutuksen järkeistämistä, hajautettua energijärjestelmää ja kansalaisten todellista osallistumista energiamuotoja ja energiankäyttöä koskevaan päätöksentekoon. Komitea katsoo, että tavoiteltaessa talouskasvun

irrottamista energiankulutuksesta kulutuksen vähenemistä – sikäli kuin se johtuu prosessien paremmasta tehokkuudesta ja energiansäästöistä – voidaan pitää kehityksen eikä taantuman indikaattorina ja että se voi hyödyttää taloutta.

15. toteaa jälleen kannattavansa energiatehokkuuden asemaa yhtenä ratkaisevana toimenpiteenä vuodeksi 2050 asetettujen päästöjen vähennystavoitteiden saavuttamisessa. Komitea on samaa mieltä tarpeesta ryhtyä työstämään entistä kunnianhimoisempia energiatehokkuustoimenpiteitä ja kustannustehokkuudeltaan optimaalisia strategioita ja pitää tässä yhteydessä myös unionitason sitovia säännöksiä järkevinä. Komitea korostaa samalla tarvetta ryhtyä kiireellisesti toimiin sellaisten asioiden edistämiseksi, jotka voisivat jo nyt vaikuttaa merkittävästi energiansäästön hyväksi, kuten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen ja entistä kestäväpohjaisempi liikkuvuus.

16. toteaa, että määritettäessä ja toteutettaessa toimia, joita tarvitaan pikaisesti energiasiirtymän toteuttamiseksi, on joka tapauksessa varmistettava, että yksittäiset toimenpiteet ovat yhdenmukaisia kestävä kehityksen kanssa. Etenkin on arvioitava riskejä siitä, että tietyllä alalla saavutetut edistysaskeleet vaikuttavat kielteisesti toisiin aloihin.

17. kannattaa sitä, että energiansäästölle luodaan arvo kestävien markkinamekanismien avulla, kuten "Energiatehokkuussuunnitelmassa 2011" (2) harkitaan.

18. kannattaa sitä, että uusiutuvista lähteistä saatavan energian osuuden lisääminen on yhteinen piirre kaikissa hiilestä irtautumista koskevista skenaarioissa jo ennen vuotta 2030 ja että niiden osuus nousee vuoteen 2050 mennessä hallitsevaksi muihin tekniikoihin nähden. Komitea pitää kuitenkin valitettavana, ettei yhdessäkään etenemissuunnitelman skenaariossa oteta huomioon uusiutuvien lähteiden käyttöä ja energiatehokkuutta yhdisteleviä ratkaisuja, joilla voitaisiin kestävästi siirtymistä pois fossiilisen energian käytöstä energijärjestelmässä ja edistää järjestelmän irtautumista hiilen käytöstä. Komitea panee merkille, että etenemissuunnitelmassa pidetään uusiutuvia energialähteitä olennaisen tärkeinä lämmitys- ja jäähdytysalalla, mutta pitää valitettavana, ettei tässä yhteydessä analysoida yksityiskohtaisesti ensisijaista asemaa, joka tällä kokonaisenergiankulutukseen huomattavasti vaikuttavalla alalla olisi oltava i) pyrittäessä hiilettömään eurooppalaiseen energijärjestelmään vuoteen 2050 mennessä ja siten myös ii) nykyisten ja tulevien energiapolitiikkojen laatimisessa.

19. toistaa 30. kesäkuuta – 1. heinäkuuta 2011 pidetyssä täysistunnossa annetussa lausunnossa CdR 7/2011 "Energiainfrastruktuurien painopisteet vuodelle 2020 ja sen jälkeen" esitettyt huomiot ja korostaa, että on ensisijaisen tärkeää edistää energian siirtoverkkoja ja liittää jakeluverkkoihin paikallistasolla uusiutuvista lähteistä hajautetusti tuotettu muun muassa tuuli-, vesi-, maalämpö-, aurinko- ja biomassaenergia. Siirto- ja jakeluinfrastruktuurista on siksi tehtävä nykyistä älykkäämpi. Se edellyttää todellista kilpailua, joka tuottaa peruskuluttajille konkreettista hyötyä. Jotta varmistetaan energijärjestelmässä lisääntyvässä määrin vaadittu joustavuus, tarvitaan kaikilla jännitetasoilla asianmukaisia varastointiteknologioita, jotka – kuten

(2) COM(2011) 109 final.

pumppuvoimalaitokset – mahdollistavat ylijäämän varastoinnin ja sen muuttamisen myöhemmin sähkövirraksi teollisessa mitakaavassa. Tässä yhteydessä olisi kehitettävä ja käytettävä strategisia välineitä teknologian tutkimiseksi ja edistämiseksi.

E. Perinteiset energialähteet (kaasu, hiili, öljy), epätavanomaiset lähteet ja ydinvoima

20. on samaa mieltä tarpeesta varmistaa hankintalähteiden monipuolisuus energian toimitusvarmuuden takaamiseksi. Komitea pitää tärkeänä täsmällisten suuntaviivojen laatimista ja soveltamista siirtymävaiheessa, jonka aikana kulloinkin hiilidioksidipäästöjen osalta tehokkaimmissa ja kestäväpohjaisimmissa muodoissa hyödynnettävien perinteisten energialähteiden (kaasu, hiili, öljy) roolina – kiinnittäen erityistä huomiota hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknikoihin – voi olla energiajärjestelmän vähähiiliseksi muuttamisen tukeminen samalla kun kehitetään muutokseen tarvittavia tekniikoita, infrastruktuuria ja uusia käyttäytymismalleja.

21. on huolissaan siitä, että strategiassa pidetään tärkeinä teknologioita, joita ei vielä voida hyödyntää kaupallisesti, ja suosittelee, että turvautumista epätavanomaisten kaasulähteiden, kuten liuskekaasun, hyödyntämiseen ja sellaisten tekniikoiden käyttöön, joihin liittyy vielä arvioimattomia tai hallitsemattomia riskitekijöitä, joiden vaikutukset saattavat olla rajat ylittäviä, tutkitaan ja että siitä keskustellaan EU-tasolla, jotta arvioidaan lyhyen ja pitkän aikavälin mahdollisia ympäristöön kohdistuvia ja sosiaalisia vaikutuksia, kun noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja otetaan esimerkiksi liuskekaasun tapauksessa huomioon mahdollinen sääntelytarve. Komitea suhtautuu näin ollen myönteisesti komission aikomukseen edistää sellaisten teknologioiden tutkimusta, joilla voidaan antaa panos hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen energian muuntamisprosesseissa, ja ehdottaa elinkaarianalyysin ottamista käyttöön olennaisena arvioinnin osana päätöksenteossa.

22. suhtautuu kriittisesti energia-alan etenemissuunnitelmassa esitettyyn hiilidioksidipäästöjen vähentämisen ja ydinenergian väliseen syy-yhteyteen sekä oletukseen, että ydinenergia auttaa alentamaan järjestelmäkustannuksia ja sähkön hintoja. Toisaalta suunnitelmassa tunnustetaan, että "turvallisuuskustannukset sekä nykyisten laitosten käytöstä poistamisesta ja jätteen käsittelystä aiheutuvat kustannukset todennäköisesti kasvavat". AK kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota pitkän aikavälin näkymiin, jotka pohjautuvat muihin kuin perinteisiin uusiutuviin energialähteisiin, sekä siihen, että suuren yleisön kasvava huoli ydinvoiman turvallisuudesta voi johtaa yksityisten ydinvoimainvestointien hiipumiseen ja että näin ollen saatetaan joutua lisäämään julkista tukimuotoista rahoitusta tai nostamaan sähkön hintaa, mistä kärsisivät eniten köyhimmät väestönosat.

F. Investoinnit ja rahoituksensaanti

23. katsoo, että investointeja koskevan viitekehyksen määrittäminen ainakin vuoteen 2030 asti voi parantaa etenemissuunnitelman tehokkuutta ja luoda varmemman markkinatilanteen niin yksityisille kuin institutionaalisillekin toimijoille, etenkin jos siinä viitataan myös kansallisiin investointitavoitteisiin,

joissa otetaan huomioon paikallis- ja alueviranomaisten toimintasuunnitelmat. Parempi investointivarmuus voisi myös auttaa saavuttamaan vuoteen 2020 asetetut tavoitteet, erityisesti energiatehokkuuden ja energiansäästön osalta, sillä ne vaativat vielä paljon työtä. Viitekehystä vahvistaisi myös Euroopan laajuisen energiatehokkuusalan ja uusiutuvan energian alan osaamisen kartoittaminen, jotta voidaan kohdentaa investointeja ja vahvistaa näin kyseisten alojen kasvudynamiikkaa ja niillä vaikuttavia talouden toimijoita.

24. pyytää erityisesti, että osoitettaisiin selvästi resurssit kestäväpohjaiseen energiaan (kulutuksenhallintaan ja uusiutuvan energian tuotantoon) suunnattujen sellaisten hajautettujen investointien tukemiseen, joilla edistetään resurssien tehokasta käyttöä sekä vihreän talouden kehittymistä ja ympäristömyönteisten työpaikkojen luomista paikallis- ja aluetasolla. Komitea kehottaa myös perustamaan hajautetusti hallinnoitavan rahoitusvälineen, jolla tuetaan kestävyysperiaatteiden mukaisen energiankäytön toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoa, ja toivoo (taloudellista ja normatiivista) tukea uusiutuvia, hajautettuja lähteitä käyttäville energian pientuottajille, myös paikallis- ja alueyhteisöille, jotta niiden on helpompi liittyä verkkoon.

25. suosittelee, että "Älykäs energiahuolto Euroopassa" -ohjelmaa, josta on saatu positiivisia kokemuksia, jatketaan ja laajennetaan ja että määritetään selkeästi järjestelyt, joiden mukaisesti voidaan saada käyttöön huomattava osuus koheesiopolitiikan määrärahoista. Olisi tarpeen mm. myöntää rakennerahas-toista varoja, joilla helpotetaan sellaisten paikallisten yhteistyöjärjestelyjen luomista, joiden puitteissa kehitellään hajautetusti hiilidioksidipäästöiltään alhaisia ja energiatehokkaita tekniikoita. Sosiaalirahaston varoja tulisi puolestaan käyttää erityisesti sellaisen osaamispääoman kehittämiseen, jonka ansiosta pystytään suunnittelemaan, hallinnoimaan ja antamaan teknistä apua energia-asioissa, olipa kyse ratkaisusta tai tekniikoista taikka toteutuskumppanuuksista.

26. katsoo, että paikallisviranomaisten tulisi jatkossakin voida saada helpommin Euroopan investointipankilta (EIP) rahoitusta kestävyysperiaatteen mukaisiin energiahankkeisiin. Etusijalle tulisi asettaa hankkeet, joissa energiatehokkuus ja uusiutuvat energialähteet valjastetaan palvelemaan kestävää aluekehitystä. Tämä onnistuu yksinkertaistamalla menettelyjä ja helpottamalla pienempienkin yhteisöjen pääsyä osallisiksi.

27. painottaa, että jäsenvaltioiden toimenpiteet eivät yksin riitä varmistamaan tehokasta energiainfrastruktuurien rahoittamista, ja ehdottaa näin ollen taloudellisen tuen lisäämistä energia-alan hankkeisiin, erityisesti uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien ratkaisujen käytön laajentamiseksi myös rakennusten lämmityksessä ja jäähdyttämisessä.

28. ehdottaa, että otetaan käyttöön alueellisten klustereiden ja kumppanuuksien perustamista ja jo olemassa olevien klustereiden ja kumppanuuksien yhteistyötä tukeva strategia, sillä ne ovat jo eräissä alueellisissa olosuhteissa osoittautuneet toimiviksi välineiksi "vihreiden" energiamarkkinoiden ja energiatehokkuuden kehittämiseen, investointien mobilisointiin ja ammattitaidon ja työpaikkojen luomiseen.

G. Tutkimus, innovointi ja käytännön soveltaminen

29. on samaa mieltä tarpeesta edistää EU-tason voimakasta sitoutumista innovointiin ja tutkimukseen sekä siitä, että innovatiivisten, tehokkaampien ja edullisempien tekniikoiden kehittäminen voi auttaa luomaan alalle varmemmat olosuhteet ja houkuttelevaa pääomaa. Tätä edistäisi myös uuden Horisontti 2020 -ohjelman varojen jako järkevällä tavalla.

30. painottaa voimakkaasti, että uuden Horisontti 2020 -tutkimusohjelman ja energia-alan etenemissuunnitelman 2050 tulee olla puolueettomuuden ja ensisijaisten tavoitteiden osalta johdonmukaisia.

31. katsoo, että pienimuotoisen energiantuotannon innovointia ja tutkimusta on kannustettava nykyistä enemmän. Tämä koskee esimerkiksi pienten vesistöjen tuottamaa vesivoimaa, yksittäisille tai muutamille talouksille tarkoitettuja tuulivoimaloita, paikallista aurinkoenergiaa ja lämmöntuotantoa kuumavesilähteiden avulla siellä, missä tällaisia on saatavilla.

32. kannustaa kohdentamaan tutkimus- ja kehitystyössä nykyistä enemmän huomiota valtamerenenergiaan (aallot ja vuorovesi), joka tarjoaa valtavan potentiaalin turvallisen, varman ja kestäväpohjaisen energian hankintaan.

33. ehdottaa siirrettävissä olevien mekanismien kehittelyä eri alueiden toteuttamien parhaiden käytänteiden pohjalta innovaatioklusterien, alueellisten energia-alan innovaatiofoorumien ja muiden alueviranomaisten, tiedemaailman ja teollisuuden välisen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien luomisen tukemiseksi. Tällaiset kumppanuusmuodot voisivat olla tärkeitä aluekehityksen ja paikallisen talouden kehittämisen välineitä, joiden avulla taattaisiin innovaatioiden ja tekniikoiden parempi soveltuvuus, saatavuus ja kannattavuus paikallistason näkökulmasta.

34. katsoo, että etenemissuunnitelma vaikuttaa voimakkaasti maa- ja metsätalouspolitiikkaan ja että tämän johdosta olisi

tuettava tutkimusta, jonka avulla kyseisiä aloja voidaan mukauttaa ja kehittää yhä kestävämpään suuntaan.

35. suosittelee, että tieto- ja viestintätekniikkaa edistetään välineenä, joka helpottaa innovaatioiden omaksumista, tiedon levittämistä ja energiankulutusratkaisujen tarjoamista strategisille aloille, joita ovat muun muassa "älykkäät kaupungit" (*smart cities*), joissa toteutetaan kestäväpohjaiseen liikkuvuuteen, "älykkäaseen jakeluinfrastruktuuriin" (*smart grids*) ja kestävyysajattelun mukaiseen rakentamiseen liittyviä politiikkoja.

36. ehdottaa, että painotetaan erityisesti sen merkitystä, että jäsenvaltioissa tehdään energia-alan tutkimusta ja koulutetaan alan asiantuntijoita, jotta saadaan ammattitaitoista työvoimaa ja kehitetään opinto-ohjelmia tehokkaiden tulevaisuuden teknologioiden varmistamiseksi, innovaatioiden tekemiseksi ja strategisten suunnitelmien toteuttamiseksi.

H. Sisämarkkinat ja maailmanmarkkinat

37. korostaa, että energian sisämarkkinat on saatava välttämättä valmiiksi vuoteen 2014 mennessä, sillä ne auttavat varmistamaan energiansaannin kohtuulliseen hintaan. On myös murrettava yksittäisten jäsenvaltioiden eristyneisyys energia-asioissa vuoteen 2015 mennessä, tasattava resurssit oikeudenmukaisesti alueiden kesken sekä vakiinnutettava ja parannettava Euroopan energiatalouden perusedellytyksiä siten, että voidaan rajoittaa energiajärjestelmien muuttamisesta aiheutuvia lisä kustannuksia.

38. kehottaa kehittämään edelleen päästökauppajärjestelmää ja muuttamaan perusteellisesti menettelyä, jonka mukaisesti jaetaan ilmaisia päästöoikeuksia. Järjestelmä tekee nykymuodossaan tyhjäksi päästökaupan sääntelytavoitteen, sillä se pitää päästöoikeuksien hinnan liian alhaisena. Tässä yhteydessä on otettava huomioon niiden teollisuuslaitosten tilanne, jotka toimivat kansainvälisillä markkinoilla ja joiden kilpailukyky kolmansiin maihin suuntautuva hiilivuoto voi heikentää.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja alueelliset vastaukset: rannikkoalueiden tapaus”

(2012/C 391/05)

ALUEIDEN KOMITEA

- on näin ollen vakuuttunut siitä, että taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta on välttämätöntä edistää sopeutumista rannikkoalueilla, kun ajatellaan myös toimimatta jättämisestä johtuvia suuria kuluja ja huolimatta eräiden euroalueen maiden jatkuvasta valtionvelkakriisistä. Katsoo kuitenkin, että unionin tulevan sopeutumisstrategian on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta siinä voidaan ottaa huomioon alueelliset erityispiirteet,
- panee merkille, että rannikkoalueiden yhdennetyn käytön ja hoidon välineellä (ICZM) on keskeinen merkitys helpotettaessa politiikkojen integrointia rannikkoalueilla ja etenkin kysymyksissä, joita ei ole vielä täysin säännelty, kuten eroosio, ilmastomuutokseen sopeutuminen ja ympäristömyönteiset perusrakenteet. Lisäksi sen avulla voidaan edistää paikallistoimijoiden välistä alueellista yhteistyötä aloittein, kuten Sardinia peruskirja (*Sardinia Charter*) Välimeren alueella.
- korostaakin, että sellaisten välineiden luominen, joiden avulla voidaan arvioida sekä sopeutumisen kustannuksia että hyötyjä, saattaa edistää tehokkaasti paikallisia ja alueellisia poliittisia prosesseja, joihin paikallistason suunnittelu ja toteutus perustuu, sekä luoda edellytykset taloudellisesti tehokkaampien strategioiden luomiseen.
- toistaa, että komiteaa olisi kuultava säännöllisesti eurooppalaisista ja kansainvälisistä ilmastoneuvotteluista ja toivoo näin ollen, että (i) se kutsutaan mukaan sopeutumista käsittelevään eurooppalaiseen työryhmään, jossa keskitytään pysyvistä haitoista – mukaan luettuina ilmastomuutoksen vaikutuksista – kärsiviin alueisiin, joihin kuuluvat rannikkoalueet, saaret ja vuoristoalueet sekä syrjäisimmät alueet, ja että (ii) sille myönnetään tarkkailijan asema sopeutumista käsittelevässä komiteassa.

Esittelijä Ugo CAPPELLACCI (IT, PPE), Sardinian aluehallituksen puheenjohtaja

Viiteasiakirja Puheenjohtajavaltio Kyproksen lausuntopyyntö

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A Sopeutuminen ilmastomuutokseen ja sen paikalliset ulottuvuudet

1. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisten on osallistuttava ennakoivasti ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja sopeutusvaihtoehtojen kartoittamiseen (*adaptation assessment*) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ sekä **suunnittelu- että toimintatasolla**. Komitea toistaa ⁽³⁾ näin ollen, että **paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli** torjuttaessa ilmastomuutoksen vaikutuksia, ja on tyytyväinen siihen, että tämä rooli on tunnustettu niin unionin tasolla ⁽⁴⁾ kuin maailmanlaajuisesti ⁽⁵⁾. Komitea kehottaa sisällyttämään tämän tunnustamisen nimenomaisesti unionin tulevaan sopeuttamisstrategiaan.

2. muistuttaa, että ilmastomuutos ja sen seuraukset ovat yksi niistä keskeisistä haasteista, joihin Euroopan unionin alue- ja paikallisviranomaiset lähivuosina joutuvat vastaamaan. Ensimmäisenä prioriteettina on tässä yhteydessä pidettävä tarvittavia askeleita maapallon keskilämpötilan nousun rajoittamiseksi mahdollisimman paljon (ilmastonmuutoksen hillitseminen), mutta myös eri tasojen valmistautumista väistämättömiin muutoksiin (ilmastonmuutokseen sopeutuminen).

3. kannattaa Rio+20-konferenssin päätelmiä, että sopeutuminen ilmastomuutokseen on **välitön ja kiireellinen maailmanlaajuinen prioriteetti** ja että luonnonkatastrofien riskin vähentämisstrategia ja ilmastomuutosta koskeva sopeutumisstrategia on integroitava ja koordinoitava paremmin keskenään ⁽⁶⁾. Komitea **panee kuitenkin merkille, että taakka tästä maailmanlaajuisesta prioriteetista lankeaa paikallistasolle**, sillä paikallis- ja alueviranomaiset ovat vastuussa

katastrofien sekä niistä ympäristölle, taloudelle, sosiaaliselle rakenteelle ja väestön kulttuuri-identiteetille koituvien haittojen hallinnasta ja ennaltaehkäisystä.

4. katsoo, että sopeutumista paikallistasolla **ei pidä nähdä väliaikaisena reaktiona yhteen ärsykkeeseen vaan pikemminkin asteittaisena ja pysyvänä mukautumisena** useisiin toisiinsa eri tavoin liittyviin tekijöihin. Komitea kannattaa näin ollen komission lainsäädäntöehdotusta ajanjaksoksi 2014–2020, sillä sen mukaan ilmastomuutokseen sopeutumisen on määrä olla yhteisen strategiakehyksen viiden rahaston piiriin kuuluvien kumppanuussopimusten ja toimintaohjelmien keskeinen osa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti samalla tavoin kuin ympäristönsuojelu, resurssitehokkuus, ilmastomuutoksen hillitseminen, selviytyminen- ja palautumiskyky katastrofitilanteissa sekä riskien ehkäisy ja hallinta ⁽⁷⁾.

5. panee merkille, että **ilmastonmuutoksen vaikutus vaihtelee** ajan ja paikan mukaan ja että yhteiset sopeutusratkaisut ovat harvoin tehokkaita. Komitea on näin ollen sitä mieltä, että useiden jäsenvaltioiden yhteiset toteuttamisen arvoiset strategiat ja toimet olisi nivottava strategioihin, jotka **perustuvat sellaisiin alue- ja paikallistasolla suoritettuihin arviointeihin, jotka on eriytetty toimintatyyppiin, laajuuden (osuus) ja kustannus-hyöty-suhteen mukaisesti**.

6. panee merkille **ilmastonmuutoksen vaikutusten huomattavat kustannukset** ja toteaa myös, että alueviranomaiset ovat vuosina 1998–2015 vastanneet noin kolmanneksesta Euroopan rannikoiden suojelukustannuksista ⁽⁸⁾. Komitea toistaa ⁽⁹⁾, että **sopeutumisen rahoitus on edelleen merkittävä ja ratkaiseva tekijä, kun ajatellaan toimien toteutusta paikallistasolla**.

B Sopeutumisen merkitys ja erityispiirteet rannikkoalueilla

7. korostaa **rannikkoalueiden haavoittuvuutta ilmastomuutoksen johdosta** ⁽¹⁰⁾, sillä niihin kohdistuu jo voimakasta painetta, joka johtuu taloudellisen toiminnan, perusrakenteiden ja taajamien keskittymisestä. Euroopassa 12 prosenttia rannikkoalueista on kymmenen kilometrin säteellä rannikosta alle viisi

⁽¹⁾ IPCC, 2012: *Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation*. Hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin työryhmien I ja II erityiskertomus.

⁽²⁾ Sopeutumisen arviointi: Ilmastomuutokseen sopeutumiseksi sovellettavien mahdollisuuksien kartoittaminen ja niiden arvioiminen sellaisten kriteerien kuin käytettävyys, edut, kustannukset, vaikutus, tehokkuus ja toteutettavuus kannalta. Sopeutuminen: Ihmisten luomissa järjestelmissä sopeutuminen nykyiseen tai odotettavissa olevaan ilmastoon ja sen vaikutuksiin tavoitteena rajoittaa vahinkoja tai hyödyntää tarjoutuvia mahdollisuuksia. Luonnonjärjestelmissä sopeutuminen nykyiseen ilmastoon ja sen vaikutuksiin; ihmisten toimet saattavat helpottaa sopeutumista odotettavissa olevaan ilmastoon (määritelmät ovat peräisin alaviitteessä 1 mainitun asiakirjan sanastosta).

⁽³⁾ CdR 118/2007 fin ja CdR 72/2009 fin.

⁽⁴⁾ COM(2007) 354 final; COM(2009) 147 final; alueiden komitean ja UNEPin yhteisymmärryspöytäkirja, 21. kesäkuuta 2012.

⁽⁵⁾ Cancúnin sopimukset, 2010: <http://cancun.unfccc.int/>.

⁽⁶⁾ The Future We Want: Rio+20-konferenssissa 19. kesäkuuta 2012 annettu asiakirja.

⁽⁷⁾ COM(2011) 615 final/2, 14. maaliskuuta 2012.

⁽⁸⁾ Policy Research Corporation (2009), *The Economics of Climate Change Adaptation in EU Coastal Areas*.

⁽⁹⁾ CdR 72/2009 fin.

⁽¹⁰⁾ Rannikkoalueet määritellään kolmannen tason alueyksiköksi (NUTS3), joilla on rannikkoviiva tai joiden väestöstä vähintään puolet asuu alle 50 kilometrin päässä merestä. Myös Hampuri on rannikkoalue, vaikka se ei vastaakaan näitä kriteereitä, sillä meren katoaan vaikuttaneen siihen voimakkaasti.

metriä merenpinnan yläpuolella, ja näin ollen ne ovat erittäin alttiita tulville, kun taas 20 prosenttia rannikkoalueista kärsii vakavista eroosio-ongelmista, ja ne menettävät arvioiden mukaan vuosittain 15 km² maata ⁽¹¹⁾. Eroosiota puolestaan pidetään pääsyynä rannikoiden ekosysteemien häviämiseen (65 prosenttia kokonaishäviöstä) ajanjaksona 2000–2006 ⁽¹²⁾. Eräiden arvioiden mukaan EU:n kosteikoista saatetaan vuoteen 2100 mennessä menettää 35 prosenttia vuoden 1995 arvoihin nähden ⁽¹³⁾.

8. toteaa, että ilmastomuutoksen **vaikutuksen luonne vaihtelee huomattavasti alueittain**. Itämerellä veden lämpötilan ennakoitu nousu saattaa vaikuttaa meren eläimistöön. Pohjanmeren alueet ja Atlantin rannikkoalueet ovat muita enemmän alttiita tulvavaaralle keskimääräisen merenpinnan korkeuden nousun vuoksi. Välimerellä suurimpia riskejä ovat eroosio ja makeanveden puute pohjavesien suolautuessa yhä enemmän sekä kuivien kausien pidentyminen. Eroosio on ongelma myös Mustallamerellä, kun taas syrjäseudut ovat yleensä alttiita kaikille vaikutuksille tulvista kuivuuteen ja ääri-ilmiöihin, esimerkkinä hirmumyrskyt ⁽¹⁴⁾. **Vaikutuksen vaihtelu riippuu paitsi luonnonjärjestelmien alttiustasosta ja reaktiokyvystä myös ihmisten luomista järjestelmistä**, esimerkiksi terveydenhoitojärjestelmien organisoinnista tai luonnonkatastrofien, myös tsunamien, riskin vähentämis- tai varoitusmekanismeista.

9. korostaa **ongelman mittasuhteita Euroopassa**, sillä 22 jäsenvaltiossa on 447 rannikkoaluetta ja kuusi merkittävää merialuetta. Euroopan väestöstä 41 prosenttia asuu kyseisillä alueilla, ja osuus on 41 prosenttia unionin työikäisestä väestöstä ⁽¹⁵⁾. Rannikkoalueita omaavien 22 maan bruttokansantuotteesta (BKT) 35 prosenttia, joka vastaa 3,5 biljoonaa euroa, syntyy 50 kilometrin säteellä rannikosta, ja niiden taloudellisten hyödykkeiden arvon, jotka sijaitsevat 500 metrin säteellä rannikkoviivasta, arvioidaan olevan 500–1 000 miljardia euroa ⁽¹⁶⁾. Kaikki tämä **korostaa rannikkoalueiden tuotannollista merkitystä sekä taloudellista ja sosiaalista arvoa alueen kehitykselle ja koheesiolle**. Kyseiset arvot on ehdottomasti säilytettävä tai niitä on vahvistettava ilmastomuutokseen sopeutumiseen tähtäävässä prosessissa.

10. on näin ollen vakuuttunut siitä, että **taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta on välttämätöntä edistää sopeutumista**

⁽¹¹⁾ EYK:n tiedot ja EUrosion-hanke Policy Research Corporationin julkaisussa (2009) *The Economics of Climate Change Adaptation in EU Coastal Areas*.

⁽¹²⁾ EYK (2010), *10 Messages for 2010 – Coastal Ecosystems*.

⁽¹³⁾ Brown S., Nicholls R.J., Vafeidis A., Hinkel J. & Watkiss P. (2011). European Science Foundation -säätiön arvioiden mukaan kosteikkoja häviää ilmastomuutoksen seurausten vuoksi Atlantin rannikolta 17 prosenttia, Välimeren rannikolta 31–100 prosenttia ja Itämeren rannikolta 84–98 prosenttia (lähde: Euroopan komissio, ympäristöasioiden pääosasto (2012), *Life and coastal management*).

⁽¹⁴⁾ Policy Research Corporation (2009), *The Economics of Climate Change Adaptation in EU Coastal Areas*.

⁽¹⁵⁾ Eurostat regional yearbook 2011, Chapter 13 – Coastal Regions.

⁽¹⁶⁾ Policy Research Corporation (2009), *The Economics of Climate Change Adaptation in EU Coastal Areas*.

rannikkoalueilla, kun ajatellaan myös toimimatta jättämisestä johtuvia suuria kuluja ja huolimatta eräiden euroalueen maiden jatkuvasta valtionvelkakriisistä. Tuoreet tutkimukset ⁽¹⁷⁾ osoittavat, että lisäsuojan puute verrattuna vuoden 1995 tilanteeseen aiheuttaa vuosittain unionille keskimäärin 11,7 miljardin euron kustannukset ajanjaksona 2041–2070 ja vuosittain 17,4 miljardin euron kustannukset ajanjaksona 2071–2100. Tulvauhalle vuosittain altistuvien ihmisten määrä saattaa kyseisinä viiteajanjaksoina nousta vastaavasti noin 40 000 ja 80 000 hengellä. Sopeutumisen vuosikustannusten on puolestaan arvioitu olevan noin miljardi euroa vuosina 2041–2070 ja 0,7 miljardia euroa vuosina 2071–2100, mikä osoittaa, että sopeutumisen hyödyt ovat huomattavasti suuremmat kuin toimimatta jättämisen kustannukset. Komitea panee myös merkille, että saman tutkimuksen mukaan **sopeutuminen on toteutettava ilmastomuutoksesta riippumatta** rannikkoalueiden sosioekonomisen kehityksen ja näin ollen suojeltavien tavaroiden ja investointien entistä suuremman arvon vuoksi.

11. korostaa myös, että sekä vahinkojen että sopeutumisen kustannukset vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioittain suhteessa niiden BKT:hen ja että **etenkin saarille koituu suurempia kustannuksia paikallisten toimien toteuttamisesta** niiden maantieteellisten erityispiirteiden vuoksi.

12. toteaa, että rannikkoalueilla sijaitsee **merkittäviä luonnonympäristöjä ja että ne auttavat osaltaan suojelemaan biologista monimuotoisuutta** ⁽¹⁸⁾, maisemaa, herkkiä ekosysteemejä, kuten kosteikkoja, sekä ekosysteemipalvelujen hyödyntämistä. Ekosysteemipalvelujen turvaaminen edistää kyseisten alueiden houkuttelevuutta ja taloudellista kestävyyttä sekä kulttuuri-identiteettiä. Komitea panee myös merkille, että Natura 2000 -verkko suojelee huomattavalta osin rannikko- ja merialueita ⁽¹⁹⁾.

13. painottaa, että **sopeutuminen on rannikkoalueilla monitahoinen ja monialainen prosessi**. Kyseiset alueet sijaitsevat nimittäin maajärjestelmien (taajamat, teollisuus, maatalous, metsät, joet) ja merijärjestelmien (kalastus, vesiviljely, satamatoiminta, merikuljetukset, matkailu) liitoskohdassa. Lisäksi niillä on hallintovaltuuksia (jotka liittyvät esimerkiksi tulvariskeihin, juomavesihuoltoon tai maankäyttöön), jotka on usein jaettu eri hallintotasojen kesken ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ ClimateCost (the Full Costs of Climate Change): <http://www.climatecost.cc/home.html>. Brown S., Nicholls R.J., Vafeidis A., Hinkel J. & Watkiss P. (2011). Tiedot ovat peräisin vakiinnuttamiskenaariosta ENSEMBLES E1 (Van der Linden & Mitchell, 2009; Lowe et al., 2009a), jossa oletetaan, että merenpinta nousee 18 cm vuoteen 2050 ja 26 cm vuoteen 2080 mennessä ja että lämpötilat nousevat alle 2 °C esiteollisen ajan lämpötiloihin verrattuna eli että nykyiset globaalit politiikat ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ovat tehokkaita. Tällainen skenaario johtaa edullisimpaan kustannus-hyöty-suhteeseen.

⁽¹⁸⁾ Luontotyyppidirektiivin liitteissä luetaan 50 rannikkoalueiden luontotyyppiä ja (lintujen lisäksi) 150 lajia, jotka viihtyvät rannikoiden ekosysteemeissä (lähde: EYK(2010), *10 Messages for 2010 – Coastal Ecosystems*).

⁽¹⁹⁾ Euroopan ympäristökeskus (2010), *10 Messages for 2010 – Coastal Ecosystems*.

⁽²⁰⁾ Policy Research Corporation (2009), *The Economics of Climate Change Adaptation in EU Coastal Areas*.

C Eurooppalainen lähestymistapa, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet

14. on tyytyväinen komission aikomukseen määrittää **integroitu unionitason strategia sekä yhteisiä sopeutumisvälineitä**. Komitea on vakuuttunut siitä, että eurooppalainen lähestymistapa jo käynnissä olevaan ja tulevaan ilmastomuutokseen sopeutumiseen saattaa antaa lisäarvoa jäsenvaltioiden tai paikallis- ja alueviranomaisten toimille loukkaamatta toissijaisuusperiaatetta, etenkin kun otetaan huomioon, että ilmastomuutosten vaikutukset ovat luonteeltaan rajatylittäviä.

15. katsoo kuitenkin, että unionin tulevan sopeutumisstrategian on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta siinä voidaan ottaa huomioon alueelliset erityispiirteet, jotka voivat liittyä (i) vaikutustapaan, (ii) haavoittuvuuden asteeseen ja pitkän aikavälin vaikutuksiin, (iii) taloudellisiin edellytyksiin (esimerkiksi uhanalaiset tavarat ja resurssit), (iv) sosiaaliseen rakenteeseen (esimerkiksi väestötiheys ja ihmisen luomien järjestelmien kapasiteetti) ja (v) rakenteellisiin erityispiirteisiin (esimerkiksi syrjäinen sijainti tai haitat, joiden vuoksi esimerkiksi rannikkoalueet, saaret ja vuoristoalueet sekä syrjäisimmät alueet ovat erittäin alttiita ilmastomuutokselle) ⁽²¹⁾.

16. toteaa myös, että tulevassa strategiassa olisi määriteltävä **sopeutumistoimia, jotka rahoitusvälineiden tavoin** ovat riittävän joustavia mukautumaan yhtäältä alueellisiin erityispiirteisiin ja toisaalta sopeutumisprosessin jatkuvaan kehittymiseen. Kyseiset toimet olisi myös **sovittava yhteen hillitsemistojen kanssa**, jotta vältetään epäasianmukaisia sopeutumistoimia, jotka voisivat lisätä kasvihuonekaasupäästöjä tai haavoittuvuutta.

17. katsoo, että unionin rooli rannikkoalueiden sopeutuksen erityistapauksessa on suunnattava seuraaviin aloitteisiin: (i) eri hallintotasojen **koordinointi ja yhteistyö** silloin, kun vaikutuksella tai toimilla on rajatylittävä ulottuvuus, (ii) **koulutus**, (iii) tietoisuuden luominen **puutteiden korjaamiseksi**, mikä rannikkoalueilla edellyttää usein monimutkaista dynamiikkaa ja monialaisia lähestymistapoja, (iv) **tiedon, parhaiden käytänteiden ja menestystarinoiden levittäminen**, (v) **tekninen ja rahoitustuki** integroitujen alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden laatimiseksi ja toteuttamiseksi, (vi) **innovatiivisten sopeutumisteknologioiden** tutkiminen ja kehittäminen sekä (vii) **rajatylittävien yhteistyöohjelmien määrittely ja niille annettava tekninen ja rahoituksellinen tuki sopeutumisen edistämiseksi makroalueilla**.

18. katsoo myös, että komissiolla olisi oltava keskeinen rooli **koordinoidessa ja arvioitaessa unionin rahastoista osarahoitettavia lukuisia tutkimus- ja investointihankkeita**, jotta vältetään päällekkäisyyksiä, vahvistetaan yhteisvaikutuksia ja edistetään laaja-alaisesti parhaiden ratkaisujen ja välineiden levittämistä ja soveltamista. Euroopan komission olisi tässä

yhteydessä huolehdittava naapurimaiden tai vierekkäisten rannikkoalueiden yhteisten toimien yhteensovittamisesta sekä yhteisten tutkimus- ja investointihankkeiden toteuttamisesta.

19. toistaa ⁽²²⁾, että **on pyrittävä entistä suurempaan yhdenmukaisuuteen unionin politiikkojen välillä ja etenkin ympäristöpolitiikan kanssa**. Komitea panee esimerkiksi merkille, että sopeutumistoimet saattavat – etenkin, jos ne liittyvät perusrakenteisiin – vaarantaa luontotyyppidirektiivin (92/43/ETY) ja lintudirektiivin (79/409/ETY) toteuttamisen. Komitea korostaa, että tässä yhteydessä on tärkeää laatia tehokkaita ja avoimia paikallisia yhteistyömekanismeja, joiden avulla voidaan määritellä kunnostus- ja/tai kompensointitoimia kyseisiä unionin kannalta merkittäviä alueita varten, joihin kohdistuu sopeutumistoimien vuoksi kielteisiä vaikutuksia tai vahinkoja.

20. panee merkille, että rannikkoalueiden yhdenmukaisen käytön ja hoidon välineellä (ICZM) on keskeinen merkitys helpotettaessa politiikkojen integrointia rannikkoalueilla ja etenkin kysymyksissä, joita ei ole vielä täysin säännelty, kuten eroosio, ilmastomuutokseen sopeutuminen ja ympäristömyönteiset perusrakenteet. Lisäksi sen avulla voidaan edistää paikallistoimijoiden välistä alueellista yhteistyötä aloittein, kuten Sardinia-peruskirja (*Sardinia Charter*) Välimeren alueella ⁽²³⁾. Komitea suhtautuu näin ollen myönteisesti vuonna 2002 annetun suosituksen tarkistamiseen, jonka yhteydessä otetaan huomioon monitahoinen eurooppalainen poliittinen kehys, joka on laadittu viime vuosina meri- ja rannikkoalueiden hallinnointia varten ⁽²⁴⁾. Komitea toivoo tässä yhteydessä, että tarkistus **antaa mahdollisuuden kohdentaa ICZM-välinettä entistä enemmän sopeutumisprosesseihin**.

21. on tyytyväinen siihen, että unionin rahoitustuen on määrä nousta merkittävästi seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä 2014–2020 ja että ilmastoon liittyviin toimiin on varattu vähintään 20 prosenttia kokonaismenoista. Komitea korostaa kuitenkin, että on varmistettava **tasapuolinen ja realistinen rahoitusvastuun jakautuminen eri hallintotasojen kesken** ottaen huomioon myös paikallis- ja alueviranomaisten nykyiset talousvaikeudet ja kunnioittaen niitä periaatteita, joiden mukaan rahoitus on täydentävää ja tulee muun rahoituksen lisäksi. Lisäksi on **helpotettava vaihtoehtojen resurssien löytämistä**.

22. toistaa ⁽²⁵⁾ tässä yhteydessä ehdotuksensa, että osa **unionin päästäkauppajärjestelmästä saaduista tuloista olisi asetettava paikallis- ja alueviranomaisten käyttöön** sopeutumis- ja hillitsemistoimien toteuttamista varten. Komitea toivoo myös, että komissio laatisi **suosituksia yksityissektorin – myös vakuutusyhtiöiden – osallistumisesta** riskien arviointiin ja jakamiseen sekä tietoisuuden parantamiseen.

⁽²²⁾ CdR 118/2007 fin.

⁽²³⁾ Algherossa Sardiassa heinäkuussa 2008 annetussa peruskirjassa määritellään vuoropuhelu- ja osallistumisverkon periaatteet ja tavoitteet Välimeren alueella ICZM-aloitteiden yhteydessä (*ICZM Mediterranean Dialogue*).

⁽²⁴⁾ Etenkin yhdenmukainen meripolitiikka (COM(2007) 575 final) ja direktiivi yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (2008/56/EY).

⁽²⁵⁾ CdR 269/2011 fin; CdR 5/2011 fin; CdR 245/2010 fin; CdR 72/2009 fin.

⁽²¹⁾ CdR 89/2012 fin.

D Edellytykset haasteisiin vastaamiseksi ja sopeutumisratkaisujen ehdottamiseksi

23. korostaa, että on tärkeää, ettei sopeutumisprosessia tarkastella vain kustannusten kannalta vaan myös ja ennen kaikkea ajatellen mahdollisuuksia ja hyötyjä toimimatta jättämiseen nähden. Komitea kehottaa⁽²⁶⁾ ottamaan sen huomioon yhtenä mahdollisena välineenä kilpailukykyisten ja vihreiden alueellisten talouksien kehittämiseksi. Komitea korostaa kuitenkin, että **edellytyksenä** on ilmastomuutoksen riskeistä ja vaikutuksista **tietoinen paikallishallinto**, joka on **vastuussa** toteutettavista toimista ja joka **kykenee** paikallistasolla integroimaan politiikat ja toimet sekä hyödyntämään käytettävissä olevia rahoitusmahdollisuuksia.

24. toteaa, että vaikka eräillä alueilla on aktiivinen rooli ilmastomuutoksen torjunnassa, on olemassa **yleinen vaara, ettei ongelman laajuutta tunneta riittävästi**. Komitean mielestä onkin tärkeää järjestää **tiedotuskampanjoita**, joissa osoitetaan ilmastomuutoksen ja paikallistasolla ratkaistavien ongelmien syy-seuraus-suhde. Tällaisia ongelmia ovat esimerkiksi veden puute, rantaviivan vetäytyminen, helleaallot, tulvat ja maanvyörymät. Tiedotuskampanjoissa voitaisiin myös antaa tietoa ja esittää konkreettisia tai onnistuneita esimerkkejä sopeutumis- ja hillitsemistoimiin käytettävissä olevien välineiden hyödyntämisestä⁽²⁷⁾.

25. katsoo, että on tärkeää hyödyntää Euroopan sosiaalirahastoa, **jotta luodaan paikallis- ja aluetason valmiuksia ja tarvittavaa joustavuutta sopeutumisen hallinnoimiseksi sekä julkis- että yksityis sektorilla**. On esimerkiksi vahvistettava paikallista hallintotapaa, jotta sopeutumisstrategiat voidaan integroida paikallisiin toimivaltuuksiin kuuluviin alakohtaisiin politiikkoihin tai edistää asianmukaisen aluelainsäädännön kehittämistä. Hankkeisiin ja rakentamiseen liittyvät yksityissektorin toimivaltuudet on kuitenkin mukautettava integroitujen ja monialaisten politiikkojen uusiin tarpeisiin⁽²⁸⁾.

26. kehottaa komissiota muokkaamaan ja kehittämään myös yksittäisistä hankkeista saatujen kokemusten perusteella (i) **kartoittamisvälineitä**, jotta **saadaan käyttöön maantieteellisiä tietoja, jotka ovat riittävän laajoja** tukemaan paikallis- ja aluetason päätöksentekoprosesseja, (ii) **selkeää ja yhteistä viitekehystä riskialttiuden, vaikutusten ja riskien arvioimiseksi** ja (iii) **suuntaviivoja**, joiden avulla voidaan määritellä sellaisia paikallisia sopeutumisstrategioita rannikkoalueilla, joissa otetaan huomioon toimien välttämätön monialaisuus sekä monitasoisen hallintotapaan liittyvät näkökohdat kyseisillä alueilla.

⁽²⁶⁾ CdR 118/2007 fin.

⁽²⁷⁾ Esimerkkinä globaalin kampanjan *Making Cities Resilient – My City is Getting Ready* www.unisdr.org/campaign tuotteesta on esite *How To Make Cities More Resilient*, joka on suunnattu erityisesti paikallishallintojen johtotasolle ja joka sisältää järjestelmällisen johdannon riskien vähentämiseen ja reaktiokykyyn ja jossa tuodaan myös esiin esimerkkejä hyvistä käytänteistä sekä esitellään nykyisin käytettävissä olevia välineitä.

⁽²⁸⁾ CdR 72/2009 fin.

27. pitää etenkin asianmukaisena **laatia riskialttiutta kuvaavia indikaattoreita rannikkoalueita varten sekä niihin perustuvia välineitä alttiuden arvioimiseksi**. Tällaiset indikaattorit voivat tapahtumien ajankohdan ennakkoinnin ja sopeutumiskyvyn osoittamisen ohella **helpottaa paikallistason toimien painopisteiden kartoittamista ja määrittelyä, jotta resurssit voidaan keskittää sinne, missä niitä tarvitaan eniten**.

28. on tyytyväinen tietojärjestelmien, kuten CLIMATE-ADAPT, kehittämiseen mutta korostaa, että **on parannettava niiden sisällön saatavuutta loppukäyttäjien keskuudessa** yhteisen ympäristötietojärjestelmän periaatteita kunnioittaen⁽²⁹⁾ esimerkiksi kääntämällä tiedot riittävälle määrälle eri kieliä. Komitean mielestä järjestelmän yhteydessä on myös paikallaan pohtia sellaisen **osion** kehittämistä, jossa **tarkastellaan sopeutumisen rahoitusta paikallis- ja aluetasolla**, sekä investointitietokannan luomista.

29. korostaa, että on tärkeää hyödyntää nykyistä enemmän tutkimusta. **Tutkimuksen on vastattava entistä paremmin paikallis- ja aluepolitiikan tarpeisiin** esimerkiksi siten, että laaditaan sopeutumisstrategioita ja **toimia, jotka ovat taloudellisesti tehokkaita, koska ne on suunniteltu paikallisten ja alueellisten erityistilanteiden pohjalta**. Lisäksi on helpotettava tiedemaailman, politiikan ja mahdollisuuksien mukaan kansalaisyhteiskunnan välisten vuoropuhelu- ja/tai kumppanuusmekanismien luomista tai – siellä missä niitä jo on – vahvistamista esimerkiksi **osallistumalla yhdessä unionin hankkeisiin**.

30. toistaa⁽³⁰⁾, että hyväksyttyjen **politiikkojen koordinointi on tärkeää rannikkoalueille**, samoin kuin naapurialueisiin tai rajatylittäviin alueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointiin keskittynyt tutkimus, **jotta ongelmaa ei vain siirretä** yhdeltä alueelta toiselle. Osallistava lähestymistapa kyseisten toimien kartoittamiseksi sekä kaikkien keskeisten toimijoiden osallistuminen voisi helpottaa **alueellisesti yhdenmukaisten toimien** toteuttamista.

31. katsoo, että sopeutumisen kustannukset ja kyvyttömyys ymmärtää sen mahdollisesti tarjoamia mahdollisuuksia ja etuja muodostavat merkittävän esteen valmisteltaessa ja etenkin toteutettaessa paikallisstrategioita. Komitea korostaakin, että **sellaisen välineiden luominen, joiden avulla voidaan arvioida sekä sopeutumisen kustannuksia että hyötyjä**, saattaa edistää tehokkaasti paikallisia ja alueellisia poliittisia prosesseja, joihin paikallistason suunnittelu ja toteutus perustuu, sekä luoda edellytykset taloudellisesti tehokkaampien strategioiden luomiseen.

⁽²⁹⁾ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kohti yhteistä ympäristötietojärjestelmää (*Shared Environmental Information System, SEIS*), COM(2008) 46 final.

⁽³⁰⁾ CdR 118/2007 fin.

32. on vakuuttunut siitä, että vaikka valmiudet, tietoisuus ja riittävä tieteellinen tuki olisi varmistettu, rahoitusvarojen puute paikallis- ja aluetasolla estää tehokkaat toimet. Komitean mielestä onkin luotava järjestelyt, jotta voidaan **rahoittaa suoraan paikallistason toimia kumppanuusvälineiden kautta**, esimerkiksi Life+ sekä Horisontti 2020 -ohjelma, ja **markkina-välineet**, kuten maksut ekosysteemipalveluista tai mahdolliset voitot päästökauppajärjestelmästä, ja **verotukselliset välineet**, kuten kannustimet.

33. panee merkille, että on joustavoitettava sopeutumistoinimia esimerkiksi **asettamalla etusijalle peruutettavissa olevia strategioita**, joihin sisältyy "pehmeitä" toimia "kovien" toimien sijaan (esimerkiksi tehokkaammat hälytysjärjestelmät suurten marginaalisten töiden sijaan) **tai edistämällä sellaisten ympäristömyönteisten perusrakenteiden kehittämistä**, joiden tavoitteena oleva luonnonympäristöjen kunnostaminen on sopeutumiseen sovellettavan ekosysteemipohjaisen lähestymistavan perusta.

34. panee tässä yhteydessä merkille, että rannikkoalueiden yhdenmetytyn käytön ja hoidon välineestä (ICZM) on tullut pakollinen Välimeren alueen jäsenvaltioissa. Barcelonan yleissopimuksen ICZM:ää käsittelevä pöytäkirja tuli voimaan maaliskuussa 2011, ja pöytäkirjassa viitataan nimenomaan ekosysteemipohjaisen lähestymistavan käyttöön rannikoiden kestävä kehityksen varmistamiseksi⁽³¹⁾. Komitea toteaa myös, että luonnon monimuotoisuutta koskevassa EU:n strategiassa⁽³²⁾ pidetään **ekosysteemipohjaisia lähestymistapoja taloudellisesti tehokkaina vaihtoehtoina sopeutumis- ja hillitsemistoimien yhteydessä sovellettaviin teknologisiin ratkaisuihin nähden**, ja odottaa näin ollen ympäristömyönteisiä perusrakenteita koskevan tulevan unionin strategian antamaa panosta sopeutumisprosessiin rannikkoalueilla.

E Paikallis- ja alueviranomaisten institutionaalinen panos ja kansainvälinen yhteistyö

35. kehottaa komissiota **kuulemaan etukäteen** paikallis- ja alueviranomaisten edustajia, jotta saadaan varmuus siitä, että ehdotus eurooppalaiseksi sopeutumisstrategiaksi vastaa suhteellisuuseriaa ja että siinä painotetaan riittävästi ja tarkastellaan yksityiskohtaisesti paikallistasoa etenkin kun ajatellaan riskialtiimpia alueita, kuten rannikkoalueita, saaria ja vuoristoalueita.

36. on vakuuttunut siitä, että komitealla voi olla **aktiivinen rooli kehitettäessä tietojärjestelmiä**, kuten CLIMATE-ADAPT ja OURCOAST, etenkin, jos se haluaa antaa panoksensa kyseisten tietojärjestelmien sisällön kohdentamiseen paikallisten tarpeiden ja erityispiirteiden mukaisesti sekä lisätä tiedon leviämistä paikallis- ja alueviranomaisille kertyviä hyötyjä.

37. toistaa⁽³³⁾, että **komiteaa olisi kuultava säännöllisesti eurooppalaisista ja kansainvälisistä ilmastoneuvotteluista** ja toivoo näin ollen, että (i) se kutsutaan mukaan sopeutumista käsittelevään eurooppalaiseen työryhmään, jossa keskitytään pysyvistä haitoista – siis myös ilmastomuutoksen vaikutuksista – kärsiviin alueisiin, joihin kuuluvat rannikkoalueet, saaret ja vuoristoalueet sekä syrjäisimmät alueet, ja että (ii) sille myönnetään tarkkailijan asema sopeutumista käsittelevässä komiteassa⁽³⁴⁾.

38. on vakuuttunut siitä, että tarvitaan nykyistä enemmän **alueiden välistä solidaarisuutta ja vuorovaikutusta**, jotta **sekä unionin tasolla että kansainvälisesti** voidaan hyödyntää paikallis- ja alueviranomaisten sopeutumisprosessin yhteydessä saamia tietoja ja kokemuksia. Komitea kannattaa aloitteita, joissa asetetaan paikallishallinnoille yhteisiä sitoumuksia, kuten Durbanin peruskirja (*Durban Adaptation Charter*), ja joilla edistetään innovatiivisia kumppanuuksia, kuten alueellinen lähestymistapa ilmastomuutokseen⁽³⁵⁾, tai joilla pyritään luomaan verkostoja ympäristömyönteisten teknologioiden yhteiskäyttöä ja vaihtoa sekä niihin liittyvää yhteistyötä varten, kuten ilmastoteknologiakeskus ja -verkosto⁽³⁶⁾.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽³¹⁾ Euroopan ympäristökeskus (2010), *10 Messages for 2010 – Coastal Ecosystems*.

⁽³²⁾ COM(2011) 244 final.

⁽³³⁾ CdR 269/2011 fin.

⁽³⁴⁾ Sopeutumista käsittelevä komitea (*Adaptation Committee*) perustettiin Cancúnin sopimusten yhteydessä, ja sen tarkoituksena on antaa UNFCCC-sopimuksen osapuolille teknistä tukea ja ohjausta, jakaa tietoja ja hyviä käytänteitä sekä luoda yhteisvaikutusta.

⁽³⁵⁾ *Territorial Approach to Climate Change – TACC*.

⁽³⁶⁾ *Climate Technology Centre and Network*: <http://unfccc.int/ttclear/jsp/CTCN.jsp>.

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Vuoristoalueiden esimerkkiin perustuvat aluekohtaiset lähestymistavat ilmastonmuutokseen EU:ssa”

(2012/C 391/06)

ALUEIDEN KOMITEA

- toteaa, että vuoristoalueet ovat ilmastonmuutoksen kannalta herkimpiä alueita ja että vuoristoalueilla on edistettävä ilmastonmuutokseen sopeutumisen integrointia laajempaan hankkeeseen kestävyyn vahvistamiseksi yksilökohtaisesti ja kollektiivisesti siten, että otetaan huomioon kaikki toisiinsa väistämättä liittyvät ympäristöä, energiahuoltoa ja yhteiskuntaa koskevat ongelmat
- toteaa, että Euroopan unioni on ottamassa vuonna 2013 käyttöön sopeutumisstrategian, ja katsoo olevan ratkaisevan tärkeää, että tällaiseen yleisstrategiaan sisältyy alue- ja paikallisulottuvuus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklan mukaisesti ja että siihen sisältyy nimenomaan vuoristoalueita käsittelevä luku.
- korostaa, että tulevana vuosikymmeninä odotettava vuoristoalueiden haavoittuvuuden lisääntyminen edellyttää tieteellisen tutkimuksen tehostamista ja hyvää tiedonvaihtojärjestelmää. Euroopan unionin talousarviossa ajanjaksoksi 2014–2020 ilmastonmuutokseen sopeutumiseen on varattava erityismäärärahoja. On laadittava toimintalinjoja yleishyödyllisten palvelujen saatavuuden ja tarjonnan parantamiseksi erityisen haavoittuvilla alueilla.
- tähdentää, että monet vuoristoalueet ovat jo alkaneet kehittää sopeutumisstrategioita ja että on pikaisesti koordinoitava tavoitteita ja tarkasteltava tuloksia. On yhdenmukaistettava monissa vuoristoalueiden järjestöissä, tutkimuslaitoksissa ja hallinnoissa jo yleisiä ympäristöaloitteita.

Esittelijä	Luciano CAVERI (IT, ALDE), Valle d'Aostan autonomisen alueen valtuuston jäsen
Viiteasiakirja	Oma-aloitteinen lausunto

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. toteaa, että viime vuosina tieteellisessä kirjallisuudessa sekä useissa Euroopan unionin poliittisissa asiakirjoissa ja tieteellisissä hankkeissa on esitetty laajalti, että vuoristoalueet ovat erittäin herkkiä ilmastonmuutokselle, sillä niillä esiintyy korkeudesta, sijainnista ja ilmaston vaikutuksesta riippuen pienellä alueella erilaisia ympäristökokonaisuuksia. Myös hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli IPCC lukee vuoristoalueet ilmaston kannalta riskialttiimpiin alueisiin (*hot spot*). Lisäksi Agenda 21 -toimintaohjelman (Rion ympäristökonferenssi vuonna 1992) 13 luvun – jossa tarkastellaan nimenomaan vuoristoalueita – 4 kohdassa todetaan, että "vuoristoalueet ovat ilmastonmuutoksen kannalta herkimpiä alueita". Kyseessä on edelleen ajankohtainen aihe myös vuoden 2012 kesäkuun Rio+20-huippukokousta ajatellen. Suurin osa Euroopan metsistä on vuoristoalueilla. Ne toimivat hiilinieluina sitoessaan suuria määriä hiilidioksidia ja parantavat lisäksi ilmanlaatua sitomalla sekä hiilidioksidia että raskasmetalleja ja lieventämällä haitallista saastumista. Ne ovat myös tärkeitä vesivarojen ja maiseman kannalta, mutta ne ovat kuitenkin herkkiä ilmastonmuutokselle. Vuoristot ovat yhdessä rannikkojen kanssa tärkeimpiä matkailualueita ilmastollisten tekijöidensä, biodiversiteettinsä, monimuotoisten maisemiensa, vesivarojensa, kulttuurinsa, rakennusperintönsä sekä perinteidensä ja tapojensa takia.

2. korostaa, että ilmastonmuutos vaikuttaa kaikkiin Euroopan unionin osiin ja tietenkin koko maailmaan, mutta konkreettiset vaikutukset tietyllä alueella – ja siten niiden edellyttämät valmistelut ja reaktiot – riippuvat laajasta joukosta tekijöitä. Ilmastonmuutoksen vastatoimissa on siksi otettava huomioon eri alueiden erityisilanteet. AK:ssa edustettuina olevat alue- ja paikallisviranomaiset ovat siksi ratkaisevan tärkeitä kumppaneita kehitettäessä sopivia ratkaisuja ja pantaessa niitä täytäntöön.

3. muistuttaa, että ilmastonmuutos ja sen seuraukset ovat yksi niistä keskeisistä haasteista, joihin Euroopan unionin alue- ja paikallisviranomaiset lähivuosina joutuvat vastaamaan. Ensimmäisenä prioriteettina on tässä yhteydessä pidettävä tarvittavia askeleita maapallon keskilämpötilan nousun rajoittamiseksi mahdollisimman paljon (ilmastonmuutoksen hillitseminen), mutta myös eri tasojen valmistautumista väistämättömiin muutoksiin (ilmastonmuutokseen sopeutuminen).

4. painottaa, että vuoristoalueet ovat luonnon monimuotoisuuden varastoja, joille nopea ilmastonmuutos on uhka: kaikista

Natura 2000 -alueista 43 prosenttia sijaitsee vuoristoalueilla, ja luontotyyppidirektiivin liitteissä II ja IV luetelluista 1 148 lajista 118 liittyy vuoristoympäristöön ⁽¹⁾.

5. toteaa, että tasankoalueilla tuskin havaittavat ilmastoerot moninkertaistuvat vuoristoalueilla ja ne toimivat laajamittaisen ilmastokehityksen ennakkoarvoittimina. Ne ovat näin ollen erinomainen tieteellisen tutkimuksen havainnointikohde ja sopeutamispolitiikkojen kehittämisen ja arvioinnin koekenttä.

6. toteaa jälleen kerran, että ilmastonmuutos on jo käynnissä ja se lisää hydrogeologista riskiä (tulvat, maanvyöryt) sekä ihmisten ja perusrakenteiden haavoittuvuutta, rajoittaa veden saantia etenkin kesällä (myös vuoristoalueiden naapurialueilla), muuttaa jokien virtaamaa (alppialueilla jokien odotetaan yhä useammin olevan täysiä talvisin ja kuivia kesäisin), sulattaa jäätiköitä ja ikiroutaa (vuodesta 1850 Alppien jäätiköt ovat menettäneet noin kaksi kolmannesta laajuudestaan, ja ilmiö on selvästi nopeutunut vuoden 1985 jälkeen), vähentää lumipeitteen kestoa etenkin 1 500 m:n alapuolella, muuttaa lumivyöryjen tiheyttä, uhkaa luonnon monimuotoisuutta sekä kasvien ja eläinten siirtymistä, aiheuttaa muutoksia matkailuelinkeinon talvisin ja kesäisin, muuttaa vesivoimatuotantoa, luo epävarmuutta maataloustuotantoon ja vahingoittaa metsätaloutta. Alppiympäristön herkkyyys tällaisessa nopeassa ilmaston kehityksessä tekee siitä pysyvästi epäsuotuisassa asemassa olevan alueen. Kuluneiden 150 vuoden aikana Alpeilla mitattu lämpötilan nousu (+1,5 °C) on kaksinkertainen verrattuna maailmanlaajuiseen keskiarvoon +0,7 °C ⁽²⁾. Euroopan ympäristökeskus on tutkinut Alppien vesivarojen haavoittuvuutta vuonna 2009 ⁽³⁾.

7. korostaa, että vuoristoperinteet ja -kulttuuri perustuvat ympäristön rajojen ja mahdollisuuksien tuntemisen tärkeään käsitteeseen. Kosketus alueen ankariin fyysisiin rajoituksiin on ajan mittaan mahdollistanut tarkkojen kestävyttä ja resurssien järjestyksellistä käyttöä koskevien kriteerien laatimisen. Kyseiset perusarvot voidaan integroida moderniin näkemykseen uusien teknologioiden avulla. Näin saadaan aikaan tietämystä ja kehitysmalleja, jotka ovat hyödyllisiä paitsi vuoristoalueilla myös syrjäseuduilla, ja monissa tapauksissa niillä voi olla yleistä merkitystä (kuten Rural/Urban-kumppanuus, RURBAN – TCUM/EU, aluelämpötilan päänäkö).

⁽¹⁾ Euroopan ympäristökeskus (EYK): *Europe's Ecological Backbone: Recognising the True Value of Our Mountains*, kertomus 6/2010.

⁽²⁾ YTK ja WHO, *Impacts of Europe's Changing Climate*, kertomus 4/2008: http://www.eea.europa.eu/publications/eea_report_2008_4.

⁽³⁾ EYK, *Regional Climate Change and Adaptation. The Alps Facing the Challenge of Changing Water Resources*, kertomus 8/2009.

8. painottaa, että ilmastonmuutos haastaa sopeutumiskykymme enemmän kuin mikään muu ihmiskunnan kohtaama este, mutta se on kuitenkin vain monitahoisemman inhimillisen ja ympäristökriisin osittainen indikaattori. Kriisiin sisältyvät myös

- uudistuvien luonnonvarojen saatavuus (vesi, metsät, kalavarat, biomassan käyttö)
- ekosysteemihyödykkeiden ja -palveluiden laadun heikentyminen ja määrän väheneminen
- luonnon monimuotoisuuden väheneminen
- elintarviketuotannon haavoittuvuus (elintarvikkeiden korkeat fossiili-energiakustannukset, viljelykelpoisen maaperän väheneminen, hiilen, typen ja fosforin kiertojen epätasapaino)
- mineraalivarojen saatavuuden heikkeneminen
- kohtuuhintaisen fossiilisen energian saatavuuden väheneminen (öljyn hinnannousu)
- ilman, veden ja maaperän saastuminen sekä muiden kuin biohajoavien jätteiden lisääntyminen
- väestömäärän nousu ja muuttovirrat (myös ilmastonmuutoksen johdosta).

9. korostaa, että nämä ongelmat aiheuttavat maantieteellisestä alueesta riippuen erilaisia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Komitea pitää siten valitettavana, että yhdessä niistä harvoista hankkeista, joissa tutkitaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia Euroopan talouteen, Euroopan unionin yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) Peseta-hankkeessa (2009), ei kuitenkaan oteta huomioon vuoristoalueita.

10. toteaa, että valkoisessa kirjassa ilmastonmuutokseen sopeutumisesta (COM(2009) 147 final) Euroopan komissio panee merkille ilmastovaikutusten alueelliset erot sekä sen, että sopeutumisstrategia voi toimia vain, jos sen toteuttamiseen osallistuvat kaikki hallintotasot. Sopeutuminen on pitkäjänteinen dynaaminen prosessi, joka edellyttää poliittisten päättäjien, tutkijoiden, asiantuntijoiden, yrittäjien ja paikallisviranomaisten tiivistä yhteistyötä.

11. suhtautuu myönteisesti siihen, että keväällä 2012 käynnistettiin julkinen kuulemismenettely vuodeksi 2013 suunnitellun EU:n sopeutumisstrategian valmistelemiseksi sekä perustettiin Climate-Adapt-foorumi, joka on hyödyllinen väline pyrittäessä kokoamaan esimerkkejä hyvistä käytänteistä ja toteuttamaan alue- ja kaupunkisuunnittelua. Siihen sisältyy myös vuoristoalueita käsittelevä osio.

Tavoitteet

12. on edelleen sitä mieltä, että on edistettävä ilmastonmuutokseen sopeutumisen integrointia laajempaan hankkeeseen keskeytyksen vahvistamiseksi yksilökohtaisesti ja kollektiivisesti siten, että otetaan huomioon kaikki toisiinsa väistämättä liittyvät ympäristöä, energiahuoltoa ja yhteiskuntaa koskevat ongelmat.

13. toteaa, että Euroopan unioni on ottamassa vuonna 2013 käyttöön sopeutumisstrategian. Alueiden komitean mielestä on

ratkaisevan tärkeää, että tällaiseen yleisstrategiaan sisältyy alue- ja paikallisulottuvuus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklan mukaisesti. On toivottavaa, että EU:n sopeutumisstrategiaan sisältyy nimenomaan vuoristoalueita käsittelevä luku.

14. pitää niin ikään tärkeänä, että unionin sopeutumisstrategiaan sisältyy erityinen luku syrjäisimmistä alueista, joiden haittatekijät ja erityispiirteet tunnustetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa.

15. korostaa, että tulevana vuosikymmeninä odotettava vuoristoalueiden haavoittuvuuden lisääntyminen edellyttää tieteellisen tutkimuksen tehostamista ja hyvää tiedonvaihtojärjestelmää. On tärkeää, että Euroopan unionin talousarviossa ajanjaksoksi 2014–2020 ilmastonmuutokseen sopeutumiseen varataan erityismäärärahoja.

16. toteaa, että ilmastonmuutoksesta johtuvien uusien ongelmien vuoksi on laadittava toimintalinjoja yleishyödyllisten palvelujen saatavuuden ja tarjonnan parantamiseksi erityisen haavoittuvilla alueilla.

17. painottaa, että ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen kohdennettuja resursseja on pidettävä tärkeämpänä kuin ilmastonmuutokseen sopeutumista. Ellemme saavuta ilmastonmuutosta koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksessa määriteltyjä merkittäviä globaaleja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä, on mahdotonta estää maailmanlaajuisia lämpenemistä, ilmastonmuutosta ja äärimmäisiä sääilmiöitä, jotka vaikuttavat paikallisyhteisöihin.

18. toteaa, että on määriteltävä toisiinsa tiiviisti liittyvät toimet nykyisten ongelmien ratkaisemiseksi ja tulevien ongelmien hallitsemiseksi aloilla, jotka jo kuuluvat EU:n ohjelmasuunnittelun piiriin, ja määriteltävä, mitkä kyseisistä toimista kuuluvat toissijaisuusperiaatteen mukaisesti Euroopan paikallisdemokratian piiriin. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi

- a) uusien rakennusten parhaan mahdollisen energiatehokkuuden saavuttaminen ja nykyisten rakennusten kunnostaminen
- b) vuoristo- ja maaseutualueiden rakentamismallien ylläpitäminen ja tukeminen sekä sellaisten aluesuunnitelmien ja luonnonvarasuunnitelmien laatiminen, jotka mahdollistavat kaupunkikehityksen ilman maapohjalla keinottelua; näin voidaan välttää maisemien, ekosysteemien, elinympäristön ja nykyisten suojeltujen alueiden tilan heikkeneminen sekä vesivarojen ja maaperän saastuminen ja voidaan edistää vastuullisen matkailun kehitystä ja siten väestön pysymistä vuoristoalueilla
- c) uudistuvien energialähteiden käyttöönotto alueen ominaispiirteiden mukaisesti (aurinkolämpö ja -sähkö, tuulienergia, vesivoima, biomassa), jotta saavutetaan mahdollisuuksien mukaan energiaomavaraisuus; integroitujen alueellisten energiasuunnitelmien laatiminen, vesivoimaloiden altainen ja pumppulaitosten hallinnointi aurinkosähkön varastoinnista riippuen

- d) energiakatselmusten edistäminen kunnissa ja alueilla
- e) energia- ja tavaravirtojen vähentäminen paikallisyhteisöissä elintasoja alentamatta (esimerkkeinä Societä 2000 W, ETH Zürich)
- f) jätteiden vähentäminen ja jätteiden kierrätys mahdollisimman pitkälle, kannustaminen orgaanisten kotitalousjätteiden kompostointiin
- g) paikallisten elintarvikeketjujen uudelleenaktivointi: laadukas maanviljely ja kotieläintuotanto, jotta varmistetaan kulutus itse paikalla ja matkailijoille suunnattu kauppa; erityisesti tulee tukea säilyttävää maataloutta (ilman maanmuokkausta tai jossa maanmuokkaus on minimaalista) sekä luonnonmukaista maanviljelyä ja karjankasvatusta
- h) metsien hallinnointisäännöt energia- ja rakennustarkoituksiin soveltuvan puuperäisen biomassan käyttöä varten ilmastomuutoksesta johtuvat paineet huomioon ottaen; biomassan käyttöön perustuvien lämpövoimaloiden mitoittaminen siten, ettei ylitetä metsän vuosituotantoa; suojeltujen metsien säilyttäminen; kestävä metsätalouden tukeminen puun ja biomassan tuottamiseksi kyseisten alueiden taloudellisena resurssina
- i) rakentamisen ja perusrakenteiden edellyttämän kokonaan uuden maankäytön huomattava rajoittaminen
- j) liikkuvuustarpeiden vähentäminen vahvistamalla tietoverkkoja ja tieto- ja viestintätekniikkaa, sähköisiä palveluja ja etätyötä (jotka mahdollistavat myös hylättyjen vuoristoalueiden uudelleenasuttamisen ja matkailun edistämisen)
- k) ekologisesti vastuullisen ja kestävyysajattelun mukaisen matkailun tunnetuksi tekeminen; eurooppalaisen matkailun seurantaelimen perustaminen, maatilamatkailun kehittäminen
- l) vihreän talouden ja vuoristoalueiden innovoinnin edistäminen: energia, elektroniikka, valvonta- ja seurantajärjestelmät, tieteellinen tutkimus ja korkeakoulukeskukset
- m) koulutus ja kulttuuri: suuren yleisön valveuttaminen ilmastokysymysten kiireellisyydestä on ratkaisevan tärkeää hyvän

ilmastopolitiikan ja sopeutumisstrategian toteuttamiseksi, minkä vuoksi on edistettävä ympäristöaiheiden sisällyttämistä opetusohjelmiin ja suurelle yleisölle kohdennettuun tiedotukseen ja perustettava esimerkiksi alueellisia "sopeutumisyksiköitä" paikallistasolle soveltuvien strategioiden laatimista ja kansalaisille suunnattua tiedotusta varten; mainittakoon esimerkkinä itävaltalainen *Victorian Centre for Climate Change Adaptation Research* (VCCCAR – www.vcccar.org.au), joka soveltaa paikallistasolla *National Climate Change Adaptation Research Facility* (NCCARF – www.nccarf.edu.au) laatimaa laaja-alaista kansallista politiikkaa

- n) pelastuspalvelua ja ilmastoriskin ehkäisyä koskevat ohjelmat hyödyntämällä perusrakenteita, sää- ja vesitilannetta koskevia ennakointi- ja hälytysjärjestelmiä, nopeaa vuorovaikutteista tiedonvaihtoa, vahinkojen ennaltaehkäisyä ja pelastustoimia.

19. tähdentää, että monet vuoristoalueet ovat jo alkaneet kehittää sopeutumisstrategioita ja on pikaisesti koordinoitava tavoitteita ja tarkasteltava tuloksia. On yhdenmukaistettava monissa vuoristoalueiden järjestöissä, tutkimuslaitoksissa ja hallinnoissa jo yleisiä ympäristöaloitteita.

20. toteaa, että on seurattava saavutettuja tuloksia laatimalla tehokkuusindikaattoreita toimia ja suorituksia varten sekä yhteisiä tietokantoja hankkeiden konsultointia ja energiarekisteriä varten.

21. korostaa lopuksi, että ilmastomuutoksen syihin ja vaikutuksiin on puututtava kaikilla tasoilla, monissa maantieteellisissä yhteisöissä sekä maailmanlaajuisessa mittakaavassa. Ilmastomuutoksen kielteisistä vaikutuksista kärsivät usein ensimmäisinä juuri maailman köyhimmät yhteisöt, ja ne tarvitsevat erityisapua. Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden resursseja tulisi jakaa ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sovituihin strategioihin ja kansainvälisissä sopimuksissa yksilöityjen prioriteettien mukaisesti, ja varat on käytettävä sillä tasolla, jolla ne toimivat tehokkaimmin. Tästä syystä alue- ja paikallisviranomaisten on oltava mukana suunnittelemassa ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen tähtääviä toimia, jotta niiden asiantuntemusta ja kokemusta sekä niiden kansalaisläheisyyttä voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

97. TÄYSISTUNTO 8., 9. JA 10. LOKAKUUTA 2012

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Vuoden 2013 jälkeinen uusi monivuotinen rahoituskehys”

(2012/C 391/07)

ALUEIDEN KOMITEA

- varoittaa sellaisesta vaihtoehdosta, joka johtaisi monivuotisesta rahoituskehyksestä tehtävän sopimuksen lykkäämiseen vuoden 2013 alusta.
- korostaa, että hyvin suuri osa jäsenvaltioiden julkisista investoinneista on riippuvaisia rakennerahastoista, ja muistuttaa Eurooppa-neuvoston kokouksessa 28.–29. kesäkuuta 2012 hyväksytyn kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan yhteydessä tehdyistä sitoumuksista.
- kannattaa – komission ehdotukseen 6. heinäkuuta 2012 tehdyn tarkistuksen pohjalta – Euroopan parlamentin kantaa, jonka mukaan uusi talousarvio on suuruudeltaan 1,14 prosenttia EU:n BKT:stä, Kroatian liittymisestä unioniin aiheutuvat kustannukset mukaan luettuina.
- pahoittelee, että valtaosa neuvoston neuvottelupakettiin kuuluvista aihepiireistä, mukaan lukien kaikenlaiset makrotaloudelliset ehdot, kuuluvat yhteispäätösmenettelyn eivätkä hyväksyntämenettelyn piiriin.
- kritisoi sitä, että jäsenvaltioille myönnettävien määrärahojen jakomenetelmä sekä koheesiopolitiikan ja maaseudun kehittämissäntöpolitiikan määrärahojen enimmäismäärät on sisällytetty neuvoston neuvottelupakettiin. Komitea katsoo, että kyse on yhteispäätösmenettelyn piiriin kuuluvasta alasta ja AK:n kuulemista edellyttävästä alasta. Komitea varaa itselleen mahdollisuuden nostaa kanteen Euroopan unionin tuomioistuimessa, ellei Euroopan komissio esitä säädösehdotusta, johon AK voi ottaa kantaa.
- on tyytyväinen neuvoston tämänhetkiseen neuvottelumenetelmään, jossa meno- ja tulo-osia käsitellään neuvottelupaketissa yhdessä, sekä ilmaisee jälleen tukensa komission ehdottamille kahdelle uudelle omien varojen lajille, joista toinen perustuu arvonlisäveroon ja toinen uuteen finanssitransaktioveroon.
- tukee täysin neuvoston ehdotusta tehdä koheesiopolitiikasta oma ala-otsakkeensa enimmäismäärän sijaan ja toistaa vaatimuksensa koheesiopolitiikkaan varattujen määrärahojen korottamisesta (vähintään vuosien 2007–2013 tasolle). Komitea tukee myös ehdotusta perustaa uusi siirtymäalueiden alueluokka.
- on tyytyväinen neuvoston ehdotukseen sisällyttää Galileo-, ITER- ja GMES-ohjelmat ensimmäiseen otsakkeeseen, ja toistaa vaatimuksensa, jonka mukaan Euroopan globalisaatiorahasto (EGR) tulisi niin ikään siirtää monivuotiseen rahoituskehykseen.

Yleisesittelijä

Mercedes BRESSO (IT, PSE), Piemonten aluevaltuuston jäsen

Viiteasiakirjat

Muutettu ehdotus – neuvoston asetus vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta

COM(2012) 388 final

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Yksinkertaistamisohjelma vuodet 2014–2020 kattavaa monivuotista rahoituskehystä varten

COM(2012) 42 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET**ALUEIDEN KOMITEA**

1. panee merkille 6. heinäkuuta 2012 julkistetun komission muutetun ehdotuksen, joka koskee monivuotista rahoituskehystä vuosiksi 2014–2020 ja jossa otetaan huomioon Kroatian liittyminen unioniin sekä tuorempiin tilastoihin (2007–2009) perustuvat laskelmat.

2. on tyytyväinen Euroopan parlamentin täysistunnossa 13. kesäkuuta 2012 hyväksymään monivuotista rahoituskehystä sekä omia varoja koskevaan päätöslauselmaan sekä siihen, että siinä korostetaan EU:n talousarvion olevan tosiasiallisesti 94-prosenttisesti investointitalousarvio ja että sen hallintomenot ovat suhteellisesti hyvin alhaiset. Komitea painottaa näiden investointien vipu- ja kerrannaisvaikutuksia yksityisen ja julkisen yhteisrahoituksen kautta paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla sekä korostaa EU:n talousarvion korvaamatonta merkitystä vakaana ja monivuotisena julkisena voimavarana, jolla tuetaan kasvua ja työllisyyttä.

Meneillään olevat toimielinten väliset neuvottelut

3. on äärimmäisen huolissaan neuvotteluiden tämänhetkisestä kehityksestä neuvostossa, kun on kyse monivuotisen rahoituskehysten kokonaistasosta, politiikkojen sisällöstä ja resursseista. Tämä saattaa vaarantaa koheesiopolitiikan puitteissa määriteltyjä kolmea aluekategoriaa varten osoitettavat varat. Komitea toivoo siis, että 22.–23. marraskuuta 2012 pidettävään ylimääräiseen EU-huippukokoukseen mennessä päästään myönteiseen ratkaisuun. Näin voidaan laukaista pattitilanne lainsäädäntövallan käyttäjän kahden osapuolen välillä ja välttää viive, joka olisi vahingollinen Euroopan unionin ja älykkääseen, kestävään ja osallistavaan kasvuun tähtäävän Eurooppa 2020 -strategian ripeän toteuttamisen kannalta.

4. painottaakin, että eräät jäsenvaltioiden neuvotteluissa esittämistä näkemyksistä ovat selkeästi epäjohtonmukaisia niiden sitoumusten kanssa, joita ne tekivät Eurooppa-neuvoston kokouksessa 28.–29. kesäkuuta 2012 hyväksytyn kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan yhteydessä.

5. muistuttaa, että talous- ja sosiaaliksiin vakavuus Euroopan unionissa edellyttää ehdottomasti, että ohjelmakausi

käynnistetään vuonna 2014. Vain näin mahdollistetaan unionin rahastojen hyödyntäminen, jolla on keskeinen merkitys investointien toteuttamiselle jäsenvaltioissa, alueilla ja kunnissa.

6. huomauttaa, että EU:n talousarvio on supistunut kooltaan jäsenvaltioiden talousarvioihin verrattuna, kun taas unionin toimivaltuuksia ja tehtäviä on samanaikaisesti laajennettu Lissabonin sopimuksella erityisesti ulkosuhteiden (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 27 artiklan 3 kohta), ilmastonmuutoksen (SEUTin 191 artikla), energian (SEUTin 194 artikla), urheilun (SEUTin 165 artikla), avaruuspolitiikan (SEUTin 189 artikla), matkailun (SEUTin 195 artikla) ja pelastuspalvelun (SEUTin 196 artikla) alalla.

7. korostaa, että hyvin suuri osa jäsenvaltioiden julkisista investoinneista on riippuvaisia rakennerahastoista, joiden osuus julkisista investoinneista on 13 jäsenvaltiossa yli 30 prosenttia ja kuudessa jäsenvaltiossa yli 60 prosenttia.

8. toteaa, että perussopimuksissa (SEUTin 312 artikla) on erityisiä säännöksiä siltä varalta, että monivuotista rahoituskehystä ei hyväksytty ennen kuin kaikkien unionin monivuotisten rahoitusohjelmien – paitsi YMP:n ensimmäisen pilarin – oikeusperustan voimassaolo päättyy vuoden 2013 lopussa. Komitea korostaa, että perussopimusten erityisiin säännöksiin sisältyy budjettivallan käyttäjien oikeudellinen velvoite jatkaa neuvotte-luja. Komitea painottaa kuitenkin, että sekä uusien alakohtaisten ohjelmien laatiminen ilman monivuotista rahoituskehystä että nykyisten ohjelmien keston pidentäminen olisi äärimmäisen hankalaa.

9. varoittaaakin sellaisesta vaihtoehdosta, joka johtaisi monivuotisesta rahoituskehystä tehtävän sopimuksen lykkäämiseen vuoden 2013 alusta, sillä tämä tekisi mahdottomaksi yhteisen strategiakehysten ohjelmasuunnittelun ja määrärahojen myöntämisen vuoden 2014 jälkeen aiheuttaen kielteisiä vaikutuksia EU:n taloudelliselle, sosiaaliselle ja alueelliselle yhteenkuuluvuudelle. Komitea katsoo, että monivuotisesta rahoituskehystä tehtävän sopimuksen lykkääminen vuoden 2013 alkua pidemmälle vaarantaisi myös komission, Euroopan parlamentin ja neuvoston tähän saakka valmisteleman ohjelmakauden 2014–2020 ja aiheuttaisi tarpeen pohtia uudelleen AK:n alun perin suosittamaa vaihtoehtoa, jonka mukaan ohjelmakaudesta tulisi 5 + 5 vuoden pituinen yhden tai kahden vuoden siirtymäkauden jälkeen.

10. toistaa aiemmin esittämänsä kannan, että EU:lla tulee olla uskottava, vähintään 1 prosentin budjetti, jotta se voi saavuttaa tärkeät tavoitteensa Eurooppa 2020 –strategian päämäärien ja kuntien ja alueiden tarpeiden mukaisesti. Komitea muistuttaa, että neuvosto madalsi vuonna 2000 omien varojen katon 1,29 prosenttiin BKT:stä maksusitoumusten ja 1,23 prosenttiin maksumäärärahojen osalta. Komitea korostaa, että sen jälkeen ero omien varojen enimmäismäärän ja monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärän välillä on jatkuvasti kasvanut ja on ollut keskimäärin 25 prosenttia. Komitea muistuttaa lisäksi, että monivuotisessa rahoituskehityksessä asetetaan ainoastaan varainkäytön ylärajat, kun taas EU:n talousarvio on aina jäänyt kooltaan runsaasti näiden tasojen alapuolelle sekä maksusitoumuksissa että maksumäärärahoissa. Komitea kannattaa näin ollen – komission ehdotukseen 6. heinäkuuta 2012 tehdyn tarkistuksen pohjalta – Euroopan parlamentin kantaa, jonka mukaan uusi talousarvio on suuruudeltaan 1,14 prosenttia EU:n BKT:stä, Kroatian liittymisestä unioniin aiheutuvat kustannukset mukaan luettuina.

11. on tyytyväinen siihen, että 18. syyskuuta 2012 päiväystä neuvottelupaketista on poistettu ehdotus vähävaraisimmille suunnatun elintarvikeohjelman lakkauttamisesta. Komitea pahoittelee kuitenkin, että elintarvikeohjelman budjetoinnista on epävarmuutta, ja tähdentää kannattavansa ohjelman säilyttämistä monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeessa 2.

12. on tyytyväinen Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Kyprokseen 30. elokuuta 2012 julkistetun keskusteluasiakirjan tiettyihin kohtiin mutta tuntee huolta koheesiopolitiikan osalta keskusteluun tuoduista seikoista, varsinkin jäsenvaltioita ja alueita varten esitettyjen "turvaverkkojen" tukikelpoisuudesta, mittasuhteista ja soveltamisalasta. Komitea torjuu lisäksi suhteettomina pitämänsä ehdotukset mukautuksista siirtymäalueiden ja kehityksessä muita pidemmälle edenneiden alueiden osalta.

Yhteispäätösmenettelyn piiriin kuuluvat alat

13. pahoittelee, että valtaosa neuvoston neuvottelupakettiin (19. kesäkuuta 2012 päivätty versio) kuuluvista aihepiireistä, erityisesti kohdat 21–47 ja 53–78, kuuluvat yhteispäätösmenttelyn eivätkä hyväksyntämenettelyn piiriin, ja korostaa, että parlamentin tulisi olla täysivaltaisesti mukana meneillään olevissa neuvotteluissa.

14. kritisoi sitä, että jäsenvaltioille myönnettävien määrärahojen jakomenetelmä sekä koheesiopolitiikan ja maaseudun kehittämispoliitiikan määrärahojen enimmäismäärät on sisällytetty neuvoston neuvottelupakettiin (kohdat 30–45), mutta ne eivät ole mukana ehdotetussa asetuksessa yhteiseen strategiakehitykseen sisältyviä viittä rahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä. Komitea pitää lisäksi yllättävänä, että 18. syyskuuta 2012 päivättyjen neuvottelupakettin kohdan 35 mukaan rakennerahastovarajen jako jäsenvaltioiden kesken pohjautuu osittain Eurooppa 2020 -strategian tavoitteisiin. Tämä panee miettimään, edustavatko kyseiset tavoitteet todella alueiden kehitystarpeita, ja herättää myös merkittäviä hallinto- ja menettelytapakysymyksiä, sillä tavoitteiden käyttö jakoperusteena ei varmasti ollut näköpiirissä, kun ne asetettiin vuonna 2010.

15. katsoo, että kyse on SEUTin 177 artiklan mukaisesti paitsi yhteispäätösmenttelyn piiriin kuuluvasta alasta myös AK:n kuulemistä edellyttävästä alasta. Niinpä komitea tulee tarkastelemaan tarkemmin asiaa koskevia oikeudellisia seikkoja ja varaa itselleen mahdollisuuden nostaa kanteen Euroopan unionin tuomioistuimessa SEUTin 263 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti oikeuksiensa turvaamiseksi, ellei Euroopan komissio esitä säädösehdotusta, johon AK voi ottaa kantaa.

16. toistaa seuraavat huomiot, jotka komitea on esittänyt Euroopan komission eri säädösehdotuksista antamissaan lausunnoissa vuoden 2012 alusta lähtien:

a. Alaotsakkeen 1 b ja yhteiseen strategiakehitykseen kuuluvien rahastojen osalta komitea tukee ehdotusta perustaa uusi siirtymäalueiden alueluokka sekä tarvetta ottaa SEUTin 349 artiklan mukaisesti huomioon syrjäisimpien alueiden erityinen ja ainutlaatuinen tilanne rahastojen hyödyntämisessä (neuvottelupaketin kohta 25); 300 kilometrin rajaa eurooppalaiseen alueelliseen yhteistyöhön, lukuun ottamatta syrjäisimpiä alueita, joihin ei pidä soveltaa etäisyyskriteeriä (ks. ed., kohta 27); lähentymistuen piiristä putoavia alueita varten ehdotettua turvaverkkoa, joka vastaa vähintään kahta kolmasosaa niiden saamasta tuesta kaudella 2007–2013 (ks. ed., kohta 44); yhteisrahoitusta koskevia Euroopan komission ehdotuksia, paitsi osuuden nostamista 85 prosenttiin "Euroopan alueellinen yhteistyö" -tavoitteen mukaisissa ohjelmissa, sekä tukee syrjäisimmillä alueilla toteutettavaan alueiden väliseen yhteistyöhön sovellettavan yhteisrahoitusosuuden nostamista 50 prosentista 85 prosenttiin (ks. ed., kohta 46); vähävaraisimmille suunnatun elintarvikeohjelman säilyttämistä monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 2 alla sen sijaan, että se siirretään Euroopan sosiaalirahaston toiminta-alaan otsakkeen 1 alle (ks. ed., kohta 48); yhteisrahoitusosuuden korottamista 10 prosenttiyksiköllä tilapäisistä talousarviovaikeuksista kärsivien jäsenvaltioiden kohdalla (ks. ed., kohta 47, vaihtoehto a); yhteisen strategiakehyksen luomista kolmelle rakenne- ja koheesiorahastolle, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahastolle (ks. ed., kohta 65); seuraavia ennakkomaksujen määriä: 2 % vuonna 2014, 3 % vuonna 2015 ja 3 % vuonna 2016 (ks. ed., kohta 75); ja palautukseen oikeuttamattoman alv:n tukikelpoisuutta yhteiseen strategiakehitykseen kuuluvien rahastojen osalta (ks. ed., kohta 78, vaihtoehto c).

b. Otsakkeen 2 osalta komitea tukee tukien nopeampaa lähentämistä sekä tarkan aikataulun asettamista jäsenvaltioiden väliselle lähentymiselle (neuvottelupaketin kohta 53); 200 000 euron ylärajaa suorille tuille 300 000 euron sijaan, sisältäen viherryttämiselementin, sekä tuen asteittaista vähentämistä 100 000:sta eikä 200 000 eurosta alkaen (ks. ed., kohta 54); 30 prosentin rahoitusosuutta ympäristötoimenpiteille (ks. ed., kohta 56); mahdollisuutta siirtää määrärahoja ensimmäisestä pilarista toiseen pilariin (ks. ed., kohta 57) hyväksymättä kuitenkaan päinvastaiseen suuntaan tapahtuvia siirtoja, koska YMP:n molempien pilarien talousarvioita on tasapainotettava (ks. ed., kohta 58); ja siirtymäalueiden luokan sisällyttämistä maaseudun kehittämistä koskevaan asetukseen (ks. ed., kohta 62), sekä vastustaa uuden maatalousalan kriisivarauksen luomista ehdotetun kaltaisena (ks. ed., kohta 64).

17. toistaa ehdotuksensa siitä, että Euroopan alueelliseen yhteistyöhön osoitetut varat jaettaisiin yhteistyöohjelmittain eikä jäsenvaltioittain. Komitea kehottaa näin ollen tarkistamaan 18. syyskuuta 2012 päivätyn neuvottelupaketin kohtaa 40, sillä nykytilanteessa neuvottelut pelkästään rajatylittävän ja valtioiden välisen yhteistyön osioita koskevasta jaosta johtavat siihen, että alueidenvälinen yhteistyö nähdään vain kahden muun osion tähteenä.

18. kannattaa ehdotusta siitä, että käytettäisiin yhä enemmän lainoja eikä ensisijaisesti avustuksia, joita ei tarvitse maksaa takaisin. Näin edistettäisiin edunsaajien sitoutumista. Komitea katsoo myös, että takaisinmaksetut lainavarat olisi palautettava hyödynnettäviksi käyttöpääomamekanismien avulla.

Uudet omien varojen lajit

19. esittää jälleen toiveensa nykyisen omien varojen järjestelmän uudistamisesta keinona supistaa jäsenvaltioiden suoria rahoitusosuuksia EU:n talousarviossa ja lisätä EU:n omia varoja tuleviin haasteisiin vastaamiseksi ⁽¹⁾ sekä vastata nykyisten rahoituskokeuksien ja poikkeuksien poistamisen tarpeeseen. Komitea katsoo, että avoimuuden, tasapainon ja jatkuvuuden takaa- ja monivuotisen rahoituskehyksen tulee ehdottomasti – kuten Euroopan parlamentti on esittänyt – perustua sopimukseen uudenlaisista omista varoista.

20. on tyytyväinen neuvoston tämänhetkiseen neuvottelumenetelmään, jossa meno- ja tulo-osia käsitellään neuvottelupaketissa yhdessä, sekä ilmaisee jälleen tukensa komission ehdottamille kahdelle uudelle omien varojen lajille, joista toinen perustuu arvonlisäveroon ja toinen uuteen finanssitransaktioveroon.

21. kehottaakin tiettyjä jäsenvaltioita hyväksymään uuden finanssitransaktioveron, jotta ne eivät aiheuttaisi vahinkoa kansalaisilleen, yrityksilleen ja paikallis- ja alueviranomaisille, sillä siitä kieltäytyminen johtaa muiden tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen ja "kahden nopeuden budjettipolitiikan" luomiseen unionissa.

22. katsoo, että tiiviimmän yhteistyön keinoin toteutettu finanssitransaktiovero voi oikeudellisesti toimia perustana uudelle EU:n omien varojen lajille ja että osallistuvat valtiot voisivat siirtää EU:n talousarvion osan kerätyistä tuloista. Tämän siirron tulee kuitenkin vähentää vastaavasti niiden bruttokansantuloon perustuvia maksuja talousarvioon ilman, että järjestelyn ulkopuolelle jäävien valtioiden kansallisiin maksuosuuksiin sovellettavia sääntöjä muutetaan.

23. toistaa kannattavansa erittäin monimutkaisen hyvitys- ja korjausjärjestelmän yksinkertaistamista sekä nykyisten alennusjärjestelmien korvaamista yleisellä korjausmekanismilla.

Makrotaloudellinen ehdollisuus

24. ihmettelee, että Euroopan komission neuvoston asetukseen tekemään niin sanottuun "tekniiseen" muutokseen sisältyy

olennaisen tärkeä elementti: makrotaloudellisen ehdollisuuden laajentaminen pelkästä koheesiorahastosta kaikkiin yhteiseen strategiakehitykseen sisältyviin viiteen rahastoon (ks. muutetun asetusehdotuksen 8 artikla).

25. toistaa vastustavansa yksiselitteisesti ja tiukasti kaikenlaisia makrotaloudellisia ehtoja, eikä pidä asianmukaisina eräiden jäsenvaltioiden vaatimuksia niiden laajentamisesta kaikkiin budjettikohtiin.

26. muistuttaa, että kyseessä on yhteispäätösmenettelyn piiriin kuuluva ala, jota tulee käsitellä yhteiseen strategiakehityksen kattamia viittä rahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä annettavan asetuksen yhteydessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen rakenne, voimassaoloaika ja joustavuus

27. tukee täysin neuvoston ehdotusta tehdä koheesiopolitiikasta oma ala-otsakkeensa alanimmäismäärän sijaan, mutta tähdentää, ettei Verkkojen Eurooppa -välinettä tule sisällyttää tähän ala-otsakkeeseen sen erilaisen luonteen vuoksi. Komitea pahoittelee edelleen, ettei tilaisuutta kaikkien aluekehitystä tukevien EU:n määrärahojen (eli viiden yhteiseen strategiakehitykseen kuuluvan rahaston) yhdistämiseen saman otsakkeen alle ole hyödynnetty.

28. kehottaa jälleen lisäämään joustavuutta kussakin otsakkeessa sekä luomaan joustovarauksen, johon voitaisiin siirtää käyttämättömiä talousarviomäärärahoja jakson puolivälissä sen sijaan, että ne palautetaan jäsenvaltioille. Komitea katsoo, että tällaista joustovarausta voitaisiin hyödyntää makrotaloudellisissa ja finanssipoliittisissa toimissa, joiden avulla voidaan ennakoita asymmetrisiä sokkeja Euroopan unionissa.

29. panee jälleen merkille ehdotuksen esittää jonkinlainen arviointi monivuotisen rahoituskehyksen täytäntöönpanosta vuonna 2016 sekä toteaa, että olisi suotavampaa tehdä täysimittainen väliarviointi (johon sisällytetään ehdotettu arviointi) vuonna 2017.

Sitoumusten ja tukien enimmäismäärät

30. toistaa seuraavat huomionsa monivuotisen rahoituskehityksen tärkeimpien alaotsakkeiden suuruudesta:

- a. Komitea tukee Euroopan komission ehdotuksia, jotka koskevat Verkkojen Eurooppa -välinettä (50 miljardia euroa), Horisontti 2020 -ohjelmaa (80 miljardia euroa), YMP:n kahta ensimmäistä pilaria (372 miljardia euroa kiinteissä hinnoissa), Luova Eurooppa -ohjelmaa (1,6 miljardia euroa) sekä EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseen tarkoitettuja välineitä (70 miljardia euroa).

⁽¹⁾ Ks. 14.–15. joulukuuta 2011 pidetyssä 93. täysistunnossa annetun alueiden komitean lausunnon "Vuoden 2013 jälkeinen uusi monivuotinen rahoituskehys" kohta 65.

b. Komitea kehottaa korottamaan määrärahoja, jotka varataan koheesiopoliittikkaa (reaalisesti vähintään samalle tasolle kuin vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymissä), Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa ja Life-ohjelmaa varten, sekä tasapainottamaan YMP:n pilareiden talousarviota maaseudun kehittämisen hyväksi.

Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset ohjelmat

31. toistaa vaatimuksensa Euroopan globalisaatiorahaston jatkamisesta ja sen sisällyttämisestä monivuotiseen rahoituskehukseen, mutta – Euroopan parlamentin tavoin – edellyttää, että se pitää kirjata budjettiin kulloisenkin budjettikohdan enimmäismäärästä erillisenä, koska se ei ole ennakoitavissa. Komitea vastustaa myös soveltamisalan laajentamista kahdenvälisistä ja monenvälisistä kauppasopimuksista maataloustoiminnalle aiheutuvien vaikutusten korvaamiseen (neuvottelupaketin kohta 95).

32. on tyytyväinen neuvoston ehdotukseen sisällyttää Galileo-, ITER- ja GMES-ohjelmat monivuotisen rahoituskehyksen ensimmäiseen otsakkeeseen (neuvottelupaketin liite I), kuten komitea esitti vuoden 2013 jälkeisestä uudesta monivuotisesta rahoituskehuksesta antamassaan lausunnossa.

33. painottaa, että edellä mainittuja varausmekanismeja vastaavat summat tulisi niin ikään siirtää monivuotiseen rahoituskehukseen.

Yksinkertaistamisohjelma

34. katsoo, että sekä jäsenvaltioiden että Euroopan parlamentin suositus menojen laadun parantamisesta ei toistaiseksi ole saanut tyydyttävää vastausta, sillä seurauksena on ollut uusia

valvonta- ja tarkastusmenettelyitä, menettelyiden monimutkistuminen sekä liiallisen painoarvon antaminen määrällisille tulosta ja hyödyntämiskriteereille strategioiden laadun kustannuksella. Tämä johtaa myös lisääntyvään keskittämiseen, joka haittaa alempia hallintotasoja ylempiin nähden.

35. toivoo, että komission lupaamassa tiedonannossa menojen laadusta mahdollistetaan julkisten investointimenojen eriyttäminen talousarviossa vakaussopimuksen pohjalta.

36. vastustaa sitä, että komissio käyttää delegoituja säädöksiä ylenmääräisesti, kuten ehdotetaan esimerkiksi yhteistä strategiakehystä varten tarkoitettuja alustavia toimia ajatellen, sillä se sulkee AK:n eurooppalaisen kuulemis- ja päätöksentekoprosessin ulkopuolelle, vaikka kyse saattaa olla alue- ja paikallisyhteisöjen kannalta keskeisistä aloista.

37. on sen sijaan täysin yhtä mieltä komission kanssa siitä, että EU:n tasolla toteutetulla yksinkertaistamisella ei saavuteta tavoiteltua tulosta, ellei siihen liity vastaavia toimenpiteitä valtiollisella ja alueellisella tasolla. Komitea painottaa, että eniten toimenpiteitä tarvitaan jäsenvaltiotasolla.

38. pitää tervetulleena ehdotuksia ohjelmien järjeistämistä monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä, erityisesti vähentämällä rahoitusohjelmien määrää sekä yhdistämällä ohjelmia ja alaohjelmia monilla aloilla.

39. toivoo Euroopan investointipankin entistä tiiviimpää osallistumista rakennerahastojen rahoittamien hankkeiden täytäntöönpanoon.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2012) 388 final

Johdanto-osan 3 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Erityiset rahoitusvälineet eli hätäapuvaraus, Euroopan unionin solidaarisuusrahasto, joustoväline, Euroopan globalisaatiorahasto, maatalousalan kriisivaraus sekä ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara ovat tarpeen, jotta unioni voi reagoida tiettyihin erikseen määriteltyihin ennakoimattomiin tilanteisiin tai rahoittaa sellaisia tarkasti määriteltyjä menoja, joita ei voida kattaa rahoituskehyksessä vahvistettujen, yhden tai useamman otsakkeen enimmäismäärien rajoissa. Sen vuoksi tarvitaan erityisiä säännöksiä, joiden nojalla talousarvioon voidaan ottaa maksusitoumusmäärärahoja ylittämällä rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät silloin kun on tarpeen turvautua erityisiin rahoitusvälineisiin.	Erityiset rahoitusvälineet eli hätäapuvaraus, Euroopan unionin solidaarisuusrahasto, joustoväline, Euroopan globalisaatiorahasto, maatalousalan kriisivaraus sekä ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara ovat tarpeen, jotta unioni voi reagoida tiettyihin erikseen määriteltyihin ennakoimattomiin tilanteisiin tai rahoittaa sellaisia tarkasti määriteltyjä menoja, joita ei voida kattaa rahoituskehyksessä vahvistettujen, yhden tai useamman otsakkeen enimmäismäärien rajoissa. Sen vuoksi tarvitaan erityisiä säännöksiä, joiden nojalla talousarvioon voidaan ottaa maksusitoumusmäärärahoja ylittämällä rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät silloin kun on tarpeen turvautua erityisiin rahoitusvälineisiin.

Perustelu

Koska Euroopan globalisaatiorahasto tulisi sisällyttää monivuotiseen rahoituskehykseen ja koska maatalousalan kriisivarauksen sijaan tarvitaan tosiasiallista sääntelyä, nämä kaksi rahoitusvälinettä on poistettava luettelosta.

Muutosehdotus 2

COM(2012) 388 final

8 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jos Euroopan aluekehitysrahastoon, Euroopan sosiaalirahastoon, koheesiorahastoon, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon tai Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon liittyvien talousarviositoumusten jäädyttäminen lopetetaan jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen koordinointiin liittyvien makrotaloudellisten ehtojen soveltamisen yhteydessä, neuvosto tekee perussopimuksen ja asiaa koskevan perussäädöksen mukaisesti päätöksen jäädytettyjen sitoumusten siirtämisestä seuraaville vuosille. Jäädytettyjä, vuonna n tehtyjä sitoumuksia ei voida siirtää vuoden n + 2 jälkeisille vuosille.	Jos Euroopan aluekehitysrahastoon, Euroopan sosiaalirahastoon, koheesiorahastoon, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon tai Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon liittyvien talousarviositoumusten jäädyttäminen lopetetaan jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen koordinointiin liittyvien makrotaloudellisten ehtojen soveltamisen yhteydessä, neuvosto tekee perussopimuksen ja asiaa koskevan perussäädöksen mukaisesti päätöksen jäädytettyjen sitoumusten siirtämisestä seuraaville vuosille. Jäädytettyjä, vuonna n tehtyjä sitoumuksia ei voida siirtää vuoden n + 2 jälkeisille vuosille.

Perustelu

Makrotaloudellisiin ehtoihin liittyviä säännöksiä tulee soveltaa ainoastaan koheesiorahastoon, kuten sen perustamisesta lähtien on tehty.

Bryssel 9. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma (2014–2020)”

(2012/C 391/08)

ALUEIDEN KOMITEA

- suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi yritysten kilpailukykyä ja pieniä keskisuuria yrityksiä koskevan ohjelman perustamisesta (2014–2020), sillä siinä sitoudutaan tunnustamaan kilpailukyky perustavaksi ja johtavaksi tekijäksi EU:n kestäväpohjaisen talouskasvun ja työpaikkojen lisäämisen takaamisessa.
- kiinnittää huomiota alue- ja paikallisviranomaisten kaikissa jäsenvaltioissa tekemiin lukuisiin aloitteisiin, kuten paikallisiin pienyrityskeskukseen, alue- ja paikallisviranomaisten myöntämiin mikroluottoihin tai pienyritysten perustamista koskevaan ilmaiseen asiantuntija-apuun, jotka tarjoavat usein perustan aloittelevan mikroyrityksen menestykselle.
- kiinnittää huomiota nuorten yrittäjien tarpeisiin, koska heille yritys on usein ainoa mahdollisuus ammatilliseen kehitykseen ja koska he ovat halukkaita ottamaan riskejä toiminnassaan ja monissa tapauksissa kehittämään sitä koko Euroopan markkinoilla. Niinpä näillä yrittäjillä on edellytykset kilpailla globaaleilla markkinoilla.
- panee merkille, että globaali kilpailukyky on mahdollista saavuttaa ainoastaan korjaamalla eurooppalaisten markkinoiden puutteet, joiden vuoksi eurooppalaiset pk-yritykset eivät pysty kilpailemaan muista maailmankolkista peräisin olevien pk-yritysten kanssa. Pk-yritysten täytyy saada merkittävämpi rooli EU:n hankkeiden toteuttamisessa, ja niiden asemaa pitää kohentaa verrattuna suuryrityksiin, jotka useassa tapauksessa ovat näiden hankkeiden pääurakoitsijoita. Tämän vuoksi komitea painottaa yritysverkostojen muodostamisen merkitystä pk-yritysten kannalta.

Esittelijä	Witold KROCHMAL (PL, AE), Wołówin kaupungin- ja kunnanvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan ohjelman perustamisesta (2014–2020)
	COM(2011) 834 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yritysten kilpailukykyä ja pieniä keskisuuria yrityksiä koskevan ohjelman perustamisesta (2014–2020), sillä siinä sitoudutaan tunnustamaan kilpailukyky perustavaksi ja johtavaksi tekijäksi EU:n kestävä-pohjaisen talouskasvun ja työpaikkojen lisäämisen takaamisessa.

2. katsoo, että ehdotetulla asetuksella täydennetään Euroopan komission aiemmin Eurooppa 2020 -strategian puitteissa tekemiä aloitteita. Siinä tunnustetaan pk-yritysten asema EU:n talousjärjestelmässä ja pannaan merkille pk-ympäristön puutteet ja epävakaus, jotka voivat hidastaa ja jopa rajoittaa yritysten kehitystä ja niiden kilpailukykyä kasvua.

3. korostaa, että AK:n kantaa tukee alue- ja paikallisviranomaisille tehty kyselytutkimus "Alueet ja kunnat pk-yritysten tukena" ⁽¹⁾, jonka on toteuttanut komitean Eurooppa 2020 -seurantafoorumi.

4. tiedostaa, että jäsenvaltiot ja alueet ovat suurelta osin vastuussa markkinoiden puutteiden korjaamisesta, mutta katsoo, että EU voi auttaa tietyillä aloilla edistämällä hyviä käytänteitä, takamaalla yhteismarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja parantamalla liiketoimintaympäristön edellytyksiä niin, että yritykset, myös pk-yritykset, pystyvät kilpailemaan kestäväällä tavalla globaalisti, mikä tarkoittaa siirtymistä kohti vähähiilistä ja resurssitehokasta taloutta.

5. katsoo, että tällä ohjelmalla lisätään huomattavasti luottamusta Euroopan yrityssektoriin sekä eurooppalaisilla että globaaleilla markkinoilla. Markkinoiden luottamuksen kasvu lisää kiinnostusta yrityksiin ja laajentaa nykyisten likeyritysten toimia, myös pk-yritysten, jotka ovat talouskasvun (58 prosenttia liikevaihdosta EU:ssa) ja työllisyyden (67 prosenttia yksityissektorin työpaikoista) tärkeä lähde. Ne loivat 85 prosenttia uusista työpaikoista yksityissektorilla vuosina 2002–2010.

6. katsoo, että matkailusektorin korostaminen ohjelmassa on asianmukaista, koska kyseinen sektori liittyy moniin EU:n pk-yrityksiin ja työllistää valtavan määrän ihmisiä.

7. korostaa, että yrityksiä ja pk-yrityksiä on tärkeää tukea niiden toiminnan kehityksen eri vaiheissa, perustamisvaiheessa olevista yrityksistä jo olemassa oleviin yrityksiin tai jopa rakennemuutoksessa oleviin yrityksiin edellyttäen, että tuella edistetään yrityksen kilpailukykyä EU:n markkinoilla ja unionin ulkopuolisilla markkinoilla.

8. tiedostaa, että yksi ohjelman onnistumisen tärkeimmistä edellytyksistä on yrityskulttuurin ja hyvän liiketavan edistäminen ja kehittäminen EU:n yhteiskunnassa, ja suhtautuu siksi myönteisesti mahdollisuuteen ottaa osaa Euroopan yrittäjäpalkinnosta käytävään kilpailuun valtio-, alue- ja paikallistasolla ja muihin tämänkaltaisiin hankkeisiin.

9. muistuttaa, että vuosittain kolme EU:n aluetta saa "Euroopan yrittäjyysalue" -palkinnon tunnustuksena niiden pk-yrityksille tarjoamista suotuisista olosuhteista.

10. katsoo, että yrittäjyyden edistämisen pitää alkaa jo koulussa siten, että tuetaan yrittäjyysmyönteisiä asenteita ja edistetään taloudellista riippumattomuutta. Sen ansiosta opiskelijat voivat työelämään siirtyessään tehdä tietoon perustuvia päätöksiä sen työn luonteesta, jota he haluavat tehdä. Jotta koulutuksensa päättävä ja tutkinnon suorittanut voi ryhtyä yrittäjäksi hankkimansa pätevyyden perusteella ja tarjota palveluja, joille niin muodoin todennäköisesti on kysyntää, olisi kiinnitettävä huomiota siihen, että koulutuksessa otetaan huomioon markkinoiden tarpeet.

11. kehottaa sisällyttämään yritys-elämän suuntaukset ja kehityksen ammatilliseen koulutukseen, sillä kilpailukykyyn kannalta on keskeisen tärkeää tarjota yrittäjillemme jatkuvaa koulutusta.

12. kiinnittää huomiota nuorten yrittäjien tarpeisiin, koska heille yritys on usein ainoa mahdollisuus ammatilliseen kehitykseen ja koska he ovat halukkaita ottamaan riskejä toiminnassaan ja monissa tapauksissa kehittämään sitä koko Euroopan markkinoilla. Niinpä näillä yrittäjillä on edellytykset kilpailla globaaleilla markkinoilla.

13. kiinnittää huomiota alue- ja paikallisviranomaisten kaikissa jäsenvaltioissa tekemiin lukuisiin aloitteisiin, kuten paikallisiin pienyrityskeskuksiin, alue- ja paikallisviranomaisten myöntämiin mikroluottoihin tai pienyritysten perustamista koskevaan

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/news/Pages/InvitationtoparticipateintheSurveyonSME-friendlyRegionsandCities.aspx>

ilmaiseen asiantuntija-apuun, jotka tarjoavat usein perustan aloittelevan mikroyrityksen menestykselle.

14. kiinnittää huomiota myös naisyrittäjien asemaan sekä erityisiin kohderyhmiin, muun muassa maahanmuuttajataustaisiin ja ulkomaalaisiin yrittäjiin, jotka tarvitsevat erityisaloitetta kehittääkseen yritystensä kilpailukykyä, ja ottaa huomioon tällä alalla käytössä olevat EU:n toimintalinjat.

15. kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia panemaan ohjelman täytäntöön. Komitea kiinnittää erityisesti huomiota tarpeeseen vähentää byrokratiaa ja ulkopuolisten varojen hankkimisessa esiintyviä esteitä sekä yksinkertaistaa tarjouskilpailuja varten toimitettavia asiakirjoja ja luopua pienten töiden tapauksessa vaatimuksista hankkia pankkitakaus.

EU:n yritysten kilpailukyvyn lisääminen

16. panee merkille, että globaali kilpailukyky on mahdollista saavuttaa ainoastaan korjaamalla eurooppalaisten markkinoiden puutteet, joiden vuoksi eurooppalaiset pk-yritykset eivät pysty kilpailemaan muista maailmankolkista peräisin olevien pk-yritysten kanssa. Pk-yritysten täytyy saada merkittävämpi rooli EU:n hankkeiden toteuttamisessa, ja niiden asemaa pitää kohentaa verrattuna suuryrityksiin, jotka useassa tapauksessa ovat näiden hankkeiden pääurakoitsijoita. Tämän vuoksi komitea painottaa yritysverkostojen muodostamisen merkitystä pk-yritysten kannalta.

17. muistuttaa, että EU:n on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa taattava yhtenäismarkkinoiden tehokas toiminta ja parannettava liiketoimintaympäristöä poistamalla tai vähentämällä vaikeuksia, joita pk-yrityksillä on rahoituksen saannissa ja joiden syyt ovat niiden rajallisessa kyvyssä laajeta alkuperämaansa ulkopuolisille markkinoille sekä yhtenäismarkkinoilla että niiden ulkopuolella sekä liiallisessa verorasituksessa ja hallinnollisten menettelyjen aiheuttamassa taakassa. Nämä edellytykset on täytettävä ja samalla taattava osaamisen ja uuden innovatiivisen teknologian saatavuus ja yhteistyö paikallisten ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Näiden on tutkimusohjelmissaan otettava huomioon pk-yritykset Euroopan talouden eteenpäin vievänä voimana.

18. katsoo, että ohjelmassa on painotettava enemmän pienten ja keski suurten yritysten osallistumista EU:n tutkimus- ja innovointitoimintaan, -hankkeisiin ja -ohjelmiin myös julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta. Kun yritysten osallistuminen tutkimushankkeisiin lisääntyy, paranevat yritysten osaaminen ja näin ollen myös niiden kansainvälinen kilpailukyky.

Tutkimuksen ja innovoinnin ohjelmaa "Horisontti 2020" koskevassa ehdotuksessa korostetaan erityisesti tarvetta lisätä pk-yritysten osallistumista tutkimushankkeisiin. Tämän tiiviimmän osallistumisen avulla pk-yrityksillä, joilla joissain tapauksissa on kärkiasema maailmassa, on mahdollisuus hankkia tietoja ja osaamista.

19. katsoo, että ainoastaan tällaisen lähestymistavan avulla yritykset ja pk-yritykset voivat kehittyä siten, että otetaan huomioon sitoumukset uusimpiin ympäristötekniikoihin perustuvaan vähähiiliseen talouteen, jonka avulla on mahdollista saavuttaa ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteet.

20. suhtautuu myönteisesti ohjelmalle ehdotettuun 2,522 miljardin euron talousarvioon. Komitea panee kuitenkin merkille, että yrityksiä ja pk-yrityksiä suoraan tukevia rahoitusvälineitä varten osoitettu 1,4 miljardin euron määrä on vain 56 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista. Mikäli rahoitusvälineille on enemmän kysyntää kuin kohtuudella voidaan odottaa, näitä rahoitusvälineitä varten osoitettavan rahoituksen prosenttiosuuden muuttamisesta tulisi päättää asetusehdotuksen 16 artiklan mukaisessa komiteassa, jossa ovat edustettuina kaikki yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskevan ohjelman (COSME) kautta tukea saavat valtiot. Kuitenkin nimenomaan talousarvion muu osa, joka on tarkoitettu pk-kenttää tukeviin toimiin, takaa, että koko ohjelmaan kaudeksi 2014–2020 osoitetut varat käytetään tehokkaasti ja tuloksekkaasti.

21. katsoo, että ohjelman talousarviosta on asianmukaista osoittaa 1,7 prosenttia ohjelman hallinnolliseen tukeen, koska kyseisten varojen turvin on taattava ohjelman tuloksekas toiminta rasittamatta talousarviota kohtuuttomasti.

22. katsoo, että ohjelman talousarviosta rahoituilla toimenpiteillä ei voida korvata valtio-, alue- tai paikallistason aloitteita, vaan että näitä toimenpiteitä olisi vahvistettava ja tehostettava, annettava niille EU:n tasoista ulottuvuutta tehokkaan koordinoinnin avulla ja poistamalla yksityisten toimijoiden ja viranomaisten yhteistyön esteitä valtioiden väliltä. Tällaista yhteistyötä pitäisi kannustaa pikemminkin horisontaalisella verkostoitumisella kuin vertikaalisella keskittämisellä.

23. katsoo, että tarjotun tuen on oltava täysin perusteltua tavoitteiden kannalta ja että sillä pitää olla positiivisia vaikutuksia koko Euroopassa kumulaatio- ja kerrannaisvaikutusten sekä saavutettujen tulosten hyödyntämisen ansiosta.

24. korostaa, että kilpailukyky riippuu suurelta osin tuottavuudesta, innovoinnista ja tehokkuudesta, joka on tulojen kestävä kasvun lähde, yritysten kyvystä hyödyntää täysimääräisesti eri mahdollisuuksia, esimerkiksi EU:n yhtenäismarkkinoita, ja institutionaalisista ratkaisuista, joilla luodaan edellytykset yritysten kestävälle kasvulle. Hankkeille, joilla vahvistetaan yritysten ja pk-yritysten kestävään kilpailukykyyn eniten vaikuttavia tekijöitä, tulee siksi antaa etusija.

25. kiinnittää huomiota siihen, että kolmansien maiden osallistumista ohjelmaan assosiaatiosopimusten pöytäkirjojen ja muiden sopimusten perusteella on pidettävä tilaisuutena laajentaa EU:n alueella toimivien yritysten toiminta-alaa ja saada kokemusta yritysten toiminnasta EU:n markkinoiden ulkopuolella. Muiden EU:n ulkopuolisten maiden tulisi myös voida osallistua ohjelmaan, mutta rahoitus tähän tulisi hankkia muista ohjelmissa, joiden tarkoituksena on edistää EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden välistä yhteistyötä.

26. kiinnittää huomiota yrittäjyyskasvatuksen kehittämisen merkitykseen myös jatkuvan koulutuksen kautta sekä siihen, että kehityksen tulisi kulkea sellaisten taitojen ja asenteiden sekä yritysten yhteiskunnallisen vastuun kehittämisen suuntaan,

joiden avulla ihmiset voivat vastata modernien globaalien markkinoiden haasteisiin ja noudattaa samalla perinteistä eurooppalaista yritysetiikkaa.

27. katsoo, että yrittäjyyden edistämistä ja yrittäjyysmyönteisten asenteiden kehittämistä koskevien toimien pitää kattaa myös työuransa aluksi itsenäisen ammatinharjoittamisen tielle lähtevät yrittäjät, mukaan lukien naiset, jotka ryhtyvät tähän vaativaan toimeen ja ottavat riskin.

28. katsoo, että pk-yritysten rahoituksensaannin parantamisella, myös pääomajärjestelyin ja lainatakausjärjestelyin, pitää täydentää tällä hetkellä koheesiopolitiikan puitteissa käytettäviä rahoitusvälineitä, ja ne tulee myös voida yhdistää muihin, tarkasti määriteltyihin jäsenvaltioista saataviin varoihin.

29. pitää erittäin myönteisenä mahdollisuutta myöntää rajatylittäviä luottoja ja lainoja, joiden avulla pk-yritykset voivat hyödyntää yhtenäismarkkinoiden valtavia mahdollisuuksia, minkä pitäisi vahvistaa yritysaloitteiden kilpailu- ja kestäkykyä esimerkiksi matkailusektorilla.

30. kiinnittää erityishuomiota pääomajärjestelyyn kasvua var-ten (EFG-järjestely), jossa keskitytään riskipääomaa tarjoaviin rahastoihin. Komitea tähdentää, että projektijohtajan tulee asianmukaisen riskinarvioinnin avulla osallistua mahdollisimman monen pk-yrityksen tukemiseen, mukaan luettuina ne, joilla on vain vähäiset mahdollisuudet saada avustusta normaalien pankkimenettelyjen puitteissa ja jotka voivat vahvistaa pk-yritysten yleistä potentiaalia ja vähentää työttömyyttä huomattavasti.

31. suhtautuu epäilevästi lainatakausjärjestelyn enimmäis- summaan ja kehottaa komissiota tarkentamaan, mihin kriteerihin tämän tason määrittely perustuu, sillä kilpailukykyä ja innovointia koskevassa ohjelmassa ei määritelty minkäänlaisia rajoituksia. Komitea tähdentää, että yrityksen perustamiseen, investointeihin tai omistajanvaihdokseen tarvittavat lainat ovat usein huomattavasti asetettua rajaa suurempia. Komitea pelkääkin tämän johtavan tilanteeseen, jossa Horisontti-ohjelman kautta taataan suurempia lainoja, vaikka sitä on tarkoitus käyttää ainoastaan innovointihankkeisiin.

32. kehottaa siksi palaamaan edelliseen kilpailukykyä ja innovointia koskevaan ohjelmaan, jossa ei asetettu minkäänlaisia rajoituksia.

33. katsoo, että on perusteltua soveltaa yksilöllistä lähestymistapaa velkarahoitukseen pyrkivien rahoituslaitosten kanssa käytävissä neuvotteluissa sekä velkarahoituksen suuruuden, joka riippuu takuunalaisesta riskien kokonaisuudesta, että laina-ajan osalta.

34. edellyttää, että sekä riskipääomaan suunnattuja rahoitusvälineitä että pk-yrityslainasalkkujen kattamiseen osoitettuja varoja valvotaan jatkuvasti muuttuvan riskin osalta.

Ohjelman hallinnointi

35. katsoo, että ohjelman epäsuoran hallinnoinnin siirtäminen Euroopan investointirahastolle ja toimeenpanovirastoille on

asianmukaista edellyttäen, että Euroopan komissio vastaa ohjelman jatkuvasta valvonnasta. Tällaisella hallinnointimuodolla taataan, että Euroopan investointirahaston toiminnasta yli kymmenen vuoden aikana pk-yritysten tukemisen välineenä saatuja myönteisiä kokemuksia hyödynnetään.

36. suosittaa myös, että hyödynnetään kokemuksia, joita tällä alalla on Euroopan investointipankilla ja Yritys-Eurooppaverkostolla, jolla on kokemusta pk-yritysten kansainvälistämisestä, myös EU:n ulkopuolella.

37. katsoo, että ohjelman onnistuneen täytäntöönpanon ja sen tehokkuuden takaamiseksi alue- ja paikallisviranomaisten ja ohjelmaa hallinnoivien laitosten on ehdottomasti tehtävä tiivistä yhteistyötä ja helpotettava tiedonkulkua jokaisella ohjelman täytäntöönpanon alalla.

38. pitää olennaisen tärkeinä kokemuksia, jotka liittyvät pk-yritysten kansainvälistymiseen EU:n ulkopuolella ja tätä aihetta koskevaan tiedon siirtämiseen, sillä niiden pitäisi auttaa pk-yrityksiä vähentämään rajat ylittävistä toiminnoista aiheutuvia kustannuksia. EU:n toimielinten asiantuntijoiden on kehitettävä tätä alaa yhteistyössä valtiollisten ja alueellisten viranomaisten kanssa.

39. ottaa esiin myös mahdollisuuden perustaa tietokeskuksia, jotka levittävät tietoa pk-yrityksistä. Komitea ei kuitenkaan aio käsitellä tällaisten yksiköiden luonnetta eikä toiminnan erityispiirteitä. Näistä kysymyksistä tulisi sopia valtioiden ja alueiden monenvälisissä yhteistyösopimuksissa.

40. ehdottaa, että ohjelman suora hallinnointi tapahtuu pääasiassa alueellisella tasolla valtiollisten viranomaisten tuella ja valvonnassa. Tällä hallintotasolla tulee myös laatia järjestelmä toteuttavista hankkeista johtuvan riskin seurantaan.

41. ehdottaa lisäksi, että hankkeen valvonta on myös osa ehdotuksen liitteessä 1 esitettyjen keskipitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista koskevien indikaattorien perusteella tehtävää täytäntöönpanon arviointia. Valvonnan täytyy myös kattaa ilmaston suojeleminen ja muihin EU:n toimintalinjojen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpanoa ohjelman puitteissa koskevat tiedot.

42. tähdentää, että edellä mainittujen toimien on oltava johdonmukaisia ja yhtäpitäviä Euroopan komission suorittamien valvontatoimien kanssa. Komission edustajat tekevät yhdessä tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan petostentorijuntaviraston (OLAF) henkilöstön kanssa tilintarkastuksia, tarkastuksia ja tutkimuksia paikan päällä.

43. katsoo, että tilintarkastusstrategiassa täytyy keskittyä ohjelman täytäntöönpanon puolueettomaan arviointiin, eikä sillä saa rasittaa ohjelman edunsaajia. Valvontajärjestelmissä pitää ottaa huomioon hankkeiden toteuttamisvaiheet, jotta ne eivät vaikuttaisi kielteisesti toteuttamisvauhtiin eivätkä saisi aikaan liiallisia lisäkustannuksia.

Ohjelmaan kohdistuvat tämänhetkiset uhat

44. kiinnittää huomiota siihen, että monien maiden nykyisen talousarvion tilanteen vuoksi kansalliset hallitukset etsivät yksinkertaisimpia keinoja talousarvion tulojen lisäämiseen korottamalla erilaisia maksuja, jotka nostavat työvoiman hintaa, mikä voi tosiasiassa johtaa pk-yritysten romahtamiseen tai niiden siirtymiseen harmaaseen talouteen. Alueiden komitea kehottaa siksi suojelemaan pk-yrityksiä, koska kuvattunlainen politiikka viivästyttää talouskriisistä elpymistä ja voi käytännössä tehdä tyhjäksi ohjelman lisäarvon. Pk-yritykset ovat tehokas väline työttömyyden vähentämiseen.

45. katsoo, että yrityksen käynnistämiseen liittyvät hallinnolliset rasitukset ja toiminnassa olevien yritysten verorasitukset voivat estää pk-yrityksiä ja muita yrityksiä parantamasta kilpailukykyään monissa EU-maissa. Alueiden komitea kehottaa siksi vähentämään todellista hallintotaakkaa kaikessa asianomaisessa EU:n lainsäädännössä 25 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Komitea toteaa, että olisi tarkoituksenmukaista harkita useampien pk-alan toimintaa haittaavien esteiden poistamista.

46. katsoo, että maille ja alueille, jotka ovat omaksuneet pk-yrityksille suotuisimmat järjestelmät, jotka mahdollistavat niiden kehityksen, kilpailukykyyn lisäämisen ja laajentumisen ulkopuolisille markkinoille, tulee tarjota ohjelmassa lisäkannustimia tällaisten toimien tukemiseksi. Edistämällä myönteisiä asenteita on tarkoitus saada aikaan toivottuja suuntauksia eri maissa ja alueilla.

47. ehdottaa, että Euroopan komissio ryhtyy toimiin parantaakseen tiedonsaantia nopeasti kasvavien maiden markkinoiden kehittymisestä, tavoista investoida kyseisiin maihin, nykyisistä oikeusjärjestelmistä ja liiketoiminnan paikallisista käytänteistä.

48. katsoo, että unionin ulkopuolisia markkinoita koskevan tiedon on oltava helposti pk-yritysten saatavilla eli tiedonsaannin täytyy olla kohtuuhintaista, täsmällistä ja nopeaa. Unionin ulkopuolella toimivilla diplomaattisilla edustajilla, pk-yritysten tietokeskusten ohella, pitää olla tässä merkittävä rooli.

49. korostaa, että EU:n kansalaisten yrittäjäyshengen kehittäminen edellyttää muutoksia koulutusjärjestelmään, mikä on pitkäjänteistä toimintaa. Onkin olemassa riski, että keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita ei saavuteta.

50. kiinnittää huomiota mahdollisuuteen, että pk-yritysten toimintaa säännellään liikaa EU:n, jäsenvaltioiden tai paikallisella tasolla, mikä saattaa tarpeettomasti hankaloittaa itse toimintaan liittyviä menettelyjä ja tuen hakemista erilaisten ohjelmien puitteissa, ja se puolestaan heikentää pk-yritysten kilpailukykyä. Byrokratian sekä taloudellisen toiminnan aloittamisen ja harjoittamisen esteiden vähentämistä tulee pitää ensisijaisena.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2011) 834 final

Johdanto-osan 1 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(1) Komissio antoi maaliskuussa 2010 tiedonannon "Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" ⁽¹⁾, jäljempänä 'Eurooppa 2020 -strategia'. Tiedonanto hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa kesäkuussa 2010. Eurooppa 2020 -strategialla pyritään vastaamaan talouskriisiin ja valmistelemaan Eurooppaa seuraavaa vuosikymmentä varten. Siinä asetetaan viisi kunnianhimoista tavoitetta, jotka koskevat ilmastoa ja energiaa, työllisyyttä, innovointia, koulutusta sekä sosiaalista osallisuutta ja jotka on saavutettava vuoteen 2020 mennessä, ja tuodaan esiin kasvun avaintekijöitä, joilla pyritään lisäämään Euroopan dynaamisuutta ja kilpailukykyä. Siinä korostetaan myös, että on tärkeää vahvistaa Euroopan talouskasvua ja pitää samalla yllä korkeaa työllisyystasoa, vähähiilistä, resurssi- ja energiatehokasta taloutta sekä sosiaalista koheesiota.	(1) Komissio antoi maaliskuussa 2010 tiedonannon "Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" ⁽¹⁾, jäljempänä 'Eurooppa 2020 -strategia'. Tiedonanto hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa kesäkuussa 2010. Eurooppa 2020 -strategialla pyritään vastaamaan talouskriisiin ja valmistelemaan Eurooppaa seuraavaa vuosikymmentä varten. Siinä asetetaan viisi kunnianhimoista tavoitetta, jotka koskevat ilmastoa ja energiaa, työllisyyttä, innovointia, koulutusta sekä sosiaalista osallisuutta ja jotka on saavutettava vuoteen 2020 mennessä, ja tuodaan esiin kasvun avaintekijöitä, joilla pyritään lisäämään Euroopan dynaamisuutta ja kilpailukykyä. Siinä korostetaan myös, että on tärkeää vahvistaa Euroopan talouskasvua ja pitää samalla yllä korkeaa työllisyystasoa, vähähiilistä, resurssi- ja energiatehokasta taloutta sekä sosiaalista koheesiota. <u>Pienillä ja keskiuurilla yrityksillä (pk-yrityksillä) on keskeinen rooli Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamisessa. Tätä kuvastaa se, että pk-yritykset mainitaan kuudessa strategian seitsemästä lippulaivahankkeesta.</u>
⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final.	⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final.

Muutosehdotus 2

COM(2011) 834 final

Johdanto-osan 6 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(6) Jotta voitaisiin edistää unionin yritysten, etenkin pk-yritysten, vahvempaa kilpailukykyä ja kestävyyttä, osaamisyhteiskunnan etenemistä ja tasapainoiseen talouskasvuun perustuvaa kehitystä, olisi perustettava yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma, jäljempänä 'ohjelma'.	(6) Jotta voitaisiin <u>edistää, vahvistaa</u> unionin yritysten, etenkin pk-yritysten, <u>vahvempaa kestäväää</u> kilpailukykyä <u>ja kestävyyttä, kannustaa yrittäjähenkistä kulttuuria sekä edistää pk-yritysten perustamista ja kasvua, osaamisyhteiskunnan etenemistä ja tasapainoiseen talouskasvuun perustuvaa kehitystä</u> , olisi perustettava yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma, jäljempänä 'ohjelma'.

Perustelu

Kilpailukykyä ja kestävyyttä ei tule pitää erillisinä tavoitteina, vaan kilpailukyvyn tulisi katsoa olevan riippuvainen kestävästä kehityksestä. Euroopan kilpailukykyraportin 2010 mukaan kestävä kilpailukyky kuvaa kykyä saavuttaa ja ylläpitää teollisuuden kilpailukyky kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Muutosehdotus 3

COM(2011) 834 final

Johdanto-osan 18 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(18) Komissio antoi 30 päivänä kesäkuuta 2010 tiedonannon "Eurooppa, maailman ykkösmatkailukohde – Euroopan matkailupolitiikan uudet puitteet" ⁽¹⁾ , joka hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston päätelmissä lokakuussa 2010, ja siinä todettiin, että matkailu on merkittävä unionin talouden sektori. Sektorilla toimivien yritysten osuus unionin bruttokansantuotteesta (BKT) ja työpaikkojen luomisesta on huomattava, ja niillä on merkittävä potentiaali kehittää yrittäjyyttä, koska sektorilla toimii pääasiassa pk-yrityksiä. Lissabonin sopimuksessa tunnustetaan matkailun merkitys ja esitetään unionin erityinen toimivalta alalla jäsenvaltioiden toimien täydentäjänä. Unionin tasoisista matkailualoiteista saadaan selvää lisäarvoa, etenkin koska niillä voidaan tarjota unionin tasoisia tietoja ja analyyskejä, kehittää kansainvälisiä matkailunedistämisstrategioita ja vaihtaa hyviä toimintatapoja.	(18) Komissio antoi 30 päivänä kesäkuuta 2010 tiedonannon "Eurooppa, maailman ykkösmatkailukohde – Euroopan matkailupolitiikan uudet puitteet" ⁽¹⁾ , joka hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston päätelmissä lokakuussa 2010, ja siinä todettiin, että matkailu on merkittävä unionin talouden sektori. Sektorilla toimivien yritysten osuus unionin bruttokansantuotteesta (BKT) ja työpaikkojen luomisesta on huomattava, ja niillä on merkittävä potentiaali kehittää yrittäjyyttä, koska sektorilla toimii pääasiassa pk-yrityksiä. Lissabonin sopimuksessa tunnustetaan matkailun merkitys ja esitetään unionin erityinen toimivalta alalla jäsenvaltioiden toimien täydentäjänä. <u>Ohjelmasta tulisi tukea aloitteita matkailualalla silloin, kun EU:n tasolla saatava selvä lisäarvo on osoitettavissa. Tällöin tulisi Unionin tasoisista matkailualoiteista saadaan selvää lisäarvoa, etenkin koska niillä voidaan tarjota unionin tasoisia tietoja ja analyyskejä, kehittää kansainvälisiä matkailunedistämis- ja myyntistrategioita sekä yhteisiä laatunormeja ja vaihtaa hyviä toimintatapoja.</u>
⁽¹⁾ COM(2010) 352 final.	⁽¹⁾ COM(2010) 352 final.

Muutosehdotus 4

COM(2011) 834 final

Johdanto-osan 20 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(20) Ohjelmalla olisi täydennettävä unionin muita ohjelmia ja otettava samalla huomioon, että kunkin välineen olisi toimittava omien erityismenettelyjensä mukaisesti. Näin ollen samoihin tukikelpoihin kustannuksiin ei tulisi myöntää kaksinkertaista rahoitusta. Jotta unionin rahoituksella saataisiin lisäarvoa ja merkittävää vaikutusta, ohjelmassa olisi kehitettävä tiiviitä synergiaetuja muiden unionin ohjelmien ja rakennerahastojen kanssa.	(20) Ohjelmalla olisi täydennettävä unionin muita ohjelmia ja otettava samalla huomioon, että kunkin välineen olisi toimittava omien erityismenettelyjensä mukaisesti. Näin ollen samoihin tukikelpoihin kustannuksiin ei tulisi myöntää kaksinkertaista rahoitusta. Jotta unionin rahoituksella saataisiin lisäarvoa ja merkittävää vaikutusta, ohjelmassa olisi kehitettävä tiiviitä synergiaetuja muiden unionin ohjelmien, <u>erityisesti Horisontti 2020:n</u> , ja rakennerahastojen kanssa.

Muutosehdotus 5

COM(2011) 834 final

Johdanto-osan 24 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(24) Euroopan talousaluetta koskevassa sopimuksessa ja liittymissopimusten liitteenä olevissa pöytäkirjoissa määrätään asianomaisten maisten osallistumisesta unionin ohjelmiin. Muiden kolmansien maiden osallistumisen olisi oltava mahdollista, jos se on sopimusten ja menettelyjen mukaista.	(24) Euroopan talousaluetta koskevassa sopimuksessa ja liittymissopimusten liitteenä olevissa pöytäkirjoissa määrätään asianomaisten maisten osallistumisesta unionin ohjelmiin. Muiden kolmansien maiden osallistumisen olisi oltava mahdollista, jos se on sopimusten ja menettelyjen mukaista. <u>Rahoitus tähän tulisi hankkia muista ohjelmista, joiden tarkoituksena on edistää EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden välistä yhteistyötä.</u>

Muutosehdotus 6

COM(2011) 834 final

2 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2 artikla Yleiset tavoitteet 1. Ohjelmalla edistetään seuraavassa kuvattuja yleisiä tavoitteita, joissa kiinnitetään erityishuomiota pk-yritysten erityistarpeisiin Euroopan ja globaalilla tasolla: (a) vahvistetaan unionin yritysten kilpailukykyä ja kestävyyttä, myös matkailusektorilla (b) kannustetaan yrittäjyyshenkeä ja edistetään pk-yritysten luomista ja kasvua.	2 artikla Yleiset tavoitteet 1. Ohjelmalla edistetään seuraavassa kuvattuja yleisiä tavoitteita, joissa kiinnitetään erityishuomiota pk-yritysten erityistarpeisiin Euroopan ja globaalilla tasolla: (a) vahvistetaan unionin yritysten, <u>erityisesti pk-yritysten, kestävää kilpailukykyä ja kestävyyttä, myös matkailusektorilla</u> (b) kannustetaan yrittäjyyshenkeä <u>ja sisällyttämällä se yritysten perustamiseen tähtäävän koulutuksen ja motivaation ohella ensimmäisen ja toisen asteen sekä ammatillisen koulutuksen opetusohjelmiin edistetään pk-yritysten luomista perustamisen ja kasvun edistämiseksi.</u>

Perustelu

Kilpailukykyä ja kestävyyttä ei tulisi pitää erillisinä tavoitteina, sillä pitkän aikavälin kilpailukyky on riippuvainen kestävästä kehityksestä ja poliittisten toimien tulisi perustua pitkän aikavälin strategiaan.

Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevassa poliittisessa aloitteessa (*Small Business Act*) kiinnitetään huomiota tarpeeseen luoda kulttuuri, jossa puolustetaan yrittäjien asemaa, tuetaan ja edistetään yrittäjäksi ryhtymistä sekä tuodaan esiin ja arvostetaan yrittäjien ponnistuksia ja kykyä selviytyä vaikeista haasteista.

Muutosehdotus 7

COM(2011) 834 final

2 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2 artikla	2 artikla
Yleiset tavoitteet	Yleiset tavoitteet
2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista mitataan seuraavilla indikaattoreilla:	2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista mitataan seuraavilla indikaattoreilla:
(a) unionin teollisuussektorin kasvuprosentti suhteessa bruttokansantuotteen (BKT) kokonaiskasvuun	(a) unionin teollisuussektorin <u>sekä teollisuuteen kytkettyneen palvelusektorin</u> kasvuprosentti suhteessa bruttokansantuotteen (BKT) kokonaiskasvuun
(b) unionin teollisuustuotannon kasvu ekoteollisuudessa	(b) unionin teollisuustuotannon kasvu ekoteollisuudessa <u>sekä ekologisesti kestävien tuotteiden ja palvelujen tarjonta</u>
(c) muutokset pk-yritysten hallinnollisessa rasitteessa	(c) muutokset pk-yritysten hallinnollisessa rasitteessa
(d) pk-yritysten kasvu lisäarvon ja työntekijöiden lukumäärän osalta	(d) <u>eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan Small Business Act -aloitteen periaatteiden täytäntöönpano ja sen painopisteiden soveltaminen unionin toimintapolitiikassa ja ohjelmissa</u>
(e) ja pk-yritysten vaihtuvuus.	(d) (e) pk-yritysten kasvu lisäarvon ja työntekijöiden lukumäärän osalta
	(e) (f) ja pk-yritysten vaihtuvuus.

Muutosehdotus 8

COM(2011) 834 final

3 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3 artikla	3 artikla
Erityiset tavoitteet	Erityiset tavoitteet
1. Ohjelman erityisiä tavoitteita ovat seuraavat:	1. Ohjelman erityisiä tavoitteita ovat seuraavat:
(a) Parannetaan unionin yritysten kilpailukykyä ja kestävyys-toimintaedellytyksiä, myös matkailusektorilla	(a) Parannetaan unionin yritysten kilpailukykyä ja kestävyys-toimintaedellytyksiä, myös matkailusektorilla
(b) Edistetään yrittäjyyttä, myös tiettyjen kohderyhmien parissa	(b) Edistetään yrittäjyyttä, myös tiettyjen kohderyhmien parissa

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(c) Parannetaan pk-yritysten rahoituksen saantia pääoma- ja velkajärjestelyin	(c) Parannetaan pk-yritysten rahoituksen saantia pääoma- ja velkajärjestelyin
(d) Parannetaan markkinoille pääsyä sekä unionissa että globaalisti.	(d) Parannetaan markkinoille pääsyä sekä unionissa että globaalisti.

Muutosehdotus 9

COM(2011) 834 final

6 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyyn ja kestävyyden toimintaedellytysten parantamiseksi	6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyyn ja kestävyyden toimintaedellytysten parantamiseksi
1. Komissio tukee toimia, joilla parannetaan ja vahvistetaan unionin yritysten, etenkin pk-yritysten, kilpailukykyä ja kestävyyttä, jotta parannetaan yritysten kilpailukykyä ja kasvua edistävien kansallisten toimintalinjojen vaikuttavuutta, yhdenmukaisuutta ja johdonmukaisuutta Euroopassa.	1. Komissio tukee toimia, joilla parannetaan ja vahvistetaan unionin yritysten, etenkin pk-yritysten, <u>kestävän</u> kilpailukykyä ja kestävyyttä <u>puite-ehdoilla</u> , jotta parannetaan yritysten <u>kestävää</u> kilpailukykyä, <u>kestävyyttä</u> ja kasvua edistävien <u>paikallisten, alueellisten ja kansallisten</u> toimintalinjojen vaikuttavuutta, yhdenmukaisuutta ja johdonmukaisuutta Euroopassa <u>Small Business Act -aloitteen periaatteiden mukaisesti</u> .

Muutosehdotus 10

COM(2011) 834 final

6 artiklan 2 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyyn ja kestävyyden toimintaedellytysten parantamiseksi	6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyyn ja kestävyyden toimintaedellytysten parantamiseksi
[– –]	[– –]
2. Komissio voi tukea toimia, joilla on tarkoitus kehittää uusia kilpailukykystrategioita. Tällaisiin toimiin voi kuulua seuraavia:	2. Komissio voi tukea toimia, joilla on tarkoitus kehittää uusia kilpailukykystrategioita. Tällaisiin toimiin voi kuulua seuraavia:
(a) toimenpiteet, joilla parannetaan yritysten kilpailukykyyn ja kestävyyteen vaikuttavan politiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa ja arviointia, mukaan luettuna selviytymis- ja palautumiskyky katastrofitilanteissa, sekä turvaan asianmukaisten infrastruktuurien, maailmanluokan klustereiden, yritysverkostojen, toimintaedellytysten sekä kestävien tuotteiden, palvelujen ja prosessien kehittäminen.	(a) toimenpiteet, joilla parannetaan yritysten kilpailukykyyn ja kestävyyteen vaikuttavan politiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa ja arviointia, mukaan luettuna selviytymis- ja palautumiskyky katastrofitilanteissa, sekä turvaan asianmukaisten infrastruktuurien, maailmanluokan klustereiden, yritysverkostojen, toimintaedellytysten sekä kestävien tuotteiden, palvelujen ja prosessien kehittäminen, <u>sekä tuki, jota annetaan pk-yritysten toteuttamille kollektiivisille toimille, esimerkiksi riskipääomasijoitukset yrityksiin, jotka tarjoavat yhteisiä palveluja merkittävälle joukolle pk-yrityksiä.</u>

Perustelu

Kun kyse on pk-yritysten toimien tukemisesta, yksi ensimmäisistä askelista tulisi olla niiden vakuuttaminen siitä, kuinka hyödyllistä niiden ryhmittäminen on toteutettaessa konkreettisia toimia, jotka muutoin olisivat toteuttamiskelvottomia tai yritystasolla vähemmän kannattavia. Yritysten yhteistyö on osoittautunut yhdeksi tehokkaimmista toimintatavoista, joka antaa nopeimmin tuloksia.

Muutosehdotus 11

COM(2011) 834 final

6 artiklan 2 kohdan c alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyn ja kestävyiden toimintaedellytysten parantamiseksi [– –] (c) tuki pk-yrityksiä koskevan politiikan kehittämiseen ja poliittisten päättäjien väliseen yhteistyöhön, etenkin jos tarkoituksena on helpottaa pääsyä ohjelmiin ja toimenpiteisiin pk-yritysten kannalta.	6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyn ja kestävyiden toimintaedellytysten parantamiseksi [– –] (c) tuki pk-yrityksiä koskevan politiikan kehittämiseen ja poliittisten päättäjien väliseen yhteistyöhön, etenkin jos tarkoituksena on helpottaa pääsyä ohjelmiin ja toimenpiteisiin pk-yritysten kannalta <u>sekä vähentää hallintotaakkaa.</u>

Muutosehdotus 12

COM(2011) 834 final

6 artiklan 2 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyn ja kestävyiden toimintaedellytysten parantamiseksi [– –]	6 artikla Toimet unionin yritysten kilpailukyvyn ja kestävyiden toimintaedellytysten parantamiseksi [– –] (d) <u>toimenpiteet, joilla pyritään edistämään innovointia ja tietämyksen siirtoa koko EU:ssa sekä sellaisten tieto- ja viestintätekniikoiden ja innovatiivisten ideoiden hyödyntämistä, jotka voivat johtaa uusiin, kasvua ja laadukkaita työpaikkoja luoviin tuotteisiin ja palveluihin.</u>

Perustelu

Koska tämäntyyppisillä toimenpiteillä on merkittävä asema matkailualan strategisissa tavoitteissa, ne ehdotetaan sisällytettäväksi mukaan Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti. Yksi Eurooppa 2020 -strategian painopisteistä yksi on älykäs kasvu, jonka edellytyksenä on osaamiseen ja innovointiin perustuvan talouden kehittäminen.

Muutosehdotus 13

COM(2011) 834 final

8 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<i>8 artikla</i> Toimet pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi 1. Komissio tukee toimia, joilla pyritään parantamaan pk-yritysten rahoituksen saantia käynnistys- ja kasvuaiheessa ja täydennetään jäsenvaltioiden rahoitusvälineiden käyttöä pk-yritysten hyväksi kansallisella ja alueellisella tasolla. Täydentävyyden varmistamiseksi näitä toimia koordinoidaan tiiviisti koheesiopolitiikan yhteydessä ja kansallisella tasolla toteutettujen toimien kanssa. Tällaisilla toimilla on pyrittävä kannustamaan sekä pääoma- että velkarahoituksen tarjoamista.	<i>8 artikla</i> Toimet pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi 1. Komissio tukee toimia, joilla pyritään parantamaan pk-yritysten rahoituksen saantia käynnistys- ja kasvuaiheessa ja täydennetään jäsenvaltioiden rahoitusvälineiden käyttöä pk-yritysten hyväksi kansallisella ja alueellisella tasolla. Täydentävyyden varmistamiseksi näitä toimia koordinoidaan tiiviisti koheesiopolitiikan ja <u>Horisontti 2020:n</u> yhteydessä ja kansallisella <u>tai alueellisella</u> tasolla toteutettujen toimien kanssa. Tällaisilla toimilla on pyrittävä kannustamaan sekä pääoma- että velkarahoituksen tarjoamista.

Muutosehdotus 14

COM(2011) 834 final

8 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<i>8 artikla</i> Toimet pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi 2. Osana 1 kohdassa tarkoitettuja toimia komissio kehittää markkinoiden kysynnän perusteella toimenpiteitä, joilla parannetaan valtioiden rajat ylittävää ja monen maan välistä rahoitusta ja autetaan näin pk-yrityksiä kansainvälistämään toimintaansa unionin lainsäädännön mukaisesti.	<i>8 artikla</i> Toimet pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi 2. Osana 1 kohdassa tarkoitettuja toimia komissio kehittää markkinoiden kysynnän perusteella toimenpiteitä, joilla parannetaan valtioiden rajat ylittävää ja monen maan välistä rahoitusta ja autetaan näin pk-yrityksiä kansainvälistämään toimintaansa unionin lainsäädännön mukaisesti. <u>Komissio voi myös tutkia mahdollisuuksia kehittää muita innovatiivisia rahoitusvälineitä markkinoiden kysynnän perusteella ja asianomaisia sidosryhmiä kuullen.</u>

Muutosehdotus 15

COM(2011) 834 final

Liite II – Otsikko "Lainatakausjärjestely (LFG)"

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<i>Lainatakausjärjestely (LFG)</i>	<i>Lainatakausjärjestely (LFG)</i> <u>Lainatakausjärjestelyä voidaan käyttää yrityksen kaikissa kehitysvaiheissa (toiminnan aloittaminen, rakennemuutos ja omistajanvaihdos) toiminnasta tai markkinoiden koosta riippumatta. Järjestelyn tulee kattaa kaikenlaiset investoinnit, mukaan lukien aineettomat investoinnit.</u>

Muutosehdotus 16

COM(2011) 834 final

Liite II – Otsikon "Lainatakausjärjestely (LFG)" 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Lainatakausjärjestely (LFG)	Lainatakausjärjestely (LFG)
[– –]	[– –]
3. LGF kattaa – arvopaperistetussa salkussa olevat lainat pois luettuna – lainat 150 000 euroon asti, ja lainojen vähimmäiserääntymisaika on 12 kuukautta. LGF on suunniteltava niin, että on mahdollista raportoida tuetuista innovatiivisista pk-yrityksistä, sekä lainojen lukumäärän että arvon perusteella.	3. LGF kattaa – arvopaperistetussa salkussa olevat lainat pois luettuna – <u>lainat myöntää lainoja ilman ylärajaa samoin edellytyksin kuin COSMEa edeltäneessä kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelmassa, 150 000 euroon asti, ja lainojen vähimmäiserääntymisaika on 12 kuukautta.</u> LGF on suunniteltava niin, että on mahdollista raportoida tuetuista innovatiivisista pk-yrityksistä, sekä lainojen lukumäärän että arvon perusteella.

Perustelu

Uusi yläraja ei ole mielekäs, sillä vain harvat hankkeet, jos nekkään, mahtuvat sen sisään. Tulisi säilyttää vanha järjestelmä, jossa ei ole ylärajaa.

Bryssel 9. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Julkisia hankintoja koskeva paketti”

(2012/C 391/09)

ALUEIDEN KOMITEA

- katsoo, että hankintasäännöstössä tulisi kiinnittää enemmän huomiota rahalle hankinnan yhteydessä saatavaan vastineeseen. Hankinnan toteuttavan hankintaviranomaisen ensisijainen tehtävä on hankkia jokin tietty tavara, palvelu tai rakennusurakka, ja säännösten pitää edesauttaa sitä, että hankinnan tuloksena sekä kansalaiset, ostaja että myyjä todella ovat tyytyväisiä tehtyyn kauppaan. Myös rajat ylittävää kaupankäyntiä helpottavat varmasti ennen kaikkea yksinkertaiset ja helpotajuiset säännöt.
- toteaa, että valitettavasti myös eräät uudet ehdotukset ovat vaikeaselkoisia ja erittäin yksityiskohtaisia. Lisäksi niihin on lisätty joukko uusia säännöksiä. Tietyt säännökset on lisätty hankinnan helpottamiseksi, mutta toiset uudistukset aiheuttavat hankintaviranomaisille hallinnollisia lisärasitteita, vaikka oikeudellinen vakaus olisi tarpeen ongelmilta välttymiseksi julkisten hankintojen teossa.
- toteaa, että etenkin Maailman kauppajärjestön (WTO) julkisia hankintoja koskeva sopimus (Government Procurement Agreement), joka on yksinkertaisempi kuin EU:n vastaavat säännöt, on osoitus siitä, että yksinkertaisempien mutta silti tehokkaiden hankintasääntöjen laatiminen on mahdollista. Komissiota kehoitetaan nostamaan hankintojen kynnysarvoja tuntuvasti. Kun otetaan huomioon, miten tavattoman pieni osa julkisista hankinnoista on rajatylittäviä ja miten paljon lainsäädäntö aiheuttaa viranomaisille ja tavarantoimittajille hallinnollista taakkaa, on tarpeetonta pitää kynnysarvot niin alhaisella tasolla.
- huomauttaa, että ehdotus loukkaa jäsenvaltioiden oikeutta järjestää oma julkishallintonsa ja on toissijaisuusperiaatteen vastainen. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattaminen on tärkeää. Ehdotetun EU-toimen tulee olla sekä tarpeellinen tavoitteiden saavuttamiseksi että myös tehokkaampi, kuin jos toimi toteutetaan jäsenvaltiotasolla.

Esittelijä	Catarina SEGERSTEN LARSSON (SE, PPE), Värmlandin maakäräjävaltuutettu
Viiteasiakirjat	Lausunto julkisia hankintoja koskevasta paketista, johon kuuluvat seuraavat asiakirjat: — Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista COM(2011) 895 final — Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi julkisista hankinnoista COM(2011) 896 final

I TAUSTA

ALUEIDEN KOMITEA

1. toteaa, että Euroopan komission vihreässä kirjassa "EU:n julkisten hankintojen politiikan uudistaminen – Kohti tehokkaampia eurooppalaisia hankintamarkkinoita", COM(2011) 15 final, käsiteltiin lukuisia, julkisia hankintoja koskevia kysymyksiä.

2. otti kantaa vihreään kirjaan toukokuussa 2011 ja korosti lausunnossaan mm. pitävänsä tärkeänä, että pk-yritykset voivat osallistua tarjouskilpailuihin, ja katsovansa, että nykyiset säännöt ovat aivan liian yksityiskohtaisia ja että olisi oltava mahdollista ottaa huomioon ympäristönäkökohdat, asettaa sosiaalisia vaatimuksia ja hankkia innovatiivisia tuotteita. Lisäksi komitea oli sitä mieltä, että jako A- ja B-palveluihin tulee säilyttää ja että olisi otettava käyttöön eurooppalainen hankintamarkkinapassi, laajennettava neuvottelumenettelyn soveltamisalaa sekä parannettava puitesopimuksia koskevia määräyksiä.

II EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS JULKISIA HANKINTOJA KOSKEVAN DIREKTIIVIN JA VESI- JA ENERGIAHUOLLON SEKÄ LIIKENTEEN JA POSTIPALVELUJEN ALALLA TOIMIVIEN YKSIKÖIDEN HANKINNOISTA ANNETUN DIREKTIIVIN MUUTTAMISESTA

3. toteaa, että ehdotuksiin uusiksi julkisia hankintoja koskeviksi direktiiveiksi sisältyy koko joukko nykyisiin direktiiveihin nähden uusia ja yksityiskohtaisia määräyksiä. Osassa ehdotuksista tarkoituksena on helpottaa pk-yritysten toimintaa. Tietyt julkisviranomaisien yhteistyömuodot jätetään soveltamisalan ulkopuolelle. Painopiste on aiempaa enemmän ympäristö- ja sosiaalinäkökohdissa ja innovaatioissa sekä sähköisessä hankinnassa. Toinen uutuus on, että jako A- ja B-palveluihin ehdotetaan poistettavaksi samalla kun sosiaalipalvelujen hankintaa varten ehdotetaan uutta järjestelmää. Ehdotuksessa esitetään myös julkisia hankintoja koskevaa valvontaa sekä neuvontaa koskevia sääntöjä.

4. huomautti jo nykyisten hankintadirektiivien laadinnan yhteydessä, että säännöstöä olisi yksinkertaistettava tuntuvasti. Säännösten mutkikkouden ja epäselvyyden vuoksi nykyiset järjestelmät aiheuttavat huomattavasti ongelmia ja oikeusjuttuja.

Tämä voidaan myös tulkita epäluottamukseksi hankintaviranomaisia kohtaan. Lisäksi on valitettavaa, että huomion keskipisteenä ovat julkista hankintaa koskevat menettelyt, ei hankinnan tulos yleisen edun näkökulmasta.

5. katsoo, että hankintasäännöstössä tulisi kiinnittää enemmän huomiota rahalle hankinnan yhteydessä saatavaan vastineeseen. Hankinnan toteuttavan hankintaviranomaisen ensisijainen tehtävä on hankkia jokin tietty tavara, palvelu tai rakennusurakka, ja säännösten pitää edesauttaa sitä, että hankinnan tuloksena sekä kansalaiset, ostaja että myyjä todella ovat tyytyväisiä tehtyyn kauppaan. Myös rajat ylittävää kaupankäyntiä helpottavat varmasti ennen kaikkea yksinkertaiset ja helpotajuiset säännöt.

6. toteaa, että valitettavasti myös eräät uudet ehdotukset ovat vaikeaselkoisia ja erittäin yksityiskohtaisia. Lisäksi niihin on lisätty joukko uusia säännöksiä. Tietyt säännökset on lisätty hankinnan helpottamiseksi, mutta toiset uudistukset aiheuttavat hankintaviranomaisille hallinnollisia lisärasitteita, vaikka oikeudellinen vakaus olisi tarpeen ongelmilta välttymiseksi julkisten hankintojen teossa.

7. muistuttaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ehdotetun säännösten yksityiskohdaisuus toimii hankintasääntöjen yksinkertaistamispyrkimysten vastaisesti ja merkitsee hankintaviranomaisille ja etenkin paikallis- ja aluetason pienille hankintaviranomaistahoille hallinnollisia rasitteita, joita ei voida hyväksyä.

8. katsoo, että säännösten yksinkertaistaminen ja niiden määrän supistaminen sekä niiden täydentäminen tarvittaessa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön tarjoamilla ohjeilla olisi ollut yksi tapa luoda entistä käyttökelpoisempi säännöstö. Ohjeita voidaan ajantasaistaa jatkuvasti ilman, että on tarvetta tehdä muutoksia direktiiviin.

9. toteaa, että etenkin Maailman kauppajärjestön (WTO) julkisia hankintoja koskeva sopimus (*Government Procurement Agreement*), joka on yksinkertaisempi kuin EU:n vastaavat säännöt, on osoitus siitä, että yksinkertaisempien mutta silti tehokkaiden hankintasääntöjen laatiminen on mahdollista. Komissiota kehoitetaan nostamaan hankintojen kynnysarvoja tuntuvasti. Kun

otetaan huomioon, miten tavattoman pieni osa julkisista hankinnoista on rajatylittäviä ja miten paljon lainsäädäntö aiheuttaa viranomaisille ja tavarantoimittajille hallinnollista taakkaa, on tarpeetonta pitää kynnysarvot niin alhaisella tasolla.

Äskettäin solmittu julkisia hankintoja koskeva WTO-sopimus korvaa vuonna 1994 tehdyn sopimuksen. Alueiden komitea kehottaa komissiota jo nyt avaamaan uudelleen joulukuussa 2011 tehdyn sopimuksen neuvottelut, jotta kynnysarvoja nostettaisiin tuntuvasti.

10. pitää erittäin tärkeänä, että käytössä olevat säännöt helpottavat pienten ja keski suurten yritysten osallistumista julkisiin hankintoihin niin, että mahdollisuudet alihankintaan tuodaan esille. Myös tässä yhteydessä asiaa edesauttaa yksinkertainen lainsäädäntö, sillä pk-yrityksillä ei ole mahdollisuuksia hyödyntää hankintalainsäädännön asiantuntemusta tai käyttää muita asiantuntijoita. Yritykset ovat tuotteidensa ja palvelujensa, eivät hankintasäännösten asiantuntijoita. Ehdotuksissa esitetään eräitä myönteisiä pk-yritysten toimintaa helpottavia sääntöjä, jotka koskevat mm. todistusten esittämistä ja Euroopan hankintapassin käyttöönottoa. Alueiden komitea ei sitä vastoin katso, että hankintojen jakamisen osiin tulisi olla pakollista, eikä myöskään, että tulisi olla pakollista perustella, miksi jakoa ei tehdä.

11. toteaa, että määräysvallan alaisten yksikköjen kanssa tehdyt hankintasopimukset tai yhteistyö, jossa hankintaviranomaiset hoitavat yhdessä julkiseen palveluun liittyviä tehtäviään, ehdotetaan jätettäväksi sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, jos direktiivissä säädetyt edellytykset täyttyvät. Oman konsernin sisällä tai jopa hankintaviranomaisten välillä toteutettavaa yhteistyötä koskevien poikkeusten sääntely on kuitenkin muotoiltu ehdotuksessa aivan liian tiukaksi. Säännöksiä ei pystytäkään toteuttamaan käytännössä, ja direktiivi mahdollistaa näin puuttumisen jäsenvaltioiden sisäisiin hallinnollisiin järjestelyihin.

12. ehdotti vastauksessaan vihreään kirjaan, että neuvottelumenettelyä tulee voida hyödyntää samoin ehdoin kuin huoltoalalla [vesi- ja energiahuolto yms.], ja komitea pysyy kannassaan. Ei ole mitään syytä olettaa, että perinteisen sektorin viranomaiset soveltuisivat huoltosektorin yksiköitä huominkin neuvotteluosapuoliksi. Hankintaviranomaiset eivät hanki pelkästään vakiotavaroita, vaan monia monimutkaisia tuotteita, kuten tietotekniikkajärjestelmiä ja lääkintätekniisiä laitteita. Tällaisiin hankintoihin ja erilaisiin monimutkaisiin palveluhankintoihin soveltuu neuvottelumenettely.

13. katsoo, että olisi pk-yritysten edun mukaista laajentaa mahdollisuutta soveltaa neuvottelumenettelyä, sillä se lisää prosessin joustavuutta. Näiden yritysten tavallisena ongelmana on lisäksi se, että tarjouksia on vaikea täydentää ja oikaista. Tältä osin sääntöjen tulisi voida olla joustavampia.

14. katsoo, että erityistä huolta aiheuttavat tieto- ja viestintätekniset hankinnat, joihin liittyviä lisäsopimuksia, kuten uusien lisenssien ja uusien moduulien ostoa, ei voida aina hoitaa soveltamalla tarjouskilpailumenettelyä aiheuttamatta huomattavaa teknistä ja taloudellista rasitusta.

15. huomauttaa, että paikallis- ja aluetason hankintaviranomaisia varten ehdotetaan jonkin verran yksinkertaisempaa järjestelmää, jossa WTO-sääntöjen mukaisesti voidaan käyttää ennakkoilmoitusta keinona kutsua tarjouskilpailuun. Tätä mahdollisuutta käytettäessä ei ole tarpeen julkaista erillistä hankintailmoitusta ennen hankintamenettelyn käynnistämistä. Tämä on hyvä ehdotus, joka voi helpottaa sekä viranomaisten että yritysten toimintaa.

16. esitti vastauksessaan vihreään kirjaan, että puitesopimuksesta säädettäessä on lähtökohtana käytettävä nykyistä erityisaloja koskevaa direktiiviä (ns. huoltodirektiiviä), jotta säännöistä saataisiin tämänhetkistä joustavampia. On valitettavaa, että komissio ehdottaa sen sijaan huoltodirektiivin sanamuodon muuttamista siten, että erityisalojen sääntely muuttuu samalla tavoin yksityiskohtaiseksi kuin perinteisen alan sääntely. Komitean mielestä on myös ilmaistava selvästi, että kun on kyse tavaroista ja palveluista, joiden tarkoituksena on vastata yksilöllisiin tarpeisiin, kuten toimintarajoitteisille tarkoitettuista apuvälineistä, on sopimukset voitava muotoilla siten, että yksittäinen kansalainen voi itse valita tavarantoimittajan puitesopimuksen kattamien toimittajien joukosta.

17. suhtautuu myönteisesti sähköisiin hankintoihin ja alaa koskeviin komission ehdotuksiin. Sähköinen hankinta helpottaa sekä ostajan että myyjän toimintaa. Ehdotettu kahden vuoden siirtymäkausi ennen kuin sähköisten tarjousten jättäminen vastaanottaminen muuttuu pakolliseksi on etenkin pienille yrityksille aivan liian lyhyt. Asia tulee jättää hankintaviranomaisen ratkaistavaksi. Eri sektoreilla ja eri jäsenvaltioissa valmiudet ovat tällä alalla hyvin erilaiset, ja hankintaviranomaisella on tästä paras yleiskäsitys. Ei vaikuta perustellulta, että yhteishankintayksiköihin, tai varsinkaan paikallis- ja aluetason yhteishankintayksiköihin, sovelletaan sähköisten hankintojen käyttöönottoa koskevia erityissääntöjä ja niille säädetään lyhyempi määräaika.

18. pitää myös ehdottoman tärkeänä, että komissio tarkastelee uudelleen yhteisen hankintanimikkeistön (CPV) koodistoa, sillä sitä on hankala käyttää ja se on monitulkintainen ja osittain epälooginen. Toimiva CPV-koodisto helpottaa sähköistä hankintaa.

19. on sitä mieltä, että nykyinen jako A- ja B-palveluihin tulee ehdottomasti säilyttää ja ehdotetut artikkelit 74–76, jotka koskevat sosiaalipalveluja ja muita palveluja, tulee poistaa. Rajat ylittävä kiinnostavuus on kyseisten palvelujen osalta hyvin vähäinen. Ehdotettu sosiaalipalveluja koskeva malli ei kompensoi niitä haittoja, joita B-palveluja koskevan erityisjärjestelmän lakkauttaminen merkitsee. Poikkeusta ei tule soveltaa pelkästään sosiaalipalveluihin ja terveydenhuoltopalveluihin.

Myös esimerkiksi oikeudellisiin palveluihin sisältyy merkittävä henkilökohtaisen luottamuksen elementti, ja niitä on vaikea avata tavanomaiselle kilpailulle. Myös ravitsemispalvelut ja ammattikoulutuspalvelut, samoin kuin siivous- ja muut vastaavat palvelut, joita suoritetaan vanhuksille ja erilaisista toimintarajoitteista kärsiville henkilöille, liittyvät usein läheisesti sosiaalipalveluihin.

20. katsoo, että julkisyhteisöt voivat ostovoimaansa käyttämällä tukea merkittävällä tavalla Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista. Erityisesti tämä pätee innovaatiounionin ja resurssitehokasta Eurooppaa koskeviin lippulaivahankkeisiin.

21. suhtautuu myönteisesti siihen, että direktiiviehdotuksessa on annettu enemmän painoarvoa mahdollisuudelle ottaa huomioon ympäristö- ja sosiaalisia vaatimuksia, vaikka säännösten soveltaminen ei todennäköisesti tule olemaan kovin helppoa, mistä esimerkkinä voidaan mainita elinkaarikustannuksia koskeva 67 artikla. On tärkeää, että hankintaviranomainen voi itse päättää, mitä vaatimuksia hankinnalle mahdollisesti asetetaan, koska tavarat ja palvelut ovat luonteeltaan niin erilaisia ja koska poliittiset tavoitteet on voitava määritellä poliittisten valintojen perusteella alue- ja paikallistasolla. Sementin hankinta on aivan eri asia kuin esimerkiksi magneettiresonanssikuvauslaitteen hankinta. Alueiden komitea toteaa kuitenkin, että joka tapauksessa on oltava asiallinen yhteys hankintasopimuksen kohteeseen, jotta estetään epäselvät ja mielivaltaiset päätökset hankintasopimuksista ja varmistetaan yritysten välinen rehti kilpailu.

22. katsoo, että on oltava mahdollista hankkia joko alhaisimpaan hintaan tai valita kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, hankintaviranomaisen valinnan mukaan. Monien standardituotteiden, kuten bensiinin, osalta hinta on ainoa realistinen arviointiperuste, mutta tämä pätee myös eräisiin monimutkaisiin tuotteisiin, kuten tiettyihin lääkkeisiin, joita koskevien laatuvaatimusten täyttyminen on testattu jo haettaessa viranomaisen hyväksyntää kaupan pitämiselle. Alhaisimpaan hintaan ostamisen ei tarvitse mitenkään merkitä sitä, ettei tuotteelle aseteta laatuvaatimuksia. Tällaisten hankintojen yhteydessä laatuvaatimukset määrätään pakollisiksi, ja sen jälkeen valitaan tarjous, joka täyttää asetetut vaatimukset alhaisimpaan hintaan. Alhaisimpaan hintaan hankkiminen hyödyttää myös pienyrityksiä, sillä niiden hallintokustannukset ovat usein alhaiset, ja ne voivat tarjota kilpailukykyisiä hintoja. Sosiaalisilla ja ympäristöön

liittyvillä näkökohdilla kilpailu voi sen sijaan syrjäyttää monet pienyritykset markkinoilta. On hämmäntävää, että ehdotuksessa puhutaan alhaisimmasta kustannuksesta alhaisimman hinnan sijaan. Käsite "alhaisin kustannus" kuuluu paremmin yhteen käsitteen "taloudellisesti edullisin tarjous" kanssa ja ilmaisee sitä, että huomioon otetaan muita seikkoja kuin hinta. Selvyyden vuoksi on käytettävä samaa sanamuotoa kuin nykyisessä direktiivissä.

23. toteaa, että komissio ehdottaa myös uusia säännöksiä, jotka koskevat suhteita alihankkijoihin sekä hankintasopimusten muuttamista niiden voimassaoloaikana. Alueiden komitea katsoo, että direktiivissä ei jatkossakaan pidä säätää kyseistä aiheista, sillä ne kuuluvat lähinnä kansallisen sopimuslainsäädännön piiriin. Sitä vastoin voi olla asianmukaista käsitellä aiheita tulkitsevista asiakirjoista.

24. toteaa, että komissio ehdottaa tiettyjä yksityiskohtaisia säännöksiä, jotka koskevat kansallisia valvontaelimiä sekä hankintatukea. Komitea toteaa, että aiheita ei käsitellä vihreässä kirjassa. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevan pöytäkirjan N:o 2 2 artiklan mukaan komission tulee järjestää laaja kuuleminen ennen kuin se tekee ehdotuksen lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi. Kuulemisissa on poikkeuksellisen kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta tarvittaessa otettava huomioon suunniteltujen toimien alueellinen ja paikallinen ulottuvuus. Kansallisten valvontaviranomaisten perustamisella on epäilemättä suuri merkitys paikallis- ja alueella etenkin niissä jäsenvaltioissa, joissa keskushallintoa alemmalla tasolla toimivilla viranomaisilla on lainsäädäntävaltaa.

25. huomauttaa, että ehdotus loukkaa jäsenvaltioiden oikeutta järjestää oma julkishallintonsa ja on toissijaisuusperiaatteen vastainen. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattaminen on tärkeää. Ehdotetun EU-toimen tulee olla sekä tarpeellinen tavoitteiden saavuttamiseksi että myös tehokkaampi, kuin jos toimi toteutetaan jäsenvaltiotasolla. Tässä tapauksessa mikään ei viittaa siihen, että ehdotettu järjestelmä olisi tehokkaampi kuin jos kukin jäsenvaltio huolehtisi asiasta kansallisen järjestelmänsä mukaisesti. Nykyiset hallinnolliset ja oikeudelliset rakenteet pystyvät todennäköisesti ottamaan itselleen uudet täytäntöönpanoon liittyvät roolit ilman, että vaaditaan uusien erillisten valvontaelinten perustamista jokaiseen jäsenvaltioon. Vaikuttaa lisäksi siltä, että komission ehdottamassa mallissa yhdistetään eri tehtäviä tavalla, joka on julkisviranomaisten ja oikeusistuimien välisen perinteisen erottelun vastaista.

III MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2011) 896 final

Johdanto-osan 14. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(14) Siitä, kuinka pitkälle viranomaisten välistä yhteistyötä olisi säänneltävä julkista hankintaa koskevilla säännöillä, vallitsee huomattava oikeudellinen epävarmuus. Asiaa koskevaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on tulkittu eri tavoin eri jäsenvaltioissa ja jopa eri hankintaviranomaisten keskuudessa. Sen vuoksi olisi selvennettävä, milloin hankintaviranomaisten välisiin hankintasopimuksiin ei sovelleta julkista hankintaa koskevia sääntöjä. Tällaisen selventämisen olisi perustuttava asiaa koskevassa unionin oikeuskäytännössä esitettyihin periaatteisiin.	(14) Siitä, kuinka pitkälle viranomaisten välistä yhteistyötä olisi säänneltävä julkista hankintaa koskevilla säännöillä, vallitsee huomattava oikeudellinen epävarmuus. Asiaa koskevaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on tulkittu eri tavoin eri jäsenvaltioissa ja jopa eri hankintaviranomaisten keskuudessa. Sen vuoksi olisi selvennettävä, milloin hankintaviranomaisten välisiin hankintasopimuksiin ei sovelleta julkista hankintaa koskevia sääntöjä. Tällaisen selventämisen olisi perustuttava asiaa koskevassa unionin oikeuskäytännössä esitettyihin

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Pelkästään se, että molemmat sopimuspuolet ovat itse hankintaviranomaisia, ei sinänsä sulje pois hankintasääntöjen soveltamista. Julkista hankintaa koskevien sääntöjen soveltaminen ei saisi kuitenkaan vaikuttaa viranomaisten vapauteen päättää siitä, miten ne järjestävät julkiseen palveluun liittyvien tehtäviensä hoitamisen. Määräysvallan alaisten yksikköjen kanssa tehdyt hankintasopimukset tai yhteistyö, jossa hankintaviranomaiset hoitavat yhdessä julkiseen palveluun liittyviä tehtäviään, olisi näin ollen jätettävä sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, jos tässä direktiivissä säädetty edellytykset täyttyvät. Tällä direktiivillä olisi pyrittävä varmistamaan, että soveltamisalan ulkopuolelle jätetty julkisen sektorin sisäinen yhteistyö ei aiheuta kilpailun vääristymistä yksityisiin talouden toimijoihin nähden. Hankintaviranomaisen osallistuminen tarjoajana julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekomenettelyn ei saisi myöskään aiheuttaa kilpailun vääristymistä.	periaatteisiin. Pelkästään se, että molemmat sopimuspuolet ovat itse hankintaviranomaisia, ei sinänsä sulje pois hankintasääntöjen soveltamista. Julkista hankintaa koskevien sääntöjen soveltaminen ei saisi kuitenkaan vaikuttaa viranomaisten vapauteen päättää siitä, miten ne järjestävät julkiseen palveluun liittyvien tehtäviensä hoitamisen. <u>Viranomaiset voivat suorittaa tehtäviään omilla varoillaan. Ne voivat suorittaa kyseisiä tehtäviä myös yhteistyössä muiden viranomaisten tai viranomaisten yhteenliittymien kanssa. EU:n lainsäädäntö ei velvoita viranomaisia noudattamaan mitään erityistä yhteistyömuotoa niiden suorittaessa tehtäviään yhdessä.</u> Määräysvallan alaisten yksikköjen kanssa tehdyt hankintasopimukset tai yhteistyö, jossa hankintaviranomaiset hoitavat yhdessä julkiseen palveluun liittyviä tehtäviään, olisi näin ollen jätettävä sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, jos tässä direktiivissä säädetty edellytykset täyttyvät. Tällä direktiivillä olisi pyrittävä varmistamaan, että soveltamisalan ulkopuolelle jätetty julkisen sektorin sisäinen yhteistyö ei aiheuta kilpailun vääristymistä yksityisiin talouden toimijoihin nähden. Hankintaviranomaisen osallistuminen tarjoajana julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekomenettelyn ei saisi myöskään aiheuttaa kilpailun vääristymistä.

Perustelu

On ilmaistava selvästi, että viranomaisten eri yhteistyömuodot eivät kuulu hankintasopimusten tekemistä koskevien sääntöjen soveltamisalaan.

Muutosehdotus 2

COM(2011) 896 final

Johdanto-osan 46. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(46) Hankintaviranomaiset saattavat kohdata ulkoisia olosuhteita, joita ne eivät ole osanneet ennakoida hankintasopimusta tehdessään. Tällöin tarvitaan tietynasteista joustavuutta, jotta hankintasopimus voidaan mukauttaa näihin olosuhteisiin ilman uutta hankintamenettelyä. Ennalta arvaamattomien olosuhteiden käsite viittaa olosuhteisiin, joita hankintaviranomainen ei olisi voinut ennustaa alkuperäisen hankintasopimuksen tekemisen kohtuullisen huolellisesta valmistelusta huolimatta, ottaen huomioon hankintaviranomaisen käytettävissä olevat keinot, hankkeen luonne ja ominaisuudet, alan hyvät toimintatavat sekä tarve varmistaa, että resurssit, jotka käytetään valmisteltaessa hankintasopimuksen tekoa, ovat asianmukaisessa suhteessa hankintasopimuksen ennakoitavissa olevaan arvoon. Tätä ei voida kuitenkaan soveltaa tapauksiin, joissa muutos muuttaa koko hankinnan luonteen esimerkiksi siten, että hankittavat rakennusurakat, tavarat tai palvelut korvataan jollakin muulla tai hankintatyyppiä muutetaan perusteellisesti, koska tällaisessa tilanteessa muutoksen voidaan olettaa vaikuttavan tulokseen.	(46) Hankintaviranomaiset saattavat kohdata ulkoisia olosuhteita, joita ne eivät ole osanneet ennakoida hankintasopimusta tehdessään. Tällöin tarvitaan tietynasteista joustavuutta, jotta hankintasopimus voidaan mukauttaa näihin olosuhteisiin ilman uutta hankintamenettelyä. Ennalta arvaamattomien olosuhteiden käsite viittaa olosuhteisiin, joita hankintaviranomainen ei olisi voinut ennustaa alkuperäisen hankintasopimuksen tekemisen kohtuullisen huolellisesta valmistelusta huolimatta, ottaen huomioon hankintaviranomaisen käytettävissä olevat keinot, hankkeen luonne ja ominaisuudet, alan hyvät toimintatavat sekä tarve varmistaa, että resurssit, jotka käytetään valmisteltaessa hankintasopimuksen tekoa, ovat asianmukaisessa suhteessa hankintasopimuksen ennakoitavissa olevaan arvoon. Tätä ei voida kuitenkaan soveltaa tapauksiin, joissa muutos muuttaa koko hankinnan luonteen esimerkiksi siten, että hankittavat rakennusurakat, tavarat tai palvelut korvataan jollakin muulla tai hankintatyyppiä muutetaan perusteellisesti, koska tällaisessa tilanteessa muutoksen voidaan olettaa vaikuttavan tulokseen.

Perustelu

Esipuheessa kirjattu ennakoimattomien olosuhteiden arviointi ei voi kohdistua hankintaviranomaisen käytettävissä olleisiin resursseihin ja niiden vertaamiseen suhteessa hankinnan ennakoituun kokonaisarvoon. Hankintaviranomaisen käytettävissä olevat resurssit ja niiden arviointi eivät kuulu komission toimivallassa oleviin asioihin, eikä hankintaviranomaisen organisoitumiseen tai henkilöstöön liittyviin seikkoihin tulisi

hankintamenettelyn lopputuloksen arvioinnissa kiinnittää huomiota. Paikallistason hankintaviranomaiset voivat itse päättää oman organisaationsa henkilöstöresurssit ja toimintamallit riippumatta siitä, miten niiden tulee julkiset hankinnat kilpailuttaa. Kyseinen arviointimekanismi tulee poistaa unionin oikeuden vastaisena esipuheesta.

Muutosehdotus 3

COM(2011) 895 final

1 artikla

COM(2011) 896 final

1 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 artikla	1 artikla
Kohde ja soveltamisala	Kohde ja soveltamisala
1 Tässä direktiivissä annetaan hankintaviranomaisten noudattamia hankintamenettelyjä koskevat säännöt sellaisia julkista hankintaa koskevia sopimuksia ja suunnittelukilpailuja varten, joiden ennakoitu arvo ei alita 4 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja. 2 Tässä direktiivissä hankinnalla tarkoitetaan rakennusrakoiden, tavaroiden tai palvelujen ostoa tai muunlaista hankintaa, jonka yksi tai useampi hankintaviranomainen tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta, riippumatta siitä, ovatko kyseiset rakennusrakot, tavarat tai palvelut tarkoitettu julkiseen käyttöön. Vaikka rakennusrakoiden, tavaroiden ja/tai palvelujen muodostama kokonaisuus olisi hankittu eri hankintasopimuksilla, sillä tarkoitetaan kuitenkin tässä direktiivissä yhtä hankintaa, jos kyseiset hankintasopimukset kuuluvat samaan hankkeeseen.	1 Tässä direktiivissä annetaan hankintaviranomaisten noudattamia hankintamenettelyjä koskevat säännöt sellaisia julkista hankintaa koskevia sopimuksia ja suunnittelukilpailuja varten, joiden ennakoitu arvo ei alita 4 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja. 2 Tässä direktiivissä hankinnalla tarkoitetaan rakennusrakoiden, tavaroiden tai palvelujen ostoa tai muunlaista hankintaa <u>taloudellista korvausta vastaan</u>, jonka yksi tai useampi hankintaviranomainen tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta, <u>riippumatta siitä, ovatko kyseiset rakennusrakot, tavarat tai palvelut tarkoitettu julkiseen käyttöön.</u> <u>Vaikka rakennusrakoiden, tavaroiden ja/tai palvelujen muodostama kokonaisuus olisi hankittu eri hankintasopimuksilla, sillä tarkoitetaan kuitenkin tässä direktiivissä yhtä hankintaa, jos kyseiset hankintasopimukset kuuluvat samaan hankkeeseen.</u> 3 <u>Hankintasopimus, jonka hankintaviranomainen tekee toisen oikeushenkilön kanssa, jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:</u> a) <u>hankintaviranomainen käyttää kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan;</u> b) <u>pääosa kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan määräysvaltaa käyttävälle hankintaviranomaiselle tai muille kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisille oikeushenkilöille;</u> c) <u>määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole yksityisiä osakkuuksia.</u> 4 <u>Edellä olevaa 3 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun määräysvallan alainen yksikkö, joka on hankintaviranomainen, tekee sopimuksen tätä määräysvaltaa käyttävän yksikön tai käyttävien yksiköiden kanssa tai saman hankintaviranomaisen määräysvallan alaisen toisen oikeushenkilön</u>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>kanssa edellyttäen, että oikeushenkilössä, jonka kanssa julkisia hankintoja koskeva sopimus tehdään, ei ole yksityisiä osakkuuksia.</u> <u>5 Hankintaviranomainen, joka ei käytä oikeushenkilössä 3 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa, voi kuitenkin tehdä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolisen, julkista hankintaa koskevan sopimuksen sellaisen oikeushenkilön kanssa, jossa se käyttää määräysvaltaa yhdessä muiden hankintaviranomaisten kanssa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:</u> <u>a) hankintaviranomaiset käyttävät yhdessä samanlaista määräysvaltaa kyseisessä oikeushenkilössä kuin ne käyttävät omissa toimipaikoissaan;</u> <u>b) pääosa kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan määräysvaltaa käyttäville hankintaviranomaisille tai muille samojen hankintaviranomaisten määräysvallan alaisille oikeushenkilöille;</u> <u>c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole yksityisiä osakkuuksia.</u> <u>6 Kahden tai useamman hankintaviranomaisen välillä tehtyä sopimusta ei katsota tämän direktiivin 2 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:</u> <u>a) Yhteistyön tarkoituksena on hankintaviranomaisten tehtäviin kuuluvan yleishyödyllisen palvelun tarjoaminen tai sellaisen avun tarjoaminen, joka on tarpeen yleishyödyllisen palvelun tarjoamiseksi.</u> <u>b) Sopimukseen osallistuvissa hankintaviranomaisissa ei ole aktiivisia yksityisiä osakkuuksia.</u>

Perustelu

Sellaisten rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaa, joita ei ole tarkoitettu julkiseen käyttöön, ei pidä sisällyttää hankintadirektiivin soveltamisalaan.

Hankinnan tulee perustua yksittäiseen sopimukseen eikä yksittäiseen hankkeeseen, sillä hanke voi sisältää myös tekijöitä, jotka jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Viranomaisten välisiä suhteita koskevat säännöt tulee siirtää 11 artiklasta (asiakirjassa COM(2011) 896) ja 21 artiklasta (asiakirjassa COM(2011) 895) 1 artiklaan, koska ne eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan.

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä (Teckal C-107/98) puhutaan toiminnan pääosasta eikä 90 prosentista, ja määräysten kaventamista tuomioistuimen oikeuskäytäntöön nähden on syytä välttää.

Ehdotettujen muutosten seurauksena 11 artikla (asiakirjassa COM(2011) 896) ja 21 artikla (asiakirjassa COM(2011) 895) tulee poistaa.

Muutosehdotus 4

COM(2011) 896 final

4 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4 artikla Kynnysarvojen määrät Tätä direktiiviä sovelletaan hankintoihin, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisävero vastaa vähintään seuraavia kynnysarvoja: a) 5 000 000 euroa julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta; b) 130 000 euroa keskushallinnon viranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja tai palveluhankintoja koskevien sopimusten tai näiden viranomaisten järjestämien suunnittelukilpailujen osalta; puolustuksen alalla toimivien hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten osalta tämä koskee ainoastaan liitteessä III tarkoitettuja tuotteita koskevia sopimuksia; c) 200 000 euroa keskushallintoa alemmalla tasolla toimivien hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja tai palveluhankintoja koskevien sopimusten tai tällaisten viranomaisten järjestämien suunnittelukilpailujen osalta; d) 500 000 euroa liitteessä XVI lueteltuja julkisia sosiaalipalveluhankintoja ja muita erityispalveluhankintoja koskevien sopimusten osalta.	4 artikla Kynnysarvojen määrät Tätä direktiiviä sovelletaan hankintoihin, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisävero vastaa vähintään seuraavia kynnysarvoja: a) 5 000 000 euroa julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta; b) 130 000 euroa keskushallinnon viranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja tai palveluhankintoja koskevien sopimusten tai näiden viranomaisten järjestämien suunnittelukilpailujen osalta; puolustuksen alalla toimivien hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten osalta tämä koskee ainoastaan liitteessä III tarkoitettuja tuotteita koskevia sopimuksia; c) 200 000 miljoona euroa keskushallintoa alemmalla tasolla toimivien hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja tai palveluhankintoja koskevien sopimusten tai tällaisten viranomaisten järjestämien suunnittelukilpailujen osalta; d) 500 000 euroa liitteessä XVI lueteltuja julkisia sosiaalipalveluhankintoja ja muita erityispalveluhankintoja koskevien sopimusten osalta.

Perustelu

Tavaroiden ja palvelujen rajatylittävä kauppa on nykyisellään lähes olematonta kynnysarvon ollessa noin 1,5 miljoonaa Tanskan kruunua. Vuonna 2009 tehdyistä sopimuksista vain 1,4 prosenttia oli valtioiden rajat ylittäviä. Tavarahankintoja tai palveluhankintoja koskevat kynnysarvot suositellaan nostettaviksi ja ehdotetun direktiivin 4 artiklan 1 kohdan d) alakohta ehdotetaan poistettavaksi. Komission tulee vähintäänkin käsitellä WTO-sopimuksen seuraavan neuvottelukierroksen yhteydessä ensisijaisena kysymyksenä julkisten hankintojen kynnysarvojen tuntuvaa nostoa. Kun otetaan huomioon, miten tavattoman pieni osa julkisista hankinnoista on rajatylittäviä ja miten paljon lainsäädäntö aiheuttaa viranomaisille ja tavarantoimittajille hallinnollista taakkaa, on tarpeetonta pitää kynnysarvot niin alhaisella tasolla

Muutosehdotus 5

COM(2011) 895 final

19 artikla

COM(2011) 896 final

10 artikla

Palveluhankintasopimuksia koskevat erityispoikkeukset

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Palveluhankintasopimuksia koskevat erityispoikkeukset [– –] (c) välimies- ja sovittelupalveluja;	Palveluhankintasopimuksia koskevat erityispoikkeukset [– –] c) välimies- ja sovittelupalveluja;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	c. 1) <u>seuraavia oikeudellisia palveluja:</u> i) <u>direktiivin 77/249/ETY 1 artiklassa tarkoitetun asianajan toimiminen asiakkaan oikeudellisena edustajana oikeudenkäynnissä tuomioistuimessa tai viranomaisten edessä;</u> ii) <u>notaarin suorittama asiakirjojen oikeaksi todistaminen;</u> iii) <u>uskotun miehen tai holhoojan oikeudelliset palvelut tai muut oikeudelliset palvelut, joiden tarjoajan määrää kyseisessä jäsenvaltiossa toimiva oikeus tai tuomioistuin;</u> iv) <u>muut oikeudelliset palvelut, jotka liittyvät, vaikka vain tilapäisesti, julkisen vallan käyttöön kyseisessä jäsenvaltiossa;</u> c. 2) <u>kansallisia turvallisuustoimia ja pelastuspalveluja;</u>
(d) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/39/EY tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin tai siirtoon liittyviä finanssipalveluja, keskuspankkipalveluja ja Euroopan rahoitusvakausvälineellä (ERVV) toteutettuja toimia;	(d) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/39/EY tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin tai siirtoon liittyviä finanssipalveluja ja liiketoimia, joilla <u>hankintaviranomaiset hankkivat rahaa tai pääomaa</u> , keskuspankkipalveluja ja Euroopan rahoitusvakausvälineellä (ERVV) toteutettuja toimia;
(e) työsopimuksia;	(e) työsopimuksia;
[- -]	[- -]
	(g) <u>Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisiin julkisiin palveluhankintoihin, jotka koskevat sopimuksiin, jotka hankintaviranomainen tekee toisen viranomaisen tai hankintaviranomaisen yhteenliittymän kanssa ja jotka perustuvat näille viranomaisille julkaistujen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla annettuun yksinoikeuteen edellyttäen, että nämä määräykset ovat perustamissopimuksen mukaisia.</u>

Perustelu

Kohta c.1: Asianajopalvelut, jotka koskevat asiakkaan edustamista tuomioistuimessa, ja muut oikeudelliset palvelut ovat vahvasti sidoksissa kulloinkin voimassa olevaan kansalliseen oikeusjärjestelmään, mikä yleensä sulkee pois rajatylittävän hankinnan. Lisäksi tällaiset palvelut edellyttävät erityistä luottamussuhdetta, jota on mahdotonta ottaa hankintamenettelyn kohteeksi.

Kohta c.2: Kun on kyse kansallisista turvallisuustoimista, pelastuspalvelut mukaan luettuina, taloudellisuuden kaltaiset kriteerit eivät saa olla ratkaisevia.

Kohta d: Nykyisin voimassa olevien direktiivin 2004/18/EY 18 artiklassa ja direktiivin 2004/17/EY 24 ja 25 artiklassa säädetty yksinoikeutta koskeva poikkeus on säilytettävä, samoin kuin nykyisen direktiivin 16 artiklan d kohdassa säädetty poikkeus, joka koskee liiketoimia, joilla hankintaviranomaiset hankkivat rahaa tai pääomaa. Jäsenvaltioissa on tarvetta näille määräyksille.

Kohta g: EU:n perussopimuksissa annetaan jäsenvaltioille selväsanaisesti oikeus siirtää yksinoikeuksia. Tämän olisi heijastuttava myös julkisia hankintoja koskeviin säännöksiin.

Muutosehdotus 6

COM(2011) 896 final

15 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Siirrettäessä tehtäviä ja vastuuta muutoin kuin julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön puitteissa ei yksityisten tahojen osallistuminen – mikäli se on sallittua kansallisen lainsäädännön nojalla – ole poissuljettua etenkään silloin, kun kyseessä on institutionalisoitunut yhteistyö. Yksityisen tahon osallistuessa ei tehtävien siirto organisatorisen toimenpiteen kautta ole julkinen hankinta, jos osallistuvalla yksityiselle taholle annettu julkinen hankinta ei ole hankintaoikeudellisesti merkittävä.</u>

Perustelu

Täydennysehdotuksella pyritään selventämään tehtävien ja vastuiden siirtoon liittyviä mahdollisuuksia julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä.

Muutosehdotus 7

COM(2011) 895 final

21 artikla

COM(2011) 896 final

11 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Viranomaisten väliset suhteet	Viranomaisten väliset suhteet
1. Hankintasopimus, jonka hankintaviranomainen tekee toisen oikeushenkilön kanssa, jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:	1. Hankintasopimus, jonka hankintaviranomainen tekee toisen oikeushenkilön kanssa, jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
a) hankintaviranomainen käyttää kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan;	a) hankintaviranomainen käyttää kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan;
b) vähintään 90 prosenttia kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan määräysvaltaa käyttävälle hankintaviranomaiselle tai muille kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisille oikeushenkilöille;	b) vähintään 90 prosenttia kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan määräysvaltaa käyttävälle hankintaviranomaiselle tai muille kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisille oikeushenkilöille;
c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole yksityisiä osakkuuksia.	c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole yksityisiä osakkuuksia.
Hankintaviranomaisen katsotaan käyttävän oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jos se käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin.	Hankintaviranomaisen katsotaan käyttävän oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jos se käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun määräysvallan alainen yksikkö, joka on hankintaviranomainen, tekee sopimuksen tätä määräysvaltaa käyttävän yksikön kanssa tai saman hankintaviranomaisen määräysvallan alaisen toisen oikeushenkilön kanssa edellyttäen, että oikeushenkilössä, jonka kanssa julkisia hankintoja koskeva sopimus tehdään, ei ole yksityisiä osakkuuksia.	2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun määräysvallan alainen yksikkö, joka on hankintaviranomainen, tekee sopimuksen tätä määräysvaltaa käyttävän yksikön kanssa tai saman hankintaviranomaisen määräysvallan alaisen toisen oikeushenkilön kanssa edellyttäen, että oikeushenkilössä, jonka kanssa julkisia hankintoja koskeva sopimus tehdään, ei ole yksityisiä osakkuuksia.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Hankintaviranomainen, joka ei käytä oikeushenkilössä 1 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa, voi kuitenkin tehdä tätä direktiiviä soveltamatta julkista hankintaa koskevan sopimuksen sellaisen oikeushenkilön kanssa, jossa se käyttää määräysvaltaa yhdessä muiden hankintaviranomaisten kanssa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: a) hankintaviranomaiset käyttävät yhdessä samanlaista määräysvaltaa kyseisessä oikeushenkilössä kuin ne käyttävät omissa toimipaikoissaan; b) vähintään 90 prosenttia kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan määräysvaltaa käyttäville hankintaviranomaisille tai muille samojen hankintaviranomaisten määräysvallan alaisille oikeushenkilöille; c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole yksityisiä osakkuuksia. Sovellettaessa a alakohtaa hankintaviranomaisten katsotaan käyttävän yhdessä määräysvaltaa oikeushenkilössä, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät: a) määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksentekoliimet koostuvat kaikkien määräysvallan käyttöön osallistuvien hankintaviranomaisten edustajista; b) kyseiset hankintaviranomaiset voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin; c) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei aja sellaisia etuja, jotka poikkeaisivat siihen sidoksissa olevien viranomaisten eduista; d) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei saa todellisten kustannusten korvaamisen lisäksi muita etuja hankintaviranomaisten kanssa tehdyistä julkisista hankintoja koskevista sopimuksista. 4. Kahden tai useamman hankintaviranomaisen välillä tehtyä sopimusta ei katsota tämän direktiivin 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät: a) sopimuksella käynnistetään siihen osallistuvien hankintaviranomaisten välinen todellinen yhteistyö, jonka tavoitteena on näillä viranomaisilla olevien julkisiin palveluihin liittyvien tehtävien yhteinen hoitaminen ja johon sisältyy sopimuspuolten keskinäisiä oikeuksia ja velvollisuuksia; b) sopimusta hallitsevat ainoastaan yleiseen etuun liittyvät näkökohdat;	3. Hankintaviranomainen, joka ei käytä oikeushenkilössä 1 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa, voi kuitenkin tehdä tätä direktiiviä soveltamatta julkista hankintaa koskevan sopimuksen sellaisen oikeushenkilön kanssa, jossa se käyttää määräysvaltaa yhdessä muiden hankintaviranomaisten kanssa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: a) hankintaviranomaiset käyttävät yhdessä samanlaista määräysvaltaa kyseisessä oikeushenkilössä kuin ne käyttävät omissa toimipaikoissaan; b) vähintään 90 prosenttia kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan määräysvaltaa käyttäville hankintaviranomaisille tai muille samojen hankintaviranomaisten määräysvallan alaisille oikeushenkilöille; c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole yksityisiä osakkuuksia. Sovellettaessa a alakohtaa hankintaviranomaisten katsotaan käyttävän yhdessä määräysvaltaa oikeushenkilössä, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät: a) määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksentekoliimet koostuvat kaikkien määräysvallan käyttöön osallistuvien hankintaviranomaisten edustajista; b) kyseiset hankintaviranomaiset voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin; c) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei aja sellaisia etuja, jotka poikkeaisivat siihen sidoksissa olevien viranomaisten eduista; d) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei saa todellisten kustannusten korvaamisen lisäksi muita etuja hankintaviranomaisten kanssa tehdyistä julkisista hankintoja koskevista sopimuksista. 4. Kahden tai useamman hankintaviranomaisen välillä tehtyä sopimusta ei katsota tämän direktiivin 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät: a) sopimuksella käynnistetään siihen osallistuvien hankintaviranomaisten välinen todellinen yhteistyö, jonka tavoitteena on näillä viranomaisilla olevien julkisiin palveluihin liittyvien tehtävien yhteinen hoitaminen ja johon sisältyy sopimuspuolten keskinäisiä oikeuksia ja velvollisuuksia; b) sopimusta hallitsevat ainoastaan yleiseen etuun liittyvät näkökohdat;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) sopimukseen osallistuvat hankintaviranomaiset harjoittavat avoimilla markkinoilla enintään 10:tä prosenttia sopimuksen kannalta merkityksellisistä toiminnoista liikevaihdon perusteella mitattuna;	e) sopimukseen osallistuvat hankintaviranomaiset harjoittavat avoimilla markkinoilla enintään 10:tä prosenttia sopimuksen kannalta merkityksellisistä toiminnoista liikevaihdon perusteella mitattuna;
d) sopimukseen ei liity muita siihen osallistuvien hankintaviranomaisten välisiä varojen siirtoja kuin rakennusurakoiden, palvelujen tai tavaroiden todellisten kustannusten korvaamista vastaavat siirrot;	d) sopimukseen ei liity muita siihen osallistuvien hankintaviranomaisten välisiä varojen siirtoja kuin rakennusurakoiden, palvelujen tai tavaroiden todellisten kustannusten korvaamista vastaavat siirrot;
e) missään sopimukseen osallistuvassa hankintaviranomaisessa ei ole yksityisiä osakkuuksia.	e) missään sopimukseen osallistuvassa hankintaviranomaisessa ei ole yksityisiä osakkuuksia.
5. Edellä 1–4 kohdassa tarkoitettu yksityisten osakkuuksien poissaolo on todennettava hankintasopimusta tai edellä mainittua sopimusta tehtäessä.	5. Edellä 1–4 kohdassa tarkoitettu yksityisten osakkuuksien poissaolo on todennettava hankintasopimusta tai edellä mainittua sopimusta tehtäessä.
Edellä 1–4 kohdassa säädettyjä poikkeuksia ei enää sovelleta siitä alkaen, kun yksityisiä osakkuuksia tulee mukaan, jolloin voimassa olevat hankintasopimukset on avattava kilpailulle tavanomaisilla hankintamenettelyillä.	Edellä 1–4 kohdassa säädettyjä poikkeuksia ei enää sovelleta siitä alkaen, kun yksityisiä osakkuuksia tulee mukaan, jolloin voimassa olevat hankintasopimukset on avattava kilpailulle tavanomaisilla hankintamenettelyillä.

Perustelu

Muutosehdotuksen 3 seurauksena 11 artikla (ja vastaavasti toisen puheena olevan direktiivin 21 artikla) tulee poistaa.

Muutosehdotus 8

COM(2011) 895 final

31 artikla

COM(2011) 896 final

17 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Varatut hankintasopimukset	Varatut hankintasopimukset
Jäsenvaltiot voivat varata oikeuden osallistua julkista hankintaa koskeviin menettelyihin sellaisille suojatyökeskuksille ja talouden toimijoille, joiden päätarkoituksena on vammaisten ja heikommassa asemassa olevien työntekijöiden integroiminen yhteiskuntaan ja työelämään, tai rajata hankintasopimusten toteuttamisen suojatyöohjelmiin, jos yli 30 prosenttia kyseisten suojatyökeskusten, talouden toimijoiden tai suojatyöohjelmien työntekijöistä on vammaisia tai heikommassa asemassa olevia työntekijöitä.	Jäsenvaltiot voivat varata oikeuden osallistua julkista hankintaa koskeviin menettelyihin sellaisille suojatyökeskuksille ja talouden toimijoille, joiden päätarkoituksena on vammaisten ja heikommassa asemassa olevien työntekijöiden integroiminen yhteiskuntaan ja työelämään, tai rajata hankintasopimusten toteuttamisen suojatyöohjelmiin, jos yli 30 prosenttia kyseisissä <u>suo</u> <u>jatyökeskuksissa</u> <u>sten käyvistä henkilöistä</u> , talouden toimijoista <u>den</u> tai suojatyöohjelmien <u>osanottajista työntekijöistä</u> on vammaisia tai heikommassa asemassa olevia työntekijöitä. <u>Käsite "heikommassa asemassa olevat työntekijät" kattaa mm. työttömät, joilla on erityisiä integroitumisongelmia, sekä erityisen haavoittuvat ryhmät ja vähemmistöt.</u>
Tarjouskilpailukutsussa on oltava viittaus tähän säännöseen.	Tarjouskilpailukutsussa on oltava viittaus tähän säännöseen.

Perustelu

Säännös on uusi, ja sen vuoksi on määriteltävä, mitkä ryhmät kuuluvat sen soveltamisalaan etenkin, koska soveltamisala on nykyisen direktiivin 19 artiklaa laajempi.

Muutosehdotus 9

COM(2011) 895 final

34 artikla

COM(2011) 896 final

19 artiklan 7 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viimeistään kahden vuoden kuluttua 92 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivämäärästä kaikki tämän direktiivin mukaiset hankintamenettelyt suoritetaan käyttämällä sähköisiä viestintämuotoja, erityisesti tarjousten ja hakemusten sähköistä toimittamista, tämän artiklan vaatimusten mukaisesti.	Jäsenvaltioiden on <u>toimittava aktiivisesti sen hyväksi, että varmistetaan, että viimeistään kahden vuoden kuluttua 92 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivämäärästä</u> kaikki tämän direktiivin mukaiset hankintamenettelyt suoritetaan käyttämällä sähköisiä viestintämuotoja, erityisesti tarjousten ja hakemusten sähköistä toimittamista, tämän artiklan vaatimusten mukaisesti.

Perustelu

Kun otetaan huomioon, että sekä – etenkin paikallistason – hankintaviranomaisten että eri alojen tavar- ja palveluntoimittajien edellytykset vaihtelevat suuresti, on kohtuullisempaa, että jäsenvaltiot valmistelevat aktiivisesti sähköistä hankintaa sen sijaan, että asetetaan asiaa koskevia vaatimuksia ja jätetään vähän aika niihin varautumiseen.

Muutosehdotus 10

COM(2011) 896 final

24 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Menettelyjen valinta	Menettelyjen valinta
1. Julkista hankintaa sopimuksia tehdessään hankintaviranomaisten on noudatettava menettelyjä, jotka on mukautettu tämän direktiivin mukaisiksi, edellyttäen että tarjouskilpailu on julkaistu tämän direktiivin mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 30 artiklan soveltamista.	1. Julkista hankintaa sopimuksia tehdessään hankintaviranomaisten on noudatettava menettelyjä, jotka on mukautettu tämän direktiivin mukaisiksi, edellyttäen että tarjouskilpailu on julkaistu tämän direktiivin mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 30 artiklan soveltamista.
Jäsenvaltioiden on säädettävä, että hankintaviranomaiset voivat soveltaa avoimia tai rajoitettuja menettelyjä tämän direktiivin säännösten mukaisesti.	Jäsenvaltioiden on säädettävä, että hankintaviranomaiset voivat <u>oman valintansa mukaan</u> soveltaa <u>avoimia tai rajoitettuja avointa tai rajoitettua menettelyä, tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä</u> tämän direktiivin säännösten mukaisesti.
Jäsenvaltiot voivat säätää, että hankintaviranomaiset voivat hakea innovaatiokumppanuuksia tämän direktiivin säännösten mukaisesti.	Jäsenvaltiot voivat säätää Jäsenvaltioiden on säädettävä , että hankintaviranomaiset voivat hakea innovaatiokumppanuuksia tämän direktiivin säännösten mukaisesti.
Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että hankintaviranomaiset voivat käyttää tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä seuraavissa tapauksissa:	Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että hankintaviranomaiset voivat käyttää tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä seuraavissa tapauksissa:
a) kun rakennusurakkaa koskevan sopimuksen kohteena ovat sekä rakennusurakan suunnittelu että toteuttaminen 2 artiklan 8 kohdan mukaisesti tai kun neuvottelut ovat hankkeen oikeudellisen tai rahoituksellisen rakenteen muodostamiseksi tarpeen;	a) kun rakennusurakkaa koskevan sopimuksen kohteena ovat sekä rakennusurakan suunnittelu että toteuttaminen 2 artiklan 8 kohdan mukaisesti tai kun neuvottelut ovat hankkeen oikeudellisen tai rahoituksellisen rakenteen muodostamiseksi tarpeen;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) kun julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten rakennustyöt tehdään ainoastaan tutkimusta tai innovaatiota, kokeilua tai kehittämistä varten eikä kannattavuuden varmistamiseksi taikka tutkimus- ja kehittämiskustannusten kattamiseksi;	b) kun julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten rakennustyöt tehdään ainoastaan tutkimusta tai innovaatiota, kokeilua tai kehittämistä varten eikä kannattavuuden varmistamiseksi taikka tutkimus- ja kehittämiskustannusten kattamiseksi;
c) kun kyseessä ovat palvelut tai tavarantoimitukset, joista ei voida laatia riittävän tarkkoja teknisiä eritelmiä viittamalla liitteessä VIII olevan 2–5 kohdan mukaisiin standardeihin, eurooppalaisiin teknisiin hyväksyntöihin, yhteisiin teknisiin eritelmiin tai teknisiin viitteisiin;	c) kun kyseessä ovat palvelut tai tavarantoimitukset, joista ei voida laatia riittävän tarkkoja teknisiä eritelmiä viittamalla liitteessä VIII olevan 2–5 kohdan mukaisiin standardeihin, eurooppalaisiin teknisiin hyväksyntöihin, yhteisiin teknisiin eritelmiin tai teknisiin viitteisiin;
d) kun kyseessä ovat avoimella tai rajoitetulla menettelyllä saadut tarjoukset, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä tai ole hyväksyttäviä 30 artiklan 2 kohdan a alakohdan merkityksessä;	d) kun kyseessä ovat avoimella tai rajoitetulla menettelyllä saadut tarjoukset, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä tai ole hyväksyttäviä 30 artiklan 2 kohdan a alakohdan merkityksessä;
e) kun kyseessä ovat erityiset olosuhteet, joissa hankintasopimusta ei rakennusurakoiden tai tavara- tai palveluhankintojen luonteen tai monitahoisuuden vuoksi voida tehdä ilman edeltäviä neuvotteluita.	e) kun kyseessä ovat erityiset olosuhteet, joissa hankintasopimusta ei rakennusurakoiden tai tavara- tai palveluhankintojen luonteen tai monitahoisuuden vuoksi voida tehdä ilman edeltäviä neuvotteluita.
Jäsenvaltiot voivat päättää olla saattamatta tarjousperusteista neuvottelumenettelyä, kilpailullista neuvottelumenettelyä ja innovaatiokumppanuusmenettelyä osaksi kansallista lainsäädäntöä.	Jäsenvaltiot voivat päättää olla saattamatta tarjousperusteista neuvottelumenettelyä, kilpailullista neuvottelumenettelyä ja innovaatiokumppanuusmenettelyä osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Perustelu

Alueiden komitea katsoo, että neuvottelumenettelyä tulee voida soveltaa perinteisellä alalla samoin ehdoin kuin huoltoalalla. Tämä koskee myös kilpailullista neuvottelumenettelyä. Ei ole mitään syytä olettaa, että perinteisen sektorin viranomaiset soveltuisivat tällaiseen menettelyyn huoltosektorin yksiköitä huonommin. Hankintaviranomaisen on voitava itse päättää kulloisenkin hankinnan pohjalta, mitä menettelyä hankinnassa tulee soveltaa.

On myös tärkeää tehdä selväksi, että on hankintaviranomaisen – ei kansallisen tason tai EU:n – tehtävä valita kussakin tapauksessa parhaiten soveltuva menettely. EU:n ja jäsenvaltioiden on annettava kaikki menettelyt hankintaviranomaisten käyttöön. Mikäli näin ei tehdä, seurauksena ovat erilaiset säännökset ja menettelyt eri jäsenvaltioissa, mikä häiritsee kilpailua ja tekee toimintaedellytyksistä epätasapuoliset.

Muutosehdotus 11

COM(2011) 896 final

30 artiklan 2 kohdan a) alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
a) kun avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai ei ole saatu sopivia tarjouksia tai yhtään osallistumishakemusta ei ole jätetty, edellyttäen että alkuperäisiä sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta ja komissiolle tai 84 artiklan mukaisesti nimetylle kansalliselle valvontaelimelle toimitetaan sen pyynnöstä selostus asiasta.	a) kun avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai ei ole saatu sopivia tarjouksia tai yhtään osallistumishakemusta ei ole jätetty, edellyttäen että alkuperäisiä sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta ja komissiolle tai 84 artiklan mukaisesti nimetylle kansalliselle valvontaelimelle toimitetaan sen pyynnöstä selostus asiasta.

Perustelu

Yhdessä 84 artiklan (jäsenvaltioihin nimettävät valvontaelimet) kanssa tämä selostusvelvoite johtaa turhaan byrokratiaan. EU:n hankintalainsäädännön yksinkertaistamiseksi ja joustavoittamiseksi tulisi ehdottomasti välttää uusia hallinnollisia rasitteita. Siksi tämä lisäys tulisi poistaa.

Muutosehdotus 12

COM(2011) 895 final

44 artiklan d) kohdan (i) alakohta ja e) kohta

COM(2011) 896 final

30 artiklan 2 kohdan c) alakohdan i) alakohta sekä 30 artiklan 2 kohdan d) alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) kun rakennustyöt, tavarantoimitukset tai palvelut voidaan antaa ainoastaan tietyn talouden toimijan tehtäväksi jostakin seuraavista syistä:	c) kun rakennustyöt, tavarantoimitukset tai palvelut voidaan antaa ainoastaan tietyn talouden toimijan tehtäväksi jostakin seuraavista syistä:
i) teknisistä syistä johtuva kilpailun puuttuminen;	i) teknisistä <u>tai lainsäädännöllisistä</u> syistä johtuva kilpailun puuttuminen;
[– –]	[– –]
d) sikäli kuin se on ehdottoman tarpeellista, kun avoimille tai rajoitetuille menettelyille taikka tarjousperusteisille neuvottelumenettelyille asetettuja määräaikoja ei voida ylivoimaisesta esteestä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi noudattaa. Seikat, jotka esitetään äärimmäisen kiireen perusteiksi, eivät missään tapauksessa saa johtua hankintaviranomaisista;	d) sikäli kuin se on ehdottoman tarpeellista, kun avoimille tai rajoitetuille menettelyille taikka tarjousperusteisille neuvottelumenettelyille asetettuja määräaikoja ei voida <u>hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista syistä ylivoimaisesta esteestä</u> aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi noudattaa. Seikat, jotka esitetään äärimmäisen kiireen perusteiksi, eivät missään tapauksessa saa johtua hankintaviranomaisista;

Perustelu

Artiklaa on täydennettävä lisäämällä siihen lainsäädännölliset syyt, jotta se kattaa mm. tilanteen, jossa hankintaviranomaisella on tarve rakennuttaa esimerkiksi koulu tietyllä tontilla, jonka omistaja suostuu myymään maa-alueen ainoastaan sillä ehdolla, että saa itse toteuttaa rakennusurakan.

Ylivoimainen este merkitsee direktiivin 2004/18/EY 31 artiklan 1 kohdan c) alakohdan sanamuodon tiukentamista. On käytettävä nykyisen direktiivin sanamuotoa. Neuvottelumenettelyä ilman kilpailua on voitava hyödyntää hankintaan liittyvää muutoksenhakua koskevan oikeudenkäyntimenettelyn aikana ostettaessa tavaroita tai palveluja, joita hankintaviranomaisella on velvollisuus pitää tarjolla jonkin toisen lainsäädännön perusteella, esimerkiksi vanhainkotien ruokapalveluja tai sydänlääpien toimituksia sairaaloihin.

Muutosehdotus 13

COM(2011) 895 final

45 artikla

COM(2011) 896 final

31 artikla

Puitejärjestelyt

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 Hankintaviranomaiset voivat tehdä puitejärjestelyjä, edellyttäen että ne soveltavat tässä direktiivissä säädettyjä menettelyjä.	1 Hankintaviranomaiset voivat tehdä puitejärjestelyjä, edellyttäen että ne soveltavat tässä direktiivissä säädettyjä menettelyjä.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Puitejärjestelyllä tarkoitetaan yhden tai useamman hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman talouden toimijan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat ehdot erityisesti hintojen ja tarvittaessa ennakoidun määrän osalta.	Puitejärjestelyllä tarkoitetaan yhden tai useamman hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman talouden toimijan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat ehdot erityisesti hintojen ja tarvittaessa ennakoidun määrän osalta.
Puitejärjestelyn enimmäiskesto on neljä vuotta lukuun ottamatta poikkeustapauksia, joissa se on asianmukaisesti perusteltua puitejärjestelyn kohteen vuoksi.	Puitejärjestelyn enimmäiskesto on neljä vuotta lukuun ottamatta poikkeustapauksia, joissa se on asianmukaisesti perusteltua puitejärjestelyn kohteen vuoksi.
2 Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä tässä kohdassa sekä 3 ja 4 kohdassa säädettyjä menettelyjä noudattaen.	2 Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä tässä kohdassa sekä 3 ja 4 kohdassa säädettyjä menettelyjä noudattaen.
Kyseisiä menettelyjä voidaan soveltaa ainoastaan sellaisten hankintaviranomaisten, jotka on selvästi yksilöity tätä varten tarjouskilpailukutsussa tai kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä ja sellaisten talouden toimijoiden välillä, jotka ovat puitejärjestelyn alkuperäisiä osapuolia.	Kyseisiä menettelyjä voidaan soveltaa ainoastaan sellaisten hankintaviranomaisten, jotka on selvästi yksilöity tätä varten tarjouskilpailukutsussa tai kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä ja sellaisten talouden toimijoiden välillä, jotka ovat puitejärjestelyn alkuperäisiä osapuolia.
Puitejärjestelyyn perustuvissa hankintasopimuksissa ei saa missään tapauksessa eikä etenkin 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa tehdä huomattavia muutoksia puitejärjestelyssä vahvistettuihin ehtoihin.	Puitejärjestelyyn perustuvissa hankintasopimuksissa ei saa missään tapauksessa eikä etenkin 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa tehdä huomattavia muutoksia puitejärjestelyssä vahvistettuihin ehtoihin.
Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitejärjestelyä sääntöjenvastaisesti eivätkä siten, että estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua.	Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitejärjestelyä sääntöjenvastaisesti eivätkä siten, että estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua.

Perustelu

Alueiden komitea katsoo, että puitejärjestelyjä on periaatteessa säänneltävä siten kuin nykyisessä direktiivissä 2004/17/EY, koska ei ole mitään syytä säätää esimerkiksi tämäntyyppisten sopimusten kestosta, kun sitä ei tehdä muuntotyyppisten sopimustenkaan osalta. Dynaamisten hankintajärjestelmien tavoin sopimusajan keskeisessä on oltava mahdollisuus ottaa mukaan sopimukseen uusia talouden toimijoita, koska siitä hyötyvät sekä ostaja että myyjä. Artiklan 2 kohdan viimeinen virke on tarpeeton, sillä asiaa säätelevät jo periaatteet.

Muutosehdotus 14

COM(2011) 895 final

45 artiklan 4 kohta

COM(2011) 896 final

31 artiklan 4 kohta

Puitejärjestelyt

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Jos puitejärjestely tehdään useamman kuin yhden talouden toimijan kanssa, se voidaan toteuttaa jommallakum-malla seuraavista tavoista:	4. Jos puitejärjestely tehdään useamman kuin yhden talouden toimijan kanssa, se voidaan toteuttaa jommallakum-malla seuraavista tavoista tavalla:
a) ilman kilpailuttamista puitejärjestelyssä vahvistetuin ehdoin, kun puitejärjestelyyn sisältyy kaikki asianomaisten rakennusurakoiden ja tavarahankintojen toteuttamista sekä palvelujen suorittamista koskevat ehdot ja puolueettomat perusteet sen määrittämiseksi, mikä puitejärjestelyn osapuolena olevista talouden toimijoista toteuttaa urakan tai hankinnan taikka suorittaa palvelun; viimeksi mainitut perusteet on mainittava hankinta-asiakirjoissa;	a) ilman kilpailuttamista puitejärjestelyssä vahvistetuin ehdoin, kun puitejärjestelyyn sisältyvät kaikki asianomaisten rakennusurakoiden ja tavarahankintojen toteuttamista sekä palvelujen suorittamista koskevat ehdot, sopimus tehdään ilman kilpailuttamista puitejärjestelyssä vahvistetuin ehdoin, ja puolueettomat perusteet sen määrittämiseksi, mikä puitejärjestelyn osapuolena olevista talouden toimijoista toteuttaa urakan tai hankinnan taikka suorittaa palvelun; viimeksi mainitut perusteet on mainittava hankinta-asiakirjoissa;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) kilpailuttamalla puitejärjestelyn osapuolina olevat talouden toimijat uudelleen, kun puitejärjestelyyn eivät sisälly kaikki asianomaisten rakennusurakoiden ja tavarahankintojen toteuttamista sekä palvelujen suorittamista koskevat ehdot.	b) kilpailuttamalla puitejärjestelyn osapuolina olevat talouden toimijat uudelleen, kun puitejärjestelyyn eivät sisälly kaikki asianomaisten rakennusurakoiden ja tavarahankintojen toteuttamista sekä palvelujen suorittamista koskevat ehdot. <u>sopimus tehdään kilpailuttamalla puitejärjestelyn osapuolina olevat talouden toimijat uudelleen.</u> <u>Valinta edellä kohdissa a) ja b) lueteltujen menettelyjen välillä tehdään puolueettomin perustein, jotka noudattavat syrjimättömyys- ja avoimuusperiaatteita. Samassa puitejärjestelyssä voidaan valita vapaasti a- ja b-menettelyn tai niiden yhdistelmän välillä.</u>

Perustelu

Direktiiviehdotus ei tuo lisäselvyyttä puitejärjestelyjen soveltamiseen. Tämä koskee varsinkin suoran tilauksen ja uudelleenkilpailutuksen käyttöä ja valintaa niiden välillä. Jotta menettelyjen soveltaminen olisi joustavaa, on oltava mahdollista yhdistää niitä, jotta pienempien tilausten yhteydessä voidaan vedota suoraan vahvistettuihin ehtoihin, kun taas samaan puitesopimukseen sisältyvien suurempien tilausten yhteydessä voidaan järjestää uudelleenkilpailutus.

Muutosehdotus 15

COM(2011) 896 final

37 artikla

Tilapäiset yhteishankinnat

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Yksi tai useampi hankintaviranomainen voi sopia tiettyjen yksittäisten hankintojen toteuttamisesta yhteisesti.	1. Yksi tai useampi hankintaviranomainen voi sopia tiettyjen yksittäisten hankintojen toteuttamisesta yhteisesti.
2. Jos yksi hankintaviranomainen huolehtii yksinään kyseisten hankintamenettelyjen kaikista vaiheista tarjouskilpailun julkaisemisesta asianomaisen yhden tai useamman hankintasopimuksen toteuttamisen päättymiseen, kyseinen hankintaviranomainen on yksin vastuussa tämän direktiivin mukaisten velvollisuuksien täyttämisestä.	2. Jos yksi hankintaviranomainen huolehtii yksinään kyseisten hankintamenettelyjen kaikista vaiheista tarjouskilpailun julkaisemisesta asianomaisen yhden tai useamman hankintasopimuksen toteuttamisen päättymiseen, kyseinen hankintaviranomainen on yksin vastuussa tämän direktiivin mukaisten velvollisuuksien täyttämisestä.
Jos kuitenkin useampi kuin yksi osallistuvista hankintaviranomaisista huolehtii hankintamenettelyjen suorittamisesta tai asianomaisten hankintasopimusten toteuttamisesta, kukin niistä on edelleen vastuussa tämän direktiivin mukaisen velvollisuuksien täyttämisestä huolehtimiensa vaiheiden osalta.	Jos kuitenkin useampi kuin yksi osallistuvista hankintaviranomaisista huolehtii hankintamenettelyjen suorittamisesta tai asianomaisten hankintasopimusten toteuttamisesta, kukin niistä on edelleen vastuussa tämän direktiivin mukaisen velvollisuuksien täyttämisestä huolehtimiensa vaiheiden osalta. <u>3. Toteuttaakseen tilapäisesti hankintoja yhteisesti hankintaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä soveltamatta menettelyjä, joista säädetään tässä direktiivissä. Tämä pätee myös niissä tapauksissa, joissa jokin hankintaviranomainen tai jotkin hankintaviranomaiset saavat muilta korvausta palveluksistaan.</u>

Perustelu

Täydennyksellä varmistetaan, ettei yhteisiä hankintoja vaikeuteta tarpeettomasti. Tilapäiseen yhteistyöhön on sovellettava samoja sääntöjä kuin yhteishankintayksiköihin, vrt. 35 artiklan 5 kohta.

Muutosehdotus 16

COM(2011) 895 final

54 artikla

COM(2011) 896 final

40 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa määritellyt tekniset eritelmät on esitettävä hankinta-asiakirjoissa. Teknisissä eritelmissä on määriteltävä rakennusurakoilta, palveluilta tai tavaroilta vaadittavat ominaisuudet.	1 Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa määritellyt tekniset eritelmät on esitettävä hankinta-asiakirjoissa. Teknisissä eritelmissä on määriteltävä rakennusurakoilta, palveluilta tai tavaroilta vaadittavat ominaisuudet.
Näissä ominaisuuksissa voidaan viitata myös tiettyyn prosessiin pyydettyjen rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tuotannossa tai toteutuksessa tai missä tahansa 2 artiklan 22 alakohdassa tarkoitetun elinkaaren vaiheessa.	Näissä ominaisuuksissa voidaan viitata myös tiettyyn prosessiin pyydettyjen rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tuotannossa tai toteutuksessa tai missä tahansa 2 artiklan 22 alakohdassa tarkoitetun elinkaaren vaiheessa.
Teknisissä eritelmissä on myös mainittava, edellytetäänkö immateriaalioikeuksien siirtoa.	Teknisissä eritelmissä on myös mainittava, edellytetäänkö immateriaalioikeuksien siirtoa.
Kaikissa hankinnoissa, joiden kohde on tarkoitettu henkilöiden käyttöön, olipa kyse yleisöstä tai hankintaviranomaisen henkilöstöstä, tekniset eritelmät on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta laadittava siten, että voidaan ottaa huomioon vammaiskäytön edellytykset tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu.	Kaikissa hankinnoissa, joiden kohde on tarkoitettu henkilöiden käyttöön, olipa kyse yleisöstä tai hankintaviranomaisen henkilöstöstä, tekniset eritelmät on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta laadittava siten, että voidaan ottaa huomioon vammaiskäytön edellytykset tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu. Tekniset eritelmät olisi aina kun se on mahdollista määriteltävä niin, että voidaan ottaa huomioon vammaisia henkilöitä koskevat saavutettavuusnäkökohdat tai suunnittelua koskevat vaatimukset kaikkia käyttäjiä ajatellen.
Jos pakolliset esteettömyysstandardit vahvistetaan unionin säädöksellä, tekniset eritelmät on määriteltävä esteettömyysnäkökohtien osalta viittaamalla kyseiseen säädökseen.	Jos pakolliset esteettömyysstandardit vahvistetaan unionin säädöksellä, tekniset eritelmät on määriteltävä esteettömyysnäkökohtien osalta viittaamalla kyseiseen säädökseen.

Perustelu

Komission asiakirjassa ehdotettu sanamuoto on aivan liian yksityiskohtainen, koska hankinnat vaihtelevat suuresti. Tämäntyyppisiä määräyksiä sisältyy lisäksi usein jäsenvaltioiden omiin rakennusmääräyksiin. Nykyisen direktiivin 2004/18/EY 23 artiklan 1 kohtaan ja direktiivin 2004/17/EY 34 artiklan 1 kohtaan sisältyvä teksti tulee säilyttää.

Muutosehdotus 17

COM(2011) 896 final

44 artikla

Hankintasopimusten jakaminen osiin

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Julkista hankintaa koskevat sopimukset voidaan jakaa homogeenisiin tai heterogeenisiin osiin. Kun kyseessä ovat hankintasopimukset, joiden arvo vastaa vähintään 4 artiklassa asetettuja kynnysarvoja mutta ei alita 500 000:tä	1. Julkista hankintaa koskevat sopimukset voidaan jakaa homogeenisiin tai heterogeenisiin osiin. Kun kyseessä ovat hankintasopimukset, joiden arvo vastaa vähintään 4 artiklassa asetettuja kynnysarvoja mutta ei alita 500 000:tä

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
euroa 5 artiklan mukaisesti laskettuna, ja hankintaviranomainen ei pidä tarpeenmukaisena jakaa niitä osiin, sen on hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä selvitettävä näkemyksensä perusteet.	euroa 5 artiklan mukaisesti laskettuna, ja hankintaviranomainen ei pidä tarpeenmukaisena jakaa niitä osiin, sen on hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä selvitettävä näkemyksensä perusteet.
Hankintaviranomaisten on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä, rajataanko tarjoukset koskemaan vain yhtä tai useampaa osaa.	Hankintaviranomaisten on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä, rajataanko tarjoukset koskemaan vain yhtä tai useampaa osaa.

Perustelu

Kyse on hankintaviranomaisille aiheutuvasta tarpeettomasta hallinnollisesta rasitteesta, ja teksti tulee sen vuoksi poistaa.

Muutosehdotus 18

COM(2011) 896 final

54 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
54 artikla	54 artikla
2. Hankintaviranomaiset voivat päättää olla tekemättä hankintasopimusta parhaimman tarjouksen jättäneen tarjoajan kanssa, jos ne ovat todenneet, ettei tarjous ole vähintään vastaavalla tavalla unionin lainsäädännön sosiaali-, työ- tai ympäristöoikeudellisten velvoitteiden tai liitteessä XI lueteltujen kansainvälisen sosiaali- ja ympäristöoikeuden säännösten mukainen.	2. Hankintaviranomaiset voivat päättää olla tekemättä hankintasopimusta parhaimman tarjouksen jättäneen tarjoajan kanssa, jos ne ovat todenneet, ettei tarjous ole vähintään vastaavalla tavalla unionin ja kansallisen lainsäädännön sosiaali-, työ- tai ympäristöoikeudellisten velvoitteiden tai liitteessä XI lueteltujen kansainvälisen sosiaali- ja ympäristöoikeuden säännösten mukainen.

Perustelu

Tarjoajien tulee EU-lainsäädännön lisäksi noudattaa myös kansallisia säädöksiä.

Muutosehdotus 19

COM(2011) 896 final

55 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
55 artikla	55 artikla
Pystyäkseen soveltamaan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettua poissulkemisperustetta, hankintaviranomaisten on vahvistettava sopimuksen toteuttamista koskeva arviointimenetelmä, joka perustuu puolueettomiin ja mitattavissa oleviin perusteisiin ja jota sovelletaan järjestelmällisesti, yhdenmukaisesti ja avoimesti. Kaikista sopimuksen toteuttamista koskevista arvioinneista on ilmoitettava asianomaiselle toimeksisaajalle, jolle on annettava tilaisuus vastustaa päätelmiä ja hankkia oikeussuojaa.	Pystyäkseen soveltamaan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettua poissulkemisperustetta, hankintaviranomaisten on vahvistettava sopimuksen toteuttamista koskeva arviointimenetelmä, joka perustuu puolueettomiin ja mitattavissa oleviin perusteisiin ja jota sovelletaan järjestelmällisesti, yhdenmukaisesti ja avoimesti. Kaikista sopimuksen toteuttamista koskevista arvioinneista on ilmoitettava asianomaiselle toimeksisaajalle, jolle on annettava tilaisuus vastustaa päätelmiä ja hankkia oikeussuojaa.

Perustelu

55 artiklan 3 kohdan viimeisessä alakohdassa esitetty selvitys on epäselvä ja vähentää siten oikeusvarmuutta, mikä johtaisi valitusten lisääntymiseen. Sen lisäksi hankintaviranomaisille asetetaan uusia velvoitteita, jotka on syytä poistaa turhan byrokratian välttämiseksi.

Muutosehdotus 20

COM(2011) 895 final

76 artikla

COM(2011) 896 final

66 artikla

Hankintasopimuksen tekoperusteet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 Rajoittamatta yksittäisistä palveluista suoritettavia korvauksia koskevien kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten soveltamista hankintaviranomaisten on käytettävä yhtä seuraavista julkisten hankintasopimusten tekoperusteista: a) kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, b) alin hinta. Kustannukset voidaan hankintaviranomaisen niin halutessa arvioida ainoastaan hinnan perusteella tai kustannustehokkuuden perusteella käyttämällä esimerkiksi elinkaarikustannusmallia 67 artiklassa vahvistetuin edellytyksin. 2 Hankintaviranomaisen kannalta 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään kyseisen hankintasopimuksen kohteeseen liittyvien perusteiden mukaan. Näihin perusteisiin on kuuluttava 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun hinnan tai kustannusten lisäksi muita kyseisen hankintasopimuksen kohteeseen liittyviä seuraavanlaisia perusteita: a) laatu, joka kattaa tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, esteettömyyden, kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävän suunnittelun, ympäristönäkökohdat ja innovatiivisen luonteen; b) palvelusopimusten ja rakennusurakoiden suunnittelua koskevien sopimusten osalta voidaan ottaa huomioon sopimuksen toteutukseen osoitetun henkilöstön organisointi, pätevyys ja kokemus, jolloin kyseistä henkilöstöä ei hankintasopimuksen tekemisen jälkeen saa vaihtaa ilman hankintaviranomaisen suostumusta, koska hankintayksikön on varmistettava, että organisointi ja laatu säilyvät vastaavina vaihdoksista huolimatta; c) huolto ja tekninen tuki, toimituspäivä sekä toimitus- tai toteutusaika;	1 Rajoittamatta yksittäisistä palveluista suoritettavia korvauksia koskevien kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten soveltamista hankintaviranomaisten on käytettävä yhtä seuraavista julkisten hankintasopimusten tekoperusteista: a) kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, b) alin hinta. Kustannukset voidaan hankintaviranomaisen niin halutessa arvioida ainoastaan hinnan perusteella tai kustannustehokkuuden perusteella käyttämällä esimerkiksi elinkaarikustannusmallia 67 artiklassa vahvistetuin edellytyksin. 2 Hankintaviranomaisen kannalta 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään kyseisen hankintasopimuksen kohteeseen liittyvien perusteiden mukaan. Näihin perusteisiin on kuuluttava 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun hinnan tai kustannusten lisäksi muita kyseisen hankintasopimuksen kohteeseen liittyviä seuraavanlaisia perusteita: a) laatu, joka kattaa tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, esteettömyyden, kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävän suunnittelun, ympäristönäkökohdat, <u>ja innovatiivisen luonteen ja lyhyet jakelukanavat</u>; b) palvelusopimusten ja rakennusurakoiden suunnittelua koskevien sopimusten osalta voidaan ottaa huomioon sopimuksen toteutukseen osoitetun henkilöstön organisointi, pätevyys ja kokemus, jolloin kyseistä henkilöstöä ei hankintasopimuksen tekemisen jälkeen saa vaihtaa ilman hankintaviranomaisen suostumusta, koska hankintayksikön on varmistettava, että organisointi ja laatu säilyvät vastaavina vaihdoksista huolimatta; c) huolto ja tekninen tuki, toimituspäivä sekä toimitus- tai toteutusaika;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) rakennusurakan, toimitusten tai palvelujen tuotannossa tai suorittamisessa tai missä tahansa 2 artiklan 22 kohdassa tarkoitetun elinkaaren vaiheessa käytetty prosessi siinä määrin, kun nämä perusteet on määritelty 4 kohdan mukaisesti ja ne koskevat tekijöitä, jotka liittyvät suoraan näihin prosesseihin, ja ovat luonteellomaisia tälle tietyille tuotantoprosessille taikka kyseisten rakennusurakoiden, toimitusten tai palvelujen suorittamiselle.	d) rakennusurakan, toimitusten tai palvelujen tuotannossa tai suorittamisessa tai missä tahansa 2 artiklan 22 kohdassa tarkoitetun elinkaaren vaiheessa käytetty prosessi siinä määrin, kun nämä perusteet on määritelty 4 kohdan mukaisesti ja ne koskevat tekijöitä, jotka liittyvät suoraan näihin prosesseihin, ja ovat luonteellomaisia tälle tietyille tuotantoprosessille taikka kyseisten rakennusurakoiden, toimitusten tai palvelujen suorittamiselle. e) <u>sosiaalisiin syihin liittyvät perusteet.</u>

Perustelu

On hyvä, että hankintaviranomaisella on mahdollisuus valita kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen ja alhaisimman kustannuksen välillä. On kuitenkin säilytettävä nykyisessä direktiivissä käytetty sanamuoto "alhaisin hinta", koska alhaisin kustannus ilmaisee sitä, että mukaan on laskettava jotakin muuta kuin hinta, sillä kustannus on käsitteenä laajempi kuin hinta. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on kriteeri, jota tulee käyttää, jos halutaan ottaa huomioon muita parametreja, kuten elinkaarikustannukset.

Tietyissä tapauksissa hankintaviranomainen ilmoittaa jo tarjouspyyntöasiakirjoissa, mikä on maksettava hinta. On käytävä täysin yksiselitteisesti ilmi, että niin on mahdollista tehdä.

Lyhyiden jakelukanavien perusteen lisäämisen tavoitteena on tarjota hankintaviranomaisille lisäarvoa tiettyjen tuotteiden ja palvelujen osalta. Lisäarvo perustuu siihen, että lyhyiden jakelukanavien ansiosta tilaajat voivat saada tuotteet ja palvelut nopeammin ja heidän vaatimuksiinsa voidaan vastata nopeammin ja joustavammin. Lisäksi myös ympäristöstandardeja voidaan parantaa huomattavasti (kuljetusreittien ja varastointiaikojen lyheneminen, päästöjen vähentyminen), mikä hyödyttää sekä tilaajia että kansalaisia. Hankintaviranomaisilla olisikin mahdollisuus sisällyttää ratkaisuperusteisiin parametreja, joilla joissakin kategorioissa voidaan lisätä tietoa tietyn taloudellisen toimijan tarjouksesta, joka voisi täyttää julkisen hankinnan tarpeet vielä paremmin.

On myös oltava nimenomaisesti mahdollista painottaa sosiaalisia kriteerejä esimerkiksi siten, että lisäpisteistä saa sitä enemmän, mitä useampi pitkäaikaistyö on otetaan palvelukseen. Lisäpisteitä saa myös sellaisen yrityspolitiikan noudattamisesta, jolla varmistetaan työntekijöiden yhtäläiset mahdollisuudet.

Muutosehdotus 21

COM(2011) 896 final

66 artiklan 3 kohta

Hankintasopimuksen tekoperusteet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
66 artikla	66 artikla
Jäsenvaltiot voivat säätää, että tietyn tyyppiset hankintasopimukset on tehtävä 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitetun kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella.	Jäsenvaltiot voivat säätää, että tietyn tyyppiset hankintasopimukset on tehtävä 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitetun kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella.

Perustelu

Julkisia hankintoja koskevan ajanmukaistamisen tavoitteena on tarjota hankintaviranomaisille ja tarjoajille mahdollisimman paljon joustavuutta. Hankintaviranomaisten tulee näin ollen voida itse päättää, tekevätkö he hankinnat kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen vai edullisimman hinnan perusteella. Jäsenvaltioiden ei ole syytä ennakoida paikallisviranomaisten tarpeita tässä asiassa. Ellei tarjous ole enää hyväksyttävissä edullisimman hinnan perusteella, pienten yritysten kilpailumahdollisuudet heikkenevät huomattavasti. 66 artiklan 3 kohta tulisi siksi poistaa.

Muutosehdotus 22

COM(2011) 895 final

76 artiklan 4 kohta

COM(2011) 896 final

66 artiklan 4 kohta

Hankintasopimuksen tekoperusteet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4 Hankintasopimuksen tekoperusteet eivät saa antaa hankintaviranomaiselle rajoittamatonta valinnanvapautta. Niillä on varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus ja niihin on liityttävä vaatimuksia, jotka mahdollistavat tarjoajan esittämien tietojen tosiasiallisen tarkistamisen. Hankintaviranomaisten on tarjoajien toimittamien tietojen perusteella tosiasiallisesti tarkistettava, täyttävätkö tarjoajat hankintasopimuksen tekoperusteet.	4 Hankintasopimuksen tekoperusteet eivät saa antaa hankintaviranomaiselle rajoittamatonta valinnanvapautta. Niillä on varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus ja niihin on liityttävä vaatimuksia, jotka mahdollistavat tarjoajan esittämien tietojen tosiasiallisen tarkistamisen. Hankintaviranomaisten on tarjoajien toimittamien tietojen perusteella tosiasiallisesti tarkistettava, täyttävätkö tarjoajat hankintasopimuksen tekoperusteet.

Perustelu

Säännös on tarpeeton eikä sisällä mitään uutta, ja se tulee sen vuoksi poistaa. Yleiset periaatteet kattavat jo säännöksen sisällön.

Muutosehdotus 23

COM(2011) 896 final

73 artiklan a kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
a) edellä olevassa 11 artiklassa säädettyjä poikkeuksia ei enää sovelleta 11 artiklan 4 kohdan mukaisesti, koska oikeushenkilössä, jonka kanssa hankintasopimus on tehty, on yksityistä osakkuutta;	a) edellä olevassa 11 artiklassa säädettyjä poikkeuksia ei enää sovelleta 11 artiklan 4 kohdan mukaisesti, koska oikeushenkilössä, jonka kanssa hankintasopimus on tehty, on yksityistä osakkuutta;

Perustelu

Muutos komission tekstiin johtuu asiakirjassa COM(2011) 896 final olevan 11 artiklan 5 kohdan ja asiakirjassa COM(2011) 895 final olevan 21 artiklan 5 kohdan poistamisesta (muutosehdotus 7). Tällaista tilannetta ei voi enää esiintyä hankintasopimuksen tekemisen jälkeen.

Muutosehdotus 24

COM(2011) 895 final

77 artikla

COM(2011) 896 final

67 artikla

Elinkaarikustannukset

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Siinä tapauksessa, että elinkaarikustannusten laskemiseen hyväksytään yhteinen menetelmä unionin säädöksellä, alakohtaisen lainsäädännön nojalla annettavat delegoidut säännökset mukaan luettuina, sitä on sovellettava silloin, kun elinkaarikustannukset sisältyvät 66 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin hankintasopimuksen tekoperusteisiin.	3. Siinä tapauksessa, että elinkaarikustannusten laskemiseen hyväksytään yhteinen menetelmä unionin säädöksellä, alakohtaisen lainsäädännön nojalla annettavat delegoidut säännökset mukaan luettuina, sitä on sovellettava silloin, kun elinkaarikustannukset sisältyvät 66 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin hankintasopimuksen tekoperusteisiin.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Liitteessä XV on luettelo tällaisista säädöksistä ja delegoituista säädöksistä. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 89 artiklan mukaisesti tämän luettelon päivittämiseksi, kun tällaiset muutokset osoittautuvat tarpeelliseksi uuden lainsäädännön antamisen tai edellä tarkoitettun lainsäädännön kumoamisen tai muuttamisen perusteella.	Liitteessä XV on luettelo tällaisista säädöksistä ja delegoituista säädöksistä. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 89 artiklan mukaisesti tämän luettelon päivittämiseksi, kun tällaiset muutokset osoittautuvat tarpeelliseksi uuden lainsäädännön antamisen tai edellä tarkoitettun lainsäädännön kumoamisen tai muuttamisen perusteella.

Perustelu

Alueiden komitea kannattaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita ja tunnustaa kestävyttä edistävän, sosiaalisesti vastuullisen ja innovointia tukevan hankintaprosessin arvon. On myös myönteistä, että komissio kannustaa hankintaviranomaisia ottamaan huomioon elinkaarikustannukset. Aiheeseen liittyen on käynnissä paljon toimintaa, mutta tehtävää on jäljellä huomattavasti. Komitea katsoo, että vallitsevissa olosuhteissa EU-menetelmien soveltamiseen pakottaminen on tässä tapauksessa liiallista.

Muutosehdotus 25

COM(2011) 895 final

79 artikla

COM(2011) 896 final

69 artikla

Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 Hankintaviranomaisen on vaadittava, että talouden toimijat selittävät hinnan tai laskutettavat kustannukset, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:	1 Hankintaviranomaisen on vaadittava, että talouden toimijat selittävät hinnan tai laskutettavat kustannukset, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
a) hinta tai laskutettava kustannus on yli 50 prosenttia alhaisempi kuin muiden tarjoajien keskimääräinen hinta tai kustannukset;	a) hinta tai laskutettava kustannus on yli 50 prosenttia alhaisempi kuin muiden tarjoajien keskimääräinen hinta tai kustannukset;
b) hinta tai laskutettava kustannus on yli 20 prosenttia alhaisempi kuin toiseksi edullisimman tarjouksen hinta tai kustannukset;	b) hinta tai laskutettava kustannus on yli 20 prosenttia alhaisempi kuin toiseksi edullisimman tarjouksen hinta tai kustannukset;
c) tarjouksia on jätetty vähintään viisi.	c) tarjouksia on jätetty vähintään viisi.
	<u>1. Jos tiettyä hankintasopimusta varten jätetyt tarjoukset vaikuttavat suoritukseen nähden poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on, ennen kuin se voi hylätä tarjoukset, pyydettävä kirjallisesti tiedot olennaisiksi katsomistaan tarjouksen pääkohdista.</u>
	<u>Tällaiset tiedot voivat koskea erityisesti:</u>
	<u>a) rakennusmenetelmän, tuotteiden valmistusmenetelmän tai palvelun suorittamisen taloudellisia näkökohtia;</u>
	<u>b) valittuja teknisiä ratkaisuja ja/tai poikkeuksellisen edullisia, tarjoajan käytettävissä olevia urakan toteuttamisen, tuotteiden toimittamisen tai palvelun suorittamisen ehtoja;</u>
	<u>c) tarjoajan ehdottaman rakennusurakan, tuotteiden tai palvelujen omintakeisuutta;</u>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2 Jos tarjoukset vaikuttavat muista syistä poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaiset voivat pyytää myös niitä koskevia selityksiä. 3 Edellä olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut selitykset voivat koskea erityisesti seuraavia seikkoja: a) rakennusmenetelmän, tuotteiden valmistusmenetelmän tai palvelun suorittamisen taloudellisia näkökohtia; b) valittuja teknisiä ratkaisuja tai poikkeuksellisen edullisia, tarjoajaa suosivia urakan toteuttamisen tai tuotteiden toimittamisen taikka palvelun suorittamisen ehtoja; c) tarjoajan ehdottamien rakennusurakoiden, tuotteiden tai palvelujen omintakeisuutta; d) unionin lainsäädännön sosiaali-, työ- tai ympäristöoikeudellisten velvoitteiden taikka liitteessä XI lueteltujen kansainvälisen sosiaali- ja ympäristöoikeuden säännösten noudattamista vähintään vastaavalla tavalla tai, tapauksen mukaan, yhtäläisen suojan tason varmistavien muiden säännösten noudattamista; e) tarjoajan mahdollisesti saamaa valtiontukea. 4 Hankintaviranomaisen on tarkistettava annetut tiedot tarjoajaa kuullen. Se voi hylätä tarjoajan vain siinä tapauksessa, ettei hinnan tai laskutettavien kustannusten alhainen taso ole näytön mukaan perusteltu, kun otetaan huomioon 3 kohdassa tarkoitetut tekijät. Hankintaviranomaisten on hylättävä parhaimman tarjouksen esittänyt tarjoaja, jos ne ovat todenneet, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen, koska se ei ole unionin lainsäädännön sosiaali- ja työoikeudellisten tai ympäristöoikeudellisten velvoitteiden tai liitteessä XI lueteltujen kansainvälisen sosiaali- ja ympäristöoikeuden säännösten mukainen.	d) <u>siellä voimassa olevien työsuojelua ja työoloja koskeviin säännöksiin liittyvien velvoitteiden noudattamista, missä suorituksen on määrä tapahtua;</u> e) <u>tarjoajan mahdollisesti saamaa valtiontukea.</u> 2. <u>Hankintaviranomainen tarkistaa tarjoajaa kuullen tarjouksen pääkohdat ottamalla huomioon toimitetun näytön.</u> 3. <u>Jos hankintaviranomainen toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtiontuen takia, kyseinen tarjous voidaan hylätä pelkästään tästä syystä vasta tarjoajan kuulemisen jälkeen, ja jos tämä ei pysty hankintaviranomaisen vahvistamassa riittävässä ajassa näyttämään toteen, että kyseessä oleva tuki on myönnetty laillisesti. Jos hankintaviranomainen hylkää tarjouksen näissä olosuhteissa, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.</u> 2-4 Jos tarjoukset vaikuttavat muista syistä poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaiset voivat pyytää myös niitä koskevia selityksiä. 3 <u>Edellä olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut selitykset voivat koskea erityisesti seuraavia seikkoja:</u> a) <u>rakennusmenetelmän, tuotteiden valmistusmenetelmän tai palvelun suorittamisen taloudellisia näkökohtia;</u> b) <u>valittuja teknisiä ratkaisuja tai poikkeuksellisen edullisia, tarjoajaa suosivia urakan toteuttamisen tai tuotteiden toimittamisen taikka palvelun suorittamisen ehtoja;</u> c) <u>tarjoajan ehdottamien rakennusurakoiden, tuotteiden tai palvelujen omintakeisuutta;</u> d) <u>unionin lainsäädännön sosiaali-, työ- tai ympäristöoikeudellisten velvoitteiden taikka liitteessä XI lueteltujen kansainvälisen sosiaali- ja ympäristöoikeuden säännösten noudattamista vähintään vastaavalla tavalla tai, tapauksen mukaan, yhtäläisen suojan tason varmistavien muiden säännösten noudattamista;</u> e) <u>tarjoajan mahdollisesti saamaa valtiontukea.</u> 4 <u>Hankintaviranomaisen on tarkistettava annetut tiedot tarjoajaa kuullen. Se voi hylätä tarjoajan vain siinä tapauksessa, ettei hinnan tai laskutettavien kustannusten alhainen taso ole näytön mukaan perusteltu, kun otetaan huomioon 3 kohdassa tarkoitetut tekijät.</u> <u>Hankintaviranomaisten on hylättävä parhaimman tarjouksen esittänyt tarjoaja, jos ne ovat todenneet, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen, koska se ei ole unionin lainsäädännön sosiaali- ja työoikeudellisten tai ympäristöoikeudellisten velvoitteiden tai liitteessä XI lueteltujen kansainvälisen sosiaali- ja ympäristöoikeuden säännösten mukainen.</u>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
5 Jos hankintaviranomainen toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtiontuen takia, kyseinen tarjous voidaan hylätä pelkästään tästä syystä vasta tarjoajan kuulemisen jälkeen, jos tämä ei pysty hankintaviranomaisen vahvistamassa riittävässä ajassa näyttämään toteen, että kyseinen tuki on perustamissopimuksen 107 artiklan mukaan sisämarkkinoille soveltuvaa. Jos hankintaviranomainen hylkää tarjouksen näissä olosuhteissa, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.	5 Jos hankintaviranomainen toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtiontuen takia, kyseinen tarjous voidaan hylätä pelkästään tästä syystä vasta tarjoajan kuulemisen jälkeen, jos tämä ei pysty hankintaviranomaisen vahvistamassa riittävässä ajassa näyttämään toteen, että kyseinen tuki on perustamissopimuksen 107 artiklan mukaan sisämarkkinoille soveltuvaa. Jos hankintaviranomainen hylkää tarjouksen näissä olosuhteissa, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.
6 Jäsenvaltioiden on 88 artiklan mukaisesti saatettava pyynnöstä muiden jäsenvaltioiden saataville kaikki 3 kohdassa lueteltujen yksityiskohtien osalta esitetyjä näyttöjä ja asiakirjoja koskevat tiedot.	6 Jäsenvaltioiden on 88 artiklan mukaisesti saatettava pyynnöstä muiden jäsenvaltioiden saataville kaikki 3 kohdassa lueteltujen yksityiskohtien osalta esitetyjä näyttöjä ja asiakirjoja koskevat tiedot.

Perustelu

Alueiden komitea pitää poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia koskevaa, nykyisen direktiivin 2004/18/EY 55 artiklan sanamuotoa parempana, sillä nyt ehdotettu teksti aiheuttaa tarpeettomia rasitteita sekä hankintaviranomaisille että tavarantoimittajille. Ehdotettu teksti rajoittaa lisäksi hankintaviranomaisten toimintavapautta kyseisellä alalla, mikä on valitettavaa.

Muutosehdotus 26

COM(2011) 895 final

81 artikla

COM(2011) 896 final

71 artikla

Alihankinta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Hankintaviranomainen voi pyytää tai jäsenvaltio voi velvoittaa sen pyytämään hankinta-asiakirjoissa, että tarjoaja ilmoittaa tarjouksessaan, minkä osan hankintasopimuksesta tämä saattaa antaa alihankintana kolmansille osapuolille sekä ehdotetut alihankkijat.	1. Hankintaviranomainen voi pyytää tai jäsenvaltio voi velvoittaa sen pyytämään hankinta-asiakirjoissa, että tarjoaja ilmoittaa tarjouksessaan, minkä osan hankintasopimuksesta tämä saattaa antaa alihankintana kolmansille osapuolille sekä ehdotetut alihankkijat.
2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että alihankkijat voivat pyytää hankintaviranomaista maksamaan niille suoraan tavarantoimituksista, rakennusurakoista ja palveluista, joita ne ovat toimittaneet päätoimeksisaajalle, kun hankintasopimuksen luonne sen sallii. Tällöin jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset mekanismit, joilla päätoimeksisaaja voi vastustaa perusteettomia maksuja. Maksutapaa koskevat järjestelyt on vahvistettava hankinta-asiakirjoissa.	2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että alihankkijat voivat pyytää hankintaviranomaista maksamaan niille suoraan tavarantoimituksista, rakennusurakoista ja palveluista, joita ne ovat toimittaneet päätoimeksisaajalle, kun hankintasopimuksen luonne sen sallii. Tällöin jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset mekanismit, joilla päätoimeksisaaja voi vastustaa perusteettomia maksuja. Maksutapaa koskevat järjestelyt on vahvistettava hankinta-asiakirjoissa.
3. Edellä oleva 1 ja 2 kohta ei rajoita pääasiallisen talouden toimijan vastuuta.	3. Edellä oleva 1 ja 2 kohta ei rajoita pääasiallisen talouden toimijan vastuuta.

Perustelu

Toimeksisaajan ja alihankkijan välinen suhde kuuluu kilpailuoikeuden ja kansallisen sopimusoikeuden piiriin, eikä asiaa pidä muuttaa ehdotetulla direktiivillä.

Lisäksi säännös aiheuttaa oikeudellista sekaannusta, koska alihankkijasta, joka suorittaa maksua vastaan töitä hankintaviranomaiselle, tulee tavarantoimittaja eikä alihankkija. Säännökset voivat niin ikään rajoittaa hankintaviranomaisen mahdollisuutta pidättää maksusuoritusta, kunnes työ on suoritettu sopimuksen mukaisesti.

Muutosehdotus 27

COM(2011) 895 final

82 artikla

COM(2011) 896 final

72 artikla

Hankintasopimusten muuttaminen niiden voimassaoloaikana

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jos hankintasopimusta muutetaan sen voimassaoloaikana merkittävästi, tämä katsotaan tätä direktiiviä sovellettaessa uudeksi hankinnaksi, joka edellyttää tämän direktiivin mukaista uutta hankintamenettelyä.	1. Jos hankintasopimusta muutetaan sen voimassaoloaikana merkittävästi, tämä katsotaan tätä direktiiviä sovellettaessa uudeksi hankinnaksi, joka edellyttää tämän direktiivin mukaista uutta hankintamenettelyä.
2. Hankintasopimukseen sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään 1 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena, jos hankintasopimus on sen seurauksena huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Rajoittamatta 3 ja 4 kohdan säännösten soveltamista, muutosta pidetään joka tapauksessa merkittävänä, jos yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:	2. Hankintasopimukseen sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään 1 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena, jos hankintasopimus on sen seurauksena huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Rajoittamatta 3 ja 4 kohdan säännösten soveltamista, muutosta pidetään joka tapauksessa merkittävänä, jos yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:
a) muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen hakijoiden valinnan tai hankintasopimuksen tekemisen toisen tarjoajan kanssa, jos ehdot olisivat sisällyneet tarjoukseen alkuperäisessä hankintamenettelyssä;	a) muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen hakijoiden valinnan tai hankintasopimuksen tekemisen toisen tarjoajan kanssa, jos ehdot olisivat sisällyneet tarjoukseen alkuperäisessä hankintamenettelyssä;
b) toisen tarjoajan tarjouksesta tulee kokonaistaloudellisesti edullisempi hankintasopimuksen muutoksen jälkeen;	b) toisen tarjoajan tarjouksesta tulee kokonaistaloudellisesti edullisempi hankintasopimuksen muutoksen jälkeen;
c) muutos laajentaa hankintasopimusta kattamaan huomattavasti enemmän tavaranhankintoja, palveluja tai rakennusurakoita kuin mitä se alun perin kattoi.	c) muutos laajentaa hankintasopimusta kattamaan huomattavasti enemmän tavaranhankintoja, palveluja tai rakennusurakoita kuin mitä se alun perin kattoi.
3. Sopimuskumppanin vaihtamista pidetään 1 alakohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena.	3. Sopimuskumppanin vaihtamista pidetään 1 alakohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena.
Ensimmäistä alakohtaa ei kuitenkaan sovelleta siinä tapauksessa, että alkuperäisen toimeksisaajan asema siirtyy yhtiön rakenneuudistusjärjestelyjen tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle talouden toimijalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laatua koskevat valintaperusteet edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita suuria muutoksia hankintasopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista.	Ensimmäistä alakohtaa ei kuitenkaan sovelleta siinä tapauksessa, että alkuperäisen toimeksisaajan asema siirtyy yhtiön rakenneuudistusjärjestelyjen tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle talouden toimijalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laatua koskevat valintaperusteet edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita suuria muutoksia hankintasopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Jos muutoksen arvo voidaan ilmaista rahallisena, muutosta ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena, jos sen arvo ei ylitä 4 artiklassa vahvistettuja kynnysarvoja ja arvo on vähemmän kuin 5 prosenttia alkuperäisen hankintasopimuksen hinnasta, edellyttäen ettei muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen. Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen arvon perusteella.	4. Jos muutoksen arvo voidaan ilmaista rahallisena, muutosta ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena, jos sen arvo ei ylitä 4 artiklassa vahvistettuja kynnysarvoja ja arvo on vähemmän kuin 5 prosenttia alkuperäisen hankintasopimuksen hinnasta, edellyttäen ettei muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen. Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen arvon perusteella.
5. Hankintasopimusten muutoksia ei pidetä 1 alakohdassa tarkoitettuina merkittävinä muutoksina, jos hankinta-asia kirjoissa on niitä koskevat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset tarkistulausekkeet tai -vaihtoehdot. Näissä lausekkeissa on ilmoitettava mahdollisten muutosten tai vaihtoehtojen soveltamislaajuus ja luonne sekä olosuhteet, joissa lausekkeitä voidaan käyttää. Ne eivät saa koskea muutoksia tai vaihtoehtoja, jotka muuttaisivat hankintasopimuksen yleistä luonnetta.	5. Hankintasopimusten muutoksia ei pidetä 1 alakohdassa tarkoitettuina merkittävinä muutoksina, jos hankinta-asia kirjoissa on niitä koskevat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset tarkistulausekkeet tai -vaihtoehdot. Näissä lausekkeissa on ilmoitettava mahdollisten muutosten tai vaihtoehtojen soveltamislaajuus ja luonne sekä olosuhteet, joissa lausekkeitä voidaan käyttää. Ne eivät saa koskea muutoksia tai vaihtoehtoja, jotka muuttaisivat hankintasopimuksen yleistä luonnetta.
6. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, merkittävä muutos ei edellytä uutta hankintamenettelyä, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät: a) muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintaviranomainen ei voinut ennakoida; b) muutos ei vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen; c) hinta ei nouse enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen hankintasopimuksen arvosta. Hankintaviranomaisten on julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä ilmoitus tällaisista muutoksista. Tällaisissa ilmoituksissa on oltava liitteessä VI olevassa G osassa esitetyt tiedot, ja ne on julkaistava 49 artiklan mukaisesti.	6. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, merkittävä muutos ei edellytä uutta hankintamenettelyä, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät: a) muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintaviranomainen ei voinut ennakoida; b) muutos ei vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen; c) hinta ei nouse enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen hankintasopimuksen arvosta. Hankintaviranomaisten on julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä ilmoitus tällaisista muutoksista. Tällaisissa ilmoituksissa on oltava liitteessä VI olevassa G osassa esitetyt tiedot, ja ne on julkaistava 49 artiklan mukaisesti.
7. Hankintaviranomaiset eivät saa hakea muutosta hankintasopimukseen seuraavissa tapauksissa: a) jos muutoksen tarkoituksena on korjata toimeksisaajan suorituksessa esiintyneitä puutteita tai niiden seurauksia, jotka voidaan korjata panemalla sopimusvelvoitteet täytäntöön; b) jos muutoksen tarkoituksena on korvata hinnannousuun liittyviä riskejä, joiden varalta toimeksisaaja on suojautunut.	7. Hankintaviranomaiset eivät saa hakea muutosta hankintasopimukseen seuraavissa tapauksissa: a) jos muutoksen tarkoituksena on korjata toimeksisaajan suorituksessa esiintyneitä puutteita tai niiden seurauksia, jotka voidaan korjata panemalla sopimusvelvoitteet täytäntöön; b) jos muutoksen tarkoituksena on korvata hinnannousuun liittyviä riskejä, joiden varalta toimeksisaaja on suojautunut.

Perustelu

Nykyinen direktiivi sisältää menettelysäännöksiä siitä, miten hankintoja tulee tehdä. Se ei sisällä säännöksiä sopimusten muuttamisesta niiden voimassaoloaikana, eikä sellaisia pidä sisällyttää myöskään uusiin direktiiveihin, sillä ne aiheuttavat hankintaviranomaisille tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja vähentävät joustavuutta. Mikäli komissio haluaa tiedottaa aiheesta koskevasta oikeuskäytännöstä, tulkitsevat tiedonannot soveltuvat siihen paremmin.

Muutosehdotus 28

COM(2011) 896 final

83 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
83 artikla	83 artikla
Neuvoston direktiivin 89/665/ETY mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava tämän direktiivin asianmukainen soveltaminen tehokkain, helposti saatavilla olevin ja avoimin mekanismein, joilla täydennetään hankintaviranomaisten tekemien päätösten muutoksenhakua varten käytössä olevaa järjestelmää.	Neuvoston direktiivin 89/665/ETY mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava tämän direktiivin asianmukainen soveltaminen tehokkain, helposti saatavilla olevin ja avoimin mekanismein, joilla täydennetään hankintaviranomaisten tekemien päätösten muutoksenhakua varten käytössä olevaa järjestelmää.

Perustelu

Direktiivissä on tarpeetonta viitata sen asianmukaiseen soveltamiseen. Nykyjärjestelmät hankintaviranomaisten tekemien päätösten tarkistamiseksi riittävät. Yksinkertaistamisen ja joustavoittamisen nimissä ei ole tarpeen perustaa uusia, turhia rakenteita.

Muutosehdotus 29

COM(2011) 895 final

93 artikla

COM(2011) 896 final

84 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Julkinen valvonta	Julkinen valvonta
1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi riippumaton elin, joka vastaa täytäntöönpanotoimintojen valvonnasta ja koordinoinnista, jäljempänä 'valvontaelin'. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nimeämisestä komissiolle.	1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi riippumaton elin, joka vastaa täytäntöönpanotoimintojen valvonnasta ja koordinoinnista, jäljempänä 'valvontaelin'. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nimeämisestä komissiolle.
Tällaisen valvonnan on kohdistuttava kaikkiin hankintaviranomaisiin.	Tällaisen valvonnan on kohdistuttava kaikkiin hankintaviranomaisiin.
2. Täytäntöönpanotoimintoihin osallistuvat toimivaltaiset viranomaiset on organisoitava niin, että eturistiriidoilta vältytään. Julkisen valvonnan järjestelmän on oltava läpinäkyvä. Tätä varten kaikki ohjeet ja lausunnot sekä vuosikertomus, jossa kuvataan tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen täytäntöönpanoa ja soveltamista, on julkaistava.	2. Täytäntöönpanotoimintoihin osallistuvat toimivaltaiset viranomaiset on organisoitava niin, että eturistiriidoilta vältytään. Julkisen valvonnan järjestelmän on oltava läpinäkyvä. Tätä varten kaikki ohjeet ja lausunnot sekä vuosikertomus, jossa kuvataan tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen täytäntöönpanoa ja soveltamista, on julkaistava.
Vuosikertomuksessa on oltava seuraavat tiedot:	Vuosikertomuksessa on oltava seuraavat tiedot:
a) viitteellinen tieto pienten ja keskisuurten yritysten saamista julkisista hankinnoista; jos tehdyistä sopimuksista vähemmän kuin 50 prosenttia on tehty pk-yritysten kanssa, kertomuksessa on analysoitava tilanteeseen johtaneita syitä;	a) viitteellinen tieto pienten ja keskisuurten yritysten saamista julkisista hankinnoista; jos tehdyistä sopimuksista vähemmän kuin 50 prosenttia on tehty pk-yritysten kanssa, kertomuksessa on analysoitava tilanteeseen johtaneita syitä;
b) yleiskatsaus kestävien hankintapolitiikkojen täytäntöönpanosta, myös menettelyistä, joissa otetaan huomioon ympäristönsuojeluun, sosiaaliseen osallistamiseen (vammaiskäyttö mukaan luettuna) tai innovoinnin lisäämiseen liittyvät näkökohdat;	b) yleiskatsaus kestävien hankintapolitiikkojen täytäntöönpanosta, myös menettelyistä, joissa otetaan huomioon ympäristönsuojeluun, sosiaaliseen osallistamiseen (vammaiskäyttö mukaan luettuna) tai innovoinnin lisäämiseen liittyvät näkökohdat;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) tiedot tämän artiklan 3–5 artiklan mukaisesti unionin talousarvioon vaikuttavien hankintasääntöjen rikkomisten seurannasta ja jatkotoimista;	e) tiedot tämän artiklan 3–5 artiklan mukaisesti unionin talousarvioon vaikuttavien hankintasääntöjen rikkomisten seurannasta ja jatkotoimista;
d) keskitetyt tiedot todetuista petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksista sekä muista vakavista julkisia hankintoja koskevista sääntöjenvastaisuuksista, myös unionin talousarviosta yhteisrahoitettaviin hankkeisiin vaikuttavista tapauksista.	d) keskitetyt tiedot todetuista petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksista sekä muista vakavista julkisia hankintoja koskevista sääntöjenvastaisuuksista, myös unionin talousarviosta yhteisrahoitettaviin hankkeisiin vaikuttavista tapauksista.
3. Valvontaelin vastaa seuraavista tehtävistä:	3. Valvontaelin vastaa seuraavista tehtävistä:
a) seuraa, kuinka hankintaviranomaiset ja erityisesti yhteishankintayksiköt soveltavat julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja niihin liittyviä käytäntöjä;	a) seuraa, kuinka hankintaviranomaiset ja erityisesti yhteishankintayksiköt soveltavat julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja niihin liittyviä käytäntöjä;
b) antaa oikeudellista neuvontaa hankintaviranomaisille julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja periaatteiden tulkinnasta sekä julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisesta erityistapauksissa;	b) antaa oikeudellista neuvontaa hankintaviranomaisille julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja periaatteiden tulkinnasta sekä julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisesta erityistapauksissa;
c) antaa omasta aloitteestaan lausuntoja ja ohjeita yleisesti kiinnostavista kysymyksistä, jotka liittyvät julkisia hankintoja koskevien sääntöjen tulkintaan ja soveltamiseen, usein kysytyistä asioista ja systeemisistä vaikeuksista julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisessa tämän direktiivin säännökset ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskeva oikeuskäytäntö huomioon ottaen;	e) antaa omasta aloitteestaan lausuntoja ja ohjeita yleisesti kiinnostavista kysymyksistä, jotka liittyvät julkisia hankintoja koskevien sääntöjen tulkintaan ja soveltamiseen, usein kysytyistä asioista ja systeemisistä vaikeuksista julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisessa tämän direktiivin säännökset ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskeva oikeuskäytäntö huomioon ottaen;
d) ottaa käyttöön ja soveltaa kattavia ja tehokkaita varoitavien merkkien (red flag) indikaattorijärjestelmiä, joiden tarkoituksena on riittävästi ehkäistä, havaita ja tuoda ilmi hankintoihin liittyviä petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksia sekä muita vakavia sääntöjenvastaisuuksia;	d) ottaa käyttöön ja soveltaa kattavia ja tehokkaita varoitavien merkkien (red flag) indikaattorijärjestelmiä, joiden tarkoituksena on riittävästi ehkäistä, havaita ja tuoda ilmi hankintoihin liittyviä petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksia sekä muita vakavia sääntöjenvastaisuuksia;
e) kiinnittää kansallisten toimivaltaisten laitosten, myös auditointiviranomaisten, huomion todettuihin rikkomuksiin ja systeemisiin ongelmiin;	e) kiinnittää kansallisten toimivaltaisten laitosten, myös auditointiviranomaisten, huomion todettuihin rikkomuksiin ja systeemisiin ongelmiin;
f) tutkii kansalaisten ja yritysten valitukset julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisesta tietyissä tapauksissa ja toimittaa analyysinsä toimivaltaisille hankintaviranomaisille, jotka ovat velvoitettuja ottamaan sen huomioon päätöksissään tai selittämään, miksi analyysiä ei ole otettu huomioon, jos ne toimivat analyysin vastaisesti;	f) tutkii kansalaisten ja yritysten valitukset julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisesta tietyissä tapauksissa ja toimittaa analyysinsä toimivaltaisille hankintaviranomaisille, jotka ovat velvoitettuja ottamaan sen huomioon päätöksissään tai selittämään, miksi analyysiä ei ole otettu huomioon, jos ne toimivat analyysin vastaisesti;
g) seuraa, minkälaisia päätöksiä kansalliset tuomioistuimet ja viranomaiset tekevät Euroopan unionin tuomioistui- men perussopimuksen 267 artiklan mukaisesti antamien tuomioiden perusteella tai niiden tarkastushavaintojen perusteella, joita Euroopan tilintarkastustuomioistuin tekee unionin yhteisrahoitettaviin hankkeisiin liittyvien julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen rikkomisten vahvistamisesta; valvontaelimen on aina ilmoitettava Euroopan petostentorijuntavirastolle kaikista julkisia hankintamenettelyjä koskevien unionin sääntöjen rikkomisista, jos nämä liittyvät suoraan tai välillisesti Euroopan unionin rahoitettaviin hankintasopimuksiin.	g) seuraa, minkälaisia päätöksiä kansalliset tuomioistuimet ja viranomaiset tekevät Euroopan unionin tuomioistui- men perussopimuksen 267 artiklan mukaisesti antamien tuomioiden perusteella tai niiden tarkastushavaintojen perusteella, joita Euroopan tilintarkastustuomioistuin tekee unionin yhteisrahoitettaviin hankkeisiin liittyvien julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen rikkomisten vahvistamisesta; valvontaelimen on aina ilmoitettava Euroopan petostentorijuntavirastolle kaikista julkisia hankintamenettelyjä koskevien unionin sääntöjen rikkomisista, jos nämä liittyvät suoraan tai välillisesti Euroopan unionin rahoitettaviin hankintasopimuksiin.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Edellä olevassa e alakohdassa tarkoitetut tehtävät eivät rajoita kansallisen oikeuden tai direktiivin 89/665/ETY perusteella perustetun järjestelmän mukaisen muutoksenhaku-oikeuden käyttöä.	Edellä olevassa e alakohdassa tarkoitetut tehtävät eivät rajoita kansallisen oikeuden tai direktiivin 89/665/ETY perusteella perustetun järjestelmän mukaisen muutoksenhaku-oikeuden käyttöä.
Jäsenvaltioiden on annettava valvontaelimelle toimivalta viedä asia sen tuomioistuimen käsiteltäväksi, joka kansallisen lainsäädännön mukaan on hankintaviranomaisten päätösten tarkastelussa toimivaltainen, jos valvontaelin on todennut rikkomuksen hoitaessaan valvontaa ja oikeudellista neuvontaa koskevaa tehtäväänsä.	Jäsenvaltioiden on annettava valvontaelimelle toimivalta viedä asia sen tuomioistuimen käsiteltäväksi, joka kansallisen lainsäädännön mukaan on hankintaviranomaisten päätösten tarkastelussa toimivaltainen, jos valvontaelin on todennut rikkomuksen hoitaessaan valvontaa ja oikeudellista neuvontaa koskevaa tehtäväänsä.
4. Rajoittamatta yleisiä menettelyjä ja työmenetelmiä, jotka komissio on ottanut käyttöön jäsenvaltioiden kanssa harjoitettavaa viestintää ja yhteydenpitoa varten, valvontaelimen on toimittava komission erityisenä yhteyspisteenä valvoessaan unionin lainsäädännön soveltamista ja unionin talousarvion toteuttamista Euroopan unionin perustamisesta tehdyn sopimuksen 17 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317 artiklan perusteella. Sen on raportoitava komissiolle kaikista tämän direktiivin rikkomisista hankintamenettelyissä, jotka koskevat unionin suoraan tai välillisesti rahoittamien hankintasopimusten tekemistä.	4. Rajoittamatta yleisiä menettelyjä ja työmenetelmiä, jotka komissio on ottanut käyttöön jäsenvaltioiden kanssa harjoitettavaa viestintää ja yhteydenpitoa varten, valvontaelimen on toimittava komission erityisenä yhteyspisteenä valvoessaan unionin lainsäädännön soveltamista ja unionin talousarvion toteuttamista Euroopan unionin perustamisesta tehdyn sopimuksen 17 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317 artiklan perusteella. Sen on raportoitava komissiolle kaikista tämän direktiivin rikkomisista hankintamenettelyissä, jotka koskevat unionin suoraan tai välillisesti rahoittamien hankintasopimusten tekemistä.
Komissio voi erityisesti siirtää valvontaelimelle yksittäistapausten käsittelyn, jos hankintasopimusta ei vielä ole tehty tai muutoksenhakumenettely voidaan vielä toteuttaa. Se voi myös antaa valvontaelimen tehtäväksi seurantatoimet, joita tarvitaan niiden toimenpiteiden täytäntöönpanon varmistamiseen, joihin jäsenvaltio on sitoutunut, jotta komission toteama julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen ja periaatteiden rikkominen saadaan korjattua.	Komissio voi erityisesti siirtää valvontaelimelle yksittäistapausten käsittelyn, jos hankintasopimusta ei vielä ole tehty tai muutoksenhakumenettely voidaan vielä toteuttaa. Se voi myös antaa valvontaelimen tehtäväksi seurantatoimet, joita tarvitaan niiden toimenpiteiden täytäntöönpanon varmistamiseen, joihin jäsenvaltio on sitoutunut, jotta komission toteama julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen ja periaatteiden rikkominen saadaan korjattua.
Komissio voi vaatia, että valvontaelin analysoi oletetut julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen rikkomiset, jotka vaikuttavat unionin talousarviosta yhteisrahoitettaviin hankkeisiin. Komissio voi antaa valvontaelimen tehtäväksi joidenkin tapausten jatkotoimet ja sen varmistamisen, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, jotka ovat velvoitetuista noudattamaan valvontaelimen ohjeita, toteuttavat tarkoituksenmukaiset seuraukset, kun yhteisrahoitettaviin hankkeisiin vaikuttavia julkisia hankintoja koskevia unionin sääntöjä rikotaan.	Komissio voi vaatia, että valvontaelin analysoi oletetut julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen rikkomiset, jotka vaikuttavat unionin talousarviosta yhteisrahoitettaviin hankkeisiin. Komissio voi antaa valvontaelimen tehtäväksi joidenkin tapausten jatkotoimet ja sen varmistamisen, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, jotka ovat velvoitetuista noudattamaan valvontaelimen ohjeita, toteuttavat tarkoituksenmukaiset seuraukset, kun yhteisrahoitettaviin hankkeisiin vaikuttavia julkisia hankintoja koskevia unionin sääntöjä rikotaan.
5. Valvontaelimen toteuttamat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimet sen varmistamiseksi, että hankintaviranomaisten päätökset ovat tämän direktiivin ja perussopimuksen yleisten periaatteiden mukaisia, eivät korvaa eivätkä estä komission institutionaalista asemaa perussopimuksen valvojana. Kun komissio päättää 4 kohdan mukaisesti siirtää yksittäistapausten käsittelyn, se pidättää itselleen myös oikeuden puuttua käsittelyyn perussopimuksella sille annettujen toimivaltuuksien mukaisesti.	5. Valvontaelimen toteuttamat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimet sen varmistamiseksi, että hankintaviranomaisten päätökset ovat tämän direktiivin ja perussopimuksen yleisten periaatteiden mukaisia, eivät korvaa eivätkä estä komission institutionaalista asemaa perussopimuksen valvojana. Kun komissio päättää 4 kohdan mukaisesti siirtää yksittäistapausten käsittelyn, se pidättää itselleen myös oikeuden puuttua käsittelyyn perussopimuksella sille annettujen toimivaltuuksien mukaisesti.
6. Hankintaviranomaisten on toimitettava tehtyjen hankintasopimusten koko teksti kansalliselle valvontaelimelle, kun sopimuksen arvo on vähintään	6. Hankintaviranomaisten on toimitettava tehtyjen hankintasopimusten koko teksti kansalliselle valvontaelimelle, kun sopimuksen arvo on vähintään
a) 1 000 000 euroa julkisissa tavaranhankintasopimuksissa tai palveluhankintasopimuksissa;	a) 1 000 000 euroa julkisissa tavaranhankintasopimuksissa tai palveluhankintasopimuksissa;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) 10 000 000 euroa julkisissa rakennusurakkasopimuksissa.	b) 10 000 000 euroa julkisissa rakennusurakkasopimuksissa.
7. Rajoittamatta tiedonsaantia koskevaa kansallista lainsäädäntöä, valvontaelimen on kansallisen ja EU:n tietosuojalainsäädännön mukaisesti annettava kirjallisesta pyynnöstä rajoituksetta, maksutta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville 6 kohdassa tarkoitetut tehdyt hankintasopimukset. Joidenkin hankintasopimuksen osien saanti voidaan evätä, jos niiden paljastaminen estäisi lain soveltamista tai olisi muuten yleisen edun vastaista, haittaisi julkisten tai yksityisten taloudellisten toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja taiikka voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.	7. Rajoittamatta tiedonsaantia koskevaa kansallista lainsäädäntöä, valvontaelimen on kansallisen ja EU:n tietosuojalainsäädännön mukaisesti annettava kirjallisesta pyynnöstä rajoituksetta, maksutta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville 6 kohdassa tarkoitetut tehdyt hankintasopimukset. Joidenkin hankintasopimuksen osien saanti voidaan evätä, jos niiden paljastaminen estäisi lain soveltamista tai olisi muuten yleisen edun vastaista, haittaisi julkisten tai yksityisten taloudellisten toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja taiikka voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.
Ne osat, jotka voidaan paljastaa, on annettava saataville kohtuullisessa määräajassa, joka on enintään 45 päivää pyynnön esittämispäivästä.	Ne osat, jotka voidaan paljastaa, on annettava saataville kohtuullisessa määräajassa, joka on enintään 45 päivää pyynnön esittämispäivästä.
Tietyn hankintasopimuksen saamista pyytävien ei tarvitse osoittaa minkäänlaista suoraa tai välillistä yhteyttä kyseiseen hankkeeseen. Tiedonsaajille olisi annettava mahdollisuus julkistaa tiedot.	Tietyn hankintasopimuksen saamista pyytävien ei tarvitse osoittaa minkäänlaista suoraa tai välillistä yhteyttä kyseiseen hankkeeseen. Tiedonsaajille olisi annettava mahdollisuus julkistaa tiedot.
8. Edellä olevassa 2 kohdassa tarkoitettuun vuosikertomukseen on liitettävä yhteenveto kaikista toimista, joita valvontaelin on toteuttanut 1–7 kohdan mukaisesti.	8. Edellä olevassa 2 kohdassa tarkoitettuun vuosikertomukseen on liitettävä yhteenveto kaikista toimista, joita valvontaelin on toteuttanut 1–7 kohdan mukaisesti.

Perustelu

Vaatus kansallisten valvontaviranomaisten perustamisesta ja siitä, että sopimukset tulee toimittaa niille, on selvästi toissijaisuusperiaatteen vastaista. On jäsenvaltioiden asia järjestää oma julkishallintonsa. Hankintasääntöjen noudattamisen jäsenvaltiokohtainen valvonta on jäsenvaltioiden tuomioistuinten, valvontaviranomaisten ja tarkastuselinten tehtävä. Säännökset synnyttävät lisäksi hankintaviranomaisille uusia hallinnollisia rasitteita.

Muutosehdotus 30

COM(2011) 896 final

85 artiklan ensimmäinen alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
85 artikla	85 artikla
Hankintaviranomaisten on laadittava jokaisesta hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä ja jokaisesta dynaamisen hankintajärjestelmän perustamisesta kirjallinen selvitys, josta on ilmentävä ainakin	Hankintaviranomaisten on laadittava jokaisesta hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä ja jokaisesta dynaamisen hankintajärjestelmän perustamisesta kirjallinen selvitys, josta on ilmentävä ainakin
a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite sekä hankintasopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kohde ja arvo;	a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite sekä hankintasopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kohde ja arvo;
b) hyväksyttyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä näiden valinnan perustelut;	b) hyväksyttyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä näiden valinnan perustelut;
c) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä näiden hylkäämisen perusteet;	c) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä näiden hylkäämisen perusteet;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) poikkeuksellisen alhaiseksi katsottujen tarjousten hylkäämisen perusteet;	d) poikkeuksellisen alhaiseksi katsottujen tarjousten hylkäämisen perusteet;
e) sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi, tämän tarjouksen valinnan perustelut ja, jos tiedossa, se osuus sopimuksesta tai puitejärjestelystä, jonka sopimuspuoleksi valittu tarjoaja mahdollisesti aikoo antaa alihankintana kolmansille;	e) sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi, tämän tarjouksen valinnan perustelut ja, jos tiedossa, se osuus sopimuksesta tai puitejärjestelystä, jonka sopimuspuoleksi valittu tarjoaja mahdollisesti aikoo antaa alihankintana kolmansille;
f) neuvottelumenettelyissä, joista ei ilmoiteta ennakolta, 30 artiklassa tarkoitetut olosuhteet, jotka oikeuttavat näiden menettelyjen noudattamisen;	f) neuvottelumenettelyissä, joista ei ilmoiteta ennakolta, 30 artiklassa tarkoitetut olosuhteet, jotka oikeuttavat näiden menettelyjen noudattamisen;
g) tarvittaessa syyt, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt olla tekemättä tarjouskilpailun kohteena ollutta hankintasopimusta tai puitejärjestelyä tai olla perustamatta dynaamista hankintajärjestelmää;	g) tarvittaessa syyt, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt olla tekemättä tarjouskilpailun kohteena ollutta hankintasopimusta tai puitejärjestelyä tai olla perustamatta dynaamista hankintajärjestelmää;
h) tarvittaessa todetut eturistiriidat ja niiden johdosta toteutetut toimenpiteet.	h) tarvittaessa todetut eturistiriidat ja niiden johdosta toteutetut toimenpiteet.

Perustelu

Tässä kaavailnut dokumentointivelvoitteet kuormittavat kunnallishallintoa suhteettomasti, eivätkä ne edistä asiaa. Tämän uudistuksen tavoitteena on juuri turhien dokumentointivelvoitteiden purku eikä uuden byrokratian luominen.

Muutosehdotus 31

COM(2011) 896 final

85 artiklan kaksi viimeistä kappaletta

Erilliset kertomukset menettelyistä hankintasopimusten tekemisessä

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
85 artikla	85 artikla
Erilliset kertomukset menettelyistä hankintasopimusten tekemisessä	Erilliset kertomukset menettelyistä hankintasopimusten tekemisessä
Hankintaviranomaisten on pidettävä kirjaa kaikkien hankintamenettelyjen edistymisestä, olivat ne sitten sähköisiä tai muita menettelyjä. Tätä varten niiden on pidettävä kirjaa kaikista hankintamenettelyn vaiheista, myös viestinnästä talouden toimijoiden kanssa ja sisäisistä pohdinnoista, tarjouskilpailujen valmistelusta, mahdollisesta vuoropuhelusta tai neuvottelusta sekä tarjoajan valinnasta ja hankintasopimuksen tekemisestä.	Hankintaviranomaisten on pidettävä kirjaa kaikkien hankintamenettelyjen edistymisestä, olivat ne sitten sähköisiä tai muita menettelyjä. Tätä varten niiden on pidettävä kirjaa kaikista hankintamenettelyn vaiheista, myös viestinnästä talouden toimijoiden kanssa ja sisäisistä pohdinnoista, tarjouskilpailujen valmistelusta, mahdollisesta vuoropuhelusta tai neuvottelusta sekä tarjoajan valinnasta ja hankintasopimuksen tekemisestä.
Kertomus tai sen pääkohdat on annettava tiedoksi komissiolle tai kansalliselle valvontaelimelle niiden pyynnöstä.	Kertomus tai sen pääkohdat on annettava tiedoksi komissiolle tai kansalliselle valvontaelimelle niiden pyynnöstä.

Perustelu

Alueiden komitea katsoo, että kertomuksia koskeva järjestelmä, josta säädetään nykyisen direktiivin 2004/18/EY 43 artiklassa, on nyt ehdotettua järjestelmää parempi ja helpottaa hankintaviranomaisten hallinnollista työtä.

Muutosehdotus 32

COM(2011) 895 final

95 artikla

COM(2011) 896 final

86 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kansalliset kertomukset ja luettelot hankintaviranomaisista	Kansalliset kertomukset ja luettelot hankintaviranomaisista
1. Elinten, jotka on perustettu tai nimetty 84 artiklan mukaisesti, on toimitettava komissiolle vuosittain vakiomakkeen mallin mukaan täytäntöönpano- ja tilastokertomus viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä lokakuuta.	1. Elinten, jotka on perustettu tai nimetty 84 artiklan mukaisesti, on toimitettava komissiolle vuosittain vakiomakkeen mallin mukaan täytäntöönpano- ja tilastokertomus viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä lokakuuta.
2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:	2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:
a) täydellinen ja ajantasainen luettelo kaikista keskushallinnon viranomaisista, keskushallintoa alemmalla tasolla toimivista hankintaviranomaisista ja julkisoikeudellisista laitoksista, hankintasopimuksia tai puitesopimuksia tekevät keskushallintoa alemmalla tasolla toimivat viranomaiset ja hankintaviranomaisten yhteenliittymät mukaan luettuina, sekä kunkin viranomaisen oma tunnistusnumero, jos sellaisesta säädetään kansallisessa lainsäädännössä; luettelo on ryhmiteltävä viranomaistyypeittäin;	a) täydellinen ja ajantasainen luettelo kaikista keskushallinnon viranomaisista, keskushallintoa alemmalla tasolla toimivista hankintaviranomaisista ja julkisoikeudellisista laitoksista, hankintasopimuksia tai puitesopimuksia tekevät keskushallintoa alemmalla tasolla toimivat viranomaiset ja hankintaviranomaisten yhteenliittymät mukaan luettuina, sekä kunkin viranomaisen oma tunnistusnumero, jos sellaisesta säädetään kansallisessa lainsäädännössä; luettelo on ryhmiteltävä viranomaistyypeittäin;
b) täydellinen ja ajantasainen luettelo yhteishankintayksiköistä;	b) täydellinen ja ajantasainen luettelo yhteishankintayksiköistä;
c) kaikista tämän direktiivin 4 artiklassa säädetty kynnysarvot ylittävistä hankintasopimuksista:	c) kaikista tämän direktiivin 4 artiklassa säädetty kynnysarvot ylittävistä hankintasopimuksista:
i) tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä ja arvo ryhmiteltynä kunkin viranomaistyyppin osalta menettelyn mukaan sekä CPV-nimikkeistön tasoilla määritettyjen rakennusurakka-, tavaranhankinta- ja palvelusopimusten mukaan;	i) tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä ja arvo ryhmiteltynä kunkin viranomaistyyppin osalta menettelyn mukaan sekä CPV-nimikkeistön tasoilla määritettyjen rakennusurakka-, tavaranhankinta- ja palvelusopimusten mukaan;
ii) jos hankintasopimukset on tehty neuvottelumenetelyllä, josta ei ilmoiteta ennakolta, i alakohdassa tarkoitettut tiedot ryhmitellään lisäksi 30 artiklassa tarkoitettujen olosuhteiden mukaan ja niissä täsmennetään tehtyjen sopimusten lukumäärä ja arvo kunkin jäsenvaltion ja kolmannen maan osalta, josta sopimuksen tehnyt toimeksisaja on peräisin.	ii) jos hankintasopimukset on tehty neuvottelumenetelyllä, josta ei ilmoiteta ennakolta, i alakohdassa tarkoitettut tiedot ryhmitellään lisäksi 30 artiklassa tarkoitettujen olosuhteiden mukaan ja niissä täsmennetään tehtyjen sopimusten lukumäärä ja arvo kunkin jäsenvaltion ja kolmannen maan osalta, josta sopimuksen tehnyt toimeksisaja on peräisin.
d) kaikista tämän direktiivin 4 artiklassa säädetty kynnysarvot alittavista hankintasopimuksista, jotka kuuluisivat tämän direktiivin soveltamisalaan, jos niiden arvo ylittäisi kynnysarvon, tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä ja arvo ryhmiteltynä kunkin viranomaistyyppin osalta.	d) kaikista tämän direktiivin 4 artiklassa säädetty kynnysarvot alittavista hankintasopimuksista, jotka kuuluisivat tämän direktiivin soveltamisalaan, jos niiden arvo ylittäisi kynnysarvon, tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä ja arvo ryhmiteltynä kunkin viranomaistyyppin osalta.
3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 98 artiklan mukaisesti liitteen I muuttamiseksi, jotta hankintaviranomaisluettelo saadaan ajantasaistettua jäsenvaltioiden ilmoitusten mukaiseksi, jos tällaiset muutokset ovat tarpeen hankintaviranomaisten tunnistamiseksi.	3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 98 artiklan mukaisesti liitteen I muuttamiseksi, jotta hankintaviranomaisluettelo saadaan ajantasaistettua jäsenvaltioiden ilmoitusten mukaiseksi, jos tällaiset muutokset ovat tarpeen hankintaviranomaisten tunnistamiseksi.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio voi Euroopan unionin virallisessa lehdessä mää- rääjain antaa tiedoksi 2 kohdan a alakohdan mukaisesti toimitetun luettelon julkisoikeudellisista laitoksista.	Komissio voi Euroopan unionin virallisessa lehdessä mää- rääjain antaa tiedoksi 2 kohdan a alakohdan mukaisesti toimitetun luettelon julkisoikeudellisista laitoksista.
4. Jäsenvaltioiden on annettava komission käyttöön tie- dot institutionaalisista järjestelyistään, jotka koskevat tämän direktiivin täytäntöönpanoa, seurantaa ja täytäntöönpanon valvontaa, sekä kansallisista aloitteista, joilla pyritään anta- maan ohjeita julkisia hankintoja koskevien unionin sääntö- jen täytäntöönpanosta tai avustamaan siinä taikka vastaa- maan näiden sääntöjen täytäntöönpanossa esiintyviin on- gelmiin.	4. Jäsenvaltioiden on annettava komission käyttöön tie- dot institutionaalisista järjestelyistään, jotka koskevat tämän direktiivin täytäntöönpanoa, seurantaa ja täytäntöönpanon valvontaa, sekä kansallisista aloitteista, joilla pyritään anta- maan ohjeita julkisia hankintoja koskevien unionin sääntö- jen täytäntöönpanosta tai avustamaan siinä taikka vastaa- maan näiden sääntöjen täytäntöönpanossa esiintyviin on- gelmiin.
5. Komissio vahvistaa vakiolomakkeen 1 kohdassa tar- koitettua vuotuista täytäntöönpano- ja tilastokertomusta varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset annetaan 91 artik- lassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.	5. Komissio vahvistaa vakiolomakkeen 1 kohdassa tar- koitettua vuotuista täytäntöönpano- ja tilastokertomusta varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset annetaan 91 artik- lassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

Perustelu

Ehdotettu säännös tulee poistaa, sillä se aiheuttaa erittäin paljon hallinnollista työtä sekä sille elimelle, jonka tulee koota yhteen kaikki mainitut tiedot, että niille hankintaviranomaisille, joiden tulee asettaa tiedot saataville.

Muutosehdotus 33

COM(2011) 895 final

96 artikla

COM(2011) 896 final

87 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tuki hankintaviranomaisille ja yrityksille	Tuki hankintaviranomaisille ja yrityksille
1. Jäsenvaltioiden on tarjottava teknisen tuen rakenteet, jotta hankintaviranomaiset saavat oikeudellisia ja taloudellisia neuvoja, ohjeita ja tukea hankintamenettelyjen valmiste- luun ja toteuttamiseen. Jäsenvaltioiden on myös varmistet- tava, että jokainen hankintaviranomainen voi saada pätevää tukea ja neuvoja yksittäisissä kysymyksissä.	1. Jäsenvaltioiden on tarjottava teknisen tuen rakenteet, jotta hankintaviranomaiset saavat oikeudellisia ja taloudel- lisia neuvoja, ohjeita ja tukea hankintamenettelyjen valmis- teluun ja toteuttamiseen. Jäsenvaltioiden on myös varmis- tettava, että jokainen hankintaviranomainen voi saada pä- tevää tukea ja neuvoja yksittäisissä kysymyksissä.
2. Talouden toimijoiden, etenkin pk-yritysten, julkisten hankintojen markkinoille pääsyn parantamiseksi ja tämän direktiivin säännösten virheettömän ymmärtämisen helpot- tamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla on tarkoituksenmukaista tukea, esimerkiksi sähköisin välinein tai olemassa olevia yritystukiverkostoja käyttäen.	2. Talouden toimijoiden, etenkin pk-yritysten, julkisten hankintojen markkinoille pääsyn parantamiseksi ja tämän direktiivin säännösten virheettömän ymmärtämisen helpot- tamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla on tarkoituksenmukaista tukea, esimerkiksi sähköisin välinein tai olemassa olevia yritystukiverkostoja käyttäen.
3. Erityistä hallinnollista tukea on oltava saatavilla talou- den toimijoille, jotka aikovat osallistua hankintamenette- lyyn toisessa jäsenvaltiossa. Tällaisen tuen on katettava vä- hintään hallinnolliset vaatimukset kyseisessä jäsenvaltiossa ja mahdolliset sähköisiin hankintoihin liittyvät velvoitteet.	3. Erityistä hallinnollista tukea on oltava saatavilla talou- den toimijoille, jotka aikovat osallistua hankintamenette- lyyn toisessa jäsenvaltiossa. Tällaisen tuen on katettava vä- hintään hallinnolliset vaatimukset kyseisessä jäsenvaltiossa ja mahdolliset sähköisiin hankintoihin liittyvät velvoitteet.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kiinnostuneet talouden toimijat saavat helposti asianmukaiset tiedot niistä veroihin, ympäristönsuojeluun sekä sosiaali- ja työolainsäädäntöön liittyvistä velvoitteista, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa, sillä alueella tai sillä paikkakunnalla, jossa/jolla rakennusurakoita suoritetaan tai palveluja tarjotaan, ja joita sovelletaan kyseisessä paikassa suoritettaviin rakennusurakoihin tai tarjottaviin palveluihin hankintasopimuksen toteutuksen aikana.	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kiinnostuneet talouden toimijat saavat helposti asianmukaiset tiedot niistä veroihin, ympäristönsuojeluun sekä sosiaali- ja työolainsäädäntöön liittyvistä velvoitteista, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa, sillä alueella tai sillä paikkakunnalla, jossa/jolla rakennusurakoita suoritetaan tai palveluja tarjotaan, ja joita sovelletaan kyseisessä paikassa suoritettaviin rakennusurakoihin tai tarjottaviin palveluihin hankintasopimuksen toteutuksen aikana.
4. Edellä olevan 1, 2 ja 3 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltiot voivat nimetä yhden elimen taikka useamman elimen tai hallintorakenteen. Jäsenvaltioiden on varmistettava riittävä koordinointi näiden elinten ja rakenteiden välillä.	4. Edellä olevan 1, 2 ja 3 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltiot voivat nimetä yhden elimen taikka useamman elimen tai hallintorakenteen. Jäsenvaltioiden on varmistettava riittävä koordinointi näiden elinten ja rakenteiden välillä.

Perustelu

Artikla tulee poistaa, sillä hankintoja tukevan toiminnan järjestäminen valtiotasolla kuuluu jäsenvaltioiden vastuulle. Avuntarve hankintasääntöjen ymmärtämiseksi todennäköisesti vähenisi, jos säännöstö olisi yksinkertaisempi.

Muutosehdotus 34

COM(2011) 896 final

88 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
88 artikla	88 artikla
Tämän artiklan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on osoitettava yksi tai useampi yhteyspiste, ja ilmoitettava sen tai niiden yhteystiedot muille jäsenvaltioille, valvontaelimille ja komissiolle. Jäsenvaltioiden on julkaistava luettelo yhteyspisteistä ja päivitettävä sitä säännöllisesti. Valvontaelin vastaa näiden yhteyspisteiden koordinoinnista.	Tämän artiklan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on osoitettava yksi tai useampi yhteyspiste, ja ilmoitettava sen tai niiden yhteystiedot muille jäsenvaltioille, valvontaelimille ja komissiolle. Jäsenvaltioiden on julkaistava luettelo yhteyspisteistä ja päivitettävä sitä säännöllisesti. Valvontaelin vastaa näiden yhteyspisteiden koordinoinnista.

Perustelu

88 artikla on syytä säilyttää, kuitenkin ilman mainintaa uusista valvontaelimistä. Tämän uudistuksen tavoitteena on juuri turhien dokumentointivelvoitteiden purku eikä uuden byrokratian luominen.

Bryssel 9. lokakuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR)”

(2012/C 391/10)

ALUEIDEN KOMITEA

- hyväksyy uuden rahaston, EMKR:n, perustamisen YKP:n täytäntöönpanemiseksi ja katsoo, että on tärkeää säilyttää talousarvio, joka on välttämätön YKP:n edellyttämän kehityksen tukemiseksi.
- on tyytyväinen yksinkertaistukseen, joka on saavutettu ryhmittelemällä uudessa EMKR:ssä suurin osa YKP:n ja yhdennetyn meripolitiikan rahoitusvälineistä, jotka aiemmin sisältyivät useisiin rahastoihin.
- pyytää, että EMKR:n tavoitteet keskitettäisiin kalastukseen ja että niillä ei pyritä ensisijaisesti, kuten monesti on todettu, korvaamaan sitä muilla toiminnoilla, sekä pitää tärkeänä, että kasvatetaan kalastajan ammatin kiinnostavuutta.
- on huolissaan tietojen keruuseen osoitettavien määrärahojen vähentämisestä hetkellä, jolla niitä tarvittaisiin lisää. Sen, että käytettävissä on kattavia ja hallinnon tarpeisiin käsiteltyjä tietoja, tulisi toisaalta olla YKP:n ennakkoehdoista ja toisaalta saada etusija EMKR:n talousarviossa.
- suhtautuu kielteisesti laivaston mukauttamistoimien poistamiseen, sillä jotta voidaan noudattaa YKP:n uusia tavoitteita, joista mainittakoon erityisesti kestävästi enimmäistuoton asteittainen saavuttaminen, tarvitaan kalastusaluksen käytöstäpoistoja tai toiminnan väliaikaisen keskeyttämisen rahoittamista.
- katsoo, että poisheittäminen asteittainen vähentäminen edellyttää alusten mukauttamista ja uudistamista sekä asianmukaisia satamainvestointeja.
- hämmästelee sitä, ettei kaavailtujen monivuotisten suunnitelmien laatimiseen ole varattu rahoitusta.
- pyytää tukemaan voimakkaasti teknologista innovointia sekä investointeja, joilla lisätään pyydysten valikoivuutta.
- arvioi, että varastointitukien asteittainen vähentäminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Esittelijä	Pierre MAILLE (FR, PSE), Finistèren lääninvaltuuston puheenjohtaja
Viiteasiakirja	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset Euroopan meri- ja kalatalousrahas- tosta [neuvoston asetuksen (EY) N:o 1198/2006 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 861/2006 sekä yhdenmukaisuudesta meripolitiikasta annetun neuvoston asetuksen N:o XXX/2011 kumoamisesta] – COM(2011) 804 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. on tyytyväinen komission aikeeseen säilyttää yhteinen kalastuspolitiikka (YKP), sillä kalastus on tärkeää useille Euroopan unionin alueille.

2. hyväksyy uuden rahaston, EMKR:n, perustamisen YKP:n täytäntöönpanemiseksi ja katsoo, että on tärkeää säilyttää talousarvio, joka on välttämätön YKP:n edellyttämän kehityksen tukemiseksi.

3. katsoo, että YKP:n ensisijaisena tavoitteena tulee olla toisaalta kalastuksen kestäväpohjaisten taloudellisten edellytysten palauttaminen ekosysteemilähtöisen lähestymistavan kautta saavuttamalla kestävä enimmäistuotto ja toisaalta sen varmistaminen, että tarjonta kohtaa eurooppalaiset kuluttajat siten, että silmämääränä on elintarvikeomavaraisuus.

4. on tyytyväinen yksinkertaistukseen, joka on saavutettu ryhmittelemällä uudessa EMKR:ssä suurin osa YKP:n ja yhdenmukaisen meripolitiikan rahoitusvälineistä, jotka aiemmin sisältyivät useisiin rahastoihin.

5. hyväksyy yhdenmukaisen meripolitiikan yhdistämisen EMKR:ään, sillä taloudellinen toiminta, ympäristön kunnioittaminen, tietämyksen hankkiminen ja tietojen keruu sekä seuranta ja valvonta ovat riippuvaisia toisistaan.

6. toivoo kuitenkin, että yhdenmukaisen meripolitiikan suoran hallinnoinnin ehdot määriteltäisiin tarkemmin määrärahojen kohteeseen ja tuensajaajien täsmennyksiä.

7. tunnustaa hyödylliseksi ehdotetun koheesiovarojen (EAKR, ESR, koheesiorahasto, maaseuturahasto, EMKR) yhteisen strategian, jonka pitäisi mahdollistaa kyseisten rahastojen yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen sekä niiden hallintojärjestelyjen yhdistäminen.

8. katsoo, että Euroopan unionin talousarvion tulisi olla riittävän suuri takaamaan koheesio- ja kehityspolitiikan tehokkuuden ja vastaamaan Eurooppa 2020 -strategian kunnianhimoisiin tavoitteisiin.

9. panee tyytyväisenä merkille jäsenvaltioiden ja alueiden mahdollisuuden hyödyntää EAKR:ää, koheesiorahastoa, ESR:ää tai EMKR:ää toteuttaakseen kalastukseen tai kalastuksesta riippuvien alueiden kehittämiseen liittyviä toimia.

10. pyytää, että kunkin jäsenvaltion paikallis- ja alueviranomaiset otettaisiin monitasoisen hallinnon periaatteiden mukaisesti ja toimivaltuuksien kansallista jakoa kunnioittaen täysivaltaisesti mukaan erilaisten – myös yhdenmukaisuutta meripolitiikkaa koskevien – strategia-asiakirjojen suunnitteluun, neuvotteluun, toteuttamiseen ja tarkistamiseen.

11. hylkää ehdotukset, joiden tarkoituksena on sitoa koheesio- ja kehityspolitiikka vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamiseen: makrotaloudellisten ehtojen tavoitteet eivät ole samat kuin koheesio- ja kehityspolitiikan tavoitteet.

12. kannattaa ennakkoehtojen periaatetta, jolla varmistetaan, että YKP:n tavoitteiden noudattamisen ennakkoehtotekijät perustuvat aikaisempiin kokemuksiin.

13. kehottaa arvioimaan, millaisia seurauksia on varojen jakamista jäsenvaltioiden kesken koskevien perusteiden muuttamisesta, sillä perusteet ovat nyt erilaiset kuin aiemmin EKR:n yhteydessä käytetyt.

14. palauttaa mieliin hylänneensä YKP:n uudistuksesta antamassaan lausunnossa ajatuksen siitä, että kukin jäsenvaltio velvoitettaisiin ottamaan käyttöön siirrettäviä kalastusoikeuksia, ja muistuttaa toivoneensa, että poisheitettävien saaliiden määrien vähentäminen otettaisiin käyttöön asteittain.

15. on tyytyväinen siihen, että tietämyksen parantamista ja tietojen keruuta pidetään ehdotuksessa tärkeinä, ja korostaa kalastajien ja tutkijoiden välisen kumppanuuksien merkitystä. Sen, että käytettävissä on kattavia ja hallinnon tarpeisiin käsiteltyjä tietoja, tulisi toisaalta olla YKP:n ennakkoehto ja toisaalta saada etusija EMKR:n talousarviossa.

16. suhtautuu kielteisesti laivaston mukauttamistoimien pois-
tamiseen, sillä jotta voidaan noudattaa YKP:n uusia tavoitteita, joista mainittakoon erityisesti kestävä enimmäistuotto asteittainen saavuttaminen, tarvitaan kalastusalan käytöstäpoistoja tai toiminnan väliaikaisen keskeyttämisen rahoittamista. Komitea toivoo, että tämä olisi mahdollista – ainakin tiettyjen kalastusten osalta – siten, että suunnitellaan tiukkoja ohjaustoimia, erityisesti kalastusoikeuksia, ja vähennetään mahdollisesti asteittain tukia kalakantojen kehityksen perusteella.

17. pitää tärkeänä, että kasvatetaan kalastajan ammatin kiinnostavuutta parantamalla työ- ja hygieniatoimia ja turvallisuutta aluksilla sekä rahoittamalla tarvittavia investointeja ilman, että toimenpidekertojen lukumäärä rajoitetaan vain yhteen alustaan.

18. panee merkille siirrettävien kalastusoikeuksien vapaaehtoisuuden ja katsoo, että EMKR:stä tulisi tukea niiden luumista rahoittamalla esimerkiksi neuvontaa, kokemustenvaihtoa ja siirtymätoimia.

19. hämmästelee sitä, ettei kaavaintujen monivuotisten suunnitelmien laatimiseen ole varattu rahoitusta, vaikka suunnitelmat ovat merkittävä YKP:n perusasetuksella käyttöön otettu resursien ja meriympäristön hyvän hallinnoinnin väline.

20. hyväksyy poisheitettävien saaliiden määrien ja tahattomien saaliiden vähentämisen ja pyytää tukemaan voimakkaasti teknologista innovointia sekä investointeja, joilla lisätään pyydysten valikoivuutta.

21. arvioi teknologisen kehityksen voivan johtaa siihen, että samaa alusta autetaan useita kertoja parantamaan valikoivuutta, vähentämään meriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia ja tarjoamaan laivaväelle tasokasta turvallisuutta, kunhan kyseiset välineet ovat kaikki tarpeellisia ja edistyskellisiä eivätkä lisää pyyntiponnistusta.

22. hyväksyy tuen tarjoamisen kalastajille, jotka osallistuvat merten biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen. Heidän tulee voida osallistua tämän tuen avulla erityisesti Natura 2000 -alueilla ja suojelluilla merialueilla toteutettaviin kalastuksenhallintatoimiin, kuten väliaikaisiin keskeyttämiin, lupamenettelyjen käyttöönottoon jne. Koska meriympäristön suojelu ei ole pelkästään kalastajien harteilla, EMKR:ää ei pidä käyttää näiden alueiden hallinnoinnin tai niiden ympäristön seurannan suoraan rahoittamiseen.

23. arvioi, että kalastusalan tulee olla osaltaan mukana ilmaston lämpenemisen ja saasteiden torjunnassa. EMKR:n kautta on voitava tukea tutkimusta ja innovointia energiatehokkuuden parantamiseksi ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi eritoten siksi, että polttoaineiden hinta alentaa toiminnan kilpailukykyä. On siis voitava tukea alusten moottoreiden vaihtoa ja saada kalastusala hyötymään alalla saavutetusta teknisestä kehityksestä.

24. katsoo, että poisheitämisen asteittainen vähentäminen edellyttää alusten mukauttamista ja uudistamista sekä asianmukaisia satamainvestointeja.

25. kehottaa pyrkimään innovatiivisiin toimiin erityyppisten poisheitettävien saaliiden huolelliseen yksilöintiin sekä niiden tarkoituksenmukaiseen hyödyntämiseen.

26. suhtautuu myönteisesti komission sitoumukseen edistää kalastusalueiden paikalliskehitystä. Komitea pyytää, että EMKR:n tavoitteet keskitettäisiin kalastukseen ja että niillä ei pyritä ensisijaisesti, kuten monesti on todettu, korvaamaan sitä muilla toiminnoilla. EMKR:llä tulisi tukea tasapainoisempaa lähestymistapaa, jossa monipuolistamista ja suorien ja epäsuorien työpaikkojen säilyttämistä ei eroteta toisistaan eikä unohdeta alan työpaikkojen kannalta tarpeellista sukupolvenvaihdosta. Asetuksen

tulee erityisesti mahdollistaa kalastustoimintaa aloittavien nuorten tukeminen, mistä on jo säädetty vesiviljelyn osalta, sillä halu ottaa siirrettävät kalastusoikeudet käyttöön uhkaa vaikeuttaa alalle pääsyä entisestään.

27. katsoo, että paikalliskehitys voi onnistua ainoastaan siinä tapauksessa, että paikalliset toimijat, vaaleilla luottamustoimeen valitut ja paikallisviranomaiset, ammattiyhdistykset, kalastajajärjestöt jne. saadaan liikkeelle ja toimimaan tehokkaasti kumppaneina. Tähän kumppanuuden tarpeeseen voidaan löytää ratkaisu paikallisten kalastusalan toimintaryhmien yleistymisestä tai siitä, että maaseuturahaston valikoimaan kuuluvien välineiden puitteissa luodut paikalliset toimintaryhmät ryhtyvät käsittelemään myös kalastusala koskevia kysymyksiä. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien hallinnossa tulee tukeutua paikallis- ja alueviranomaisiin, joilla tulee alueiden ohella olla merkittävä rooli paikalliskehitystrategioiden määrittelyssä ja täytäntöönpanossa sekä rahavarojen hallinnoinnissa.

28. kehottaa tukemaan tuoretta kalaa myyviä yrityksiä sekä jalostamoja aiempaa voimakkaammin tuotteiden arvon nostamisen edistämiseksi ja tuotantoketjun loppupään rakennejärjestelyjen lujittamiseksi: teknologista innovointia ja tuottavuuden kasvattamista voitaisiin kannustaa ja tukea rajoittamatta toimia vain yhteen tukikertaan yritystä kohti.

29. kehottaa osoittamaan suurempaa kunnianhimoa meren tuotteiden eurooppalaisen sertifiointin kehittämiseksi: kuluttajan tulee kyetä tunnistamaan eurooppalaiset kalastustuotteet ja tietää, mihin toimiin on ryhdytty YKP:n tavoitteena olevien biologisen monimuotoisuuden ja terveysvaatimusten saavuttamiseksi.

30. katsoo, että yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvillä toiminilla tulee edistää YKP:n tavoitteiden saavuttamista. Tästä syystä komitea kehottaa ottamaan käyttöön markkinavälineitä, joiden avulla voidaan rajoittaa kestävän enimmäistuotannon toteutumisesta aiheutuvia vaikutuksia ja säilyttää eurooppalaisiin kalastustuotteisiin liittyvä paikallinen liiketoiminta.

31. arvioi, että varastointitukien asteittainen vähentäminen ei ole tarkoituksenmukaista, sillä tuotantoon ja kaupan pitämiseen liittyvät epävarmuustekijät ovat huomattavia ammattikalastuksen alalla.

32. suhtautuu myönteisesti vesiviljelyn voimakkaaseen kannustamiseen sekä lukuisiin sitä edistäviin toimiin, kuten toimintaa aloittavien nuorten tukemiseen, innovointiin ja investointeihin sekä hallinto-, korvaus- ja neuvontapalveluihin, vakuutuksiin jne.

33. kehottaa asettamaan suuret vaatimukset ympäristöehdoille, kasvatuksessa käytettäviä tuotantopanoksia koskevalle tuntemukselle sekä ympäristövaikutusten mittaamiselle.

34. katsoo, että vesiviljelyn tulee säilyä kalaproteiinin nettotuottajana ja että se ei saa johtaa viljelykalojen ravinnoksi kelpaavien lajien kantojen liikakäyttöön, ravintoketjun tasapainon vahingoittumiseen eikä biologisen monimuotoisuuden vaarantamiseen.

35. kannattaa mahdollisuutta kannustaa levien viljelyä joko ravinto- tai muuhun tarkoitukseen.

36. toteaa, että olosuhteet ovat kaikilla syrjäisimmillä alueilla tunnustetusti vaikeammat kuin muualla Euroopassa. Tuotteiden kaupan pitämisen tukeminen ei näin ollen riitä kattamaan näiden alueiden kalastus- ja vesiviljelyalalle aiheutuvia lisäkustannuksia.

37. kehottaa lisäksi ottamaan että EMKR:ssä aidosti huomiioon kalastusalan kehitystarpeet syrjäisimmillä alueilla sallimalla laivaston uudistamiseen myönnettävät tuet.

38. katsoo, että on tärkeää toteuttaa kalaparvien kokoamiseen käytettävien välineiden asentamista tukevia toimia, jotta mahdollistetaan kestävänn rannikkokalastuksen kehittäminen syrjäisimmillä alueilla.

39. ehdottaa, että syrjäisimpiä alueita varten perustetaan alueellinen neuvoo-antava toimikunta Manner-Euroopassa toimivien toimikuntien mallin mukaan.

40. kiinnittää huomiota valvonnan tehostamisen välttämättömyyteen, jotta voidaan varmistaa, että kaikki noudattavat YKP:n sääntöjä. Valvontatoimien uskottavuus edellyttää, että niiden määrärahoja kasvatetaan tarpeiden mukaisesti ja että etsitään uusia ja tehokkaampia valvontamenetelmiä.

41. on huolissaan tietojen keruuseen osoitettavien määrärahojen vähentämisestä hetkellä, jolla niitä tarvittaisiin lisää. Kestävän enimmäistuoton saavuttaminen kaikkien kantojen osalta edellyttää nimittäin lisätietojen keräämistä, sillä on vielä paljon kantoja, joita ei tunneta kovin hyvin. Komitea ehdottaa, että EMKR:n panos tällä alalla nostettaisiin 80 prosenttiin tukikelpoisista menoista.

42. katsoo, että alueellisia neuvoo-antavia toimikuntia on tuettava selkeästi ja jatkuvasti erityisesti niiden tehtävässä ehdottaa

kalastusten haasteisiin mukautettuja tieteellisiä tutkimuksia tai hoitotoimia, jotta alueellistamistavoitteita sovellettaisiin täysipainoisesti.

43. pitää erittäin tärkeänä sitä, että kansalaisille ja eurooppalaisille kuluttajille tiedotetaan Euroopan unionin politiikoista ja sen rahoituksen käytöstä. Komitea hyväksyy sen, että avoimuuteen pyritään ottamalla käyttöön verkkosivusto, jolla annetaan tietoja tuloksista, käynnistetyistä toimenpiteistä ja EMKR:n tuensaajista.

44. katsoo, että EMKR:n uusista mekanismeista on tärkeää tiedottaa laajasti mahdollisten tuensaajien keskuudessa rahaston tehokkaan käytön varmistamiseksi.

45. pitää liioiteltuna sitä, että komissio turvautuu delegoituihin säädöksiin, ja suosittelee valmistelevaan täytäntöönpanoasetuksen, jossa annetaan heti alkuun suurin osa täytäntöönpanomääräyksistä tai jopa ne kaikki.

46. kiinnittää huomion EMKR:ään vaikuttavien erilaisten päätösten hyväksymisaikatauluun liittyviin seuraaviin ongelmiin:

a) Keskustelut komission ehdotuksesta vuosien 2014–2020 monivuotiseksi rahoituskehikseksi ovat vielä kesken. EMKR:ään osoitettavien määrärahojen taso on tärkeää säilyttää ennallaan.

b) YKP:n suuntaviivoja ei vielä tiedetä lopullisesti, ja keskusteluja käydään vielä useista aiheista (kestävän enimmäistuoton saavuttaminen, poisheittämisskiellot, velvoite luoda siirrettäviä kalastusoikeuksia, alusten kalastuslaivastosta poistamista koskevien suunnitelmien samoin kuin toiminnan väliaikaisen keskeyttämisen rahoituskielto jne.).

47. katsoo näin ollen, että käsiteltävänä olevaa EMKR-asetusta on ennen sen hyväksymistä työstettävä vielä huomattavasti.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 9 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(9) On erittäin tärkeää sisällyttää ympäristönäkökohdat aiempaa paremmin YKP:hen, jossa olisi pyrittävä saavuttamaan unionin ympäristöpolitiikan ja Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. YKP:n tavoitteena on meren elollisten luonnonvarojen hyödyntäminen sillä tavoin, että kalavarat saadaan palautettua kestävänn enimmäistuoton mahdollistavalle tasolle viimeistään vuonna 2015 ja säilytettyä tällä tasolla. Kalastuksenhoitoon olisi YKP:ssä sovellettava ennalta varautuvaa ja ekosysteemilähtöistä lähestymistapaa. Tämän vuoksi EMKR:n olisi edistettävä meriympäristön suojelua siten kuin siitä säädetään yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiadirektiivi) 17 päivänä kesäkuuta 2008 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/56/EY.	(9) On erittäin tärkeää sisällyttää ympäristönäkökohdat aiempaa paremmin YKP:hen, jossa olisi pyrittävä saavuttamaan unionin ympäristöpolitiikan ja Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. YKP:n tavoitteena on meren elollisten luonnonvarojen hyödyntäminen sillä tavoin, että kalavarat saadaan palautettua kestävänn enimmäistuoton mahdollistavalle tasolle viimeistään vuonna 2015, mikäli mahdollista, ja säilytettyä tällä tasolla. Kalastuksenhoitoon olisi YKP:ssä sovellettava ennalta varautuvaa ja ekosysteemilähtöistä lähestymistapaa. Tämän vuoksi EMKR:n olisi edistettävä meriympäristön suojelua siten kuin siitä säädetään yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiadirektiivi) 17 päivänä kesäkuuta 2008 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/56/EY.

Perustelu

YKP:n perusasetuksessa määrätään, että kestävä enimmäistuotto tulee saavuttaa mahdollisuuksien mukaan vuoteen 2015 mennessä. Tästä vivahteesta on hyvä muistuttaa tässä kohdassa.

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 37 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(37) [YKP-asetuksen] 27 artiklassa esitettyjen siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien perustamisen johdosta ja jäsenvaltioiden tukemiseksi kyseisten uusien järjestelmien täytäntöönpanossa EMKR:stä olisi myönnettävä tukea valmiuksien kehittämiseen ja parhaiden käytänteiden vaihtamiseen.	(37) [YKP-asetuksen] 27 artiklassa esitettyjen siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien <u>vapaaehtoisten</u> järjestelmien perustamisen johdosta ja jäsenvaltioiden tukemiseksi kyseisten uusien järjestelmien täytäntöönpanossa EMKR:stä olisi myönnettävä tukea valmiuksien <u>kehittämiseen mukauttamiseen</u> ja parhaiden käytänteiden vaihtamiseen.

Perustelu

Siirrettävien kalastusoikeuksien tulee olla vapaaehtoisia, ja jäsenvaltioiden tulee voida päättää niistä itsenäisesti.

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 38 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(38) Siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien käyttöönoton pitäisi lisätä tämän alan kilpailukykyä. Näin ollen saattaa syntyä tarvetta uusille kalastustoiminnan ulkopuolisille työllistymismahdollisuuksille. EMKR:stä olisi sen vuoksi tuettava monipuolistamista ja työpaikkojen luomista kalastusyhteisöissä erityisesti tukemalla yritysten perustamista ja alusten siirtämistä pienimuotoisen rannikkokalastuksen ulkopuoliseen merellä tapahtuvaan toimintaan. Tämä viimeinen toiminto vaikuttaa asianmukaiselta, sillä pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavat kalastusalukset eivät kuulu siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien soveltamisalaan.	(38) Siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien <u>vapaaehtoisen</u> käyttöönoton pitäisi lisätä tämän alan kilpailukykyä. Näin ollen saattaa syntyä tarvetta uusille kalastustoiminnan ulkopuolisille työllistymismahdollisuuksille. EMKR:stä olisi sen vuoksi tuettava monipuolistamista ja työpaikkojen luomista kalastusyhteisöissä erityisesti tukemalla <u>kalastusyritysten perustamista, nuorten kalastajien toiminnan aloittamista</u> ja alusten siirtämistä pienimuotoisen rannikkokalastuksen ulkopuoliseen merellä tapahtuvaan toimintaan. <u>Tämä viimeinen toiminto vaikuttaa asianmukaiselta, sillä pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavat kalastusalukset eivät kuulu siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien soveltamisalaan.</u>

Perustelu

Siirrettävien kalastusoikeuksien tulee olla vapaaehtoisia, ja jäsenvaltioiden tulee voida päättää niistä itsenäisesti.

Nuorten kalastajien toiminnan aloittamisen tukeminen on tarpeellista sukupolvenvaihdosten takaamiseksi ja jotta alalle saadaan uusia merenkävijöitä, joilla on parempi koulutus ja jotka ovat tietoisempia luonnonvaran entistä aktiivisemmän hallinnoinnin asettamista haasteista.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 39 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(39) Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteena on varmistaa kalakantojen kestävä hyödyntäminen. Ylikapasiteetin on todettu olevan yksi suurimmista liikakalastuksen aiheuttajista. Sen vuoksi on ehdottoman tärkeää mukauttaa unionin kalastuslaivasto käytettävissä oleviin resursseihin. Ylikapasiteetin poistaminen julkisella tuella, jollaisia ovat esimerkiksi kalastustoiminnan väliaikainen tai pysyvä lopettaminen ja romutusohjelmat, on osoittautunut tehottomaksi. EMKR:stä tuetaan sen vuoksi siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien perustamista ja hallinnointia tavoitteena ylikapasiteetin vähentäminen sekä asianomaisten toimijoiden lisääntynyt taloudellinen tuloksellisuus ja kannattavuus.	(39) Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteena on varmistaa kalakantojen kestävä hyödyntäminen. Ylikapasiteetin on todettu olevan yksi suurimmista liikakalastuksen aiheuttajista. Sen vuoksi on ehdottoman tärkeää mukauttaa unionin kalastuslaivasto käytettävissä oleviin resursseihin. Ylikapasiteetin poistaminen julkisella tuella <u>Julkisia tukia</u> , jollaisia ovat esimerkiksi kalastustoiminnan väliaikainen tai pysyvä lopettaminen ja romutusohjelmat, <u>tulee toteuttaa jatkossakin, mutta tiukoissa puitteissa on osoittautunut tehottomaksi.</u> EMKR:stä tuetaan sen vuoksi <u>tarvittaessa</u> siirrettäviä kalastusoikeuksia koskevien järjestelmien perustamista ja hallinnointia tavoitteena ylikapasiteetin vähentäminen sekä asianomaisten toimijoiden lisääntynyt taloudellinen tuloksellisuus ja kannattavuus.

Perustelu

Pyyntiponnistusten mukautussuunnitelmia, jotka johtavat alusten kalastuslaivastosta poistamisen tukemiseen, ei tule hylätä. Alusten tuettu laivastosta poistaminen mahdollistaa kalastuskapasiteetin vähentämisen hankalassa tilanteessa (esim. kalavarojen hupeneminen) ja auttaa näin ollen välttämään toiminnan siirtämisen terveisiin kalastuksiin. Nämä tuet tulee säilyttää, mutta samalla tulee kiinnittää huomiota pyyntiponnistusten vähentämisen todellisiin olosuhteisiin ja avun ehdoksi tulee asettaa kalastusoikeuksien peruuttaminen.

Muutosehdotus 5

Johdanto-osan 41 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(41) On erittäin tärkeää sisällyttää ympäristönäkökohdat EMKR:ään ja tukea yhteisen kalastuspolitiikan mukaisten säilyttämistoimenpiteiden toteuttamista ottaen kuitenkin huomioon unionin vesialueiden moninaiset olosuhteet. Tätä varten on tärkeää laatia säilyttämistoimenpiteille alueellinen lähestymistapa.	(41) On erittäin tärkeää sisällyttää ympäristönäkökohdat EMKR:ään ja tukea yhteisen kalastuspolitiikan mukaisten säilyttämistoimenpiteiden toteuttamista ottaen kuitenkin huomioon unionin vesialueiden moninaiset olosuhteet. Tätä varten on tärkeää laatia säilyttämistoimenpiteille alueellinen lähestymistapa. (42) <u>Yhteisen kalastuspolitiikan toteuttaminen edellyttää vuorovaikutuksessa elävien vesiekosysteemien suojelua kokonaisuudessaan ottaen huomioon jokisuiden vaihtumisuusalueiden sekä jokien ja järvien ekologisten käytävien haavoittuvuus. Erityistä huomiota tulee kiinnittää uhanalaisten arvolajien, etenkin anadromisten ja katadromisten lajien, ylläpitämiseen ja vahvistamiseen.</u>

Perustelu

On tärkeää vahvistaa jokien ja järvien ekologisten käytävien roolia muun muassa poistamalla joista kulku-esteet, jotta voidaan varmistaa vaeltavien lajien täysi elinkierto.

Muutosehdotus 6

Johdanto-osan 62 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(62) Tuottajajärjestöt ja tuottajajärjestöjen liitot olisi asetettava etusijalle myöntämällä niille tukea. Varastointituki sekä tuotantoa ja kaupan pitämistä koskeviin suunnitelmiin myönnettävä tuki olisi asteittain lakkautettava, sillä tällainen tuki on menettänyt merkitystään ottaen huomioon tämänkaltaisia tuotteita koskevien unionin markkinoiden muuttuva rakenne ja vahvojen tuottajajärjestöjen kasvava merkitys.	(62) Tuottajajärjestöt ja tuottajajärjestöjen liitot olisi asetettava etusijalle myöntämällä niille tukea. Varastointituki sekä tuotantoa ja kaupan pitämistä koskeviin suunnitelmiin myönnettävä tuki olisi asteittain lakkautettava, sillä tällainen tuki on menettänyt merkitystään ottaen huomioon tämänkaltaisia tuotteita koskevien unionin markkinoiden muuttuva rakenne ja vahvojen tuottajajärjestöjen kasvava merkitys.

Perustelu

Varastointitukien asteittainen vähentäminen ei vaikuta olennaiselta, sillä YKP:n perusasetuksen 15 artiklassa alukset veloitetaan asteittain tuomaan maihin koko saaliinsa, myös poisheitettävät saaliit. Tuntuu hyödylliseltä säätää varastointituesta, jonka avulla organisaatiot voisivat hallinnoida purettujen saaliiden määrää ennen niiden arvon määrittelyä.

Muutosehdotus 7

3 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3 artikla Määritelmät 1. Tässä asetuksessa sovelletaan [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 5 artiklassa, [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen] 5 artiklassa, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 4 artiklassa ja [yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen] 2 artiklassa tarkoitettuja määritelmiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista. 2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan: (1) 'yhteisellä tietojenvaihtoympäristöllä (CISE)' rakenteeltaan hajautettua järjestelmäverkkoa, joka on kehitetty tietojen vaihtamiseksi eri aloilla toimivien käyttäjien kesken merellä tapahtuvaa toimintaa koskevan tilannetietoisuuden parantamista varten; (2) 'monialaisilla toimilla' aloitteita, jotka hyödyttävät vastavuoroisesti eri aloja ja/tai alakohtaisia politiikkoja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti ja joita ei voida kokonaisuudessaan toteuttaa kulloiseenkin politiikan alaan kuuluvilla toimenpiteillä; (3) 'sähköisellä kirjaamis- ja raportointijärjestelmällä' (ERS) asetuksen (EY) N:o 1224/2009 15, 24 ja 63 artiklassa tarkoitettua sähköistä tietojen kirjaamis- ja raportointijärjestelmää; (4) 'Euroopan meripoliittisella seurantakeskuksella ja tietoverkolla' verkostoa, joka kokoaa kansalliset meripoliittiset seuranta- ja tieto-ohjelmat yhteiseksi ja helpokäyttöiseksi eurooppalaiseksi resurssiksi; (5) 'kalastusalueella' meren tai järven rannalla olevaa aluetta, johon voi kuulua myös lammikoita tai joen suisto, jolla kalastus tai vesiviljely on merkittävä työllistäjä ja joka on jäsenvaltion sellaiseksi nimeämä;	3 artikla Määritelmät 1. Tässä asetuksessa sovelletaan [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 5 artiklassa, [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen] 5 artiklassa, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 4 artiklassa ja [yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen] 2 artiklassa tarkoitettuja määritelmiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista. 2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan: (1) 'yhteisellä tietojenvaihtoympäristöllä (CISE)' rakenteeltaan hajautettua järjestelmäverkkoa, joka on kehitetty tietojen vaihtamiseksi eri aloilla toimivien käyttäjien kesken merellä tapahtuvaa toimintaa koskevan tilannetietoisuuden parantamista varten; (2) 'monialaisilla toimilla' aloitteita, jotka hyödyttävät vastavuoroisesti eri aloja ja/tai alakohtaisia politiikkoja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti ja joita ei voida kokonaisuudessaan toteuttaa kulloiseenkin politiikan alaan kuuluvilla toimenpiteillä; (3) 'sähköisellä kirjaamis- ja raportointijärjestelmällä' (ERS) asetuksen (EY) N:o 1224/2009 15, 24 ja 63 artiklassa tarkoitettua sähköistä tietojen kirjaamis- ja raportointijärjestelmää; (4) 'Euroopan meripoliittisella seurantakeskuksella ja tietoverkolla' verkostoa, joka kokoaa kansalliset meripoliittiset seuranta- ja tieto-ohjelmat yhteiseksi ja helpokäyttöiseksi eurooppalaiseksi resurssiksi; (5) 'kalastusalueella' meren tai järven rannalla olevaa aluetta, johon voi kuulua myös lammikoita tai joen suisto, jolla kalastus tai vesiviljely on merkittävä työllistäjä ja joka on jäsenvaltion sellaiseksi nimeämä;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(6) 'kalastajalla' henkilöä, jonka jäsenvaltio katsoo harjoittavan ammattikalastusta kalastusta harjoittavalla kalastusaluksella tai jonka jäsenvaltio katsoo harjoittavan meren eliöiden ammattimaista korjuuta ilman alusta;	(6) 'kalastajalla' henkilöä, jonka jäsenvaltio katsoo harjoittavan ammattikalastusta kalastusta harjoittavalla kalastusaluksella tai jonka jäsenvaltio katsoo harjoittavan meren eliöiden ammattimaista korjuuta ilman alusta;
(7) 'yhdenntetyllä meripolitiikalla' unionin politiikkaa, jonka tavoitteena on edistää koordinoitua ja johdonmukaista päätöksentekoa, jolla maksimoidaan jäsenvaltioiden ja erityisesti unionin rannikko- ja saarialueiden ja syrjäisimpien alueiden sekä merialojen kestävä kehitys, talouskasvu ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus johdonmukaisella meriasioihin liittyvällä politiikalla ja asiaankuuluvalla kansainvälisellä yhteistyöllä;	(7) 'yhdenntetyllä meripolitiikalla' unionin politiikkaa, jonka tavoitteena on edistää koordinoitua ja johdonmukaista päätöksentekoa, jolla maksimoidaan jäsenvaltioiden ja erityisesti unionin rannikko- ja saarialueiden ja syrjäisimpien alueiden sekä merialojen kestävä kehitys, talouskasvu ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus johdonmukaisella meriasioihin liittyvällä politiikalla ja asiaankuuluvalla kansainvälisellä yhteistyöllä;
(8) 'yhdenntetyllä merivalvonnalla' EU:n aloitetta, jolla pyritään lisäämään Euroopan merien valvontatoimien vaikuttavuutta ja tehokkuutta eri alojen ja maiden välisen tietojenvaihdon ja yhteistyön pohjalta;	(8) 'yhdenntetyllä merivalvonnalla' EU:n aloitetta, jolla pyritään lisäämään Euroopan merien valvontatoimien vaikuttavuutta ja tehokkuutta eri alojen ja maiden välisen tietojenvaihdon ja yhteistyön pohjalta;
(9) 'väärinkäytöksellä' neuvoston asetuksen (EY) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa määriteltyä väärinkäytöstä;	(9) 'väärinkäytöksellä' neuvoston asetuksen (EY) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa määriteltyä väärinkäytöstä;
(10) 'sisävesikalastuksella' kalastusta, jota harjoitetaan kaupallisessa tarkoituksessa yksinomaan sisävesillä toimivilla aluksilla tai muilla laitteilla, joita käytetään jäällä kalastukseen;	(10) 'sisävesikalastuksella' kalastusta, jota harjoitetaan kaupallisessa tarkoituksessa yksinomaan sisävesillä toimivilla aluksilla tai muilla laitteilla, joita käytetään jäällä kalastukseen;
(11) 'rannikkoalueiden yhdenntetyllä käytöllä ja hoidolla' strategioita ja toimenpiteitä, jotka määritellään rannikkoalueiden yhdenntetyn käytön ja hoidon toteuttamisesta Euroopassa 30 päivänä toukokuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksessa (2002/413/EY);	(11) 'rannikkoalueiden yhdenntetyllä käytöllä ja hoidolla' strategioita ja toimenpiteitä, jotka määritellään rannikkoalueiden yhdenntetyn käytön ja hoidon toteuttamisesta Euroopassa 30 päivänä toukokuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksessa (2002/413/EY);
(12) 'meriasioiden yhdenntetyllä hallinnoinnilla' kaikkien valtameriin, meriin ja rannikkoalueisiin vaikuttavien EU:n alakohtaisten politiikkojen koordinoitua hallinnointia;	(12) 'meriasioiden yhdenntetyllä hallinnoinnilla' kaikkien valtameriin, meriin ja rannikkoalueisiin vaikuttavien EU:n alakohtaisten politiikkojen koordinoitua hallinnointia;
(13) 'merialueilla' neuvoston päätöksen 2004/585/EY liitteessä I vahvistettuja maantieteellisiä alueita ja alueellisten kalastusjärjestöjen perustamia alueita;	(13) 'merialueilla' neuvoston päätöksen 2004/585/EY liitteessä I vahvistettuja maantieteellisiä alueita ja alueellisten kalastusjärjestöjen perustamia alueita;
(14) 'merten aluesuunnittelulla' prosessia, jonka puitteissa viranomaiset tarkastelevat ja säätelevät ihmisen toiminnan alueellista ja ajallista jakautumista merialueilla ekologisten, taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden saavuttamiseksi;	(14) 'merten aluesuunnittelulla' prosessia, jonka puitteissa viranomaiset tarkastelevat ja säätelevät ihmisen toiminnan alueellista ja ajallista jakautumista merialueilla ekologisten, taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden saavuttamiseksi;
(15) 'toimenpiteellä' toimien joukkoa;	(15) 'toimenpiteellä' toimien joukkoa;
(16) 'julkisilla menoilla' toimien rahoitukseen myönnettyä rahoitusosuutta, joka on peräisin jäsenvaltion talousarviosta, alueellisten tai paikallisten viranomaisten tai Euroopan unionin talousarviosta, sekä muita vastaavia menoja. Kaikkia toimien rahoitusosuuksia, jotka ovat peräisin yhdestä tai useammasta alue- tai paikallisviranomaisesta muodostettujen julkisoikeudellisten elinten tai yhteisöjen taikka julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY mukaisesti toimivien julkisoikeudellisten elinten talousarviosta, pidetään julkisena rahoitusosuutena;	(16) 'julkisilla menoilla' toimien rahoitukseen myönnettyä rahoitusosuutta, joka on peräisin jäsenvaltion talousarviosta, alueellisten tai paikallisten viranomaisten tai Euroopan unionin talousarviosta, sekä muita vastaavia menoja. Kaikkia toimien rahoitusosuuksia, jotka ovat peräisin yhdestä tai useammasta alue- tai paikallisviranomaisesta muodostettujen julkisoikeudellisten elinten tai yhteisöjen taikka julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY mukaisesti toimivien julkisoikeudellisten elinten talousarviosta, pidetään julkisena rahoitusosuutena;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(17) 'merialuestrategialla' tiettyä maantieteellistä aluetta koskevaa jäsennehtyä yhteistyökehystä, joka on EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden, niiden alueiden ja tarvittaessa sellaisten kolmansien maiden kehittämä, jotka jakavat merialueen EU:n jäsenvaltioiden kanssa; strategiassa otetaan huomioon merialueen maantieteelliset, ilmastolliset, taloudelliset ja poliittiset erityispiirteet;	(17) 'merialuestrategialla' tiettyä maantieteellistä aluetta koskevaa jäsennehtyä yhteistyökehystä, joka on EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden, niiden alueiden ja tarvittaessa sellaisten kolmansien maiden kehittämä, jotka jakavat merialueen EU:n jäsenvaltioiden kanssa; strategiassa otetaan huomioon merialueen maantieteelliset, ilmastolliset, taloudelliset ja poliittiset erityispiirteet;
(18) 'pienimuotoisella rannikkokalastuksella' kalastusta, jota harjoitetaan unionin kalastuslaivastorekisteriä koskevan 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 26/2004 liitteessä I olevassa taulukossa 3 olevan luettelon mukaisilla kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla aluksilla, jotka eivät käytä vedettäviä pyydyksiä;	(18) 'pienimuotoisella rannikkokalastuksella' kalastusta, jota harjoitetaan unionin kalastuslaivastorekisteriä koskevan 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 26/2004 liitteessä I olevassa taulukossa 3 olevan luettelon mukaisilla kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla aluksilla, jotka eivät käytä vedettäviä pyydyksiä, paitsi silloin, <u>kun alueelliset tai paikalliset erityispiirteet edellyttävät mukautetun määritelmän laatimista</u> ;
(19) 'yksinomaan sisävesillä toimivilla aluksilla' sisävesillä toimivia kaupallista kalastusta harjoittavia aluksia, jotka eivät kuulu unionin kalastuslaivastorekisteriin.	(19) 'yksinomaan sisävesillä toimivilla aluksilla' sisävesillä toimivia kaupallista kalastusta harjoittavia aluksia, jotka eivät kuulu unionin kalastuslaivastorekisteriin;
	(20) <u>'vesiviljelijällä' henkilöä, joka harjoittaa toimintaansa jäsenvaltion tunnustaman ammattimaisen vesiviljelyn piirissä vesiviljelyaluksella tai joka suorittaa viljelyammattilaisten tehtäviä ilman alusta</u> ;
	(20 a) <u>'simpukoiden ja äyriäisten pyytäjällä' henkilöä, joka jalan tai alukselta käsin harjoittaa pyyntiä, viljelyä tai osittaista viljelyä, jonka yksinomaisena tarkoituksena on yhden tai useampien simpukka-, äyriäis-, vaippaeläin- tai piikkinahkaislajien tai muiden meressä elävien selkärangattomien pyynti valikoivia ja erityisiä pyyntitapoja käyttäen</u> ;
	(21) <u>'poikastuotantotoiminnalla' toimenpiteitä, joilla pyritään säilyttämään ja kasvattamaan kalakantoja yleisillä vesillä, mukaan lukien kalantuotanto, jonka tarkoituksena on kalakantojen istutus missä tahansa elinkaaren vaiheessa</u> .

Muutosehdotus 8

6 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(4) Kestävän ja resurssitehokkaan kalastuksen edistämisen keskittymällä seuraaville aloille:	(4) Kestävän ja resurssitehokkaan kalastuksen edistämisen keskittymällä seuraaville aloille:
a) meriympäristöön kohdistuvien kalastusvaikutusten vähentäminen;	a) meriympäristöön kohdistuvien kalastusvaikutusten vähentäminen;
b) merten biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen, mukaan lukien niiden tarjoamat palvelut.	b) merten biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen, mukaan lukien niiden tarjoamat palvelut;
	c) <u>sellaisten säilyttämistarkoituksessa ja/tai kaupallisesti merkittävien kalalajien ylläpitäminen ja vahvistaminen, jotka ovat uhanalaisia ja liikkakalastuksen kohteena, myös poikastuotantotoiminnan avulla ja sitä kehittämällä</u> .

Perustelu

Joskus, jos kalakannat pienenevät liian paljon, on turvauduttava poikastuotantotoimintaan.

Muutosehdotus 9

13 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Seuraaviin toimiin ei voida myöntää EMKR:n tukea:	Seuraaviin toimiin ei voida myöntää EMKR:n tukea:
a) aluksen kalastuskapasiteettia lisäävät toimet;	a) aluksen kalastuskapasiteettia lisäävät toimet;
b) uusien kalastusalusten rakentaminen, kalastusalusten käytöstäpoisto tai tuonti;	b) uusien kalastusalusten rakentaminen, kalastusalusten käytöstäpoisto tai tuonti;
c) kalastustoiminnan väliaikainen lopettaminen;	c) kalastustoiminnan väliaikainen lopettaminen;
d) koekalastus;	d) koekalastus;
e) yrityksen omistuksen siirtäminen;	e) yrityksen omistuksen siirtäminen;
f) suorat istutukset, ellei niistä ole nimenomaisesti säädetty säilyttämistoimenpiteenä unionin säädöksessä tai ellei ole kyse koeistutuksesta.	f) suorat istutukset, ellei niistä ole nimenomaisesti säädetty säilyttämistoimenpiteenä unionin säädöksessä tai ellei ole kyse koeistutuksesta.

Perustelu

Alusten rakentamista syrjäisimmillä alueilla tulee tukea, sillä kyseisten alueiden tulee uudistaa työvälineitään, jotta alukset vastaisivat paremmin luonnonvaran hallinnoinnin vaatimuksia ja tuotteiden terveysvaatimuksia.

Alusten tuettu laivastosta poistaminen mahdollistaa kalastuskapasiteetin vähentämisen hankalassa tilanteessa (esim. kalavarojen hupeneminen) ja auttaa näin ollen välttämään toiminnan siirtämisen terveisiin kalastuksiin. Nämä tuet tulee säilyttää, mutta samalla tulee kiinnittää huomiota pyyntiponnistusten vähentämisen todellisiin olosuhteisiin parantamalla kalastusoikeuksien hallinnointia.

Kalastustoiminnan väliaikaisen keskeyttämisen rahoittamisen ansiosta voidaan korvata kulut, joita aiheutuu esimerkiksi saasteista johtuvasta alusten käytön pakollisesta keskeyttämisestä tai tiettyjä lajeja koskevasta kalastuskieltoajasta (tällainen kalastuskielto on määrätty mm. anjovikselle). Mikäli rahoitusta ei ole, on todennäköistä, että alukset, joita keskeyttäminen koskee, siirtävät toimintansa muihin kalalajeihin ja vaikuttavat näin ollen niiden kantoihin.

Muutosehdotus 10

15 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. EMKR:n käytettävissä olevat, yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin piiriin kuuluvat maksusitoumusmäärärahat kaudella 2014–2020 ovat 5 520 000 000 euroa käypinä hintoina liitteessä II olevan vuosijakauman mukaisesti.	1. EMKR:n käytettävissä olevat, yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin piiriin kuuluvat maksusitoumusmäärärahat kaudella 2014–2020 ovat 5 520 000 000 euroa käypinä hintoina liitteessä II olevan vuosijakauman mukaisesti.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 4 535 000 000 euroa osoitetaan kalastuksen, vesiviljelyn ja kalastusalueiden kestäväan kehittämiseen V osaston I, II ja III lukujen mukaisesti.	2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 4 535 000 000 euroa osoitetaan kalastuksen, vesiviljelyn ja kalastusalueiden kestäväan kehittämiseen V osaston I, II, ja III ja IV lukujen mukaisesti.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 477 000 000 euroa osoitetaan 78 artiklassa tarkoitettuihin valvontaa ja täytäntöönpanon valvontaa koskeviin toimenpiteisiin.	3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 477 000 000 euroa osoitetaan 78 artiklassa tarkoitettuihin valvontaa ja täytäntöönpanon valvontaa koskeviin toimenpiteisiin.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 358 000 000 euroa osoitetaan 79 artiklassa tarkoitettuihin tiedonkeruutoimenpiteisiin.	4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 358 000 000 euroa osoitetaan 79 artiklassa tarkoitettuihin tiedonkeruutoimenpiteisiin.
5. Syrjäisimmille alueille V osaston V luvun mukaisesti korvauksena myönnettävät varat voivat olla vuodessa enintään	5. Syrjäisimmille alueille V osaston V luvun mukaisesti korvauksena myönnettävät varat voivat olla vuodessa enintään
— 4 300 000 euroa Azorien ja Madeiran osalta,	— 4 300 000 euroa Azorien ja Madeiran osalta,
— 5 800 000 euroa Kanariansaarten osalta,	— 5 800 000 euroa Kanariansaarten osalta,
— 4 900 000 euroa Ranskan Guyanan ja Réunionin osalta.	— 4 900 000 euroa Ranskan Guyanan ja Réunionin osalta.
	— <u>Xxx euroa Guadeloupen, Martiniquen ja Mayotten osalta.</u>
6. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 45 000 000 euroa osoitetaan 70 artiklassa tarkoitettuun varastointitukseen vuosiksi 2014–2018.	6. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 45 000 000 euroa osoitetaan 70 artiklassa tarkoitettuun varastointitukseen vuosiksi 2014–2018.

Perustelu

Tästä artiklasta on varmastikin unohtunut kaupanpitämiseen ja jalostukseen liittyvien toimenpiteiden rahoitus, josta kuitenkin säädetään käsiteltävänä olevan asetuksen V luvussa. YKP:n perusasetuksen mukaisesti korvaavissa tuissa on syytä ottaa huomioon kaikki syrjäisimmät alueet. Guadeloupea, Martiniquea ja Mayottea varten on säädettävä erityisestä tukisummasta.

Muutosehdotus 11

26 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tässä luvussa tarkoitetun tuen on edistettävä 6 artiklan 2 ja 4 kohdassa määriteltyjen unionin prioriteettien toteutumista.	Tässä luvussa tarkoitetun tuen on edistettävä 6 artiklan <u>1</u> , 2 ja 4 kohdassa määriteltyjen unionin prioriteettien toteutumista.

Perustelu

Tarkasteltavana olevan asetuksen 6 artiklan 1 kohta koskee työllisyyden parantamista ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista. Vaikuttaa välttämättömältä sisällyttää tämä tavoite myös kalastusalueiden kestävää kehitystä koskevaan lukuun.

Muutosehdotus 12

31 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Työvoiman osaamisen ja sosiaalisen vuoropuhelun edistämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää	1. Työvoiman osaamisen ja sosiaalisen vuoropuhelun edistämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää
a) elinikäiseen oppimiseen, tieteellisen tiedon ja innovatiivisten käytänteiden levittämiseen sekä uusien ammatillisten taitojen hankintaan, jotka liittyvät erityisesti meriekosysteemien kestävään hoitoon, merialalla toteutettaviin toimiin, innovointiin ja yrittäjyyteen;	a) elinikäiseen oppimiseen, tieteellisen tiedon ja innovatiivisten käytänteiden levittämiseen sekä uusien ammatillisten taitojen hankintaan, jotka liittyvät erityisesti meriekosysteemien kestävään hoitoon, merialalla toteutettaviin toimiin, innovointiin ja yrittäjyyteen;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) verkostoitumiseen sekä kokemusten ja parhaiden käytänteiden vaihtoon sidosryhmien, muiden muassa miesten ja naisten välistä tasa-arvoa edistävien järjestöjen välillä; c) sosiaalisen vuoropuhelun edistämiseen kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla kalastajien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kesken. 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua tukea on myönnettävä myös itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivien kalastajien puolisoille tai, jos ja siinä määrin kuin nämä tunnustetaan kansallisessa lainsäädännössä, heidän elinkumppaneilleen, jotka eivät ole työsuhteessa eivätkä liikekumppaneita mutta jotka osallistuvat säännöllisesti ja kansallisessa lainsäädännössä säädetyn edellytyksin itsenäisen ammatinharjoittajan toimintaan tai suorittavat avustavia tehtäviä.	b) verkostoitumiseen sekä kokemusten ja parhaiden käytänteiden vaihtoon sidosryhmien, muiden muassa miesten ja naisten välistä tasa-arvoa edistävien järjestöjen välillä; c) sosiaalisen vuoropuhelun edistämiseen kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla kalastajien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kesken. 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua tukea on myönnettävä myös itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivien kalastajien puolisoille tai, jos ja siinä määrin kuin nämä tunnustetaan kansallisessa lainsäädännössä, heidän elinkumppaneilleen, jotka eivät ole työsuhteessa eivätkä liikekumppaneita, <u>tai keille tahansa muille henkilölle, joilla on todistus ammatillisesta pätevyydestä, edellyttäen, että nämä mutta jotka</u> osallistuvat säännöllisesti ja kansallisessa lainsäädännössä säädetyn edellytyksin itsenäisen ammatinharjoittajan toimintaan tai suorittavat avustavia tehtäviä.

Muutosehdotus 13

32 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jotta helpotettaisiin monipuolistamista ja työpaikkojen luomista kalastusalan ulkopuolelle, EMKR:n tukea voidaan myöntää a) muuta kuin kalastustoimintaa harjoittavien yritysten perustamiseen; b) pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaviin kalastusaluksiin tehtäviin jälkiasennuksiin niiden siirtämiseksi muuhun käyttöön kuin kalastustoimintaan. 2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaista tukea myönnetään kalastajille, a) jotka esittävät uusien toimintojensa kehittämiseksi liiketoimintasuunnitelman; b) joilla on riittävä ammattitaito, joka voidaan hankkia 31 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti rahoitettuihin toimiin. 3. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukaista tukea myönnetään pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaville kalastajille, jotka omistavat aktiiviseksi rekisteröidyn unionin kalastusaluksen ja ovat harjoittaneet merikalastustoimintaa vähintään 60 päivän ajan hakemuksen jättämispäivää edeltävinä kahtena vuotena. Kalastusaluskohtainen kalastuslupa peruutetaan pysyvästi. 4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun tuen saajat eivät saa harjoittaa ammattikalastusta viimeisen tukimaksun saamista seuraavina viitenä vuotena.	1. Jotta helpotettaisiin monipuolistamista ja työpaikkojen luomista kalastusalan ulkopuolelle, EMKR:n tukea voidaan myöntää a) <u>nuorten kalastajien toiminnan aloittamiseen yksittäisten palkkioiden muodossa;</u> b) <u>kalastustoiminnan ylläpitämistä täydentävien meriympäristön tutkimustoimien kehittämiseen;</u> a) muuta kuin kalastustoimintaa harjoittavien yritysten perustamiseen; b) pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaviin kalastusaluksiin tehtäviin jälkiasennuksiin niiden siirtämiseksi muuhun käyttöön kuin kalastustoimintaan; e) <u>kalastusalueiden kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen.</u> 2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaista tukea myönnetään kalastajille, a) jotka esittävät uusien toimintojensa kehittämiseksi liiketoimintasuunnitelman; b) joilla on riittävä ammattitaito, joka voidaan hankkia 31 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti rahoitettuihin toimiin. 3. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukaista tukea myönnetään pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaville kalastajille, jotka omistavat aktiiviseksi rekisteröidyn unionin kalastusaluksen ja ovat harjoittaneet merikalastustoimintaa vähintään 60 päivän ajan hakemuksen jättämispäivää edeltävinä kahtena vuotena. Kalastusaluskohtainen kalastuslupa peruutetaan pysyvästi. 4. <u>Mikäli kalastustoiminta on lopetettu,</u> Edellä 1 kohdassa tarkoitettun tuen saajat eivät saa harjoittaa ammattikalastusta viimeisen tukimaksun saamista seuraavina viitenä vuotena.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
5. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukaiset tukikelpoiset kustannukset rajoitetaan kustannuksiin, jotka johtuvat aluksen muuttamisesta sen muuhun käyttöön siirtämistä varten.	5. Edellä olevan 1 kohdan b d alakohdan mukaiset tukikelpoiset kustannukset rajoitetaan kustannuksiin, jotka johtuvat aluksen muuttamisesta sen muuhun käyttöön siirtämistä varten.
6. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti myönnettävän taloudellisen tuen määrä saa olla enintään 50 prosenttia liiketoimintasuunnitelmassa kunkin toimen osalta ennakoidusta talousarviosta ja kunkin toimen osalta enintään 50 000 euroa.	6. Edellä olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu <u>toiminnan pysyvä lopettaminen voidaan toteuttaa ainoastaan seuraavilla tavoilla:</u> — <u>kalastusaluksen romutus;</u> — <u>kalastusaluksen siirtäminen muuhun kuin kalastustoimintaan jonkin jäsenvaltion lipun alla ja yhteisöön rekisteröitynä.</u> 7. <u>Edellä olevan 1 kohdan e alakohdan mukaiset tukikelpoiset kustannukset rajoitetaan</u> — <u>kalastusaluksesta kansallisilla markkinoilla maksettavaan hintaan tai sen vakuutusarvoon.</u> — <u>kalastusaluksen liikevaihtoon</u> — <u>tai kalastusaluksen ikään ja sen bruttotonneina (GT) ilmaistuun vetoisuuteen tai kilowatteina (kW) ilmaistuun tehoon.</u> 8. <u>Edellä olevan 1 kohdan e alakohdan mukaisen toiminnan pysyvän lopettamisen tapauksessa kalastusaluskohdainen kalastuslupa ja muut kalastusoikeudet peruutetaan pysyvästi.</u> 6 9. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti myönnettävän taloudellisen tuen määrä saa olla enintään 50 prosenttia liiketoimintasuunnitelmassa kunkin toimen osalta ennakoidusta talousarviosta ja kunkin toimen osalta enintään 50 000 euroa.

Perustelu

Muutosten rahoitusta tulee täydentää romuttamisen kautta tapahtuvaa alusten laivastosta poistamista koskevilla tuilla, kuten edellisessä rahastossa (EKTR). Tällä tavoin voidaan vähentää kalastuksen kokonaiskapasiteettia, mikäli aluskohtaiset kalastusoikeudet todella peruutetaan.

Vaikuttaa myös välttämättömältä säätää nuorten kalastajien toiminnan aloittamiseen tarkoitetuista erityistuksista, jotta voidaan taata sukupolvenvaihdokset ja jotta alalle saadaan uusia merenkävijöitä, joilla on parempi koulutus ja jotka ovat tietoisempia luonnonvaran entistä aktiivisemmän hallinnoinnin asettamista haasteista.

Muutosehdotus 14

33 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Aluksilla työskentelevien kalastajien työolosuhteiden parantamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää aluksiin tai yksittäisiin laitteisiin tehtäviin investointeihin edellyttäen, että kyseiset investoinnit ylittävät kansallisessa tai unionin lainsäädännössä edellytetyt vaatimukset.	1. Aluksilla työskentelevien kalastajien työolosuhteiden parantamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää aluksiin tai yksittäisiin laitteisiin tehtäviin investointeihin edellyttäen, että kyseiset investoinnit ylittävät kansallisessa tai unionin lainsäädännössä edellytetyt vaatimukset.
2. Tällaista tukea myönnetään kalastajille tai kalastusalusten omistajille.	2. Tällaista tukea myönnetään kalastajille tai kalastusalusten omistajille.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Kun toimi koostuu alukseen tehtävästä investoinnista, tukea ei myönnetä samalle kalastusalukselle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa. Kun toimi koostuu yksittäiseen laitteeseen tehtävästä investoinnista, tukea ei myönnetä samalle tuensaajalle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa.	3. Kun toimi koostuu alukseen tehtävästä investoinnista, tukea ei myönnetä samalle kalastusalukselle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa. Kun toimi koostuu yksittäiseen laitteeseen tehtävästä investoinnista, tukea ei myönnetä samalle tuensaajalle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa.
4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 150 artiklan mukaisesti 1 kohdan mukaiseen tukeen oikeutettujen toimityyppien määrittämiseksi.	3.4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 150 artiklan mukaisesti 1 kohdan mukaiseen tukeen oikeutettujen toimityyppien määrittämiseksi.

Perustelu

Tukea ei pidä evätä sellaisilta kalastajilta, jotka ovat lähtöisin maista, joilla on jo korkeat terveyttä ja turvallisuutta koskevat lainsäädäntöön perustuvat vaatimukset. Kalastajien tasa-arvoisen kohtelun varmistamiseksi viitearvona tulisikin pitää eurooppalaista normia.

Lisäksi ei ole järkevää rajoittaa tukimahdollisuuksia 7-vuotisessa EMKR-ohjelmassa vain yhteen kertaan, mikäli halutaan parantaa merenkulkijoiden turvallisuutta.

Muutosehdotus 15

33 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Julkinen tuki kalastustoiminnan väliaikaiselle lopettamiselle</u> <u>1. EMKR voi osallistua kalastajille ja kalastusalusten omistajille kohdistettujen kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista koskevien tukitoimenpiteiden rahoitukseen tietyn (ongelmakohtaisesti arvioitavan) enimmäisajan kautena 2014–2020. Tämän toimenpiteen tulisi kohdistua niihin toimijoihin, jotka ovat kyseisestä kalastusalasta kaikkein riippuvaisimpia ja joilla ei ole muita kalastusvaihtoehtoja (muuta lajeja).</u> <u>2. Toistuvaa kausiluonteista kalastuksen keskeyttämistä ei oteta huomioon myönnettäessä korvauksia tai maksuja tämän asetuksen nojalla.</u>

Perustelu

Kalastustoiminnan väliaikaisen keskeyttämisen rahoittamisen ansiosta voidaan korvata kulut, joita aiheutuu esimerkiksi saasteista johtuvasta alusten käytön pakollisesta keskeyttämisestä tai tiettyjä lajeja koskevasta kalastuskieltoajasta (tällainen kalastuskielto on määrätty mm. anjovikselle). Mikäli rahoitusta ei ole, on todennäköistä, että alukset, joita keskeyttäminen koskee, siirtävät toimintansa muihin kalalajeihin. Edellisessä rahastossa (EKTR) tätä toimenpidettä hyödynnettiin useita kertoja tehokkain tuloksin.

Muutosehdotus 16

35 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. [Yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklan mukaisten säilyttämistoimenpiteiden tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää	1. [Yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklan mukaisten säilyttämistoimenpiteiden <u>suunnittelun ja tehokkaan toteuttamisen</u> varmistamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
a) [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklassa tarkoitettujen säilyttämistoimenpiteiden toteuttamiseksi tarvittavien teknisten ja hallinnollisten välineiden suunnitteluun ja kehittämiseen;	a) [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklassa tarkoitettujen säilyttämistoimenpiteiden <u>suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi</u> tarvittavien teknisten ja hallinnollisten välineiden suunnitteluun ja kehittämiseen;
b) sidosryhmien osallistumiseen [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklassa tarkoitettujen säilyttämistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.	b) sidosryhmien osallistumiseen [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklassa tarkoitettujen säilyttämistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua tukea voidaan myöntää ainoastaan viranomaisille.	2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua tukea voidaan myöntää ainoastaan viranomaisille <u>ja tarvittaessa neuvoo-antaville toimikunnille</u> .

Perustelu

Monivuotisia suunnitelmia ja muita perusasetuksen 17 ja 21 artiklan mukaisia säilyttämistoimenpiteitä tulee tukea myös niiden suunnitteluvaiheessa, ja niiden tulee saada selkeää tukea neuvoo-antavilta toimikunnilta alueellistamisen tärkeänä osana.

Muutosehdotus 17

36 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jotta voitaisiin vähentää meriympäristöön kohdistuvia kalastusvaikutuksia, edistää poisheittämisen lopettamista ja helpottaa siirtymistä meren elollisten luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen siten, että pyydettyjen lajien kannat palautetaan kestävän enimmäistuoton mahdollistavia tasoja suuremmiksi ja pidetään tämän kokoisina, EMKR:n tukea voidaan myöntää sellaisiin laitteisiin tehtäviin investointeihin, jotka	1. Jotta voitaisiin vähentää meriympäristöön kohdistuvia kalastusvaikutuksia, edistää poisheittämisen lopettamista ja helpottaa siirtymistä meren elollisten luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen siten, että pyydettyjen lajien kannat palautetaan kestävän enimmäistuoton mahdollistavia tasoja suuremmiksi ja pidetään tämän kokoisina, EMKR:n tukea voidaan myöntää sellaisiin laitteisiin tehtäviin investointeihin, jotka
a) parantavat pyydyksen koko- tai lajivalikoivuutta;	a) parantavat pyydyksen koko- tai lajivalikoivuutta;
b) vähentävät kaupallisten kantojen tahattomia saaliita tai muita sivusaaliita;	b) vähentävät kaupallisten kantojen tahattomia saaliita tai muita sivusaaliita;
c) rajoittavat ekosysteemiin tai merenpohjaan kohdistuvia kalastuksen fysikaalisia ja biologisia vaikutuksia.	c) rajoittavat ekosysteemiin tai merenpohjaan kohdistuvia kalastuksen fysikaalisia ja biologisia vaikutuksia;
	d) <u>liittyvät [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 17 ja 21 artiklan mukaisten säilyttämistoimenpiteiden tehokkaaseen täytäntöönpanoon.</u>
2. Tukea ei myönnetä samalle unionin kalastusalukselle ja samanlaiselle laitteelle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa.	2. Tukea ei myönnetä samalle unionin kalastusalukselle ja samanlaiselle laitteelle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa.
3. Tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos 1 kohdassa tarkoitettua pyydyksen tai muun laitteen osoitetaan olevan kokovalikoivuudeltaan parempi tai vaikuttavan muihin kuin kohdelajeihin vähemmän kuin standardipyydyks tai muu laite, joka sallitaan unionin lainsäädännössä tai jäsenvaltioiden asiaa koskevassa kansallisessa laissa, joka on annettu [YKP:stä annetussa asetuksessa] tarkoitettua alueellistamisen yhteydessä.	2.3. 3. Tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos 1 kohdassa tarkoitettua pyydyksen tai muun laitteen osoitetaan olevan kokovalikoivuudeltaan parempi tai vaikuttavan muihin kuin kohdelajeihin vähemmän kuin standardipyydyks tai muu laite, joka sallitaan unionin lainsäädännössä tai jäsenvaltioiden asiaa koskevassa kansallisessa laissa, joka on annettu [YKP:stä annetussa asetuksessa] tarkoitettua alueellistamisen yhteydessä.
4. Tukea myönnetään	3.4. 4. Tukea myönnetään
a) sellaisille unionin kalastusalueiden omistajille, joiden alukset on rekisteröity aktiivisiksi aluksiksi ja jotka ovat harjoittaneet merikalastustoimintaa vähintään 60 päivän ajan hakemuksen jättämispäivää edeltävinä kahtena vuotena;	a) sellaisille unionin kalastusalueiden omistajille, joiden alukset on rekisteröity aktiivisiksi aluksiksi ja jotka ovat harjoittaneet merikalastustoimintaa vähintään 60 päivän ajan hakemuksen jättämispäivää edeltävinä kahtena vuotena;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) kalastajille, jotka omistavat korvattavat pyydykset ja jotka ovat työskennelleet unionin kalastusaluksella vähintään 60 päivän ajan hakemuksen jättämispäivää edeltävinä kahtena vuotena;	b) kalastajille, jotka omistavat korvattavat pyydykset ja jotka ovat työskennelleet unionin kalastusaluksella vähintään 60 päivän ajan hakemuksen jättämispäivää edeltävinä kahtena vuotena;
c) jäsenvaltion hyväksymille kalastusjärjestöille.	c) jäsenvaltion hyväksymille kalastusjärjestöille.

Perustelu

Jotta voidaan edistää kalastustekniikoiden kehitystä kestävän enimmäistuoton saavuttamiseksi mahdollisimman pian, on kannustettava moottoreiden ja alusten nykyaikaistamista sekä niiden teknisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa, joista säädetään YKP:n perusasetuksessa. Lisäksi ei ole järkevää rajoittaa tukimahdollisuuksia 7-vuotisessa EMKR-ohjelmassa vain yhteen kertaan, mikäli kalastustekniikoiden todella halutaan olevan nykyistä kestävyysperiaatteiden mukaisempia.

Muutosehdotus 18

38 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Tämän artiklan mukaisten toimien toteuttamisesta vastaavat julkisoikeudelliset elimet, ja niihin osallistuu kalastajia tai jäsenvaltion hyväksymiä kalastusjärjestöjä taikka kansalaisjärjestöjä yhteistyössä kalastusjärjestöjen tai 62 artiklassa määriteltyjen paikallisten kalastusalan toimintaryhmien kanssa.	2. Tämän artiklan mukaisten toimien toteuttamisesta vastaavat julkisoikeudelliset elimet, ja niihin osallistuu kalastajia tai jäsenvaltion hyväksymiä kalastusjärjestöjä taikka kansalaisjärjestöjä, <u>neuvoa-antavia toimikuntia</u> , yhteistyössä kalastusjärjestöjen tai 62 artiklassa määriteltyjen paikallisten kalastusalan toimintaryhmien kanssa.

Perustelu

YKP:n perusasetuksen 52 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa säädetään alueellisten neuvoa-antavien toimikuntien ottamisesta aiempaa laajemmin mukaan hoitotoimenpiteisiin. Lisäksi niille annetaan suuremmat mahdollisuudet tehdä ehdotuksia. Näille toimikunnille on näin ollen annettava mahdollisuus saada EMKR:stä tukea toimiensa toteuttamiseen.

Muutosehdotus 19

39 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Tukea ei voida myöntää pääkoneen tai apukoneiden korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen. Tukea voidaan myöntää ainoastaan kalastusaluksen omistajille ja saman kalastusaluksen osalta ainoastaan kerran ohjelmakaudessa.	2. Tukea ei voida myöntää pääkoneen tai apukoneiden korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen. Tukea voidaan myöntää ainoastaan kalastusaluksen omistajille ja saman kalastusaluksen osalta ainoastaan kerran ohjelmakaudessa.

Perustelu

Koneiden vaihtamisen rahoittaminen on sallittava, sillä on erittäin hämmästyttävää, jopa paradoksaalista, että koneiden uusiminen on jätetty EMKR:stä myönnettävien tukien ulkopuolelle. Koneet ovat nimittäin pääasiallinen laitteisto, johon päästöjen tai polttoaineen kulutuksen vähentämiseen tähtäviä toimia voidaan kohdistaa.

Muutosehdotus 20

40 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Tämän artiklan mukaista tukea ei myönnetä samalle kalastusalukselle tai samalle tuensaajalle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa.	3. Tämän artiklan mukaista tukea ei myönnetä samalle kalastusalukselle tai samalle tuensaajalle useammin kuin kerran ohjelmakaudessa.

Perustelu

Innovoinnin ja tuotteiden laadun aidon parantamisen edistämiseksi on kannustettava tekemään aluksiin muutoksia, jotka parantavat luonnonvaran ja meriympäristön kunnioittamista. Tästä syystä ei ole järkevää rajoittaa tukimahdollisuuksia 7-vuotisessa EMKR-ohjelmassa vain yhteen kertaan, mikäli kalastustekniikoiden halutaan olevan nykyistä kestävyysperiaatteiden mukaisempia.

Muutosehdotus 21

41 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Tukea ei voida myöntää uusien satamien, uusien purkupaikkojen tai uusien huutokauppahallien rakentamiseen.	4. Tukea ei voida myöntää uusien satamien, uusien purkupaikkojen tai uusien huutokauppahallien rakentamiseen.

Perustelu

On oltava mahdollista myöntää rahoitusta tiettyjen vielä varustamattomien kohteiden varustamiseen, jotta voidaan ottaa huomioon alusten työskentelypaikkojen ilmeinen ja väistämätön kehitys.

Muutosehdotus 22

42 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
42 artikla Sisävesikalastus	42 artikla Sisävesikalastus
1. Sisävesikalastuksesta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi, energiatehokkuuden lisäämiseksi, purettujen kalojen laadun parantamiseksi taikka turvallisuuden tai työolojen parantamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää	1. Sisävesikalastuksesta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi, energiatehokkuuden lisäämiseksi, purettujen kalojen laadun parantamiseksi taikka turvallisuuden tai työolojen parantamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää
a) edellä 33 artiklassa tarkoitettuja aluksiin tai yksittäisiin laitteisiin tehtäviin investointeihin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin;	a) edellä 33 artiklassa tarkoitettuja aluksiin tai yksittäisiin laitteisiin tehtäviin investointeihin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin;
b) edellä 36 artiklassa tarkoitettuihin laiteinvestointeihin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin;	b) edellä 36 artiklassa tarkoitettuihin laiteinvestointeihin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin;
c) edellä 39 artiklassa tarkoitettuihin alukseen tehtäviin investointeihin ja energiatehokkuustarkastuksiin ja -järjestelmiin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin;	c) edellä 39 artiklassa tarkoitettuihin alukseen tehtäviin investointeihin ja energiatehokkuustarkastuksiin ja -järjestelmiin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin;
d) edellä 41 artiklassa tarkoitettuihin olemassa oleviin satamiin ja purkupaikkoihin tehtäviin investointeihin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin.	d) edellä 41 artiklassa tarkoitettuihin olemassa oleviin satamiin ja purkupaikkoihin tehtäviin investointeihin mainitussa artiklassa säädetyn edellytyksin.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi	2 Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi
a) edellä olevassa 33, 36 ja 39 artiklassa tehtyjä viittauksia kalastusaluksiin pidetään viittauksina yksinomaan sisävesillä toimiviin aluksiin;	a) edellä olevassa 33, 36 ja 39 artiklassa tehtyjä viittauksia kalastusaluksiin pidetään viittauksina yksinomaan sisävesillä toimiviin aluksiin;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) edellä olevassa 36 artiklassa tehtyjä viittauksia meriympäristöön pidetään viittauksina ympäristöön, jossa sisävesikalastusalue harjoittaa toimintaansa.	b) edellä olevassa 36 artiklassa tehtyjä viittauksia meriympäristöön pidetään viittauksina ympäristöön, jossa sisävesikalastusalue harjoittaa toimintaansa.
3. Sisävesikalastajien toiminnan monipuolistamisen jatkamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää sisävesikalastusta harjoittavien alusten siirtämiseen muuhun kuin kalastustoimintaan tämän asetuksen 32 artiklassa säädettyin edellytyksin.	3. Sisävesikalastajien toiminnan monipuolistamisen jatkamiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää sisävesikalastusta harjoittavien alusten siirtämiseen muuhun kuin kalastustoimintaan tämän asetuksen 32 artiklassa säädettyin edellytyksin.
4. Edellä olevan 3 kohdan soveltamiseksi 32 artiklassa tehtyjä viittauksia kalastusalueisiin pidetään viittauksina yksinomaan sisävesillä toimiviin aluksiin.	4. Edellä olevan 3 kohdan soveltamiseksi 32 artiklassa tehtyjä viittauksia kalastusalueisiin pidetään viittauksina yksinomaan sisävesillä toimiviin aluksiin.
5. Vesieläimistön ja -kasviston suojelemiseksi ja kehittämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää sisävesikalastajien osallistumiseen Natura 2000 -alueiden hoitoon, ennallistamiseen ja seurantaan, jos kyseiset alueet koskevat suoraan kalastustoimintaa, sekä sisävesien ennallistamiseen, mukaan lukien vaeltavien lajien kutualueet ja vaellusreitit, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 38 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamista.	5. Vesieläimistön ja -kasviston suojelemiseksi ja kehittämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää sisävesikalastajien osallistumiseen Natura 2000 -alueiden hoitoon, ennallistamiseen ja seurantaan, jos kyseiset alueet koskevat suoraan kalastustoimintaa, sekä sisävesien ennallistamiseen, mukaan lukien vaeltavien lajien kutualueet ja vaellusreitit, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 38 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamista.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan nojalla tukea saavat alukset jatkavat toimintaansa yksinomaan sisävesillä.	<u>6. Julkisen hallinnon vastuulla olevan kalalajien hydrobiologisen suojelun ja ammattikalastuksen vapaan harjoittamisen edistämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää toimenpiteiden toteuttamiseen järvien ja jokien yleisillä vesillä harjoitettavaa kalastusta koskevista yksinoikeuksista luopumiseksi silloin, kun ne muodostavat esteen.</u>
	<u>7. Kalakantojen biologisen monimuotoisuuden ja vesiekosysteemien kestokyvyn kehittämiseksi kestäväällä tavalla EMKR:n tukea voidaan myöntää jokia, järviä ja meriä yhdistävien merkittävien käytävien avaamiseen sekä jokiuomia koskeviin toimiin, joiden tavoitteena on avata kaloille vaellusreittejä.</u>
	68. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan nojalla tukea saavat alukset jatkavat toimintaansa yksinomaan sisävesillä.

Perustelu

On aiheellista luopua kalastusta koskevista yksinoikeuksista eli entisistä esineoikeuksista, jotka estävät julkista hallintoa hallinnoimasta vesialueita ja pienentävät kalastajien tuloja. On tärkeää vahvistaa jokien ja järvien ekologisen käytävien roolia muun muassa poistamalla joista kulkuesteet, jotta voidaan varmistaa vaeltavien lajien täysi elinkierto.

Muutosehdotus 23

45 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Vesiviljelyyn liittyvän innovoinnin edistämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää toimiin, joilla	1. Vesiviljelyyn liittyvän innovoinnin edistämiseksi EMKR:n tukea voidaan myöntää toimiin, joilla
a) tuodaan vesiviljelylaitoksille uutta teknistä tai organisaattorista tietämystä, joka vähentää niiden ympäristövaikutuksia tai edistää vesiviljelyvarojen kestävämpää käyttöä;	a) tuodaan vesiviljelylaitoksille uutta teknistä tai organisaattorista tietämystä, joka vähentää niiden ympäristövaikutuksia tai edistää vesiviljelyvarojen kestävämpää käyttöä, <u>tai perustetaan tällaista tietämystä kerääviä uusia laitoksia;</u>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) kehitetään tai tuodaan markkinoille uusia tai viimeispään kehitykseen verrattuna merkittävästi parempia tuotteita, uusia tai parannettuja prosesseja taikka uusia tai parannettuja hallinto- ja organisaatiojärjestelmiä.	b) kehitetään tai tuodaan markkinoille uusia tai viimeispään kehitykseen verrattuna merkittävästi parempia tuotteita, uusia tai parannettuja prosesseja taikka uusia tai parannettuja hallinto- ja organisaatiojärjestelmiä.
2. Tässä artiklassa tarkoitetut toimet on toteutettava yhteistyössä kunkin jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä hyväksytyn tieteellisen tai teknisen elimen kanssa, ja kyseisen elimen on validoitava näiden toimien tulokset.	2. Tässä artiklassa tarkoitetut toimet on toteutettava yhteistyössä kunkin jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä hyväksytyn tieteellisen tai teknisen elimen kanssa, ja kyseisen elimen on validoitava näiden toimien tulokset.
3. Jäsenvaltion on julkaistava tukea saaneiden toimien tulokset riittävällä tavalla 143 artiklan mukaisesti.	3. Jäsenvaltion on julkaistava tukea saaneiden toimien tulokset riittävällä tavalla 143 artiklan mukaisesti.
	4. Artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea voidaan myöntää julkisille yrityksille ja elimille.

Perustelu

On laitoksia, joissa uuden teknisen tietämyksen tai teknisten välineiden käyttöönotto ei ole mahdollista laitosten fyysisen rakenteen taikka oikeudellisten esteiden vuoksi. Sen vuoksi on tarpeen jättää artiklan sanamuodossa avoimeksi mahdollisuus perustaa uusia laitoksia, joissa tällaisten edistyneempien ja innovatiivisempien välineiden hyödyntäminen on mahdollista.

Viralliset vesiviljelykeskukset ovat vesiviljelyalalla merkittävä tekijä, jota ei pidä sulkea mahdollisen tuen ulkopuolelle.

Muutosehdotus 24

46 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
46 artikla	46 artikla
Investoinnit offshore- and non food -vesiviljelyyn	Investoinnit offshore- and tai non food -vesiviljelyyn
1. Sellaisten vesiviljelymuotojen edistämiseksi, joilla on voimakkaat kasvumahdollisuudet, EMKR:n tukea voidaan myöntää investointeihin offshore- tai non food -vesiviljelyn kehittämiseksi.	1. Sellaisten vesiviljelymuotojen edistämiseksi, joilla on voimakkaat kasvumahdollisuudet, EMKR:n tukea voidaan myöntää investointeihin offshore- tai non food -vesiviljelyn kehittämiseksi.
2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 150 artiklan mukaisesti toimitusprosessien ja tukikelpoisten kustannusten määrittämiseksi.	2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 150 artiklan mukaisesti toimitusprosessien ja tukikelpoisten kustannusten määrittämiseksi.

Perustelu

Vaihtamalla artiklan otsikossa sana 'ja' (*and*) sanaan 'tai' avataan erilaisia mahdollisuuksia sellaiselle merkittävälle kasvumahdollisuudelle tarjoavalle vesiviljelylle, jota harjoitetaan muualla kuin avomerellä (*offshore*).

Muutosehdotus 25

48 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Vesiviljelylaitokset eivät voi saada tukea neuvontapalveluihin useammin kuin kerran ohjelmakaudessa kunkin 2 kohdan a–e alakohdassa tarkoitetun palveluluokan osalta.	4. Vesiviljelylaitokset eivät voi saada tukea neuvontapalveluihin useammin kuin kerran ohjelmakaudessa kunkin 2 kohdan a–e alakohdassa tarkoitetun palveluluokan osalta.

Perustelu

Ei ole järkevää rajoittaa neuvontamahdollisuuksia 7-vuotisessa EMKR-ohjelmassa vain yhteen kertaan, mikäli vesiviljelyn kestävyysajattelun mukaisuutta halutaan parantaa.

Muutosehdotus 26

62 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Paikalliset kalastusalan toimintaryhmät	Paikalliset kalastusalan toimintaryhmät
1. [Yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o [...]] 28 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuiksi paikallisiksi toimintaryhmiksi nimetään EMKR:n soveltamista varten paikalliset kalastusalan toimintaryhmät.	1. [Yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o [...]] 28 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuiksi paikallisiksi toimintaryhmiksi nimetään EMKR:n soveltamista varten paikalliset kalastusalan toimintaryhmät.
2. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien on ehdotettava yhdenmuettyä paikallista kehitysstrategiaa, joka perustuu vähintään 61 artiklassa lueteltuihin tekijöihin, ja vastattava sen täytäntöönpanosta.	2. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien on ehdotettava yhdenmuettyä paikallista kehitysstrategiaa, joka perustuu vähintään 61 artiklassa lueteltuihin tekijöihin, ja vastattava sen täytäntöönpanosta.
3. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien on	3. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien on
a) kuvastettava tarkoin strategiansa painopisteitä ja alueen sosioekonomista koostumusta varmistamalla tärkeimpien sidosryhmien tasapainoinen edustus, yksityinen ja julkinen sektori sekä kansalaisyhteiskunta mukaan lukien;	a) kuvastettava tarkoin strategiansa painopisteitä ja alueen sosioekonomista koostumusta varmistamalla tärkeimpien sidosryhmien tasapainoinen edustus, yksityinen ja julkinen sektori sekä kansalaisyhteiskunta mukaan lukien;
b) varmistettava kalastus- ja vesiviljelyalojen merkittävä edustus.	b) varmistettava kalastus- ja vesiviljelyalojen merkittävä edustus.
4. Jos paikallista kehitysstrategiaa tuetaan EMKR:n lisäksi muista rahastoista, on perustettava EMKR:stä tuettavia hankkeita käsittelevä erityinen valintaelin 3 kohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti.	4. Jos paikallista kehitysstrategiaa tuetaan EMKR:n lisäksi muista rahastoista, on perustettava EMKR:stä tuettavia hankkeita käsittelevä erityinen valintaelin 3 kohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti.
5. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien vähimmäistehtävät esitetään [yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o [...]] 30 artiklan 3 kohdassa.	5. Paikallisten kalastusalan toimintaryhmien vähimmäistehtävät esitetään [yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o [...]] 30 artiklan 3 kohdassa.
6. Paikalliset kalastusalan toimintaryhmät voivat myös huolehtia hallintoviranomaisen ja/tai maksajaviraston niille siirtämien lisätehtävien suorittamisesta.	6. Paikalliset kalastusalan toimintaryhmät voivat myös huolehtia hallintoviranomaisen ja/tai maksajaviraston niille siirtämien lisätehtävien suorittamisesta.
7. Toimintaohjelmassa on kuvailtava selvästi paikallisten kalastusalan toimintaryhmien, hallintoviranomaisen/maksajaviraston tehtävät kaikkien strategiaan liittyvien täytäntöönpanotehtävien osalta.	7. Toimintaohjelmassa on kuvailtava selvästi paikallisten kalastusalan toimintaryhmien, hallintoviranomaisen/maksajaviraston tehtävät kaikkien strategiaan liittyvien täytäntöönpanotehtävien osalta.
	<u>8. Paikalliset kalastusalan toimintaryhmät voivat olla peräisin muista maaseudun kehittämisryhmistä ottaen huomioon tämän artiklan 4 kohdan maininta.</u>

Perustelu

Paikalliset kalastusalan toimintaryhmät voisivat joissain tapauksissa olla jatkoa muille maaseudun kehittämisryhmille, jotka voivat laajentaa maantieteellistä toiminta-alueitaan. Näin voitaisiin kehittää nykyistä yhdenmuettympiä hankkeita alhaisemmin hallintokustannuksin ja pienemmin valvonta- ja seurantakustannuksin.

Muutosehdotus 27

69 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. EMKR:n tukea voidaan myöntää [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] 32 artiklassa tarkoitettujen tuotantoa ja kaupan pitämistä koskevien suunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon.	1. EMKR:n tukea voidaan myöntää <u>myönnetään</u> [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] 32 artiklassa tarkoitettujen tuotantoa ja kaupan pitämistä koskevien suunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon.

Perustelu

Kukin tuottajaorganisaatio laatii kalastusvuoden toimintaohjelman ja toimittaa sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Tarkoituksena on tuoda selkeämmin esiin tuki näille kalavarojen paremman hallinnoinnin mahdollistaville välineille ja mukauttaa näin ollen pyyntiponnistuksia vastaamaan kuluttajien tarpeita.

Muutosehdotus 28

70 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. EMKR:n tukea voidaan myöntää sellaisille hyväksytyille tuottajaorganisaatioille ja tuottajaorganisaatioiden liitoille maksettaviin korvauksiin, jotka varastoivat [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] liitteessä II lueteltuja kalastustuotteita, edellyttäen, että tuotteet varastoidaan [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] 35 ja 36 artiklan mukaisesti seuraavasti: a) varastointituen määrä ei voi olla suurempi kuin asianomaisten tuotteiden vakauttamis- ja varastointitoimiin liittyvien teknisten ja rahoituskulujen määrä; b) varastointitukikelpoiset määrät eivät voi olla yli 15 prosenttia kyseessä olevien, tuottajajärjestön myyntiin saatamien tuotteiden vuotuisista määristä; c) vuotuinen rahoitustuki ei voi ylittää seuraavia prosenttiosuuksia tuottajajärjestön jäsenten ensimyyntissä kaupan pidetyn tuotannon keskimääräisestä vuotuisesta arvosta kaudella 2009–2011. Ellei tuottajajärjestön jäsenillä ollut kaupan pidettyä tuotantoa kaudella 2009–2011, huomioon on otettava tällaisen jäsenen ensimmäisten kolmen tuotantovuoden aikana kaupan pidetyn tuotannon keskimääräinen vuotuinen arvo: — 1 % vuonna 2014 — 0,8 % vuonna 2015 — 0,6 % vuonna 2016 — 0,4 % vuonna 2017 — 0,2 % vuonna 2018. 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tuki lakkautetaan vuoteen 2019 mennessä.	1. EMKR:n tukea voidaan myöntää sellaisille hyväksytyille tuottajaorganisaatioille ja tuottajaorganisaatioiden liitoille maksettaviin korvauksiin, jotka varastoivat [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] liitteessä II lueteltuja kalastustuotteita, edellyttäen, että tuotteet varastoidaan [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] 35 ja 36 artiklan mukaisesti seuraavasti: a) varastointituen määrä ei voi olla suurempi kuin asianomaisten tuotteiden vakauttamis- ja varastointitoimiin liittyvien teknisten ja rahoituskulujen määrä; b) varastointitukikelpoiset määrät eivät voi olla yli 15 prosenttia kyseessä olevien, tuottajajärjestön myyntiin saatamien tuotteiden vuotuisista määristä; c) vuotuinen rahoitustuki ei voi ylittää seuraavia prosenttiosuuksia tuottajajärjestön jäsenten ensimyyntissä kaupan pidetyn tuotannon keskimääräisestä vuotuisesta arvosta kaudella 2009–2011. Ellei tuottajajärjestön jäsenillä ollut kaupan pidettyä tuotantoa kaudella 2009–2011, huomioon on otettava tällaisen jäsenen ensimmäisten kolmen tuotantovuoden aikana kaupan pidetyn tuotannon keskimääräinen vuotuinen arvo: — 1 % vuonna 2014 — 0,8 % vuonna 2015 — 0,6 % vuonna 2016 — 0,4 % vuonna 2017 — 0,2 % vuonna 2018. 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tuki lakkautetaan vuoteen 2019 mennessä.

Perustelu

Varastointitukien asteittainen vähentäminen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta, sillä YKP:n perusasetuksen 15 artiklassa alukset velvoitetaan asteittain tuomaan maihin koko saaliinsa, myös poisheitettävät saaliit. Tuntuu hyödylliseltä säätää varastointituesta, jonka avulla organisaatiot voisivat hallinnoida purettujen saaliiden määrää ennen niiden arvon määrittelyä.

Muutosehdotus 29

71 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
71 artikla Kaupan pitämistä koskevat toimenpiteet 1. EMKR:n tukea voidaan myöntää kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämistä koskeviin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on a) parantaa edellytyksiä seuraavien hyödykkeiden saattamiseksi markkinoille: i) ylijäämäiset tai vajaasti hyödynnetyt lajit; ii) tahattomat saaliit, jotka on purettu [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 15 artiklan ja [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] 8 artiklan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti; iii) tuotteet, jotka on tuotettu vain vähän ympäristöön vaikuttavilla menetelmillä, tai luonnonmukaista tuotantoa koskevassa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 834/2007 määritelty luonnonmukaiset vesiviljelytuotteet; b) edistää laatua helpottamalla i) tietystä tuotteesta maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 20 päivänä maaliskuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006[1] mukaisesti jätettävää rekisteröintihakemusta; ii) sertifiointia ja menekinedistämistä, myös kestävien kalastus- ja vesiviljelytuotteiden ja ympäristöystävällisten jalostusmenetelmien osalta; iii) pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavien kalastajien toteuttamaa kalastustuotteiden suoramyyntiä; c) edistää tuotannon ja markkinoiden avoimuutta ja toteuttaa markkinatutkimuksia; d) laatia unionin lainsäädännön mukaisia mallisopimuksia; e) perustaa [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun] asetuksen III jakson II luvun mukaisesti hyväksytyjä tuottajajärjestöjä, tuottajajärjestöjen liittoja tai toimialakohtaisia organisaatioita; f) toteuttaa kalatalous- ja vesiviljelytuotteiden alueellisia, kansallisia tai kansalliset rajat ylittäviä menekinedistämiskampanjoita. 2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin toimiin voi kuulua toimitusketjun tuotanto-, jalostus- ja kaupanpito toiminnan yhdistäminen.	71 artikla Kaupan pitämistä koskevat toimenpiteet 1. EMKR:n tukea voidaan myöntää kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämistä koskeviin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on a) parantaa edellytyksiä seuraavien hyödykkeiden saattamiseksi markkinoille: i) ylijäämäiset tai vajaasti hyödynnetyt lajit; ii) tahattomat saaliit, jotka on purettu [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 15 artiklan ja [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o] 8 artiklan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti; iii)ii) tuotteet, jotka on tuotettu vain vähän ympäristöön vaikuttavilla menetelmillä, tai luonnonmukaista tuotantoa koskevassa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 834/2007 määritelty luonnonmukaiset vesiviljelytuotteet; b) edistää laatua helpottamalla i) tietystä tuotteesta maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 20 päivänä maaliskuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006[1] mukaisesti jätettävää rekisteröintihakemusta; ii) sertifiointia ja menekinedistämistä, myös kestävien kalastus- ja vesiviljelytuotteiden ja ympäristöystävällisten jalostusmenetelmien osalta; iii) pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavien kalastajien toteuttamaa kalastustuotteiden suoramyyntiä; c) edistää tuotannon ja markkinoiden avoimuutta ja toteuttaa markkinatutkimuksia; d) laatia unionin lainsäädännön mukaisia mallisopimuksia; e) perustaa [kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun] asetuksen III jakson II luvun mukaisesti hyväksytyjä tuottajajärjestöjä, tuottajajärjestöjen liittoja tai toimialakohtaisia organisaatioita; f) toteuttaa kalatalous- ja vesiviljelytuotteiden alueellisia, kansallisia tai kansalliset rajat ylittäviä menekinedistämiskampanjoita. 2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin toimiin voi kuulua toimitusketjun tuotanto-, jalostus- ja kaupanpito toiminnan yhdistäminen.

Perustelu

Kaikkien saaliiden aluksesta purkamista ei tule mainita tässä, sillä se ei tarjoa kunnollista ratkaisua poisheittämisongelmaan. Ainoa vaihtoehto kaikkien saaliiden aluksesta purkamiselle on kannustaa kehittämään ja toteuttamaan valikoivampia pyydyksiä. Tekstistä tehdään näin yhdenmukainen yhteisen kalastuspolitiikan perusasetusta käsittelevän alueiden komitean lausunnon kanssa, sillä siinä muutetaan kaikkien saaliiden aluksesta purkamista koskevaa 15 artiklaa.

Muutosehdotus 30

V luvun otsikko

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kalastus- ja vesiviljelytuotteista syrjäisimmillä alueilla aiheutuvien lisäkustannusten korvaaminen	Kalastus- ja vesiviljelytuotteista <u>sekä kalastuksessa tapahtuvan kestävän kehityksen tarpeista</u> syrjäisimmillä alueilla aiheutuvien lisäkustannusten korvaaminen

Muutosehdotus 31

73 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. EMKR:n tukea voidaan myöntää neuvoston asetuksella (EY) N:o 791/2007 käyttöön otettuun korvausjärjestelmään, joka koskee Azorien, Madeiran, Kanariansaarten, Ranskan Guyanan ja Réunionin tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kalastuksessa, viljelyssä ja kaupan pitämisessä toimijoille aiheutuneita lisäkustannuksia.	1. EMKR:n tukea voidaan myöntää neuvoston asetuksella (EY) N:o 791/2007 käyttöön otettuun korvausjärjestelmään, joka koskee syrjäisimpien alueiden Azorien, Madeiran, Kanariansaarten, Ranskan Guyanan ja Réunionin tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kalastuksessa, viljelyssä ja kaupan pitämisessä toimijoille aiheutuneita lisäkustannuksia.

Perustelu

Asetus (EY) N:o 791/2007 kumotaan vuoden 2013 lopussa, kun nyt tarkasteltavana oleva EMKR-asetus tulee voimaan. Kaikkien syrjäisimpien alueiden erityispiirteet tulee ottaa erottelematta huomioon, kuten YKP:n perusasetuksessa, sillä niiden tilanteet ovat samankaltaisia.

Muutosehdotus 32

75 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Laivaston uusimiseen ja kalaparvien kokoamiseen käytettävien välineiden asentamiseen kohdistettavat tuet</u> <u>EMKR:n tukea voidaan myöntää</u> <u>1. tuotantovälineiden uusimiseen, jonka tavoitteena on sopeuttaminen syrjäisimpien alueiden nykyisiin ja tuleviin kalastusmahdollisuuksiin. Tukien tulee edistää Ranskan merentakaisen departementtien kalastuslaivaston kehittämistä alueellisessa ympäristössä.</u> <u>2. kalaparvien kokoamiseen käytettävien välineiden rakentamiseen ja asentamiseen. Tämän kohdan nojalla rahoitettavat toimet on toteutettava yhteistyössä kunkin jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä hyväksytyn tieteellisen tai teknisen elimen kanssa, ja kyseisen elimen on validoitava näiden toimien tulokset.</u>

Perustelu

Syrjäisimmät alueet ovat erittäin riippuvaisia kalastuksesta, jota harjoitettaessa käytetään usein erittäin pieniä aluksia. Varustamista ja rakentamista on tärkeää tukea, jotta alukset vastaisivat paremmin luonnonvaran hallinnoinnin vaatimuksia ja tuotteiden terveysvaatimuksia.

Jotta voidaan vähentää pyyntiponnistuksia rannikon lähellä, on oltava mahdollista rahoittaa näitä ulapalle asennettuja laitteistoja, mikäli niiden rakentaminen ja asentaminen toteutetaan yhteistyössä jonkin tieteellisen elimen kanssa.

Muutosehdotus 33

85 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
85 artikla Tieteellinen neuvonta ja tietämys 1. EMKR:n tukea voidaan myöntää YKP:n mukaisten moitteetonta ja tehokasta kalastuksenhoitoa koskevien päätösten edellyttämien tieteellisten suoritteiden toimittamista ja erityisesti tieteellisiin lausuntoihin ja tieteelliseen neuvontaan suoraan liittyvien soveltavan tutkimuksen hankkeiden toteuttamista varten. 2. Tukikelpoisia ovat erityisesti seuraavantyyppiset toimet: a) YKP:n täytäntöönpanossa ja kehittämisessä tarvittavat tutkimukset ja pilottihankkeet, vaihtoehtoiset kestävät kalastuksenhoitomenetelmät mukaan lukien; b) tieteellisten lausuntojen ja tieteellisen neuvonnan valmistelu ja tarjonta tieteellisten elinten, mukaan lukien kalakantojen arvioinnista huolehtivat kansainväliset neuvonantavat elimet, riippumattomien asiantuntijoiden ja tutkimuslaitosten toimesta; c) asiantuntijoiden osallistuminen kalastusta koskevia tieteellisiä ja teknisiä näkökohtia käsitteleviin kokouksiin ja asiantuntijatyöryhmiin, kansainvälisiin neuvonantaviin elimiin sekä kokouksiin, joissa tarvitaan kalastusalan asiantuntijoiden kannanottoa; d) tiedonkeruuta, hallintaa ja käyttöä koskeviin palveluihin liittyvät komission menot, jotka aiheutuvat kalastusalan asiantuntijoiden kokousten järjestämisestä ja hallinnosta, kalastusalan tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen liittyvien vuotuisten työohjelmien hallinnoinnista, tietojen toimittamista koskevien pyyntöjen ja tietokokonaisuuksien käsittelystä sekä tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen neuvonnan tarjontaan tähtäävistä valmisteluvista töistä; e) jäsenvaltioiden väliset yhteistyötoimet tiedonkeruun alalla, mukaan lukien sellaisten alueellisten tietokantojen perustaminen ja ylläpito tietojen säilyttämistä, hallintaa ja käyttöä varten, joista on hyötyä alueellisessa yhteistyössä ja jotka parantavat tiedonkeruuta ja hallintaa, sekä kalastuksenhoitoa tukeva tieteellinen asiantuntemus.	85 artikla Tieteellinen neuvonta ja tietämys 1. EMKR:n tukea voidaan myöntää YKP:n mukaisten moitteetonta ja tehokasta kalastuksenhoitoa koskevien päätösten edellyttämien tieteellisten suoritteiden toimittamista ja erityisesti tieteellisiin lausuntoihin ja tieteelliseen neuvontaan suoraan liittyvien soveltavan tutkimuksen hankkeiden toteuttamista varten. 2. Tukikelpoisia ovat erityisesti seuraavantyyppiset toimet: a) YKP:n täytäntöönpanossa ja kehittämisessä tarvittavat tutkimukset ja pilottihankkeet, vaihtoehtoiset kestävät kalastuksenhoito- ja vesiviljelymenetelmät mukaan lukien; b) tieteellisten lausuntojen ja tieteellisen neuvonnan valmistelu ja tarjonta tieteellisten elinten, mukaan lukien kalakantojen arvioinnista huolehtivat kansainväliset neuvonantavat elimet, riippumattomien asiantuntijoiden ja tutkimuslaitosten toimesta; c) asiantuntijoiden osallistuminen kalastusta koskevia tieteellisiä ja teknisiä näkökohtia käsitteleviin kokouksiin ja asiantuntijatyöryhmiin, kansainvälisiin neuvonantaviin elimiin sekä kokouksiin, joissa tarvitaan kalastus- ja vesiviljelyalan asiantuntijoiden kannanottoa; d) tiedonkeruuta, hallintaa ja käyttöä koskeviin palveluihin liittyvät komission menot, jotka aiheutuvat kalastusalan asiantuntijoiden kokousten järjestämisestä ja hallinnosta, kalastusalan tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen liittyvien vuotuisten työohjelmien hallinnoinnista, tietojen toimittamista koskevien pyyntöjen ja tietokokonaisuuksien käsittelystä sekä tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen neuvonnan tarjontaan tähtäävistä valmisteluvista töistä; e) jäsenvaltioiden väliset yhteistyötoimet tiedonkeruun alalla, mukaan lukien sellaisten alueellisten tietokantojen perustaminen ja ylläpito tietojen säilyttämistä, hallintaa ja käyttöä varten, joista on hyötyä alueellisessa yhteistyössä ja jotka parantavat tiedonkeruuta ja hallintaa, sekä kalastuksenhoitoa tukeva tieteellinen asiantuntemus.

Perustelu

YKP:n puitteissa pohditaan vakavasti niitä vaikeuksia, joita merikalastuksella on vastassaan kalastusalueiden riiston, polttoainehintojen ja hallinnollisen taakan johdosta. Sen vuoksi YKP:n täytäntöönpanon ja kehittämisen kannalta tarpeellisissa tutkimuksissa ja kokeiluhankkeissa tulee kalastuksen lisäksi ottaa huomioon vesiviljely, sillä se on elintarvikkeiden tuotantolähde, jolla on huomattavat kehitysmahdollisuudet Euroopan unionissa.

Muutosehdotus 34

88 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. EMKR:n tukea voidaan myöntää [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 52 artiklalla perustettujen neuvoo-antavien toimikuntien toimintakustannuksiin.	1. EMKR:n tukea voidaan myöntää <u>myönnetään</u> [yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen] 52 artiklalla perustettujen neuvoo-antavien toimikuntien toimintakustannuksiin <u>toiminnan aiheuttamiin välttämättömiin kustannuksiin, jotta toimikunnat voivat huolehtia tehtävistään täysipainoisesti ja tehokkaasti.</u>

Perustelu

Yhteisen kalastuspolitiikan yleisistä säännöistä ja suuntaa-antavista periaatteista (ympäristötavoitteet, alan tukimekanismit, yhteinen markkinajärjestely jne.) päätetään Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteispäätösmenettelyllä. Erityisasetukset (erityiset tekniset toimenpiteet ja monivuotiset hoitosuunnitelmat) tulee sen sijaan määritellä kalastusalueiden tasolla. Tästä syystä perusasetuksessa säädetään neuvoo-antavien toimikuntien ottamisesta aiempaa laajemmin mukaan päätöksentekoon.

Tällaisella institutionaalisella rakenteella on lukuisia etuja nykytilanteeseen verrattuna. Rakenne on jäsennetty ekosysteemien perusteella, ja se helpottaa mukautuvaa hoitoa, asettaa painopisteet tärkeysjärjestykseen, mahdollistaa toimivallan avoimemman jakautumisen ja edistää sidosryhmien osallistumista.

Vahvistettu alueellinen neuvoo-antava toimikunta olisi kevyt rakenne, joka muodostuisi 4–5 pysyvästä virasta.

Muutosehdotus 35

100 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Vapauttaminen	Vapauttaminen
Komissio vapauttaa toimintaohjelmaan liittyvän talousarviositoumuksen osan, jota ei ole käytetty ennakko- tai välimaksuihin tai josta ei ole jätetty komissiolle 98 artiklan 3 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttävää menoilmoitusta, talousarviositoumuksen tekemistä seuraavan toisen vuoden joulukuun 31 päivään mennessä toteutuneiden menojen osalta.	1. Komissio vapauttaa toimintaohjelmaan liittyvän talousarviositoumuksen osan, jota ei ole käytetty ennakko- tai välimaksuihin tai josta ei ole jätetty komissiolle 98 artiklan 3 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttävää menoilmoitusta, talousarviositoumuksen tekemistä seuraavan toisen kolmannen vuoden joulukuun 31 päivään mennessä toteutuneiden menojen osalta. 2. <u>Kolmannesta vuodesta alkaen komissio vapauttaa toimintaohjelmaan liittyvän talousarviositoumuksen osan, jota ei ole käytetty ennakko- tai välimaksuihin tai josta ei ole jätetty komissiolle 98 artiklan 3 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttävää menoilmoitusta, talousarviositoumuksen tekemistä seuraavan toisen vuoden joulukuun 31 päivään mennessä toteutuneiden menojen osalta.</u>

Perustelu

EMKR:n käynnistysaikataulusta on tulossa hidas, kun otetaan ensinnäkin huomioon nykyisen EKTR:n hidas toteutusaikataulu sekä mahdollisuus tehdä rahastosta sitoumuksia ja suorittaa maksuja vuoden 2015 loppuun asti. Edellä mainitun päällekkäisyyden lisäksi julkishallinnon talous- ja rahoitussuhdanne pankkien yksityisille hankkeenesittäjille asettamine luottorajoituksineen ei synnytä N+2-säännön mukaista talouskasvua. Sääntöä olisi näin ollen joustavoitettava ja ryhdyttävä käyttämään N+3-sääntöä ainakin kolmen ensimmäisen vuoden aikana (2014–2016), kunnes ohjelma on päässyt asianmukaisesti vauhtiin.

Bryssel 9. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta "Globaali Eurooppa – Uusi lähestymistapa EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseen"

(2012/C 391/11)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen yhdessä esiteltyyn "Globaali Eurooppa" -pakettiin, jonka avulla voidaan varmistaa aiempaa kokonaisvaltaisempi näkökulma ja johdonmukaisempi kehitysyhteistyöpolitiikka. Komitea on samaa mieltä siitä, että ulkosuhteiden alan määrärahoja on lisättävä, sillä EU tuottaa tällä saralla selvää lisäarvoa.
- toteaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ja etenkin ne, jotka hallintoresurssien niukkuudesta huolimatta haluavat antaa panoksensa kehitysyhteistyöhön, pitävät EU:n tukikehyksen ajantasaistamista sekä välineiden suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevan säännösten yksinkertaistamista tervetulleena.
- haluaa tällä lausunnolla kiinnittää huomiota paikallis- ja alueviranomaisten rooliin EU:n kehitysyhteistyön toimijoina, mutta myös siihen rooliin, joka näillä toimijoilla on yksittäisten jäsenvaltioiden toteuttamissa hallinnon hajauttamista ja demokratian syventämistä edistävissä toiminnoissa sekä suorassa kansainvälisessä rajat ylittävässä yhteistyössä valtiotasoa alempana vaikuttavien toimijoiden välillä.
- katsoo, että komission ehdotuksen EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseksi tulee luoda asianmukaiset edellytykset paikallis- ja alueviranomaisten osallistumisen ja yhteistyön vahvistamiselle esimerkiksi rajoittamalla vaatimusta yhteisrahoituksesta tai jopa poistamalla kyseinen vaatimus. Hallinnon hajauttaminen on toivottava kehityskulku, jossa paikallis- ja alueviranomaisten asema vahvistuu – maailmanlaajuisesti.
- muistuttaa, että paikallisen vastuun luominen ja ruohonjuuritason demokratian edistäminen edellyttävät luottamusta poliittiseen järjestelmään ja sen edustajiin. Hajautettu järjestelmä luo legitiimimpiä ja tehokkaampia toimielimiä, ja se on sopivin keino tuoda päättäjät ja kansalaiset lähemmäs toisiaan. Jos päätöksentekoprosesseissa noudatetaan kautta linjan avoimuutta ja toissijaisuusperiaatetta, demokraattiset arvot juurrutetaan kansalaisiin, mikä avaa tietä kohti moniarvoista ja sallivaa yhteiskuntaa.

Esittelijä	Lotta HÅKANSSON HARJU (SE, PSE)
Viiteasiakirjat	Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Globaali Eurooppa – Uusi lähestymistapa EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseen – COM(2011) 865 final Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset unionin ulkoisen toiminnan välineiden täytäntöönpanoa koskevista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä – COM(2011) 842 final Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Monivuotisen rahoituskehyksen laatiminen Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alueen valtioiden sekä merentakaisien maiden ja alueiden kanssa tehtävän EU:n yhteistyön rahoitusta varten vuosina 2014–2020 (yhdestoista Euroopan kehitysrahasto) – COM(2011) 837 final Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II) – COM(2011) 838 final Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta – COM(2011) 839 final Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta – COM(2011) 840 final Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset kumppanuusvälineen perustamisesta kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten – COM(2011) 843 final Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset demokratian ja ihmisoikeuksien maailmanlaajuisesta edistämisestä koskevasta rahoitusvälineestä – COM(2011) 844 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. suhtautuu myönteisesti kehitysyhteistyöpolitiikan rahoitusvälineiden uuteen sukupolveen, jolla on tarkoitus helpottaa poliittista vuoropuhelua ja toimenpiteiden toteuttamista yleisstrategian "Muutossuunnitelma" ⁽¹⁾ mukaisesti ja ehdotetun monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa. Komitea pitää myönteisenä komission ehdotusta nostaa määrärahat 70 miljardiin euroon, mikä vastaa vajaata 7 prosenttia EU:n koko talousarviosta.

2. on tyytyväinen yhdessä esiteltyyn "Globaali Eurooppa" -pakettiin ⁽²⁾, jonka avulla voidaan varmistaa aiempaa kokonaisvaltaisempi näkökulma ja johdonmukaisempi kehitysyhteistyöpolitiikka. Komitea on samaa mieltä siitä, että ulkosuhteiden alan määrärahoja on lisättävä, sillä EU tuottaa tällä saralla yhteinäistoimijana selvää lisäarvoa, ja siksi komitea pahoittelee, että Euroopan kehitysrahasto (EKR) ei kuulu EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen. Euroopan kehitysrahaston kautta kanavoitetaan varoja yli 34 miljardia euroa, mutta ne eivät sisälly talousarvioon. Rahastoon tulee soveltaa samoja avoimuutta, tehokkuutta ja tulosten raportointia koskevia vaatimuksia kuin muihin "Globaali Eurooppa" -pakettiin sisältyviin rahoitusvälineisiin.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan vaikutuksen lisääminen: muutossuunnitelma, COM(2011) 637 final.

⁽²⁾ "Globaaliin Eurooppaan" sisältyvät seuraavat asiakirjat: COM(2011) 865, COM(2011) 842, COM(2011) 837, COM(2011) 838, COM(2011) 839, COM(2011) 840, COM(2011) 843 ja COM(2011) 844.

3. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ja etenkin ne, jotka hallintoresurssien niukkuudesta huolimatta haluavat antaa panoksensa kehitysyhteistyöhön, pitävät EU:n tukikehyksen ajantasaistamista sekä välineiden suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevan säännösten yksinkertaistamista tervetulleena. Välineiden yksinkertaistamista ja selkeyttämistä on nykyisen ohjelmakauden aikana kaivattu kipeästi, ja AK on tyytyväinen, että komission kuulemismenettelyn tulokset on otettu huomioon.

4. toteaa, että sääntöjen yksinkertaistaminen, osallistumiskustannusten vähentäminen sekä hankinta- ja avustusmenettelyjen nopeuttaminen ovat kaikki kaivattuja parannuksia. Joustavuuden lisääminen ja nopeampi mukautuminen ja tarkistaminen toimintaympäristön sitä vaatiessa luonevat myös edellytyksiä tehokkaammille toimille.

5. haluaa tällä lausunnolla kiinnittää huomiota paikallis- ja alueviranomaisten rooliin EU:n kehitysyhteistyön toimijoina, mutta myös siihen rooliin, joka näillä toimijoilla on yksittäisten jäsenvaltioiden toteuttamissa hallinnon hajauttamista ja demokratian syventämistä edistävissä toimissa sekä suorassa kansainvälisessä rajat ylittävässä yhteistyössä valtiotasoa alempana vaikuttavien toimijoiden välillä. Komitea huomauttaa näin ollen, että EU:n syrjäisimmät alueet ovat erityistapaus, ja niihin on syytä kiinnittää huomiota, sillä strategisen maantieteellisen sijaintinsa johdosta ne toimivat EU:n aktiivirajoina ja maailmanlaajuisina foorumeina, joiden avulla voidaan lisätä unionin kehitysyhteistyöpolitiikan tehoa, kuten komitean lausunnoissa CdR 408/2010 ja CdR 364/2011 todetaan.

6. toteaa kaupungistumisen johtaneen siihen, että paikallis- ja alueviranomaisten erittäin haasteellisenä tehtävänä on parantaa omaa kapasiteettiaan ja tehokkuuttaan sekä panna täytäntöön vahvoja ja avoimia hallintojärjestelmiä väestön toiveisiin vastaimiseksi. Tätä varten ne tarvitsevat muiden kuntien tietämystä ja kokemuksia. Erilaisiin kunnallisiin ja alueellisiin kumppanuuksiin osallistuu usein laaja joukko erilaisia toimijoita. Yhteistyön on etenkin tiiviimmissä julkisen sektorin sisäisissä kumppanuuksissa, mutta myös julkisen ja yksityisen sektorin välisissä kumppanuuksissa todettu aiheuttavan vähän kustannuksia mutta johtavan yhtä lailla konkreettisiin ja pysyviin tuloksiin muun muassa sen ansiosta, että yhteistyön pyrkimyksenä on vähentää olemassa olevia rakenteita niiden lakisääteisine tehtävineen ja velvolluuksineen sekä vähentää paikallis- ja aluehallinnossa jo olevan henkilöstön valmiuksia. Sen vuoksi komission ehdotuksen EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseksi tulee luoda asianmukaiset edellytykset paikallis- ja alueviranomaisten osallistumisen ja yhteistyön vahvistamiselle esimerkiksi rajoittamalla vaatimusta yhteisrahoituksesta tai jopa poistamalla kyseinen vaatimus. Hallinnon hajauttaminen on toivottava kehityskulku, jossa paikallis- ja alueviranomaisten asema vahvistuu – maailmanlaajuisesti.

7. katsoo, että tukemalla kehitysyhteistyöohjelmaa "Kansalaisyhteiskunta ja paikallisviranomaiset" kyseisille toimijoille annetaan oikeutetusti nimenomainen tunnustus. Alueiden komitea edellyttää kuitenkin, että paikallisille ja alueellisille hallintotasoille ja niiden tarjoamille julkisille palvelutoimialoille annetaan

mahdollisuus saada tukea myös muista temaattisista ja maantieteellisesti määritetyistä rahoitusvälineistä. Paikallis- ja alueviranomaisten tukeminen ja osallistaminen yhteiskuntakehityksessä on *laaja-alainen* kysymys, eikä sitä pidä rajoittaa pelkästään yhden rahoitusvälineen pieneen osaan.

8. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisia tulee aiempaa voimakkaammin kannustaa osallistumaan myös temaattiseen ohjelmaan "Muuttoliike ja turvapaikka-asiat" ja pääsemään siten osallisiksi rahoituksesta. Rajat ylittävää kansainvälistä yhteistyötä siirtolaisia ja turvapaikanhakijoita vastaanottavien kuntien ja kyseisten henkilöiden lähtökuntien välillä voitaisiin parantaa ja kehittää huomattavasti. Paikallistaso on tärkeä vastaanotto- ja paluuohjelmien suunnittelussa ja tarjoamisessa.

9. on tyytyväinen siihen, että hajautettu kansainvälinen kehitysyhteistyö on nimenomaisesti tunnustettu ja tuotu esiin yhä useammin – paitsi komission tiedonannoissa myös muissa maailmanlaajuisissa yhteyksissä viime vuosina ⁽³⁾. Paikallis- ja alueviranomaisten roolia terveessä yhteiskuntakehityksessä ja niiden merkitystä yhteyden luomisessa kansalaisten ja hallintotasojen välille ei voida korostaa kyllin paljon.

10. on sitä mieltä, että budjettitukea tai alakohtaista tukea myönnettäessä kumppanimaille on asetettava ehtoja, jotta kehitysmäärärahoja todella ohjataan riittävästi vastuullisille hallintotasoille erittäin tarpeellisten ja kysyttyjen palvelujen tarjoamiseksi kuntien asukkaille. Varoja ja pätevää henkilöstöä ei pidä keskittää keskushallinnon tasolle vaan näitä pitää delegoida asiainkuuluville alue- ja paikallisviranomaisahoille.

11. korostaa, että kunnat ja alueet edustavat asukkaalleen yhteistä ääntä ja johtajuutta. Paikallis- ja alueviranomaiset tarjoavat näin ollen kansalaisille mahdollisuuden arkielämään konkreettisesti liittyvään lähivaikuttamiseen. Kunnat ja alueet huolehtivat lisäksi suuresta osasta julkisten palvelujen tarjonnasta. Kunta tai alue on usein se taho, joka koordinoi yhteistyötä ja tukee yhteistoimintaa keskeisten yhteiskunnallisten toimijoiden, kuten aatteellisten organisaatioiden, yksityisen elinkeinoelämän, uskonnollisten yhteisöjen ja yliopistojen ja korkeakoulujen, välillä.

12. huomauttaa, että YK:n globaalit kehitystavoitteet, niin kutsutut vuosituhattavoitteet, ovat luonnollisesti merkityksellisiä jäsenvaltioiden ja YK:n lisäksi myös kuntien ja alueiden kannalta. Paikallis- ja alueviranomaiset työskentelevät kestäväen yhteiskuntakehityksen puolesta, ja paikallis- ja alueiden toimet ovat

⁽³⁾ Rio de Janeirossa vuonna 1992 hyväksytty Agenda 21, YK:n vuosituhannenvaihteen huippukokous vuonna 2000, Pariisin julistus vuodelta 2005, Busanin konferenssi vuonna 2011, Euroopan neuvoston päätöslauselma 251 "City Diplomacy" (kaupunkidiplomatia) vuodelta 2008 ja YK:n kehitysyhteistyöfoorumi 6. heinäkuuta 2012.

vuosituhattavoitteiden saavuttamisen edellytys. Tietoa valtiotasoa alemmien tasojen toimijoiden merkityksestä paikalliselle – ja myös globaalille – kehitykselle on levitettävä. Esimerkiksi Alankomaissa ja Ruotsissa on käynnissä hankkeita, jossa kiinnitetään huomiota kuntien panokseen ja vastuuseen terveestä ja kestävästä yhteiskuntakehityksestä sekä sen yhteyteen YK:n vuosituhattavoitteisiin.

13. kannattaa EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan tulevaisuutta koskevassa Euroopan parlamentin mietinnössä esitettyä kehottusta julistaa vuosi 2015 eurooppalaiseksi kehitysyhteistyön teemavuodeksi vuosituhattavoitteiden asianmukaisen jatkon varmistamiseksi.

14. pitää komission ehdotusta yhteisestä seitsenvuotisesta ohjelmasuunnittelusta kannatettavana ja uskoo, että sillä voidaan luoda paremmat edellytykset laajoille yhteiskunnallisille uudistuksille. AK tukee välineissä ehdotettua tuloksien ja tiukempien ehtojen selkeämpää painottamista. Komission sekä jäsenvaltioiden edustajien tulee kiinnittää huomiota siihen, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat antaa panoksensa aloitteelliseen vuoropuheluun ideoiden löytämiseksi kulloisenkin välineen käytön suunnitteluun.

15. korostaa, että hajauttamisuudistukset ja demokratiakehitys ovat monitahoisia, laajoja ja käänteentekeviä prosesseja, jotka edellyttävät sitkeyttä, ennakoitavuutta ja pitkän aikavälin perspektiiviä rahoittajalta ja yhteistyökumppanilta.

16. muistuttaa, että paikallisen vastuun luominen ja ruohonjuuritason demokratian edistäminen edellyttävät luottamusta poliittiseen järjestelmään ja sen edustajiin. Hajautettu järjestelmä luo legitimiimpiä ja tehokkaampia toimielimiä, ja se on sopivin keino tuoda päättäjät ja kansalaiset lähemmäs toisiaan. Jos päätöksentekoprosesseissa noudatetaan kautta linjan avoimuutta ja toissijaisuusperiaatetta, demokraattiset arvot juurrutetaan kansalaisiin, mikä avaa tietä kohti moniarvoista ja sallivaa yhteiskuntaa.

17. toteaa, että sekä Euroopan unionin että kumppanuusmaiden paikallis- ja alueviranomaisilla voi – ja niillä tulee – olla ratkaiseva rooli politiikkojen ja strategioiden suunnittelussa niiden omalla tasolla, ja niille voidaan ja niille tulee antaa mahdollisuus osallistua toimintaan valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Paikallis- ja alueviranomaiset vastaavat myös palveluntuottajan ominaisuudessa päätettyjen painopisteiden ohjaamisesta, koordinoinnista ja täytäntöönpanosta esimerkiksi hoito-, koulutus- ja kulttuurialalla.

18. toteaa, että kuntia ja alueita edustavilla valtakunnallisilla järjestöillä voi olla henkisen pääoman resurssiensa johdosta ratkaiseva tukijan tehtävä laajoissa yhteiskunnallisissa uudistuksissa

ja erityisesti hajauttamisessa ja demokratiakehityksessä. Kunta- ja alueliitto tai vastaava järjestö voi tukea kyseisenlaisten järjestöjen jäseniä kehittämällä menetelmiä ja välineitä, puhumalla jäsentensä puolesta ja edustamalla yhteisiä etuja sekä koordinoimalla eri rahoittajien toimia niiden kulloisellakin toimialalla. Kyseisten järjestöjen kansallisen tason kokemusta tulee hyödyntää paikallis- ja aluedemokratian vahvistamiseksi kehitysyhteistyössä. Näin ollen komitea kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja julkisen vallan tahoja valtiota alempana tukemaan paikallis- ja alueviranomaisien valtakunnallisten järjestöjen roolia kumppanuusmaissa.

19. huomauttaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on asiantuntemusta useimmilta taloudellisesta, yhteiskunnallisesta ja ympäristönäkökulmasta kestävästä kehityksen kannalta keskeisiltä aloilta. On syytä huomata, että niillä on kokemusta sekä käytännön työstä että poliittisesta päätöksenteosta esimerkiksi kansanterveyden, koulutuksen, jäte- ja vesihuollon, paikallisen yrityäjyyden ja pienten ja keskusurten yritysten sijoittautumisen edellytysten, liikenteen ja infrastruktuurien, ympäristön ja luonnonvarojen sekä maatalouden aloilla, mutta myös todellista demokratiaa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevasta laajemmasta vastuusta ja puolustamisesta. Tätä asiantuntemusta voidaan hyödyntää ja ottaa käyttöön helposti suoraan paikallis- ja alueviranomaisilta tai niiden valtakunnallisen, eurooppalaisen tai globaalin tason järjestöiltä sekä AK:n kautta.

20. toteaa, että Euroopan komissio ehdotti vuonna 2008 sellaisen kokonaisvaltaisen lähestymistavan kehittämistä, jota sovellettaisiin paikallisviranomaisiin kehitysyhteistyön toimijoina globaalilla, eurooppalaisella ja kansallisella tasolla ja esitti sitä varten kolmea välinettä, joita käytettäisiin AK:n johdolla, ottaen huomioon, että komitean tehtävä on tarjota paikallisviranomaisille foorumi näkemystensä esittämiseen EU:n tasolla. Komitea muistuttaa, että käyttöön on otettu hajautetun yhteistyön atlas toimenpiteiden ja parhaiden käytänteiden kartoittamiseksi, tietojen vaihtoon tarkoitettu internetportaali, jonka avulla osaaminen ja toimintakyky pyritään kohdentamaan sinne, missä niitä tarvitaan, sekä hajautettua yhteistyötä käsittelevä vuoropuhelutapaaminen poliittista vuoropuhelua varten, ja että näihin toimiin osallistuvat myös Euroopan komissio ja keskeiset EU:n ja kumppanuusmaiden paikallis- ja alueviranomaisien verkostot, kuten Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston työryhmä Platforma. Komitea kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia sekä niitä edustavia järjestöjä EU- ja kumppanuusmaissa lisäämään näiden välineiden käyttöä yhdenmukaisuuden ja kehitysavun tuloksekkuuden parantamiseksi.

21. toteaa, että EU:n toimielinten, kansalaisyhteiskunnan edustajien ja paikallis- ja alueviranomaisien edustajien välillä maaliskuusta 2010 toukokuuhun 2011 kehitysyhteistyöstä käydyn järjestelmällisen vuoropuhelun tuloksena komissio ehdottaa kehitysyhteistyökysymyksiä käsittelevän pysyvän korkean tason foorumin perustamista. Komitea kannattaa lämpimästi tätä aloitetta ja aikoo jatkaa institutionaalisen roolinsa täyttämistä, sillä se katsoo, että virallinen foorumi merkitsisi vuoropuhelun virallistamista ja parantaisi sen sisällön laatua sekä mahdollistaisi

järjestelmällisen keskustelun kehitysyhteistyökysymyksistä, säännöllisen ajantasaistamisen, asiantuntija-arviot ja kokemusten-vaihdon. Komitea suhtautuu niin ikään myönteisesti ilmoitukseen kansalaisjärjestöjen sekä paikallisviranomaisten roolia kehitysyhteistyössä käsittelevistä tiedonannoista, jotka muodostavat virallisen perustan, jolta komission kanssa tehtävää yhteistyötä voidaan jatkaa ja kehittää edelleen. Asian tärkeys on ilmennyt kahden vuoden välein järjestettävässä hajautettua yhteistyötä käsittelevässä vuoropuhelutapahtumassa sekä järjestelmällisessä vuoropuhelussa.

Huomioita demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevasta eurooppalaisesta rahoitusvälineestä (European Instrument for Democracy and Human Rights – EIDHR)

22. toteaa, että demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan temaattisen välineen määrärahoja ehdotetaan lisättävän lähes 35 prosenttia verrattuna nykyiseen ohjelmakauteen, mutta se muodostaa jatkossakin vain vähäisen osan (noin 2 prosenttia) EU:n kehitysavusta. Komitea pahoittelee, ettei tälle horisontaaliselle välineelle varata enemmän varoja, sillä sitä voidaan käyttää kaikilla maantieteellisillä alueilla ja eri kehitystasoilla ja se keskittyy peruskysymyksiin, kuten perusihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja demokratiaaudistusten tukemiseen ja vahvistamiseen.

23. korostaa, että demokratia ja ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia arvoja niin EU:lle kuin kansainväliselle yhteisölle. Nämä arvot muodostavat resurssin ja voiman, jota paikallis- ja alueviranomaisten, toimivan oikeuslaitoksen, kansalaisyhteiskunnan, tiedotusvälineiden ja muiden toimijoiden on monissa yhteiskunnissa suojeltava.

24. katsoo, että ihmisoikeuksia on tarpeen edistää ja tietoisuutta niistä on lisättävä kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Komitean mielestä on tästä syystä perusteltua, että välineessä painotetaan nykyistä enemmän paikallisia ja alueellisia hallintotasoja julkisten instituutioiden kehittämisessä.

25. katsoo, että lähinnä kansalaisia oleva hallintotaso on myös se taho, joka voi panna täytäntöön kansallisia päätöksiä paikallistasolla siten, että niitä mukautetaan ottaen huomioon paikalliset poikkeamat tai edellytykset, jotta vältetään mahdollisilta kielteisiltä vaikutuksilta paikallisten asukkaiden oikeuksiin, joita ovat esimerkiksi kieltä tai etnisyyden ilmenemismuotoja koskevat vaatimukset. Paikallis- ja alueviranomaiset ovat myös soveltuvien tahojen organisoimaan ja koordinoimaan toimia paikallisten ryhmien, kuten nuorten tai naisten, valvuttamiseksi heidän ihmisoikeuksistaan ja siitä, miten he voivat vaatia niitä.

Huomioita kehitysyhteistyön rahoitusvälineestä ja tuesta kansalaisyhteiskunnan organisaatioille ja paikallis- ja alueviranomaisille (Development Cooperation Instrument – DCI)

26. haluaa luonnollisesti – samoin kuin sen edustamat paikallis- ja alueviranomaiset – auttaa aktiivisesti toteuttamaan

komission ehdotuksen, jonka mukaan komissio vahvistaa edelleen vuoropuhelua ja koordinoitua kansalaisyhteiskunnan ja paikallis- ja alueviranomaisten kanssa. Tähän se käyttää yhdessä Euroopan komission ja EU- ja kumppanuusmaiden paikallis- ja alueviranomaisten keskeisten verkostojen kanssa kehitettyjä välineitä sekä uutta kehitysyhteistyökysymyksiä käsittelevää pysyvää korkean tason foorumia.

27. on tyytyväinen siihen, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat jatkossakin saada rahoitusta kehitysyhteistyöhön, mutta korostaa, että olisi hyödyllistä tehdä selvä ero kansalaisyhteiskunnan ja paikallis- ja alueviranomaisten välillä politiikan, välineiden ja tosiasiallisen rahoituksen suhteen.

28. kehottaa lisäämään paikallis- ja alueviranomaisille tarkoitettuja varoja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen alaisessa valtiosta riippumattomien toimijoiden ja paikallisviranomaisten temaattisessa ohjelmassa. Nykyisellä ohjelmakaudella varojen jakautuminen kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja paikallis- ja alueviranomaisten välillä on ollut vinoutunutta. Varaamalla nykyisten 15 prosentin sijasta vähintään 25 prosenttia varoista paikallis- ja alueviranomaisille niiden perusteltua roolia ja asiantuntemusta voidaan hyödyntää paremmin.

29. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat varmistaa demokraattisen kehityksen pitkällä aikavälillä ja että niille tulee antaa riittävät varat vastapainon luomiseksi varakkaiden kansallisten tai kansainvälisten aatteellisten organisaatioiden aloitteille. Kumppanuusmaiden paikallis- ja alueviranomaisia tarvitaan koordinoimaan eri toimijoiden aloitteita ja toimia ja huolehtimaan siitä, että nämä ovat paikallisella ja alueellisella tasolla laaditun ja poliittisesti vahvistetun kehitysyhteistyöpolitiikan mukaisia, ainakin sikäli kuin aloitteet ja toimet koskevat julkisten palvelujen tarjontaa.

30. huomauttaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on korvaamatonta asiantuntemusta ja kokemusta paikallis- ja aluehallintoa koskevasta kehitystyöstä, poliittisen vuoropuhelun järjestelmien ja foorumien rakentamisesta, syvennetystä ja laajennetusta puoluepoliittisesta työstä, edellytysten luomisesta kansalaisten vaikuttamiselle ja kansalaisvuoropuhelulle – toisin sanoen syvälle juurtuneen ja lujan demokratian rakentamisesta.

31. toteaa, että monilla Euroopan unionin paikallis- ja alueviranomaisista on monivuotiset demokraattiset perinteet, mutta monet jäsenvaltiot ovat myös uusia ja hauraita demokratioita. Euroopan unionin paikallis- ja alueviranomaisten erilaiset kokemukset ja näkökulmat olisi tästä syystä sisällytettävä unionin yhteiseen kehitysyhteistyöhön kumppanimaiden kanssa, ja niitä olisi hyödynnettävä kumppanimaiden julkisten toimielinten

uudistamisessa ja/tai perustamisessa. Tällöin tulisi kiinnittää erityistä huomiota paikalliseen itsehallintoon, joka on kaikkia kansalaisia lähimpänä oleva hallintotaso, sekä tukea ja vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa, joka muodostaa jokaisen demokratian perustan.

32. korostaa, että kumppanimaiden suorilla vaaleilla valittujen paikallisten ja alueellisten poliitikkojen sekä palvelussuhteessa olevien virkamiesten tukeminen on keskeinen tekijä, jotta hajauttamisuudistuksissa onnistutaan ja saadaan aikaan hyvä hallintotapa – tarkoituksenmukaisen hallintotavan tulee olla sekä keino että päämäärä EU:n kehitysyhteistyöpyrkimyksissä.

33. katsoo, että syvälle juurtunut demokratia ja parempi paikallinen palvelu edellyttävät, että kaikilla tasoilla *samanaikaisesti* on ymmärrystä ja halua järjestelmän muuttamiseen. Poliittinen sitoutuminen, voimavarojen vapauttaminen, vallan jakaminen ja hallinnon hajauttaminen edellyttävät yhteisymmärrystä valtiollisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Kansallinen oikeus- ja rahoitusjärjestelmä, joka mahdollistaa poliittisen vastuuvollisuuden paikallis- ja aluetasolla, luo edellytykset parannuksille ja tarvittavalle paikalliselle sitoutumiselle ja vastuunkannolle lähiympäristön kehittämisestä.

Huomioita Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineestä (European Neighbourhood Instrument – ENI)

34. ilmaisee tyytyväisyytensä ehdotetusta Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineestä ja katsoo, että se vastaa pääpiirteittäin nykyisen rahoitusvälineen tarvitsemia tarkistuksia. Komitea haluaa kuitenkin ehdottaa muutoksia, jotta naapuruuspolitiikan tukea tehostetaan entisestään ja sen vaikutusta lisätään.

35. ehdottaa lisättäväksi tiettyjä sanamuotoja, joissa painotetaan hallinnon hajauttamista ja paikallisdemokratiaa sekä valmiuksien kehittämistä kunnallisten ja alueellisten julkisten palvelujen tarjoamista varten, jotta EU:n tavoite luoda syvä ja luja demokratia saavutetaan.

36. kehottaa komissiota varaamaan tässä välineessä varoja ohjelmiin, joilla tuetaan paikallista ja alueellista demokratiakehitystä ja hallinnon hajauttamista. On täsmennettävä, että mahdollisten tuensaajien ja yhteistyökumppanien on ehdottomasti oltava paikallis- ja alueviranomaisia.

37. kehottaa komissiota selventämään, että rajat ylittävää yhteistyötä, useiden valtioiden välinen yhteistyö mukaan lukien, ei rajoiteta vain fyysisesti toisiinsa rajautuviin valtioihin, vaan että se sisältää kaikki EU:n jäsenvaltiot, alueet ja kaupungit – niiden

maantieteelliseen läheisyyteen katsomatta. On tärkeää, että kokemuksia, osaamista ja esimerkkejä hyvistä menetelmistä välitetään yli rajojen fyysisestä etäisyydestä riippumatta, minkä johdosta syrjäisimpien alueiden osalta on poistettava Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälinettä koskeva 150 km:n tukikel-poisuusehto.

38. huomauttaa, että vaatimus yhteisrahoitusosuudesta panttaessa täytäntöön naapuruuspolitiikkaan sisältyviä toimia estää tietyissä tapauksissa paikallis- ja alueviranomaisien osallistumisen. Yhteisrahoitus on tietyissä maissa ristiinradassa sellaisen kansallisen lainsäädännön kanssa, joka ei salli valtiotasoa alempana vaikuttavien viranomaisahojen osallistumista kehitysyhteistyöhön.

39. kehottaa komissiota keskittymään asetuksessa vielä enemmän instituutioiden kehittämistä koskevaan kumppanuuteen ja TAIEXiin⁽⁴⁾ ja tutkimaan perusteellisesti, miten näitä voidaan jatkossa edistää. Valitettava tosiseikka on, että harvoilla paikallis- ja aluehallinnosta vastaavilla ministeriöillä on kiinnostusta tai valmiuksia ehdottaa tämän tyyppistä kumppanuutta tai TAIEX-yhteistyötä.

40. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisien, kansalaisyhteiskunnan ja niiden keskinäisen yhteistyön tunnustettu ja yhä laajemmin arvostettu rooli valtioiden siirtyessä yksipuoluejärjestelmistä tai diktatuureista demokratiaan on tärkeä ja tuottaa lisäarvoa, joka ansaitsee yhä suuremman merkityksen EU:n naapuruuspolitiikassa ja varojen suuntaamisessa.

41. toteaa työnsä puitteissa tapahtuvan intensiivistä konkreettista keskinäistä vaihdantaa ja työskentelyä, kuten itäinen kumppanuus (CORLEAP) ja ARLEM, joissa on muun muassa kiinnitetty huomiota EU:n "Globaalin Euroopan" ja "Muutos-suunnitelman" tavoitteisiin ja päämääriin myös unionin rajojen ulkopuolella.

Huomioita liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (Pre-Accession Instrument – IPA)

42. on muun muassa lausunnoilla, seminaareilla, työryhmillä ja paikallishallinnon välineellä (*Local Administration Facility*, LAF) pyrkinyt kehittämään liittymistä valmistelevan tuen täytäntöönpanoa, ja se kannattaa täysin tavoitetta tehdä liittymistä valmistelevasta tukivälineestä nykyistä tulossuuntautuneempi, joustavampi ja räätälöidympi.

43. toteaa, että monitasoisella ja kumppanuuteen perustuvalla lähestymistavalla EU haluaa varmistaa kehitysavun tehokkaan tarjoamisen ja vaikutuksen. Komitea kannustaa näitä pyrkimyksiä konkreettisesti esimerkiksi kansanedustalaitosten konferenssin ("assises") avulla sekä laatimalla hajautetun kehitysyhteistyön atlaksen. Komitea vastaa yhdessä komission

⁽⁴⁾ TAIEX: "Technical Assistance and Information Exchange Instrument", väline, jolla tuetaan kumppanimaita näiden mukautuessa EU:n lainsäädäntöön.

kanssa paikallishallinnon välineestä, jonka valikoimaan sisältyy hakijamaiden ja mahdollisten hakijamaiden politiikkojen ja virkamiesten opintomatkoja.

44. toivoo, että komissio helpottaa ja kannustaa nykyistä enemmän paikallis- ja alueviranomaisten välistä kokemusten-vaihtoa eikä varsinkaan anna keskushallinnon tahojen jäsenvaltioissa ja laajentumismaissa dominoida sitä.

45. toteaa, että monivuotinen yhteistyö laajentumis- ja naapuruusmaiden paikallis- ja alueviranomaisten kanssa on muuttanut yhä ammattimaisemmaksi, ja komitea korostaa, että rahoitusvälineillä on jatkossa kannustettava tätä kehitystä ja mahdollistettava sen tehostaminen.

46. haluaisi nähdä etenkin laajentumis- ja naapuruusmaissa selvemman yhteyden tuen myöntämisen ja täytäntöönpanoprosessissa saavutettavien, hallinnon hajauttamista, monitasoista hallintoa ja siten paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista asianomaisilla päätöksentekotasolla koskevien tulosten välillä. Tämä on varmistettava hyödyntämällä asianmukaisia välineitä ja indikaattoreita.

47. kehottaa komissiota varmistamaan, että varoja varataan erityisesti laajentumismaiden paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksien voimistamiseen ja kehittämiseen sekä osaamisen ja taitojen vahvistamiseen. Sen sijaan, että paikallis- ja alueviranomaiset nähdään ja käsitetään passiivisina vastaanottajina, niille olisi annettava rooli ennakoivina toimijoina, jotka tuntevat hyvin tarpeet, edellytykset ja realistiset tavoitteet.

48. katsoo, että yrittämällä aktiivisemmin vastata niihin valmiuksien kehittämistarpeisiin, joita lisääntynyt osallistuminen liittymistä valmistelevan tukivälineen täytäntöönpanoon muun muassa merkitsee, paikallis- ja alueviranomaisille annetaan mahdollisuus oppia käytännön työn avulla ennen varsinaista EU:n jäsenyyttä. Varoja voidaan esimerkiksi käyttää näiden toimijoiden auttamiseksi kehittämään hankeideoita. IPA-tuen hajuautusta hallinnoinnista on saatu hyviä kokemuksia useissa maissa.

49. korostaa, että yksi haaste IPA-tuen täytäntöönpanossa on korruptio, ja tällä alalla on kaikille – niin paikallis-, alue- kuin valtiolliselle – tasolle annettava tukea. Jatkuva ja tiukka valvontajärjestelmä sekä "vahtikoirille", kuten kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, tiedotusvälineille mutta myös paikallis- ja alueviranomaisille, annettava tuki ovat erittäin tärkeitä seikkoja tarvittavan avoimuuden ja vastuuvetoisuuden mahdollistamisen kannalta.

50. katsoo, että integroimalla IPA-tuki jatkuvaan paikalliseen ja alueelliseen kehitystyöhön paremmin vahvistetaan kestävä monitasoisen hallinnon ja elinvoimaisemman hallinnonhajauttamisen perustaa. Kutsumalla paikallis- ja alueviranomaiset mukaan ohjelmien ja hankkeiden muotoiluun, päätöksentekoon, toteutukseen, valvontaan ja ohjaukseen luodaan perusta kehitystyön jatkamiselle myös ilman ulkoista rahoitusta.

51. huomauttaa, että monet Länsi-Balkanin valtiot toteuttavat perinpohjaisia yhteiskunnallisia uudistuksia, joita paikallisen ja alueellisen poliittisen tason suurempi osallistuminen voisi lujittaa ja vauhdittaa entisestään. Paikallis- ja aluetasolla ei monissa tapauksissa ole riittävästi hallinto-, rahoitus- ja henkilöresursseja IPA:n hallinnointiin. Varat ja valmiudet jäävät keskushallinnon tasolle, mikä vähvistää entisestään jo valmiiksi keskitettyä järjestelmää ja viivästyttää vähemmistöjen sekä paikallisten ja alueellisten poliittisten toimijoiden osallistumisen lisäämistä.

52. toteaa, että hallinnon hajauttamiseen tähtäävät uudistukset polkevat liian usein paikoillaan paikallis- ja aluetason heikkokien valmiuksien vuoksi, koska pystytään vain vastuun hajauttamiseen, jota ei kuitenkaan tueta rahoituksen hajauttamisprosessilla. EU voi IPA-ohjauksen avulla vauhdittaa tarvittavia rinnakkaisia prosesseja, niin että vastuu ja resurssit sovitaan toisiinsa.

Huomioita kumppanuusvälineestä (Partnership Instrument – PI)

53. toteaa, että kumppanuusväline kattaa muun muassa Kiinan, Brasilian, Etelä-Afrikan ja Venäjän, ja sen tavoitteena on ennen muuta kehittää ja edistää kauppaa ja yhteyksiä näiden maiden ja EU:n välillä. Painopiste on ilmastoon, ympäristöön ja kauppavaihdon kaltaisilla aloilla.

54. kiinnittää huomion siihen, että kansallisiin tilastoihin kätkeytyy alihkeittynessyyden pesäkkeitä, kun niissä keskitytään valtakunnalliseen keskiarvoon perustuvaan asukaskohtaiseen BKTL:oon. Kasvuhakuisten valtioiden heikommassa asemassa olevat alueet voivat hakea tukea pelkästään kumppanuusvälineestä. Komitea ehdottaa sen vuoksi *alueellisten* eroavuuksien huomioon ottamista. Tällaisia ovat esimerkiksi tulonjakoaste ja köyhyysaste maantieteellisestä näkökulmasta. Komission tulee käydä asianomaisten valtioiden kanssa vuoropuhelua kokonaisvaltaisen ja yleisen kehityksen merkityksestä ja vaatia näin ollen tuloksia alueellisen yhteenkuuluvuuden kohentumisesta, jotta valtio voi odottaa EU:n rahoitustukea.

55. muistuttaa, että välinettä tulee käyttää myös sosiaalisen suojaverkon rakentamiseen, yleensä sosiaaliturva-alan uudistamiseen ja resurssien varaamiseen paikallis- ja aluetason julkisten toimielinten vahvistamiseen sekä sen varmistamiseen, että välinellä edistetään maiden demokraattista kehitystä.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2011) 838 final

2 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<i>2 artikla</i>	<i>2 artikla</i>
1. Tämän asetuksen mukaisessa tuessa on noudatettava seuraavia erityistavoitteita kunkin edunsaajamaan tarpeet ja niiden yksilölliset liittymishjelmat huomioon ottaen:	1. Tämän asetuksen mukaisessa tuessa on noudatettava seuraavia erityistavoitteita kunkin edunsaajamaan tarpeet paikallisella, alueellisella ja valtiollisella tasolla ja niiden yksilölliset liittymishjelmat huomioon ottaen:
(a) Tuetaan muun muassa seuraavia poliittisia uudistuksia:	(a) Tuetaan muun muassa seuraavia poliittisia uudistuksia:
(i). demokraattisten instituutioiden ja oikeusvaltioperiaatteen, myös sen täytäntöönpanon, lujittaminen;	(i). demokraattisten instituutioiden ja oikeusvaltioperiaatteen, myös sen täytäntöönpanon, lujittaminen;
(ii). ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistäminen ja suojeleminen, vähemmistöjen oikeuksien entistä parempi kunnioittaminen, sukupuolten tasa-arvon edistäminen, syrjimättömyys, lehdistönvapaus ja hyvien naapurussuhteiden edistäminen;	(ii). ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistäminen ja suojeleminen, vähemmistöjen oikeuksien entistä parempi kunnioittaminen, sukupuolten tasa-arvon edistäminen, syrjimättömyys, lehdistönvapaus ja hyvien naapurussuhteiden edistäminen;
(iii). korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta;	(iii). korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta;
(iv). julkishallinnon uudistus ja hyvä hallintotapa;	(iv). julkishallinnon uudistus ja hyvä hallintotapa, <u>mu- kaan lukien valmiuksien lisääminen kaikilla tasoilla</u> ;
(v). kansalaisyhteiskunnan ja sosiaalisen vuoropuhelun kehittäminen;	(v). kansalaisyhteiskunnan ja sosiaalisen vuoropuhelun kehittäminen;
(vi). sovinto, rauhan rakentaminen ja luottamusta lisäävät toimenpiteet.	(vi). sovinto, rauhan rakentaminen ja luottamusta lisäävät toimenpiteet.
--	--

Perustelu

Demokraattisten valmiuksien lisääminen on erityisen tärkeä kysymys paikallis- ja aluetasolla. Näin ollen tähän näkökohtaan tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Muutosehdotus liittyy lausunnon kohtaan 45.

Muutosehdotus 2

COM(2011) 839 final

4 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<i>4 artikla</i>	<i>4 artikla</i>
3. Periaatteena on, että kumppanimaat yhteisrahoittavat tämän asetuksen nojalla annettavaa unionin tukea julkisilla varoilla, tuensaajilta saatavilla osuuksilla tai muista lähteistä saatavilla varoilla. Samaa periaatetta on sovellettava yhteistyöhön Venäjän federaation kanssa, erityisesti 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen ohjelmien osalta. Yhteisrahoitusta koskevat vaatimukset voidaan poistaa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja jos se on tarpeen kansalaisyhteiskunnan ja valtiosta riippumattomien toimijoiden kehityksen tukemiseksi, rajoittamatta kuitenkaan varainhoitoasetuksessa asetettujen muiden ehtojen noudattamista.	3. Periaatteena on, että kumppanimaat yhteisrahoittavat tämän asetuksen nojalla annettavaa unionin tukea julkisilla varoilla, tuensaajilta saatavilla osuuksilla tai muista lähteistä saatavilla varoilla. Samaa periaatetta on sovellettava yhteistyöhön Venäjän federaation kanssa, erityisesti 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen ohjelmien osalta. Yhteisrahoitusta koskevat vaatimukset voidaan poistaa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja jos se on tarpeen kansalaisyhteiskunnan ja valtiosta riippumattomien toimijoiden kehityksen tukemiseksi <u>jotta voidaan helpottaa kumppanuusmaiden paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista paikallisen tai alueellisen demokratian kehittämiseen tähtääviin hankkeisiin</u> , rajoittamatta kuitenkaan varainhoitoasetuksessa asetettujen muiden ehtojen noudattamista.

Perustelu

Joissain tapauksissa yhteisrahoitusvaatimus saattaa estää kumppanuusmaiden paikallis- ja alueviranomaisia (joiden tulisi olla kyseisten ohjelmien ensisijaisia edunsaajia) esittämästä toteuttamiskelpoisia ja hyödyllisiä hankkeita. Koska paikallisdemokratian kehittäminen on yksi ohjelman painopisteistä, sen tulisi olla myös yksi syy, jonka perusteella voidaan tietyissä olosuhteissa sallia yhteisrahoitusvaatimuksista poikkeaminen.

Muutosehdotus 3

COM(2011) 840 final

8 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
8 artikla	8 artikla
1. Kehitystyöhön osallistuvia kansalaisyhteiskuntaa edustavia järjestöjä ja paikallisviranomaisia koskevan ohjelman tavoitteena on rahoittaa kumppanimaista, unionista, ehdokasvaltioista ja mahdollisista ehdokasvaltioista peräisin olevien kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten kehitykseen liittyviä aloitteita tai niitä koskevia aloitteita.	1. Kehitystyöhön osallistuvia kansalaisyhteiskuntaa edustavia järjestöjä ja paikallis- tai alueviranomaisia koskevan ohjelman tavoitteena on rahoittaa kumppanimaista, unionista, ehdokasvaltioista ja mahdollisista ehdokasvaltioista peräisin olevien kansalaisjärjestöjen ja paikallis- tai alueviranomaisten kehitykseen liittyviä aloitteita tai niitä koskevia aloitteita. <u>Näissä toimissa otetaan huomioon kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja paikallis- ja alueviranomaistahojen väliset rakenteelliset erot ja niiden erityisroolit.</u>
2. Tämän artiklan mukaiseen unionin apuun kuuluvat tarkat toiminta-alat sekä suuntaa antava luettelo kansalaisyhteiskuntaa edustavien järjestöjen ja paikallisviranomaisten luokista esitetään liitteessä V.	2. Tämän artiklan mukaiseen unionin apuun kuuluvat tarkat toiminta-alat sekä suuntaa antava luettelo kansalaisyhteiskuntaa edustavien järjestöjen ja paikallis- ja alueviranomaisten luokista esitetään liitteessä V.

Perustelu

On tärkeää korostaa, että ohjelman tulisi mahdollistaa myös yhteistyö kumppanuus-, ehdokas- tai mahdollisten ehdokasmaiden "alueviranomaisten" kanssa. Samalla tulisi korostaa, että kansalaisyhteiskunnan organisaatioilla ja paikallis- tai alueviranomaistahoilla on useissa tapauksissa erilaiset roolit tietyn maan tai hankkeen nimenomaisessa kontekstissa. Muutosehdotus liittyy AK:n lausunnon kohtaan 25.

Muutosehdotus 4

COM(2011) 838 final

14 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
14 artikla	14 artikla
1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi kaudella 2014–2020 ovat 14 110 100 000 euroa (nykyhintoina). Rahoituspuitteista enintään 3 prosenttia kohdennetaan edunsaajamaiden ja EU:n jäsenvaltioiden väliin rajat ylittäviin yhteistyöohjelmiin.	1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi kaudella 2014–2020 ovat 14 110 100 000 euroa (nykyhintoina). Rahoituspuitteista enintään 3 prosenttia kohdennetaan edunsaajamaiden ja EU:n jäsenvaltioiden väliin rajat ylittäviin yhteistyöohjelmiin <u>sekä valmiuksien lisäämiseen paikallis- ja aluetasolla.</u>
2. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoituskehyksen rajoissa.	2. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoituskehyksen rajoissa.
3. Jotta voidaan edistää korkea-asteen koulutuksen kansainvälistä ulottuvuutta, ulkoisista välineistä (kehitysyhteistyön rahoitusvälineestä, Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineestä, liittymistä valmistelevasta tukivälineestä,	3. Jotta voidaan edistää korkea-asteen koulutuksen kansainvälistä ulottuvuutta, ulkoisista välineistä (kehitysyhteistyön rahoitusvälineestä, Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineestä, liittymistä valmistelevasta tukivälineestä,

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
kumppanuusvälineestä ja Euroopan kehitysrahastosta) osoitetaan 1 812 100 000 euron ohjeellinen määrä toimiin, jotka koskevat oppimiseen liittyvää liikkuvuutta EU:n ulkopuolisiin maihin tai maista, sekä yhteistyöhön tai poliittiseen vuoropuheluun näiden maiden viranomaisten/laitosten/organisaatioiden kanssa, kuten Yhteinen Erasmus -ohjelmasta annetun asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetään. Kyseisten varojen käyttöön sovelletaan Yhteinen Erasmus -ohjelmasta annetun asetuksen säännöksiä.	kumppanuusvälineestä ja Euroopan kehitysrahastosta) osoitetaan 1 812 100 000 euron ohjeellinen määrä toimiin, jotka koskevat oppimiseen liittyvää liikkuvuutta EU:n ulkopuolisiin maihin tai maista, sekä yhteistyöhön tai poliittiseen vuoropuheluun näiden maiden viranomaisten/laitosten/organisaatioiden kanssa, kuten Yhteinen Erasmus -ohjelmasta annetun asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetään. Kyseisten varojen käyttöön sovelletaan Yhteinen Erasmus -ohjelmasta annetun asetuksen säännöksiä.
Rahoitus asetetaan käyttöön kahtena monivuotisena määrärahakokonaisuutena, joista ensimmäinen kattaa ensimmäiset neljä vuotta ja toinen loput kolme vuotta. Rahoitus otetaan huomioon näiden välineiden suuntaa-antavassa monivuotisessa ohjelmoinnissa kyseisten maiden osalta kartoitettujen tarpeiden ja prioriteettien mukaan. Määrärahoja voidaan tarkistaa merkittävien ennakoimattomien olosuhteiden tai merkittävien poliittisten muutosten perusteella EU:n ulkoisen toiminnan prioriteettien mukaisesti.	Rahoitus asetetaan käyttöön kahtena monivuotisena määrärahakokonaisuutena, joista ensimmäinen kattaa ensimmäiset neljä vuotta ja toinen loput kolme vuotta. Rahoitus otetaan huomioon näiden välineiden suuntaa-antavassa monivuotisessa ohjelmoinnissa kyseisten maiden osalta kartoitettujen tarpeiden ja prioriteettien mukaan. Määrärahoja voidaan tarkistaa merkittävien ennakoimattomien olosuhteiden tai merkittävien poliittisten muutosten perusteella EU:n ulkoisen toiminnan prioriteettien mukaisesti.

Perustelu

Muutosehdotus juontuu sitä edeltävästä muutosehdotuksesta. Paikallisen ja alueellisen tason valmiuksien lisäämisen tulisi olla yksi rahoituspäätöksistä heijastuvista painopisteistä (perustuu lausunnon kohtaan 45).

Muutosehdotus 5

COM(2011) 839 final

18 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
18 artikla	18 artikla
1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten ajanjaksolla 2014–2020 ovat 18 182 300 000 euroa (nykyhintoina). Enintään 5 prosenttia rahoituspuitteiden mukaisesta määrästä myönnetään 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille rajat ylittävää yhteistyötä koskeville ohjelmille.	1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten ajanjaksolla 2014–2020 ovat 18 182 300 000 euroa (nykyhintoina). Enintään 5 prosenttia rahoituspuitteiden mukaisesta määrästä myönnetään 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille rajat ylittävää yhteistyötä koskeville ohjelmille, <u>muun muassa ohjelmille, joilla edistetään paikallisen ja alueellisen demokratian vahvistamista.</u>

Perustelu

Paikallisen ja alueellisen tason demokratian kehittäminen on tärkeä edellytys välineen muita julkisia tavoitteita ajatellen. Tietty rahoitustuki tulisi siksi varata tämän aihepiirin hankkeisiin. Muutosehdotus liittyy lausunnon kohtaan 34.

Bryssel 9. lokakuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin muuttaminen ja avoin data”

(2012/C 391/12)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen komission aloitteeseen tarkistaa julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annettu direktiivi (*Public Sector Information*, PSI-direktiivi) ja siihen liittyvään tiedonantoon avoimesta datasta, sillä niistä saattaa tulla arvokkaita välineitä kansalaisille, yrityksille ja viranomaisille ja ne voivat auttaa luomaan työpaikkoja sekä parantamaan julkisten palveluiden laatua.
- on korostanut olevan tärkeää, että on olemassa julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä koskevat yhteiset säännöt ja käytänteet, joilla taataan, että kaikkiin Euroopan tietomarkkinoiden toimijoihin sovelletaan samoja perusehtoja, että tiedon uudelleenkäyttöä koskevat ehdot ovat nykyistä selkeämpiä ja että sisämarkkinoiden vääristymät saadaan poistettua.
- muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaiset kuuluvat digitaalistrategian toimenpiteiden, joihin kuuluvat myös PSI-direktiivin uudistaminen ja avointa dataa koskeva tiedonanto, keskeisiin kohderyhmiin ja että niillä on erittäin tärkeä rooli niiden soveltamisen liikkeelle panevina voimina.
- pitää tärkeänä, että julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytössä on kaikilta osin noudatettava yksityisyyden suojaa koskevaa kansallista ja EU-lainsäädäntöä. Lisäksi avoimen datan käytössä on kunnioitettava kolmansien osapuolten tekijänoikeuksia ja taattava, että yhdistettäessä avointa dataa kaupallisissa uudelleenkäyttötarkoituksissa tietosuojan ja yksityisyyden suojan taso on sama kuin sen on oltava julkisen sektorin käsitellessä hallussaan olevia tietoja.

Esittelijä	Anne KARJALAINEN (FI, PSE), Keravan kaupunginvaltuuston jäsen
Viiteasiakirjat	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin 2003/98/EY muuttamisesta, COM(2011) 877 final Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle: Avoin data – Innovoinnin, kasvun ja läpinäkyvän hallinnon moottori, COM(2011) 882 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. on tyytyväinen komission aloitteeseen tarkistaa julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annettu direktiivi (*Public Sector Information*, PSI-direktiivi) ja siihen liittyvään tiedonantoon avoimesta datasta, sillä niistä saattaa tulla arvokkaita välineitä kansalaisille, yrityksille ja viranomaisille ja ne voivat auttaa luomaan työpaikkoja sekä parantamaan julkisten palveluiden laatua. ⁽¹⁾

2. korostaa, että nykyisen direktiivin, joka hyväksyttiin 2003, tavoitteena oli helpottaa julkisen sektorin hallussa olevien tietojen kaupallista uudelleenkäyttöä koko unionissa yhdenmukaistamalla vaivatonta uudelleenkäyttöä koskevat perusedellytykset. Lisäksi PSI-direktiivissä on säännöksiä, jotka koskevat syrjimättömyyttä, maksuja, yksinoikeusjärjestelyjä, avoimuutta, lupia ja käytännön välineitä, jotka helpottavat julkisen sektorin asiakirjojen löytymistä ja uudelleenkäyttöä. Näiden osalta kunnat ja alueet ovat samanaikaisesti toimijoita ja palveluntarjoajia.

3. panee merkille, että komission 2011 julkaisemassa avoimen datan tiedonannossa todettiin, että edistyksestä huolimatta on olemassa edelleen useita esteitä julkisen sektorin hallussa olevien tietojen käyttämiseen, kuten kyvyttömyys nähdä julkisen sektorin tiedon taloudellista potentiaalia, tietämättömyys saatavilla olevista julkisen sektorin tiedoista ja uudelleenkäyttöä rajoittavat tekniset ja käytännön seikat.

4. panee merkille, että direktiivin uudelleentarkastelu muodostaa osan Euroopan digitaalistrategiaa, joka taas on osa Eurooppa 2020 -strategiaa tehdä Euroopasta älykäs, kestävä ja osallistava talous, jossa työllisyys, tuottavuus ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ovat korkealla tasolla. ⁽²⁾

5. korostaa, että Euroopan suurin haaste lähitulevaisuudessa on luoda talouskasvua ja samalla edistää kestävää kehitystä. Näiden tavoitteiden välillä on ristiriita, johon Eurooppa 2020

-strategiassa on otettu kantaa nostamalla "kestävä kasvu" yhdeksi kärkialoista. Kestävä kehitys on kehitystä, joka tyydyttää nykyisen yhteiskunnan tarpeet tekemättä myönnetyksiä tulevien sukupolvien kustannuksella. Suurin potentiaali kestävä kasvun luomiseen löytyy digitaalisesta taloudesta. ⁽³⁾

6. on korostanut, että julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttö sekä kaupallisiin että ei-kaupallisiin tarkoituksiin on tärkeää, samoin kuin investoiminen tutkimukseen, jolla tuetaan erityistoimia ja uusien sovellusten kehittämistä tieto- ja viestintätekniikka-alan arvon lisäämiseksi. ⁽⁴⁾

7. on korostanut olevan tärkeää, että on olemassa julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä koskevat yhteiset säännöt ja käytänteet, joilla taataan, että kaikkiin Euroopan tietomarkkinoiden toimijoihin sovelletaan samoja perusehtoja, että tiedon uudelleenkäyttöä koskevat ehdot ovat nykyistä selkeämpiä ja että sisämarkkinoiden vääristymät saadaan poistettua. ⁽⁵⁾

8. muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaiset kuuluvat digitaalistrategian toimenpiteiden, joihin kuuluvat myös PSI-direktiivin uudistaminen ja avointa dataa koskeva tiedonanto, keskeisiin kohderyhmiin ja että niillä on erittäin tärkeä rooli niiden soveltamisen liikkeelle panevina voimina. ⁽⁶⁾

9. toteaa, että julkisen sektorin toimielimet tuottavat, keräävät ja säilyttävät valtavaa määrää tietoa ja sisältöjä. Julkisen sektorin tieto on tärkeä raaka-aine digitaalisissa sisältötuotteissa ja -palveluissa eikä sen merkittäviä mahdollisuuksia ole tähän mennessä täysimittaisesti hyödynnetty Euroopan unionissa.

10. toteaa, että julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytön markkinoiden kehittäminen edellyttää, että julkinen sektori ja yksityisyrietykset muuttavat yksinoikeusjärjestelyjä ja siirtyvät käyttämään lupa- ja maksujärjestelmiä, jotka helpottavat julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä

⁽¹⁾ CdR 247/2009.

⁽²⁾ CdR 104/2010.

⁽³⁾ CdR 104/2010.

⁽⁴⁾ CdR 247/2009.

⁽⁵⁾ CdR 247/2009.

⁽⁶⁾ CdR 104/2010.

mahdollisimman hyvin ja turvaavat kuitenkin asiakirjojen säilyttämiseen ja aktualisoimiseen tarvittavan rahoituksen. On myös tärkeää pohtia ja selkiyttää, miten julkista tietoa hallinnoitaessa jo usein sovellettavat mekanismit voidaan organisoida niin, että yhtäläisyyksiä on mahdollisimman paljon, jolloin voidaan hyödyä monista yhteisvaikutuksista. ⁽⁷⁾

11. katsoo, että on erittäin tärkeää määritellä, miten tiedon taloudellinen arvo mitataan objektiivisesti, koska tiedot ovat luonteeltaan julkisia ja niillä on yhteys julkisen vallan institutioihin. ⁽⁸⁾

12. korostaa, että julkisen sektorin hallussa olevia tietoja voidaan parhaiten hyödyntää uusiokäyttöön, jos paikallis- ja alueviranomaiset kutsutaan tiiviimmin mukaan prosessiin, sillä ne voivat omalla panoksellaan edistää merkittävästi julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä, mikä puolestaan parantaa yritysten toimintaedellytyksiä ja luo työpaikkoja. ⁽⁹⁾

13. kannustaa paikallis- ja aluetason poliittisia päättäjiä miettimään, kuinka paikallis- ja alueviranomaiset voivat edistää julkisen tiedon avaamista ja uudelleenkäyttöä.

14. pitää tärkeänä, että julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytössä on kaikilta osin noudatettava yksityisyyden suojaa koskevaa kansallista ja EU:n lainsäädäntöä. Lisäksi avoimen datan käytössä on kunnioitettava kolmansien osapuolten tekijänoikeuksia ja taattava, että yhdistettäessä avointa dataa kaupallisissa uudelleenkäyttötarkoituksissa tietosuojan ja yksityisyyden suojan taso on sama kuin sen on oltava julkisen sektorin käsitellessä hallussaan olevia tietoja.

15. on korostanut tarvetta varmistaa paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen laajaan yhteistyöhön, jonka avulla parannetaan julkishallinnon järjestelmien yhteentoimivuutta ja tehostetaan julkisten palvelujen tarjontaa. ⁽¹⁰⁾

Julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin periaatteet

16. panee merkille, että komission tarkistettu strategia julkista avointa dataa varten rakentuu kolmelle toisiaan täydentävälle toimintalinjalle:

— datan uudelleenkäytön oikeudellisen kehyksen mukauttaminen

— rahoitusvälineiden käyttö avoimen datan tueksi sekä käytönoton tukeminen luomalla yleiseurooppalaisia dataportaatteja

— jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin ja kokemustenvaihdon helpottaminen.

17. korostaa, että direktiivin tarkistuksilla otetaan käyttöön periaate, jonka mukaan kaikki julkinen tieto, johon ei nimenomaisesti sovelleta jotakin poikkeuksista, on uudelleenkäytettävissä kaupallisiin ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin.

18. panee merkille, että ehdotuksessa, jossa laajennetaan direktiivin soveltamisalaa kirjastoihin (mukaan luettuina korkeakoulujen kirjastot), arkistoihin ja museoihin, tulisi ottaa huomioon näiden laitosten erityinen merkitys, sillä niiden sisällöt ovat avoinna yleisölle. Komitea huomauttaa, että direktiivin soveltamisalan laajentamisen tulisi minimoida mahdolliset rahoitusvaiikutukset eikä aiheuttaa laitoksille suurta hallinnollista rasitetta eikä merkittäviä lisäkustannuksia. Komitea korostaa, että vaikka kulttuurilaitoksia ei pitäisi pakottaa digitointiin, ehdotettu tapa marginaalikustannukset ylittävien maksujen määrittämiseksi ei saisi vesittää mainittujen elinten digitointitoimia eikä pitkäaikaista arkistointia suurten digitointi- ja tiedontallennuskustannusten ja voittomahdollisuuksien pientymisen vuoksi.

19. panee merkille, että lisäksi ehdotuksessa rajoitetaan määrää, joka julkisen sektorin tiedosta voidaan veloittaa, enintään jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuviin lisäkustannuksiin, lukuun ottamatta poikkeustapauksia, joissa julkisen sektorin toimiin joutuu keräämään merkittävän osan julkisten tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä rahoituksesta hyödyntämällä immateriaalioikeuksiaan. Komitea ehdottaa, että myös PSI-direktiivin vaatimusten täyttämiseksi aiheutuvat kustannukset voidaan ottaa yleisesti huomioon maksua määrättäessä.

20. toteaa, että ehdotuksen mukaan jäsenmaiden edellytetään järjestävän riippumatonta viranomaisvalvontaa julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevissa asioissa. Komitea pitää tätä kuitenkin tarpeettomana, jos jäsenvaltioissa on jo toteutettu riittävästi varotoimia, joilla julkisen sektorin valvonta on turvattu. Jäsenvaltioiden on vuosittain raportoitava komissiolle julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytön tilanteesta ja menettelyistä ja toimista valvonnan varmistamiseksi.

21. panee merkille, että komissio pyrkii yhdessä jäsenvaltioiden, julkisen sektorin elinten ja alueellisten tiedonkokoajien kanssa luomaan yleiseurooppalaisen dataportaalin, joka tarjoaisi suoran pääsyn monenlaisiin datakokonaisuuksiin eri puolilta EU:ta, komission portaalin tarjoama data mukaan luettuna.

22. kehottaa komissiota tukemaan rahoitusohjelmassaan julkisen avoimen datan avaamiseen tähtäviä toimia, myös paikallis- ja aluehallinto huomioon ottaen.

⁽⁷⁾ CdR 247/2009.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009.

⁽⁹⁾ CdR 247/2009.

⁽¹⁰⁾ CdR 10/2009.

23. rohkaisee julkisen sektorin toimielimiä julkaisemaan datan koneluettavassa muodossa, kun se on mahdollista, mutta muistuttaa, että direktiivi ei tule edellyttämään kaiken datan muokkaamista koneluettavaksi. Tämä olisi todettava selvästi myös direktiivin johdanto-osan kappaleissa.

Mahdollisuudet

24. katsoo, että julkisen sektorin hallussa olevan avoimen tiedon uudelleenkäyttö hyödyttää koko yhteiskuntaa. Uusien yhdistettyä avointa tietoa (*linked open data*) hyödyntävien käytänteiden kehittäminen on askel kohti käyttäjäkeskeisiä palveluprosesseja. Etuja voi lisäksi syntyä innovatiivisten palveluiden, uusien liiketoimintamallien ja julkisen sektorin tehokkuuden lisääntymisen muodossa. ⁽¹¹⁾

25. toteaa, että vapaasti saatavilla oleva julkisen sektorin tieto lisää komission selvitysten mukaan talouskasvua ja luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia myös pienille pk-sektorin yrityksille sijaintipaikasta riippumatta. Tässä yhteydessä tulisi erityisesti edistää pk-yritysten osallistumista uudelleenkäyttöön ja varmistaa julkisen sektorin hallussa olevien asiakirjojen laatimisen, säilyttämisen ja aktualisoinnin edellyttämä uudelleenrahoitus.

26. toteaa, että julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytöllä ja avoimen datan merkityksellä yrityksille voi olla koko alueen kehitykseen positiivinen vaikutus.

27. korostaa, että komission tekemät selvitykset sekä muut kansainväliset tutkimukset tukevat näkemystä, että tietovarantojen antamisesta uudelleenkäyttöön saatavat yhteiskunnalliset ja kokonaistaloudelliset hyödyt ovat varovaisestikin arvioiden huomattavasti merkittävämpiä kuin ne myyntitulot, jotka jatkossa menetettäisiin. Euroopan unionilta voidaan kuitenkin tarvita kohdennettuja (tuki-)toimenpiteitä, jotta voitaisiin selviytyä nykytilanteesta ja lähitulevaisuudessa tiukkojen talousarviovaatimusten oloissa niistä lisäkustannuksista, joita PSI-direktiivin vaatimusten täyttäminen aiheuttaa samaan aikaan, kun tulot vähenevät.

28. toteaa, että tiedoilla on erilaista taloudellista arvoa niiden sisällön mukaan. Taloudellisia hyötyjä ja uusia innovaatioita saadaan etenkin tietojen yhdistämisen kautta, yhdistämällä esimerkiksi paikkatietoa ja palvelutietoja.

29. muistuttaa, että mahdollisuus julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöön vaikuttaa myönteisesti myös julkisen sektorin hallinnon avoimuuteen, tehokkuuteen ja vastuullisuuteen ja lisää osaltaan kansalaisten vaikutusvaltaa sekä edistää demokratiaa. Tiedot ovat tarkistettavissa ja läpinäkyviä.

30. muistuttaa, että julkisen tiedon avaaminen vaikuttaa päätöksenteon tietopohjan ja sen laadun paranemiseen, esimerkiksi

tietoon perustuva päätöksenteko liikenteen, maankäytön ja ilmastomuutoksen aloilla.

31. toteaa, että viranomaisten tietovarantojen avaaminen ja joukkoistaminen on iso mahdollisuus paikallisille tiedotusvälineille tuoda esille paikallistason päätöksentekoa ymmärrettävässä ja kiinnostavassa muodossa.

32. muistuttaa, että julkisen tiedon avoimuus myös mahdollistaa sähköisten julkisten palveluiden tuottamisen kustannustehokkaammin ja päällekkäisen tiedon ylläpidon vähenemisen.

33. painottaa, että julkisten tietojen laajamittainen avaaminen uudelleenkäyttöön ei ainoastaan luo uutta liiketoimintaa vaan tarjoaa myös julkisen sektorin toimijoille itselleen mahdollisuuden kehittää julkisen sektorin omia järjestelmiä ja prosesseja sekä rakentaa rajapintoja julkisen sektorin järjestelmien kesken.

34. muistuttaa, että monet julkisen sektorin tietoon perustuvat tuotteet ja palvelut ovat luonteeltaan rajat ylittäviä. Palvelujen toteuttaminen koko Euroopan alueella tulisi tehdä yrityksille helpommaksi.

35. korostaa, että avoin julkinen data on omiaan parantamaan edellytyksiä toimiville digitaalisille sisämarkkinoille, joilla kuluttajille voidaan tarjota helppo, turvallinen ja joustava pääsy osallisiksi laillisista digitaalisista sisällöistä ja palveluista. ⁽¹²⁾

36. muistuttaa, että Euroopan kansalaiset hyötyvät kehittyvistä digitaalisista sisämarkkinoista sekä palveluista ja tietotuotteista, jotka avoin julkinen data mahdollistaa, sekä kuluttajina ja yrittäjinä että luovien alojen ja tietualan työntekijöinä. ⁽¹³⁾

37. kiinnittää huomiota siihen, että paikallisilla julkisen sektorin toimijoilla ei usein ole riittävästi resursseja, osaamista tai rahoitusta kehittää itse käyttäjälähtöisiä palveluinnovaatioita. Paikallis- ja aluetasotason toimijoita tulisi siksi tukea ja kannustaa optimoimaan julkisen sektorin hallussa oleva, jo uudelleenkäyttöön annettu data kehittäjille ja yrityksille, myös pk-yrityksille, ja sitä kautta tarjota uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja luoda uusia työpaikkoja. Samalla on mahdollista, että syntyy aivan uusia digitaalisia palveluita ehkä myös paikallisen ja alueellisen julkisen sektorin hyödynnettäväksi.

38. toteaa, että luonnonvarojen riittävyys ja hiilijalanjäljen pienentäminen ovat oleellisia tekijöitä kestävästä kehityksestä, mutta rajoittavat tuotantoon perustuvaa kasvua. Euroopan talouskasvun tulisi siis perustua muuhun kuin kulutustavaroiden tuotannon lisäämiseen. Tuotteet ja palvelut, joita voidaan tuottaa ja tarjota digitaalisesti, voivat luoda kasvua, joka rasittaa luonnonvarojen vähemmän. Komitea korostaa kuitenkin, että digitaalisten prosessien lisääntyminen – ei vähiten siitä syystä, että käytetään tuotteita ja palveluita, joille ennen ei ollut kysyntää – johtaa energiankulutuksen kasvuun ja sellaisten resurssien käytön lisääntymiseen, joita tarvitaan digitaalisten laitteiden valmistukseen.

⁽¹¹⁾ CdR 104/2010.

⁽¹²⁾ CdR 104/2010.

⁽¹³⁾ CdR 104/2010.

39. muistuttaa, että julkisen tiedon avoimuus luo uusia mahdollisuuksia kehittää innovatiivista digitaalista liiketoimintaa. Kun julkishallinnon tietoa tarjotaan yhä enemmän koneluettavassa muodossa uudelleen käytettäväksi, yritykset voivat kehittää ja tarjota sen pohjalta uudenlaisia palveluja. Tietopalvelurajapinnat sekä automatisoidut tietotarkistukset vähentävät manuaalista tiedon tallennus- ja korjaustyötä.

40. korostaa, että avoin julkinen data voi synnyttää innovaatioita liiketoiminnan lisäksi myös julkisen hallinnon, tutkimuslaitosten, kolmannen sektorin sekä yksittäisten kansalaisten keskuudessa.

41. muistuttaa, että tietojen nykyistä laajemmalla hyödyntämisellä on kansantaloudellisia ja yhteiskunnallisia kerrannais- ja yhteisvaikutuksia mm. tutkimustoiminnan ja koulutuksen käytettävissä olevien lähdeaineistojen lisääntymisen kautta.

42. muistuttaa, että julkisen tiedon avaaminen uudelleenkäyttöön hyödyttää matkailua, kun palveluita ja kohdeinformaatiota voidaan tarjota helposti matkailijoiden omalla kielellä.

43. korostaa, että käytettävissä olevan tiedon uudelleenkäyttö parantaa osaltaan tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia kasvattaa energiatehokkuutta ja sitä kautta parantaa Euroopan unionin kilpailukykyä ja lisää liiketoimintamahdollisuuksia paikallis- ja aluetasolla.⁽¹⁴⁾

44. korostaa, että avoimen julkisen datan tuomat innovaatiomahdollisuudet tulisi huomioida myös EU:n Horisontti 2020 -puiteohjelman toteutuksessa.

45. pitää tervetulleena, että kaudella 2014–2020 julkisen datan eurooppalaisen sähköisen palveluinfrastruktuurin rahoitus tulee Verkkojen Eurooppa -välineestä. Rahoitusta suunnattaessa tulee huomioida myös alue- ja paikallisviranomaisten tarpeet ja datan uudelleenkäyttöön avaamisen näille aiheuttamat haasteet.

Haasteet

46. pitää tärkeänä, että silloin kun julkisen sektorin elimen julkisen palvelun tehtävien hoitoon liittyvistä toimintakustannuksista huomattava osa katetaan sen immateriaalioikeuksien hyödyntämisestä saatavilla tuloilla, julkisen sektorin elimen voidaan sallia veloittavan asiakirjojen uudelleenkäytöstä marginaalikustannuksia enemmän.

47. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla saattaa edelleen olla vaikeuksia saada, kerätä, käsitellä tai uudelleenkäyttää valtion viranomaisen tuottamaa dataa. Paikallis-, alue- ja valtionviranomaisten tulee tiivistää yhteistyötä, jotta julkishallinnon avoimet tietovarannot saadaan tehokkaasti hyödynnettyä.

48. katsoo, että erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, millaisia esteitä ja ongelmia paikallis- ja alueviranomaisilla tai

kehittäjillä on ollut julkisen sektorin hallussa olevien tietojen käyttämiseen ja mitä tulisi tehdä näiden ongelmien poistamiseksi. Tärkeää on myös se, että asiakirjat tulee asettaa saataville, mikäli se suinkin on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, koneellisesti luettavassa muodossa ja yhdessä asianomaisten metatietojen kanssa.

49. muistuttaa, että julkisen avoimen tiedon avaamiseen tarvittava teknologia on jo korkealla tasolla, mutta alue- ja paikallistasolla ei välttämättä hallita sitä riittävän hyvin eikä siellä ole tarvittavia mekanismeja löytää uudelleenkäytettävissä olevia tietoja. Julkista avointa dataa ei myöskään osata hyödyntää tarpeeksi hyvin kansalaisille tarjottavissa palveluissa.

50. toteaa, että alue- ja paikallishallinnon toimijoilla, etenkin pienimmillä kunnilla, ei välttämättä ole resursseja eikä valmiuksia laajamittaisiin toimenpiteisiin tietojen avaamiseksi, vaan ne tarvitsevat siinä tukea (ohjeita ja suosituksia, monistettavia teknisiä alustoja, yhteisiä datakatalogeja, rahoitusta yms.).

51. toteaa, että jos julkinen avoin data on täysin hajautettua, ilman mitään keskitettyä hallintaa, kehittäjien ja yritysten on vaikeampaa lähteä rakentamaan sovelluksia sen varaan.

52. toteaa, että koska paikallis- ja aluetason toimijat ovat erilaisia, Euroopassa saattaa kehittäjillä olla vaikea kehittää monistettavia teknisiä alustoja tai sovelluksia. Suositeltavaa on järjestää Euroopan laajuisia projekteja, joissa kehitetään ja pilotoidaan sovelluksia keskenään. Tästä on esimerkkinä CitySDK projekti, jossa Euroopan eri kaupungit kehittävät ratkaisuja yhteistyössä ja jakavat kokemuksia.

53. muistuttaa, että kun julkisen avoimen tiedon perustukset on kertaalleen rakennettu ja opittu, ei niiden ylläpitäminen jatkossa vaadi yhtä paljon resursseja kuin selvittelyvaiheessa. Paikallis- ja aluetasolla työskenteleville tulisi järjestää tiedon avaamiseen liittyvää koulutusta, jolloin ymmärrys tiedon avaamisen merkityksestä omalle organisaatiolle lisääntyisi.

54. muistuttaa, että ei riitä, että tieto avataan päättäjille ja kansalaisille, vaan tiedon hyödyntäminen edellyttää erityisiä taitoja. Eri tasoilla tapahtuvassa koulutuksessa ja ammatillisessa täydennyskoulutuksessa tulisi opettaa tiedonhallinnan ja -analysoinnin taitoja.

55. kiinnittää erityistä huomiota siihen, että direktiiviehdotuksella ei vaikeuteta kirjastojen, arkistojen ja museoiden ydin tehtävien toteuttamista digitaalisessa toimintaympäristössä. Ehdotus ei saisi johtaa tilanteeseen, jossa laitosten kyky hoitaa ydintehtävänsä heikkenee sen vuoksi, että direktiivi vähentää

⁽¹⁴⁾ CdR 65/2011.

merkittävästi niiden mahdollisuuksia kehittää kokoelmia hyödyntäviä, taloudellisesti kestäviä toimintamuotoja yhteistyössä julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. Kun ajatellaan nimenomaan sopimuksia esimerkiksi massadigitointihankkeissa, yksinoikeuksia tulisi harkita siirtymäajaksi, jos ne ovat välttämättömiä yleisen edun mukaisen palvelun tarjoamiseksi.

56. katsoo, että erityistä huomiota tulisi kiinnittää julkishallinnon kehittämässä ja hyödyntämässä sovelluksissa käytettävien suurten tietomäärien käsittelyyn tarvittavaan logistiikkaan.

57. toteaa, että tiedon julkisuudella on eri tasoja, ja sellainen tieto, jonka saatavuus edistää yhteiskunnallista läpinäkyvyyttä (esim. yksityishenkilöiden verotiedot) ollessaan saatavilla vaadittaessa, voi muodostaa ongelman yksityisyyden suojalle, jos se julkaistaan uudelleen käytettävänä avoimena datana.

58. korostaa, että on ratkaisevan tärkeää huolehtia turvallisuusvaatimusten täyttymisestä kaikilla tasoilla, jotta varmistetaan mahdollisimman hyvä yksityisyyden ja henkilötietojen suoja ja estetään kaikenlaisien henkilökohtaisten tietojen luvaton jäljittäminen ja profilointi, ostomieltymykset, terveydentila, potilastietorekisterit yms. mukaan luettuina. Yksityisyyden suoja on otettava huomioon myös siitä näkökulmasta, miten tietoja voidaan automaattisesti yhdistellä toisiinsa eri rekistereistä ja luoda henkilöistä erittäin yksityiskohtaisia profileja.

59. muistuttaa, että henkilötietoja sisältävän datan avaaminen mm. tutkimus- ja kehityskäyttöön (esim. lääketieteelliseen tutkimukseen) edellyttää henkilön tunnistamisen mahdollistavien tietojen poistamista materiaalista ja sen määrittämistä, miten tällaista yhdistämistä tulee rajoittaa. Perustietovarantoja ylläpitäviä viranomaisia tulisi kannustaa anonymisoimaan tietoaineistojaan. Anonymisoituja tietoja voidaan hyödyntää myös palveluiden kehittämisessä, sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, jos ei ole vaaraa siitä, että yhdistämällä nämä anonymisoidut tiedot muihin tietoihin pystyttäisiin suojaatut henkilötiedot rekonstruomaan riittävässä määrin. Anonymisoinnin kustannukset voidaan ottaa huomioon.

60. toteaa, että metatieto on tärkeä osa tiedon uudelleenkäytävyyttä ja että sen julkaiseminen standardoidussa formaatissa edistäisi erityisesti rajat ylittävää tietojenvaihtoa. Komission tulisi laatia suositus standardoiduksi metatietomalliksi, joka pohjautuisi olemassa oleviin standardeihin (muun muassa Inspire-direktiiviin sisältyviin metatietojen esittämismalleihin).

61. tähdentää, että ehdotettu direktiivi ei saa haitata paikallisia alueviranomaisten ja keskushallinnon ydintehtävien hoitoa.

62. pitää välttämättömänä, että kaikilla tasoilla suojellaan tärkeitä yleisen edun mukaisia intressejä. Mikä tahansa yleisen edun vaarantava käyttö on estettävä.

Päätelmät

63. katsoo, että direktiiviehdotuksessa esitetyt toimet eivät sinällään näytä olevan ongelmallisia toissijaisuus- tai suhteellisuuseriaatteiden noudattamisen kannalta. Jotta vältetään mahdolliselta riskiltä mainittujen periaatteiden rikkomisesta, alue- ja paikallisviranomaisia olisi kuultava järjestelmällisesti suunniteltaessa, toteutettaessa ja hallinnottaessa toimenpiteitä, joilla on tarkoitus lisätä julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä talouskasvun ja työpaikkojen syntymisen edistämiseksi.

64. pitää erityisen tärkeänä toissijaisuusperiaatteen noudattamista Euroopan unionin, jäsenvaltioiden sekä paikallis- ja alueviranomaisten koordinoitussa toiminnassa, joka johtaa eri tasojen vallankäyttäjien jaettuun vastuuseen ja perustuu demokraattisen legitimitietin kaikkiin lähteisiin ja asianomaisten toimijoiden edustavuuteen, kuten todetaan AK:n valkoisessa kirjassa monitasoisesta hallinnosta ⁽¹⁵⁾.

65. toteaa, että direktiiviä koskevan muutosehdotuksen tarkoituksena ei ole puuttua siihen, mitkä asiakirjat jäsenmaissa olisivat julkisia. Julkisuuslainsäädäntö kuuluisi jatkossakin jäsenmaiden yksinomaiseen toimivaltaan. Ehdotetut säännökset koskisivat sellaisten asiakirjojen uudelleenkäyttöä, jotka ovat yleisesti saatavilla kansallisten asiakirjojen julkisuutta koskevien sääntöjen nojalla. Tässä yhteydessä tulee kuitenkin vaatia, että "yleisesti saatavilla olevien julkisten asiakirjojen" käsite määritellään ja että se kattaa vain ne asiakirjat, jotka jäsenvaltion oikeusjärjestyksen mukaan kuuluvat tietojensaantioikeuden piiriin.

66. pitää tärkeänä sitä, että kansalaisilla ja yrityksillä on käytettävissä selkeät menettelytavat tiedon uudelleenkäytön epäkohtia koskevia kanteluja ja muutoksenhakua varten.

67. toteaa, että julkisen tiedon saatavuuden parantaminen ja avaaminen uudelleenkäyttöä varten kannattaa tehdä suunnitelmallisesti ja käyttää tutkimustietoa, saatuja kokemuksia ja parhaita käytäntöjä.

68. muistuttaa, että julkisen hallinnon sähköiset palvelut ovat toistaiseksi olleet liaksi paperibyrokratian siirtämistä sellaiseen verkkoon. Unionin ja jäsenvaltioiden tulisi olla edelläkävijöitä ja johtaa toimia eurooppalaisella ja kansallisella tasolla tiiviissä yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa suuren muutoksen aikaansaamiseksi julkisen hallinnon toimintatavoissa ja rakenteissa, jotta tieto- ja viestintätekniikan ja myös avoimen datan hyödyntämisen avulla parannettaisiin työn mielekkyyttä, laatua ja tuottavuutta sekä voitaisiin tehostaa julkista hallintoa ja vähentää kansalaisten ja yritysten hallinnollista taakkaa.

69. toteaa, että komission tulisi edistää julkisen datan avaamista teknisillä ohjeilla ja suosituksilla, julkaisemalla yhteinen datakatalogi ja ottamalla käyttöön yhteinen avoimen datan lisenssi.

⁽¹⁵⁾ CdR 89/2009.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

6 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Poikkeustapauksissa erityisesti silloin, kun julkisen sektorin elimen julkisen palvelun tehtävien hoitoon liittyvistä toimintakustannuksista huomattava osa aiheutuu sen immateriaalioikeuksista, julkisen sektorin elimen voidaan sallia veloittavan asiakirjojen uudelleenkäytöstä marginaalikustannuksia enemmän, kunhan tämä tehdään objektiivisilla, avoimilla ja varmistettavissa olevilla kriteereillä, se on yleisen edun mukaista ja edellyttää 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua riippumattoman viranomaisen hyväksyntää, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 3 ja 4 kohdan soveltamista.	Poikkeustapauksissa erityisesti silloin, kun julkisen sektorin elimen julkisen palvelun tehtävien hoitoon liittyvistä toimintakustannuksista huomattava osa aiheutuu sen immateriaalioikeuksista on kerättävä tuloja kattaakseen merkittävän osan julkisen palvelun tehtävien hoitoon liittyvistä toimintakustannuksista, julkisen sektorin elimen voidaan sallia veloittavan voivat veloittaa asiakirjojen uudelleenkäytöstä marginaalikustannuksia enemmän, kunhan tämä tehdään objektiivisilla, avoimilla ja varmistettavissa olevilla kriteereillä; ja se on yleisen edun mukaista ja edellyttää 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua riippumattoman viranomaisen hyväksyntää, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 3 ja 4 kohdan soveltamista.

Perustelut

Kohdassa käytetty sanamuoto on epäselvä ja johtaa helposti virheellisiin tulkintoihin asiassa, joka on direktiivin toimeenpanon kannalta keskeisessä asemassa. Muutosehdotuksen tarkoitus on kuvata poikkeustapausten luonne täsmällisemmin ja torjua tulkintavirheitä johtuvia väärinkäsityksiä.

Muutosehdotus 2

1 artiklan 4 kohdan 2 alakohta

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Näihin muutoksenhakukeinoihin on kuuluttava sellaisen riippumattoman viranomaisen suorittama uudelleentarkastelu, jolla on erityistä julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevaa sääntelyvaltaa ja jonka päätökset sitovat kyseistä julkisen sektorin elintä.	Näihin muutoksenhakukeinoihin on kuuluttava sellaisen riippumattoman viranomaisen suorittama uudelleentarkastelu, jolla on erityistä julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevaa sääntelyvaltaa ja jonka päätökset sitovat kyseistä julkisen sektorin elintä.

Perustelu

On epäselvää, mitä tarkoitetaan viranomaisella, jolla on erityistä julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevaa sääntelyvaltaa. Erityisestä tällä alalla toimivasta viranomaisesta saatavat hyödyt eivät ole selviä tai hyöty ei ole suhteessa jäsenvaltioille aiheutuvaan hallinnolliseen taakkaan, minkä vuoksi tällaista ehdotusta on syytä vastustaa ja suhtautua siihen vähintäänkin kriittisesti.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Tietosuojapaketti”

(2012/C 391/13)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen ehdotuksiin unionin tietosuojalainsäädännön uudistuksesta Euroopan unionin panoksena globaaliin keskusteluun asianmukaisesta yksityisyyden suojasta digitaalisessa toimintaympäristössä.
- pitää välttämättömänä, että henkilötietojen suojaan liittyvät keskeiset kysymykset selvitetään osana tavallista lainsäädäntömenettelyä, jossa yksinomaan voidaan varmistaa avoimuus ja demokraattinen oikeutus, kun Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan parlamentti laativat yhdessä lainsäädäntöä ja myös Euroopan alue- ja paikallisviranomaisten edustajat voivat osallistua kyseiseen prosessiin.
- huomauttaa, että riippumatta avoimista kysymyksistä, jotka liittyvät asetuksen peruseriaatteen yhteensopivuuteen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa, yksityiskohtia koskevista säännöksistä aiheutuu muita epäasianmukaisia rajoituksia julkishallinnossa tapahtuvaa tietojen käsittelyä koskevalle jäsenvaltioiden lainsäädännölle.
- pitää myös aiheellisenä, että ehdotetussa säädöksessä annetaan enemmän harkintavaltaa jäsenvaltioille, ja tilanteen mukaan alueille, jotta siinä säännellään maiden sisäisen oikeusjärjestyksen sääntöjen mukaisesti valvontaelimen jäseniin sovellettavia yleisiä ehtoja heidän tehtäviensä hoidon riippumattomuuden takaamiseksi.

Esittelijä	Ursula MÄNNLE (DE, PPE), Baijerin maapäivien jäsen
Viiteasiakirjat	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Yksityisyydensuoja verkottuvassa maailmassa – Euroopan uusi tietosuojakehys
	COM(2012) 9 final
	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta
	COM(2012) 10 final
	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (yleinen tietosuojasetus)
	COM(2012) 11 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

Koska tietoja käsitellään modernissa tietoyhteiskunnassa jatkuvasti kaikkialla, tietosuojasääntelyllä on keskeinen merkitys talouskehityksen, valtioiden toimintakyvyn ja toiminnan tehokkuuden sekä Euroopan kansalaisten henkilökohtaisten vapauksien kannalta. Tietosuojan mukauttaminen digitaalisen, internetin välityksellä yhä useammilla elämäntiloilla verkottuvan maailman muuttuneisiin vaatimuksiin onkin tällä hetkellä keskeinen uudistushanke paitsi Euroopan unionissa myös muissa valtioiden muodostamissa liitoissa ja liittovaltioissa, kuten Euroopan neuvostossa ja Yhdysvalloissa. Henkilötietojen suoja herättää kysymyksiä kaikilla politiikanaloilla. Monialaisena kysymyksenä tietosuojasta liittyy niin turvallisuuspolitiikkaan ja oikeusasioihin kuin talouteen, viestintä-, koulutus- ja terveydenhoitoalaan, hallintoon tai kuluttajansuojaankin. Unionin tietosuojalainsäädännön kehittäminen on myös Euroopan alueiden ja kuntien kannalta avainasemassa, sillä näin ne voivat perusluonteisten teknologisten muutosten ja globaalin kilpailun aikana säilyttää kehityskelpoisuutensa ja parantaa sitä.

ALUEIDEN KOMITEA

1. on tyytyväinen ehdotuksiin unionin tietosuojalainsäädännön uudistuksesta Euroopan unionin panoksena globaaliin keskusteluun asianmukaisesti yksityisyyden suojasta digitaalisessa toimintaympäristössä.

2. muistuttaa paikallis- ja alueviranomaisten keskeisestä roolista toteutettaessa Euroopan digitaalistrategian suosituksia. Paikallis- ja alueviranomaiset ovat paikallis- ja aluetason talouskasvun moottori ja luovat, hyödyntävät ja hallinnoivat monia tietotekniikkatuotteita ja -palveluja, jotka perustuvat julkisen sektorin tietoja sisältäviin tietokantoihin. Tämän vuoksi niillä tulee

olla kattavat ja tehokkaat mahdollisuudet vaikuttaa lainsäädäntöön, jolla on vaikutusta niiden toimivaltaan tietosuojan alalla. Asetus aiheuttaa kunnille ja alueille uusia hallinnollisia rasitteita ja lisäkustannuksia, jotka eivät alueiden komitean mielestä vastaa kansalaisille kertyvää hyötyä.

3. suhtautuu myönteisesti uudistuspaketin yleisiin tavoitteisiin varmistaa yksilöiden suojelun yhdenmukaistaminen Euroopan tasolla henkilötietojen käsittelyn osalta perusoikeuskirjan 8 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 16 artiklan mukaisesti.

4. muistuttaa, että tietosuojaa koskevien oikeudellisten vaatimusten yhdenmukaistaminen sitovien yleisten säännösten kautta tarkoittaa, että yritysten, hallintoelinten ja yksityisten tahojen tietojenkäsittelymenetelmiin sovelletaan perusluonteisesti erilaisista riskiolosuhteista ja toimintaympäristöistä huolimatta samoja vaatimuksia. Alueiden komitea katsoo, että asetusta epäasianmukaisesti haittaa julkissektorille ja on epäselvä viranomaisten toimivaltuuksien ja työläisäädännön osalta. Lisäksi säädös asettaa alue- ja paikallisviranomaisille joukon velvoitteita (esim. asiakirjavaatimusten lisääntyminen, velvollisuus varmistaa tietojen siirtomahdollisuus järjestelmästä toiseen jne.), jotka eivät kuitenkaan johda vastaaviin merkittäviin parannuksiin asiaomaisten oikeuksissa. Komitea huomauttaa, että asetuksen muodossa annettu ehdotettu säädös saattaa abstraktisuutensa vuoksi avata tien SEUTin 290 artiklan väärinkäytölle, sillä artiklassa säädetään komission mahdollisuudesta antaa lisäsuhteita josta keskeisissä kysymyksissä, eikä se näin ollen ole yhteensopiva toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Komitea kehottaa sen vuoksi jättämään julkissektorin suorittaman henkilötietojen käsittelyn ja työläisäädännölliset kysymykset asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle ja säätämään niistä jatkosakin direktiivillä.

5. korostaa riippumattomien tietosuojaviranomaisten päävastuuta henkilötietojen suojelussa. Koska tietojenkäsittelyä kuitenkin hyödynnetään verkottuneessa maailmassa lähes kaikilla aloilla, korkeaa tietosuojatasoa ei voida varmistaa vain pyrkimyksillä vahvistaa sääntöjenmukaisia tehtäviä, vaan se edellyttää myös lisäkannustimia, joilla voidaan palkita käsittelijöitä tietosuojatoimista esimerkiksi helpottamalla niiden käsittelijöiden todistustaakkaa, jotka noudattavat vaativia itsesääntelystandardeja tai käytännösääntöjä tai jotka toteuttavat vapaaehtoisen tietosuojan vaikutuksenarvioinnin.

6. pitää välttämättömänä, että henkilötietojen suojaan liittyvät keskeiset kysymykset selvitetään osana tavallista lainsäädäntömenettelyä, jossa yksinomaan voidaan varmistaa avoimuus ja demokraattinen oikeutus, kun Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan parlamentti laativat yhdessä lainsäädäntöä ja myös Euroopan alue- ja paikallisviranomaisten edustajat voivat osallistua kyseiseen prosessiin.

7. tunnustaa perusluonteisen tarpeen luoda poliisiyhteistyössä ja oikeudellisessa yhteistyössä sitovia sääntöjä henkilötietojen suojelemiseksi ylikansallisessa tiedonvaihdossa.

8. varoittaa, etteivät pyrkimykset vahvistaa henkilötietojen suojaa saa johtaa siihen, että kansalaisten mahdollisuutta käyttää itsensä määräämisoikeuttaan henkilötietoasioissa rajoitetaan kohtuuttomasti siten, että heiltä evätään sekä yleisen tietosuojasetuksen että tietosuojadirektiivin soveltamisaloilla mahdollisuus antaa erityisesti viranomaisille suostumus itseään koskevien tietojen käyttöön.

9. pitää välttämättömänä, että tulevassa lainsäädäntömenettelyssä otetaan näiden pohdintojen perusteella huomioon seuraavat kysymykset:

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet

10. katsoo, että yksityistalouden alalla voidaan hyvästä syystä perustella pyrkimystä yhdenmukaistaa täysin osia unionin tietosuojalainsäädännöstä siirtymällä asetukseen.

11. muistuttaa kuitenkin, että koska samanaikaisesti säilytetään lukuisia eurooppalaisia ja kansallisia tietosuojasääntöjä televiestinnän alalla, yleisestä tietosuojasetuksesta sekä poliisi- ja oikeusalan direktiivistä koostuva kokonaispaketti on kuulemisprosessissa herättänyt yhä uudelleen perusluonteista vastustusta, joka liittyy kysymykseen sen yhteensopivuudesta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Esiin tuodut kysymykset koskevat seuraavia seikkoja:

— SEUTin 16 artiklan 2 kohtaan perustuvan Euroopan unionin lainsäädäntävallan soveltamisala, joka rajoittaa tavoiteltua täysimääräistä yhdenmukaistamista nimenomaan julkisen sektorin tietojenkäsittelyssä ja tuo poliisi- ja oikeusalaan käsittelevän direktiiviehdotuksen osalta esiin kysymyksiä yhdenmukaistamisen ulottamisesta puhtaasti valtion sisäisiin asioihin.

— Asetuksen abstraktiotaso, sillä se on verrattavissa Euroopan unionin direktiiviin, mutta tarjoaa jäsenvaltioiden täytäntöönpanosäädösten puuttuessa liian vähän oikeusvarmuutta. Euroopan komission mahdollisuutta antaa delegoituja

säädöksiä (ks. 86 artikla) muissa kuin yksityiskohtaisissa asioissa pidetään ongelmallisena.

— Kansallisen lainsäädännön soveltamisalaa (luku IX) ei ole määritelty selkeästi tapauksissa, joissa osallisina on useita jäsenvaltioita.

— Asetuksen tulevien säännösten ja monien televiestintäalaa sovellettavien, internetin käyttöä koskevien keskeisten direktiivien (kuten direktiivi 2002/58/EY) säännösten koordinoimisen puutteellisuus.

— Puutteet todellisen oikeussuojan varmistamisessa perusoikeuksia mahdollisesti loukattaessa, sillä tässä yhteydessä ei voida nostaa kannetta EU:n tuomioistuimessa, mikä tarjoaisi yksilölle välttömän oikeussuojan.

— Tietosuojaintressien ja muiden perusoikeuksien, kuten sananvapauden ja julkisuusperiaatteen, välisten konfliktien puutteellinen ratkaiseminen.

— Asetus- ja direktiiviehdotusten soveltamisalojen epäselvä rajanveto.

12. painottaa, että tällaiset epäilyt kuvastavat monien Euroopan alue- ja paikallisviranomaistahojen varautunutta suhtautumista säännösehdoituksiin, jotka esimerkiksi tekevät mahdottomiksi tietosuojaa koskevat kansalliset erityispiirteet sosiaalipalveluissa tai kuormittavat julkishallintoja tietosuojavaatimuksilla, esimerkkinä oikeus tietojen siirtoon, jotka ovat asianmukaisia vain talousalan tietojenkäsittelyprosesseissa ja joiden asettamat hallinnolliset sanktiot ovat huomattavan suuria verrattuna paikallisviranomaisten taloudellisiin resursseihin.

13. katsoo, että ehdotuksessa tietosuojasetukseksi on selvennettävä, että 83 artiklassa mainituilla rajoituksilla, jotka koskevat henkilötietojen käsittelyä historian tutkimusta taikka tilastollisia tai tieteellisiä tarkoituksia varten, ei pidä rajoittaa julkisten elinten mahdollisuuksia säilyttää asiakirjoja kansallisen arkitointilainsäädännön ja hallinnon asiakirjojen avoimuutta koskevan lainsäädännön nojalla.

14. pitää näin ollen välttämättömänä, että lainsäädäntöprosessia jatkettaessa tutkitaan vielä kerran tähänastista tarkemmin oikeudellisesta muodosta sekä asetus- ja direktiiviehdotusten soveltamisalan välisestä rajanvedosta tehtyä päätöstä ja harkitaan mahdollisia vaihtoehtoja, joissa otetaan esitettyä kokonaispakettia paremmin huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet. Tähän liittyen olisi harkittava mahdollisuutta jättää julkissektorin suorittama henkilötietojen käsittely ja työläisäädännölliset

kysymykset yleisen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle ja säättää niistä jatkossakin direktiivillä.

Kansainvälinen yhdenmukaisuus markkinapaikkaperiaatteen sijaan

15. kannattaa tavoitetta saada myös tietopalvelujen kansainväliset tarjoajat soveltamaan eurooppalaisia tietosuojastandardeja.

16. katsoo, että aloite lainsäädäntökehiksestä yksityisyyden suojelemiseksi globaalissa tietotaloudessa, jota myös Yhdysvaltojen hallitus ehdottaa samanaikaisesti, tarjoaa mahdollisuuden yhdistää uudistustoimet kansainvälisen tietoliikenteen keskeisillä aloilla yhteisiksi suojastandardeiksi. Näin voidaan paitsi toteuttaa tehokkaat tietosuojasäännökset myös välttää erilaisia kilpailuedellytyksiä tehokkaammin kuin markkinapaikkaperiaatteella, jota on vaikea soveltaa käytännössä.

Uudistusmallin toteuttamiskelpoisuus

17. muistuttaa, että ehdotus yleiseksi tietosuoja-asetukseksi perustuu oleellisilta osin tietosuojadirektiivin 95/46/EY periaatteisiin, joita on kehitelty vain yksittäistapauksissa, esimerkkinä sisäänrakennetun tietosuojan tai sisäänrakennetun yksityisyyden suojan (*privacy by design*) periaate, mutta on muutoin tuskin muutettu. Toisin kuin tietosuojadirektiiviä laadittaessa, kahdenväliset käyttäjäsuhteet niin yksityistalouksissa kuin julkisissa elimissä eivät enää ole ominaisia henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä riskeissä tietoyhteiskunnassa. Digitalisointi ja verkottuminen luovat pikemminkin järjestelmiä, joissa useat viranomaiset osallistuvat tietojen käsittelyyn, esimerkiksi rekistereiden yhdistämiseen ja tiedonvaihtoon viranomaisten välillä.

18. korostaa, että näin esiin nousseita kysymyksiä henkilötietojen suojasta voidaan tuskin enää selvittää asianmukaisesti sellaisin perinteisin kaksitahoisin käsittein, kuin "rekisterinpitäjä", "oikeus tulla unohdetuksi" tai valtion ja kansalaisen välistä suhdetta varten laadittu kieltoperiaate (asetusehdotuksen 6 ja 9 artikla). Eräät direktiivin säännöksiin tehdyt muutokset, kuten käsitteiden "henkilötiedot" tai "suostumus" uudet määritelmät, pikemminkin kärjistävät jo olemassa olevaa oikeudellista epävarmuutta kuin poistavat sitä.

19. katsoo näin ollen välttämättömäksi – mikäli pidetään kiinni komission toiveesta antaa asetus –, että asetuksessa täsmennetään työnantajan voivan käsitellä tietoja palkansaajan suostumuksella. Sama koskee viranomaisia niin yleisen tietosuoja-asetuksen kuin tietosuojadirektiivinkin soveltamisaloilla. Jäsenvaltiot voivat antaa tämän asetuksen mukaisesti säännöksiä työntekijän terveystietojen käsittelystä työsuhteen yhteydessä.

20. pitää näin ollen välttämättömänä – sikäli kuin lainsäädäntäprosessia ei voida käyttää perusluonteisten käsitteiden kehittämiseen – että tarkistetaan täytäntöönpanomekanismeja,

joissa on tähän mennessä keskitytty liian tiukasti hallinnollisiin, myös kaksitahoisiin, välineisiin, kuten määräyksiin tai seuraamuksiin. Asianomaisia lähimpänä olevien paikallis- ja alueviranomaisten näkökulmasta erityisen tärkeitä voivat olla

- tietosuojakysymyksiä käsittelevät valveuttamistoimet kaikkien sukupolvien ja väestöryhmien keskuudessa
- hyviksi osoittautuneita ja teknologisesti edistyneitä tietosuoja-käsitteitä koskevat vaihtomekanismit esimerkiksi laatumerkintöjen puitteissa
- standardoidut ja helposti ymmärrettävät tiedot ja selvitykset "liikennevaloperiaatteen" mukaisesti
- sitovasti säänneltyt sertifiointimenetelmät
- toimijoiden säänneltyt itsesääntelymenetelmät.

21. painottaa tässä yhteydessä, että ehdotuksessa yleiseksi tietosuoja-asetukseksi annetaan pääasiassa valvontaviranomaisen nykyisin suorittamille tehtäville vain pieni painoarvo esimerkiksi ehdotetun asetuksen (yleisen tietosuoja-asetuksen) 52 artiklan 2 kohdan mukaisen tiedotustehtävän tai käytäntösääntöjen (yleisen tietosuoja-asetuksen 38 artikla) yhteydessä.

Kansallisen sääntelyn liikkumavaran säilyttäminen

22. huomauttaa, että riippumatta avoimista kysymyksistä, jotka liittyvät asetuksen perusperiaatteen yhteensopivuuteen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa, yksityiskohtia koskevista säännöksistä aiheutuu muita epäasianmukaisia rajoituksia julkishallinnossa tapahtuvaa tietojen käsittelyä koskevalle jäsenvaltioiden lainsäädännölle.

23. katsoo sen vuoksi, että julkissektorin suorittamasta henkilötietojen käsittelystä ja työläinsäädännöllisistä kysymyksistä tulee säätää jatkossakin direktiivillä.

24. katsoo näin ollen – mikäli komission toiveen mukaisesti myös julkissektorin toiminnasta ja työläinsäädännöllisistä kysymyksistä säädetään asetuksella – seuraavaa:

- Ehdotetun yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua rajapintaa tietojenkäsittelyä koskevien velvoitteiden perusteiden kansalliseen sääntelyyn ei saa hankaloittaa soveltamalla perusoikeuskirjan 52 artiklan mukaisia rajoja, mikä ei kuulu sen varsinaiseen soveltamisalaan.
- Sama pätee komissiolle annettaviin valtuuksiin, joiden nojalla se voi rajata delegoidussa säädöksessä vielä tarkemmin jäsenvaltioiden sääntelyvaltaan kuuluvat alat, joita ovat esimerkiksi terveystietojen tai työntekijöiden tietojen käsittely tai tietojen käsittely historian tutkimusta taikka tilastollisia tai tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten.

- On nimenomaisesti mainittava, että suostumuksenanto on mahdollista molemmilla aloilla. Tämä pätee viranomaisten suhteen myös tietosuojadirektiivin soveltamisalalla.
- Komissiolla tulisi olla velvollisuus toteuttaa kaikkien delegoitujen säädösten osalta (86 artikla) kattava vaikutuksenarvointi ja kuulla neuvostoa, jäsenvaltioiden parlamentteja, suurta yleisöä, jota asia koskee, sekä SEUTin perusteella lainsäädännön laatimiseen osallistuvia komiteoita ja Euroopan tietosuojaneuvostoa, jotta muun muassa varmistetaan suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteiden noudattaminen. Myös täytäntöönpanosäädöksiä annettaessa on valittava menetelmät, joilla varmistetaan kaikkien asianosaisten osallistuminen kattavasti ja hyvissä ajoin.
- Ehdotetun yleisen tietosuoja-asetuksen 21 artiklan lisäksi asetuksessa olisi jätettävä liikkumavaraa ainakin sellaiselle kansalliselle sääntelylle, jonka nojalla viranomaistehtävien hoitoon liittyvään tietojen käsittelyyn sovelletaan perusoikeuskirjan 8 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti eriytettyjä suojavaatimuksia kuin asetuksessa nyt säädetään.
- Jo soveltamisalan määrittelyssä tulee lisäksi tehdä selväksi, että asetuksen säännökset koskevat vain sellaisia "unionin lainsäädännön soveltamisalaan" kuuluvia toimintoja, joiden alalla Euroopan unioni voi antaa sitovia säännöksiä, mutta ei sellaisia aloja, joilla jäsenvaltioilla on edelleen yksinomainen sääntelyvalta tai joilla – kuten koulutusjärjestelmää koskevissa asioissa – valtuudet lakien ja asetusten yhdenmukaistamiseen on suljettu nimenomaisesti pois perussopimuksissa (SEUTin 165 artiklan 4 kohta).
- Ehdotetun asetuksen 82 artiklassa täsmennetään, että jäsenvaltiot voivat antaa erityissäännöksiä henkilötietojen käsittelystä työsuhteen yhteydessä työehtosopimuksiin liittyvissä asioissa.
- Asetuksessa on varmistettava, että johtamisoikeutta ei rajoiteta esimerkiksi rekisterinpitäjän palvelukseenottamisen tai irtisanomisen osalta.
- On varmistettava, että tietosuojarikkomusten seuraamusvaltuuksissa tehdään selvä ero yksityisten, voittoa tavoittelevien tahojen ja sellaisten muiden, etenkin julkishallinnon tahojen välillä, joiden kohdalla pyrkimys voiton takavarikointiin ei ole tarkoituksenmukaista ja poliittiset valvontamekanismit ovat sen sijaan tehokkaampia.

Demokraattisen vastuun vahvistaminen

25. on erittäin huolestunut siitä, että tietosuoja koskevien oikeudellisten vaatimusten konkretisoiminen ja jatkokehittely siirtyy asetuksen voimaantulon myötä sellaisiin menettelyihin, joissa avoimuudesta tai riittävästä demokraattisesta oikeutuksesta ei ole takeita toisin kuin jäsenvaltio- ja EU-tason sääntelyssä tai pantaessa kansallista ja EU:n lainsäädäntöä täytäntöön parlamentaarisesti valvotuissa jäsenvaltioiden julkishallinnoissa.

26. perustelee tämän kantansa sillä, että ehdotetulla asetuksella luodaan hyvin abstraktein säännöksin sitovia ja myös yhdenmukaisia ja mahdollisesti seuraamuksiin johtavia velvoitteita erilaisten perusoikeuksiin liittyvien näkökohtien toteuttamisen kannalta keskeisellä alalla, jota leimaa nykyäänkin varsin epäselvä soveltamiskohteiden kirjo yksityisistä yhteystietohakemistoista aina virallisiin asukasluetteloihin ja sosiaalisten verkostojen tai hakukoneiden tarjoajien tietokantoihin asti. Tässä yhteydessä miltei väistämättä syntyviä säännösten pitävyyteen, oikeusvarmuuteen ja täytäntöönpanokelpoisuuteen liittyviä puutteita on tarkoitus korjata yhtäältä delegoituja säädöksiä koskevien valtuutusten avulla. Niitä on paljon, ja monet niistä koskevat ehdotetun yleisen tietosuoja-asetuksen keskeisiä osia, kuten ehdotuksen 6 artiklan 5 kohdan sisältämä valtuutus osoittaa. Toisaalta riippumattomat valvontaelimet saavat tavanomaisia täytäntöönpanotehtäviä selvästi laajemmat valtuudet ja voivat antaa tietosuoja-asetuksen tulkintaa koskevien yleisten suuntaviivojen puitteissa loppujen lopuksi yhtä abstrakteja ja yleisluonteisia säännöksiä. Lisäksi komissiolla on nk. yhdenmukaisuusmekanismien puitteissa kohtuuttomat valtuudet puuttua kyseisten elinten toimiin, mikä kyseenalaistaa riippumattomuuden, joka niillä tulisi olla SEUTin 16 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti.

27. katsoo näin ollen, että tietosuojavalvontaviranomaisten riippumattomuuden varmistamiseksi mekanismeja, joiden puitteissa komissio osallistuu yhdenmukaisuusmenettelyyn, tulee muuttaa perinpohjaisesti erityisesti ehdotetun yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklassa ja 62 artiklan 1 kohdan a alakohdassa komissiolle osoitettujen valtuuksien osalta. Lisäksi on muutettava näihin artikloihin sisältyvää määritelmää "vakavista epäilyistä", joiden perusteella komissio ryhtyy toimiin.

28. pitää myös aiheellisena, että ehdotetussa säädöksessä annetaan enemmän harkintavaltaa jäsenvaltioille, ja tilanteen mukaan alueille, jotta siinä säännellään maiden sisäisen oikeusjärjestyksen sääntöjen mukaisesti valvontaelimen jäseniin sovellettavia yleisiä ehtoja heidän tehtäviensä hoidon riippumattomuuden takaamiseksi.

29. katsoo lisäksi, että riippumattomien valvontaviranomaisten ohjauksessa käytettäviä välineitä, jotka myös Euroopan unionin tuomioistuimien on tunnustanut, olisi kehitettävä entistä voimakkaammin esimerkiksi kertomusten ja muiden säännöllisin väliajoin lainsäädäntäelinten kanssa järjestettävien kuulemismenettelyjen muodossa, jotta myös parlamentti, neuvosto ja alueiden komitea voivat osallistumisoikeuksiensa mukaisesti saada säännöllisesti kokonaiskuvan unionin tietosujalainsäädännön täytäntöönpanosta ja esittää ehdotuksia tämän alan lainsäädännön jatkokehittämiseksi. Lisäksi olisi laadittava lisämenettelyjä koskevat säännöt, joissa edellytetään, että valvontaviranomaiset ja Euroopan tietosuojaneuvosto tarjoavat kuulluksi tulemistä koskevan oikeuden mukaisesti järjestöille ja eturyhmille, jotka kuuluvat esimerkiksi asetusehdotuksen 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen keskeisten päätösten vaikutuspiiriin, mahdollisuuden osallistua esimerkiksi kuulemismenettelyjen kautta avoimeen prosessiin, jossa konkretisoidaan ja kehitetään edelleen tietosujalainsäädäntöä.

Poliisi- ja oikeusalan tietosuojan yhdenmukaistamisen rajat

30. suhtautuu epäilevästi siihen, kuuluuko pelkästään jäsenvaltion sisällä tapahtuvaa tietojen käsittelyä koskeva sääntely poliisi- ja oikeusalaan koskevan direktiiviehdotuksen puitteissa niin ikään Euroopan unionin lainsäädäntävallan piiriin ja onko se toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaista. Terrorismin, järjestäytyneen rikollisuuden ja tietoverkkorikollisuuden torjuntaan liittyvien tehtävien lisäksi poliisilla ja lainvalvontaviranomaisilla on edelleen suuria tietokantoja, joita käsitellään yksinomaan kulloisessakin jäsenvaltiossa ja joita varten ei siis tarvita EU-tason tietosuojasääntöjä. On myös otettava huomioon, että tietosuojalainsäädäntö vaikuttaa suoraan muuhun poliisi- ja rikosprosessioikeuteen ja pakottaa siis välillisesti myös sitä koskevaan yhdenmukaistamiseen, vaikka Euroopan unionilla ei ole riittäviä toimivaltuuksia tämän toteuttamiseksi.

31. on yllättynyt siitä, että Europolin ja Eurojustin kaltaiset Euroopan unionin toimielimet ja elimet eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan.

32. kehottaa – tämän vaikuttamatta edellä esitettyihin periaatteellisiin varauksiin – tutkimaan lainsäädäntömenettelyn jatkovaiheissa seuraavia kysymyksiä:

- Miten paljon laajat selonteko- ja ilmoitusvelvoitteet voivat hidastaa poliisin tutkinta- ja rikosoikeudellisia menettelyjä?
- Ovatko ehdotetun direktiivin 7 artiklan b, c ja d alakohdan säännökset johdonmukaisia 1 artiklan 1 kohdan kanssa, jossa määritellään direktiivin kohde ja tavoitteet?
- Tulee luoda riittävät suojatoimet poikkeuksille, jotka liittyvät kansainvälisiin siirtoihin yksittäisissä tapauksissa (36 artikla), ja samalla varmistaa, ettei hyväksi todettu tietojenvaihto kolmansien maiden kanssa supistu tai hankaloidu kohtuuttomasti.
- Miltä osin komission valtuuksia antaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosääntöjä sääntelyn konkretisoimiseksi voitaisiin karsia jäsenvaltioiden toimesta jo itse säädöksessä tai laatimalla tätä koskeva avoimuuslauseke?

33. saattaa antaa toisen, etenkin konkreettisia muutosehdotuksia sisältävän lausunnon sen jälkeen, kun Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan parlamentin kannat esitettyihin kysymyksiin ovat selvinneet lainsäädäntömenettelyn jatkovaiheissa.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

36 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Poiketen siitä, mitä 34 ja 35 artiklassa säädetään, jäsenvaltioiden on säädettävä, että henkilötietojen siirto kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle voidaan suorittaa vain sillä edellytyksellä, että	Poiketen siitä, mitä 34 ja 35 artiklassa säädetään, jäsenvaltioiden on säädettävä, että henkilötietojen siirto kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle voidaan suorittaa vain sillä edellytyksellä, että
a) siirto on tarpeen rekisteröidyn tai toisen henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi; tai	a) siirto on tarpeen rekisteröidyn tai toisen henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi; tai
b) siirto on tarpeen rekisteröidyn oikeutettujen etujen turvaamiseksi, jos henkilötietoja siirtävän jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään; tai	b) siirto on tarpeen rekisteröidyn oikeutettujen etujen turvaamiseksi, jos henkilötietoja siirtävän jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään; tai
c) siirto on välttämätöntä jäsenvaltion tai kolmannen maan yleiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan uhkan ehkäisemiseksi; tai	c) siirto on välttämätöntä jäsenvaltion tai kolmannen maan yleiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan uhkan ehkäisemiseksi; tai
d) siirto on tarpeen yksittäisissä tapauksissa rikosten torjumiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panemiseksi tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanemiseksi; tai	d) siirto on tarpeen yksittäisissä tapauksissa rikosten torjumiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panemiseksi tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanemiseksi; tai
e) siirto on tarpeen yksittäisissä tapauksissa tietyn rikoksen torjumista, selvittämistä, tutkimista ja syytteeseenpanoa tai tietyn rikosoikeudellisen seuraamuksen täytäntöönpanoa koskevan oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi.	e) siirto on tarpeen yksittäisissä tapauksissa tietyn rikoksen torjumista, selvittämistä, tutkimista ja syytteeseenpanoa tai tietyn rikosoikeudellisen seuraamuksen täytäntöönpanoa koskevan oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi.
	<u>Poikkeuksien soveltamisesta on laadittava asianmukaiset asiakirjat.</u>

Perustelu

Ilmaus "on tarpeen" on aivan liian epämääräinen ja antaa mahdollisuuden turvautua poikkeuksiin liian laajalti, mikä on tämän nimenomaisen artiklan tavoitteen vastaista.

Muutosehdotus 2

86 artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Komission on kuultava kaikkien delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten osalta neuvostoa, jäsenvaltioiden parlamentteja, SEUTin perusteella lainsäädännön laatimiseen osallistuvia komiteoita sekä Euroopan tietosuojaneuvostoa.</u>

Perustelu

Komission velvoite kuulla Euroopan tietosuojaneuvostoa kaikkien delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten osalta on erittäin tärkeä suojatoimi.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Laillisen talouden suojeleminen”

(2012/C 391/14)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen Euroopan komission ehdotuksiin, joissa yhdistetään johdonmukaisesti sääntelytoimenpiteet ja toteutettavat strategiat, joilla pyritään käytännöllisesti ja nopeasti takaamaan laillisen talouden suojeleminen
- tukee komission aloitteita, joilla pyritään estämään epäterveitä käytäntöjä, kuten eturistiriitoja, suosikkikohtelua ja korruptiota, kriminalisoimalla toimintoja, joista kaikki jäsenvaltiot eivät vielä rankaise ja jotka vaikeuttavat vapaata pääsyä julkisten hankintojen markkinoille
- kannattaa sitä, että vuodesta 2013 alkaen käyttöön otetaan uusi arviointimekanismi: kahden vuoden välein laadittava unionin korruptiontorjuntakertomus
- pitää myönteisenä direktiiviehdotusta rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta EU:ssa, sillä nämä ovat välttämättömiä talouden suojeluvälineitä, jotta rikos ei kannata eikä väärin hankitusta tavarasta saa koskaan hyötyä
- tukee Tukholman ohjelman periaatetta, jonka mukaan on parempi tehdä vähimmäissäännöistä velvoittavia SEUTin 83 artiklan mukaisesti (sisältäen arvokonfiskaation sekä laajennetun, tuomioon perustumattoman ja kolmansille siirrettyjen varojen menetetyksi tuomitsemisen) kuin pyrkiä parantamaan unionin nykyisiä säännöksiä, jotka eivät ole tosiasiallisesti pakottavia
- kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään toimenpiteisiin, jotta paikallis- tai alueyhteisöille palautettaisiin osa järjestäytyneeltä rikollisuudelta takavarikoidusta omaisuudesta (sen jälkeen, kun on täytetty lakisääteiset palautusvaatimukset), sillä ne ovat yhteiskuntajärjestystä horjuttavien rikollisjärjestöjen ensisijaisia uhreja. Niillä on myös parhaat mahdollisuudet toteuttaa paikallisia toimia rikollisuuden perimmäisten syiden kitkemiseksi. Tällä tavoin viranomaisten toiminta saa myönteistä huomiota ja luodaan kannustava järjestelmä, joka yhdistää vaaleilla luottamustehtäviin valitut, kansalaisyhteiskunnan ja perheet
- kannustaa paikallis- ja aluevaltuutettuja allekirjoittamaan toimikautensa alussa "Obliti privatum, publica curate" -käytännösäännöt (unohda yksityiset asiat, huolehdi yhteisistä asioista). Näin autettaisiin luottamuksellisten suhteiden luomista kansalaisten ja päättäjien välille ja niiden ylläpitämistä
- kannustaa vaaleilla luottamustehtäviin valittuja jättämään riippumattomalle viranomaiselle selvityksen omaisuudestaan/varallisuudestaan ja suhteistaan liike-elämään.

Yleisesittelijä

Christophe ROUILLON (FR, PSE), Coulainesin kunnanjohtaja

Viiteasiakirjat

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa

COM(2012) 85 final

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisesta rikosoikeuden ja hallinnollisten tutkimusten avulla – Kokonaisvaltainen politiikka veronmaksajien rahojen suojaamiseksi

COM(2011) 293 final

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle – Korruption torjuminen EU:ssa

COM(2011) 308 final

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin

COM(2012) 363 final

I. POLIITTISET SUOSITUKSET**ALUEIDEN KOMITEA****Yleistä**

1. toteaa, että korruptio, järjestäytynyt rikollisuus ja petokset ovat vitsaus Euroopan unionille. Niiden aiheuttamat tappiot ovat Transparency International -kansalaisjärjestön mukaan 120 miljardia euroa vuodessa, eli prosentti EU:n BKT:sta. Laiton talous kasvattaa valtioiden alijäämiä, jarruttaa julkishallinnon toimia kriisin torjumiseksi, vähentää investointeja, edistää pääomapakoa ja horjuttaa kansalaisten luottamusta edustajiaan ja instituutioita kohtaan.

2. muistuttaa, että Lissabonin sopimus on antanut EU:lle laajennettuja välineitä rajatylittävän rikollisuuden torjumiseen: Eurojustin tehtävien määrittely, mahdollisuus perustaa Euroopan syyttäjänvirasto (SEUTin 85 ja 86 artikla) sekä määräykset, jotka koskevat unionin taloudellisten etujen suojaamista petoksilta ja muulta laittomalta toiminnalta (SEUTin 310 artiklan 6 kohta ja 325 artikla).

3. toteaa, että Eurobarometri-tutkimuksen mukaan 75 prosenttia unionin kansalaisista pitää korruptiota vakavana ongelmana jäsenvaltioille.

4. toteaa, että rikoshyödyn jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen on tunnustettu tehokkaiksi välineiksi vakavan järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan ja nostettu EU:n tasolla strategiseksi painopistealueeksi.

5. katsoo unionin etujen suojaamisen edellyttävän, että etenkin Euroopan sosiaalirahastojen, koheesiopolitiikan tai yhteisen

maatalouspolitiikan nimissä myönnettyjen tukien käytön valvontaa parannetaan, sillä petokset saattavat kyseenalaistaa näiden, alueiden tueksi tarkoitettujen yhtenäisten eurooppalaisten politiikkojen oikeutuksen.

6. tähdentää, että paikallistasolla järjestäytynyt rikollisuus pyrkii vaikuttamaan alue- ja paikallisyhteisöjen päättäjiin, kun kyse on julkisista hankinnoista, julkisten palveluiden toimiluvista tai rakennus- tai kauppapalvelujen myöntämisestä.

7. toteaa, että järjestäytyneen rikollisuuden muodot, kuten huumausaineiden kauppa tai ihmiskauppa, vaarantavat pysyvästi yleisen järjestyksen, kansanterveyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden.

8. toteaa, että hyödyntämällä näennäisesti laillisesti eurooppalaista verotusta tavalla, joka on ollut esimerkiksi hiiliveron kohdalla erityisen innovatiivinen, järjestäytynyt rikollisuus riistää ja köyhdyttää unionin jäsenvaltiota sekä niiden alue- ja paikallisyhteisöjä.

9. painottaa, että korruptio urheilussa (vedonlyöntivilppi, lahjukset suurten urheilutapahtumien järjestäjien valinnassa, pelaajasiirtoihin liittyvät salaiset palkkiot...) antaa aihetta erityiseen huoleen, sillä se loukkaa miljoonien harrastajien ja vapaaehtoistyöntekijöiden edustamia humanisia arvoja.

10. katsoo, että paikallisyhteisöt ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisesti keskeisiä toimijoita laillisen talouden suojelemissa ja vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevien politiikkojen tukijoita.

ALUEIDEN KOMITEA

11. huomauttaa nykyisen EU-lainsäädännön puutteista petosten ja korruption torjunnan sekä rikoshyödyn menetetyksi tuomitsemisen osalta.

Petosten torjunta

12. panee merkille, että komissio toteaa toisessa kertomuksessaan Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen täytäntöönpanosta (COM(2008) 77), että ainoastaan viisi jäsenvaltiota on toteuttanut kaikki tyydyttävän täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet.

Korruption torjunta

13. pitää valitettavana, että aktiivisen ja passiivisen lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla annettua neuvoston puitepäättöstä 2003/568/YOS, jossa määritellään säännöt oikeushenkilöiden vastuusta, ei ole vielä saatettu osaksi lainsäädäntöä.

14. pahoittelee, että eräät jäsenvaltiot eivät vielä ole ratifioineet Euroopan neuvoston, Yhdistyneiden kansakuntien tai OECD:n kansainvälisiä rikosoikeudellisia yleissopimuksia.

Rikoshyödyn jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen

15. toteaa, että tällä osa-alueella viiden puitepäättöksen saataminen osaksi lainsäädäntöä on ollut riittämätöntä:

- puitepäättös 2005/212/YOS, joka mahdollistaa arvokonfiskaation ja menetetyksi tuomitsemisen laajennetuin valtuuksin, on useimmissa jäsenvaltioissa pantu täytäntöön vain osittain
- puitepäättöksessä 2003/577/YOS määritellään jäädyttämistä koskevien päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate, mutta komissio on saanut vain hyvin vähän tietoa sen täytäntöönpanosta
- puitepäättöstä 2006/783/YOS, joka koskee menetetyksi tuomitsemisen vastavuoroista tunnustamista, ei ole mukautettu puitepäättöksessä 2005/2012/YOS luotuihin vaihtoehtoihin sääntöihin laajennetusta menetetyksi tuomitsemisesta. Lisäksi puitepäättöstä 2006/783/YOS sovelletaan ainoastaan rikosoikeudellisissa menettelyissä tehtyihin menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin eikä yksityisoikeudellisiin menettelyihin, jotka ovat yhä yleisempiä.
- kaikissa jäsenvaltioissa ei ole pantu täytäntöön neuvoston päätöstä 2007/845/YOS, joka koskee varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välistä yhteistyötä ja joka velvoittaa jäsenvaltioita perustamaan tällaiset toimistot, jotta mahdollistetaan niiden välinen yhteistyö ja helpotetaan varojen jäljittämistä.

ALUEIDEN KOMITEA

16. on tyytyväinen Euroopan komission ehdotuksiin, joissa yhdistetään johdonmukaisesti sääntelytoimenpiteet ja toteutettavat strategiat, joilla pyritään käytännöllisesti ja nopeasti takamaan laillisen talouden suojelu.

17. muistuttaa, että sääntelytoimien oikeusperusta on määritelty SEUTin 82 ja 83 artiklassa, 310 artiklan 6 kohdassa ja 325 artiklassa.

18. pitää EU:n julkisten varojen suojelua petoksia ja kavalluksia vastaan hyvin tärkeänä, mutta muistuttaa samalla, että EU:n rikosoikeudelliset säädökset ovat toissijaisuusperiaatetta ja tehokkuutta ajatellen järkeviä vain, jos niillä pystytään korjaamaan jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten käytäntöjen konkreettisesti todettuja puutteita.

19. kannattaa sitä, että perustavanlaatuiset rikokset, kuten petokset ja julkisten varojen kavallus, määritellään *unionin tasolla*.

20. tukee komission aloitteita, joilla pyritään estämään epäterveitä käytäntöjä, kuten eturistiriitoja, suosikkikohtelua ja korruptiota, kriminalisoimalla toimintoja, joista kaikki jäsenvaltiot eivät vielä rankaise ja jotka vaikeuttavat vapaata pääsyä julkisten hankintojen markkinoille ⁽¹⁾.

21. tukee veronmaksajien rahojen suojeluun tähtäävän OLAFin uudistuksen suuntaviivoja:

— *de minimis* -sääntö, jonka mukaan OLAFin on asetettava etusijalle vakaviin petoksiin kohdistuvat tutkimukset

— hallinnollisten tutkimusten seurantavolllisuus; jäsenvaltioilla ei tähän mennessä ole ollut velvoitetta ryhtyä jatkoktoimiin OLAFin tutkimusten jälkeen, mutta jatkossa niiden tulee vähintään tiedottaa OLAFille tapauksiin liittyvistä jatko-toimista.

22. on erittäin tyytyväinen poliittiseen tahtoon edistää korruption torjuntaa unionissa sekä komission tässä asiassa valitsemaan kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan.

23. kannattaa sitä, että vuodesta 2013 alkaen käyttöön otetaan uusi arviointimekanismi: kahden vuoden välein laadittava unionin korruptiontorjuntakertomus.

24. tukee komission ehdotusta mukautua esimerkiksi OECD:n tai Euroopan neuvoston tasolla jo olemassa oleviin mekanismeihin.

25. kehottaa kuitenkin komissiota kiinnittämään huomiota siihen, että tästä valtioiden keskinäiseen luottamukseen perustuvasta yleisen tason järjestelmästä on otettava oppia, ja muistuttaa lainsäädännön olevan tarpeen hyvien käytäntöjen vahvistamiseksi SEUTin 83 artiklan mukaisesti.

26. on täysin tyytyväinen komission kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan, jossa on kiinnitetty huomiota myös EU:n yritysten tilinpäätösstandardeihin ja tilintarkastukseen.

⁽¹⁾ COM(2007) 328 final ja COM(2011) 309 final. Raportissa todetaan, että vain yhdeksän jäsenvaltiota (Belgia, Bulgaria, Irlanti, Kypros, Portugali, Ranska, Suomi, Tšekki ja Yhdistynyt kuningaskunta) on asianmukaisesti saattanut osaksi lainsäädäntöä kaikki korruptionrikosten muodostavat osatekijät, jotka on määritelty vuoden 2003 puitepäättöksessä.

ALUEIDEN KOMITEA

27. pitää myönteisenä direktiiviehdotusta rikoshyödyn jäädymisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta EU:ssa, sillä nämä ovat välttämättömiä talouden suojeluvälineitä, jotta rikos ei kannata eikä väärin hankitusta tavarasta saa koskaan hyötyä.

28. tukee Tukholman ohjelman periaatetta, jonka mukaan on parempi tehdä vähimmäissäännöistä velvoittavia SEUTin 83 artiklan mukaisesti (sisältäen arvokonfiskaation sekä laajennetun, tuomioon perustumattoman ja kolmansille siirrettyjen varojen menetetyksi tuomitsemisen) kuin pyrkiä parantamaan unionin nykyisiä säännöksiä, jotka eivät ole tosiasiallisesti pakkavia.

29. tukee direktiiviehdotusta siltä osin, kuin se pohjautuu jo aiemmissa puitepäätöksissä määriteltyihin säännöksiin ja oikeudellisiin käsitteisiin rikoshyödyn ja rikoksentekevälaineiden sekä rikoshyödyn arvoa vastaavan omaisuuden menetetyksi tuomitsemisesta.

30. pitää toisaalta myönteisenä, että rikoshyödyn käsite on mahdollista tulkita hyvin laajasti (tuotteiden uudelleenkäyttö oikeuksien tai omaisuuden muodossa) sekä takavarikoida väliaikaisesti omaisuutta oikeuskäsittelyn edellyttämäksi ajaksi.

31. **Laajennetun menetetyksi tuomitsemisen** osalta AK on tyytyväinen siihen, että jäsenvaltioille vuoden 2005 puitepäätöksessä annetut vaihtoehdot poistetaan, sillä näin parannetaan olemassa olevia säännöksiä laajennetusta hyödyn menettämisestä. Komitea kuitenkin pitää toivottavana 4 artiklan 1 kohdan selventämistä, koska se on liian epämääräinen. Lain tavoitteena on mahdollistaa laajennettu hyödyn menettäminen eli muunkin kuin välittömän rikoshyödyn menetetyksi tuomitseminen silloin, kun rikoksen epäillään olevan yhteydessä menetetyksi mahdollisesti tuomittavaan omaisuuteen tai oikeuksiin. AK ehdottaa, että "erityisiä tosiseikkoja", joiden perusteella tuomioistuin tekee päätöksensä, havainnollistettaisiin esimerkiksi omaisuuden arvon ja laillisesti hankittujen tulojen epäsuhdalla. Tämä on yleisin esimerkki "erityisistä tosiseikoista", ja sen kautta tähdennetään myös, että kyseisen henkilön vastuulla on esittää todisteet siitä, että omaisuus tai oikeudet, joiden menetetyksi tuomitsemista ehdotetaan, eivät ole välitöntä rikoshyötyä vaan ovat peräisin muista, laillisista tulonlähteistä.

32. on tyytyväinen mahdollisuuteen **tuomita menetetyksi kolmansille siirrettyjä varoja**, sillä rikoksenteikijät eivät koskaan pidä omaisuutta tai oikeuksia omissa nimissään. Komitea huomauttaa, että rikoshyödyn piilottamisesta tai kierrättämisestä vastaava kolmas osapuoli on hyvin usein oikeushenkilö, sillä järjestäytynyt rikollisuus on pitkään hyödyntänyt taidokkaita oikeudellisia keinoja välttääkseen rikoshyödyn menettämisen. AK kehottaakin painokkaasti lisäämään maininnan oikeushenkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta ja määrittelemään myös "tosiasiallisen edunsaajan" käsitteen.

33. suosittaa myös, että puheena olevaan ehdotukseen lisätään mahdollisuus katsoa kolmas osapuoli tosiasialliseksi omistajaksi tai ainoaksi hyödynsaajaksi. Todisteina voisivat toimia

esimerkiksi seuraavat seikat: oikeushenkilön henkilökohtaisia tarkoituksia varten tekemä oikeudellinen tai tosiasiallinen hallintotoimi, tuotteen rahoitus, tuotteen antaminen käyttöön ilman taloudellista korvausta jne. Tällainen käsite, joka tunnetaan hyvin esimerkiksi Luxemburgissa, mahdollistaa sen, että saadaan käsitys yhtiön tosiasiallisesta oikeudenomistajasta ja täydenneen näin oikeushenkilöiden vastuun periaatetta.

34. suhtautuu varauksellisesti tuomioon perustumattomaan menetetyksi tuomitsemiseen, sillä useimmissa jäsenvaltioissa menetetyksi tuomitseminen on rikostuomioon liittyvä seuraamus. Lisäksi ilman tuomiota tapahtuva menetetyksi tuomitseminen perustuu yksityisoikeudellisiin menettelyihin eikä näin ollen ole valitun oikeusperustan mukainen: tarkasteltavana oleva ehdotus tukeutuu SEUTin 82 artiklan 2 kohtaan, joka koskee ainoastaan seuraamuksia rikosoikeuden alalla. Se myös loukkaa tiettyjen jäsenvaltioiden, kuten Ranskan, oikeusperinteitä, joissa omistusoikeus on perustuslaillinen arvo.

35. huomauttaa, että tuomioon perustumaton menetetyksi tuomitseminen ei ole myöskään SEUTin 83 artiklan 1 kohdan mukainen; siinä todetaan, että "Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla direktiiveillä säätää rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevista vähimmäissäännöistä erityisen vakavan rikollisuuden alalla, joka on rajatylittävää".

36. ehdottaa hyviksi osoittautuneisiin rikosoikeudellisiin säännöksiin perustuvia ratkaisuja, jotta takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskeva lainsäädäntö saatettaisiin tehokkuudeltaan yhtäläiselle tasolle.

37. muistuttaa tähän liittyen, että yksityisoikeudellinen menetetyksi tuomitseminen perustuu FATF:n suositukseen nro 3, jossa kannustetaan valtioita hyväksymään toimenpiteitä, jotka mahdollistavat menetetyksi tuomitsemisen ilman edeltävää rikostuomiota. Samassa suosituksessa todetaan, että valtiot voivat myös toteuttaa toimenpiteitä, joiden avulla rikoksenteikijää voidaan vaatia osoittamaan menetetyksi tuomitsemisen kohteena olevan omaisuuden laillinen alkuperä. Näin pyritään siis ilmeisesti kääntämään todistustaakka, mikä on tuomioon perustumattoman menetetyksi tuomitsemisen kannalta keskeistä. Samaa tulokseen voitaisiin kuitenkin päästä, jos "perusteettoman" omaisuuden hallussapidosta tai varojen perusteettomuudesta tehtäisiin uusi rangaistava rikos (ks. esimerkiksi Ranskan rikoslain uuden 321 artiklan 6 kohta, jossa tuomitaan yleisellä tasolla se, ettei henkilö kykene osoittamaan elämäntyyhinsä edellyttämien varojen tai jonkin tuotteen alkuperää, mikäli hänellä on säännöllisiä yhteyksiä sellaisten rikosten tekijöihin, joista rangaistaan vähintään viiden vuoden vankeustuomiolla). Näin toteutuu tavoiteltu todistustaakan kääntäminen.

38. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tulee puheena olevassa ehdotuksessa jättää jäsenvaltioille valinnanvapaus tuomioon perustumattoman menetetyksi tuomitsemisen soveltamisessa sillä edellytyksellä, että ne kykenevät osoittamaan lainsäädäntönsä olevan aivan yhtä tehokas ja että ne eivät vastusta vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta.

ALUEIDEN KOMITEA

39. suhtautuu hieman varauksellisesti liian yksityiskohtaisiin suojatoimiin rikoshyödyn jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevan prosessin eri vaiheissa, sillä ne saattavat lamaannuttaa takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevan uuden oikeudellisen kehyksen toimivuuden unionissa.

40. korostaa Euroopan syyttäjänviraston perustamisen välttämättömyyttä sekä tarvetta vahvistaa järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen tarkoitettuja poliisi- ja oikeudellisia rakenteita jäsenvaltioissa.

ALUEIDEN KOMITEA

41. katsoo, että Euroopan syyttäjänviraston perustaminen saat-
taa osaltaan parantaa OLAFin uudistuksen vaikutuksia.

42. katsoo, että Euroopan syyttäjänvirasto pystyisi vastaamaan tehokkaammin ja varmemmin talousrikostutkimuksista, jotka koskevat korruptiota ja vaikutusvaltaisten poliittisten ja taloudellisten toimijoiden osallisuutta siihen, tai tutkimuksista, jotka kohdistuvat kansainvälisiin rikollisverkostoihin.

43. katsoo, että Eurojustia on kehitettävä pohjaksi Euroopan syyttäjänvirastolle antamalla sille oikeus aloittaa rikostutkinta ainakin, mikäli unionin edut ovat vakavasti uhattuina, ja mahdollisuus käynnistää oikeudellinen tutkinta, ja pitää tätä tehokkaana keinona välttää sen kaltaiset tilanteet, jotka mainitaan tässä lausunnossa käsiteltävässä komission tiedonannossa taloudellisten etujen suojaamisesta (COM(2011) 293 final). AK muistuttaa, että SEUTin 85 ja 86 artiklassa mainitaan tällainen kehitys, joka on välttämätöntä finanssikriisin ja suurrikollisuuden aiheuttamiin haasteisiin vastaamiseksi.

44. katsoo, että tällaisen suunnitelman rinnalla komission tulisi ensisijaisesti laatia ja toteuttaa yhteinen eurooppalainen talousrikostutkijoiden koulutusohjelma.

45. pitää ilmiintajien suojelua kostotoimenpiteiltä keskeisenä osana politiikkaa, joka tähtää korruption sekä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen. Olemassa oleva oikeudellinen kehys unionissa on kuitenkin tältä osin epäyhtenäinen. AK suhtautuu-
kin erittäin myönteisesti komission aloitteisiin, jotka koskevat ilmiintajien suojelua.

Paikallisyhteisöjen roolin vahvistaminen korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa

46. kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään toimenpiteisiin, jotta paikallis- tai alueyhteisöille palautettaisiin osa järjestäytyneeltä rikollisuudelta takavarikoidusta omaisuudesta (sen jälkeen, kun on täytetty lakisääteiset palautusvaatimukset), sillä ne ovat yhteiskuntajärjestystä horjuttavien rikollisjärjestöjen ensisijaisia uhreja. Niillä on myös parhaat mahdollisuudet toteuttaa paikallisia

toimia rikollisuuden perimmäisten syiden kitkemiseksi. Tällainen periaate on jo käytössä Italiassa: kolmasosa menetetyiksi tuomituista 12 000 kiinteistöstä, tai niiden myynnistä saadut tulot, on luovutettu paikallisyhteisöille sosiaalisiin tarkoituksiin. Näin viranomaisien toiminta saa myönteistä huomiota ja luodaan kannustava järjestelmä, joka yhdistää luottamushenkilöt, kansalaisyhteiskunnan ja perheet.

47. kannustaa paikallisvaltuutettuja allekirjoittamaan toimikautensa alussa "Obliti privatum, publica curate" -käytännösäännöt (unohda yksityiset asiat, huolehdi yhteisistä asioista). Näin autettaisiin luottamuksellisten suhteiden luomista kansalaisten ja päättäjien välille ja niiden ylläpitämistä. Tässä julistuksessa vahvistettaisiin säännöt puolueettomuudesta (eturistiriitatilanteiden välttäminen; kieltäytyminen yksityisistä vierailuista, mikäli kutsun on esittänyt luonnollinen tai oikeushenkilö, jonka toiminta on yhteydessä kyseiseen paikallisyhteisöön; yli 150 euron arvoisten lahjojen luovuttaminen paikallisyhteisölle; ei perheenjäseniä hyödyttäviä toimia...) ja rehellisyydestä (julkisia varoja ei saa käyttää henkilökohtaisiin tarkoituksiin tai vaalikampanjoihin, julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattaminen...).

48. kannustaa vaaleilla luottamustehtäviin valittuja jättämään riippumattomalle viranomaiselle selvityksen omaisuudestaan/va-
rallisuudestaan ja suhteistaan liike-elämään.

49. kannustaa jäsenvaltioita myöntämään vaalikampanjoihin julkista rahoitusta ja kieltämään oikeushenkilöiden lahjoitukset sekä määrittelemään paikallisvaltuutettujen aseman siten, että taataan heidän riippumattomuutensa, myös taloudellisesti.

50. kannustaa torjumaan tehokkaasti veroparatiiseissa tapahtuvaa rahanpesua, joka kohdistuu korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden kautta hankittuihin varoihin.

51. kannustaa – epärehellisen toiminnan havaitsemiseksi ja estämiseksi – jäsenvaltioita kehittämään toimivat välineet korruption torjuntaa koskevien säännösten, julkisten hankintojen ja julkisen palvelun tehtävien arviointia varten.

52. kehottaa perustamaan korruption ja järjestäytyneen rikollisen torjuntaan ja rikoshyödyn palauttamiseen liittyvien hyvien paikallisten käytäntöjen jakamista varten eurooppalaisen foorumin sekä järjestämään eurooppalaisen konferenssin, joka käsittelee korruptiota ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa.

53. kannustaa paikallisviranomaisia asettamaan huippu-urheilijoille ja ammattilaisseuroille myönnettävien tukien ehdoksi eettisiä velvoitteita ja rahoituksen ehdottoman avoimuuden.

54. ehdottaa, että alueiden komitea nimeäisi tarkkailijan korruptiota käsittelevään Euroopan parlamentin erityisvaliokuntaan ja Euroopan neuvoston asettamaan lahjonnanvastaiseen valtioon ryhmään (GRECO).

55. haluaa edistää keskustelua laillisen talouden suojelemiseen liittyvästä hyvästä hallintotavasta ja hyvistä hallinnollisista käytännöistä myös naapuruuspolitiikan kumppanuusmaissa, jotka ovat ARLEMin (Euro-Väli-meri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokous) ja CORLEAPin (EU:n ja itäisten kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten konferenssi) jäseniä.

Bryssel 10. lokakuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

TILAUSHINNAT 2012 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen DVD	22 EU:n virallista kieltä	1 310 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	840 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) DVD	22 EU:n virallista kieltä	100 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, DVD, ilmestyy kerran viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonantoja ja ilmoituksia).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä DVD-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internetosoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI